T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI

MİMAR VEDAT TEK'İN İSTANBUL YAPILARINDAKİ ÇİNİLER

Başak ÖZERKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN

MAYIS - 2024

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MİMAR VEDAT TEK'İN İSTANBUL YAPILARINDAKİ ÇİNİLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Başak ÖZERKAN

Enstitü Anasanat Dalı: Geleneksel Türk Sanatları

Bu tez 02/05/2024 tarihinde online olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir."

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN	Başarılı
Doç. Kaya ÜÇER	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi A. Mehmet AVUNDUK	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Başak ÖZERKAN

02/05/2024

ÖN SÖZ

Geleneksel sanatlarımız arasında önemli bir yere sahip olan Türk çini sanatı, mimari eserlerin iç ve dış süslemesinde sıkça kullanıldığı görülmektedir. Birinci Ulusal Mimarlık akımı bünyesinde önemli eserler vermiş olan 19. Yüzyıl mimarlarından Vedat Tek yaşadığı dönemde inşa ettiği eserlerde, Türk mimari üslubunu farklı bir şekilde çağdaşlaştırmaya çalışmıştır. Yapıların bezenmesinde Türk Çini Sanatına ait örnekler kullanmaya özen göstermiştir. Vedat Tek'in eserleriyle ilgili yapılan araştırmalar ve yayınların literatürde çok az olduğu görülmüştür. Bu nedenle danışmanımızla yaptığımız görüşmeler sonucunda bu konuda bir tez hazırlanmasına karar verildi. Hazırlanan bu çalışmada Mimar Vedat Tek' in İstanbul yapılarında yer alan çiniler hakkında bilgi verip incelenmeye çalışılmıştır. Yapılarda kullanılan çiniler, toplum için belge niteliğinde farkındalık oluşturmak amacıyla değerlendirilmiştir.

Lisans eğitimimde bana çini sanatını sevdiren Dr. Öğr. Üyesi Latife Aktan Özel'e, tez çalışmamda bana katkı sağlayan başta danışman hocam Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN hocama katkılarından dolayı teşekkürü bir borç bilirim. Vedat Tek'in yapılardaki çinilerin fotoğraf çekiminde bana yardımcı olan Fatih ALTINTAŞ, Halil İbrahim GÖNCÜ, Ufuk EROĞLU, desende Derya SOYYİĞİT, Efnan YÜCE, Arzu GÖRÜCÜ, alçı modellemesinde Şenol KARASU'ya teşekkür ederim. İstanbul Ticaret Odası Müdürlüğü, İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğü, İstanbul Şehir Hatları A.Ş Genel Müdürlüğü, İstanbul Valiliği İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, izin talebimi karşılayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve desteğini esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Başak ÖZERKAN

02/05/2024

İÇİNDEKİLER

FOTOĞRAF LİSTESİ ..... **iv**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **xxxv**
ÖZET ..... **xlix**
ABSTRACT ..... **l**

GİRİŞ **1**
1. BÖLÜM: BİRİNCİ ULUSAL MİMARLIK DÖNEMİNDE MİMAR VEDAT TEK **5**
1.1. Mimar Vedat Tek' in Hayatı 5
1.2. Mimar Vedat Tek' in Yapıları 9
1.2.1. Mimar Vedat Tek'in İstanbul'daki Çinili Yapıları 11
1.2.1.1. Kamu Yapıları 11
1.2.1.2. Ticaret Yapıları 11
1.2.1.3. Dini Yapıları 11
1.2.1.4. Diğer Yapıları 12
1.2.2. Kronolojik Tarih Sırasına Göre Çinili Yapıları 12
1.3. 20. Yüzyıl Başlarında Türk Çini Sanatı ve Genel Özellikleri 12
1.4. Birinci Ulusal Mimarlık Döneminde Kütahya Çinisi 16
1.5. Mimar Vedat Tek'in Yapılarındaki Çini Ustası: Hafız Mehmed Emin 17
2. BÖLÜM: MİMAR VEDAT TEK'İN İSTANBUL YAPILARINDAKİ ÇİNİLER **21**
2.1. Katalog 21
2.1.1. Posta ve Telgraf Nezareti (Büyük Postane) 21
2.1.2. Hobyar Mescidi 88
2.1.3. Defter-i Hakani Nezareti Binası (Tapu ve Kadastro Müdürlüğü) 142
2.1.4. Akaretler Milli Emlak Dükkânı 264
2.1.5. Vedat Bey Evi (Vali Konağı) 305
2.1.6. Sabit Bey Muradiye Han 422
2.1.7. Liman Han (Mes'adet Han) 468
2.1.8. Haydarpaşa Vapur İskelesi Binası 536

2.1.9. Moda İskelesi Binası 624
2.2. Tipoloji 652
2.2.1. Çinilerin Bulundukları Alanlar 652
2.2.1.1. Kemerler 652
2.2.1.2. Pencere Alınlıkları 659
2.2.1.3. Panolar 660
2.2.1.4. Kitabeler 662
2.2.1.5. Duvar Yüzeyi 663
2.2.1.6. Sütun Başlıkları 664
2.2.1.7. Diğer Karolar 665
2.2.2. Çiniler Üzerindeki Desenler 666
2.2.2.1. Geometrik Desenler 666
2.2.2.2. Bitkisel Motifler 673
2.2.2.2.1. Stilize 673
2.2.2.2.2. Yarı Stilize 680
2.2.2.3. Rumi Motifleri 683
2.2.2.4. Bulut Motifi 687
2.3. Uygulamalar 688

SONUÇ 699
KAYNAKÇA 711
ÖZ GEÇMİŞ 714

KISALTMALAR

(-) **:** Ölçüsü Bilinmemektedir

(?) **:** Emin Olunmayan İbareler

A.Ş. **:** Anonim Şirketi

Arş. **:** Araştırma

Bkz. **:** Bakınız

Dr. **:** Doktor

E.T. **:** Erişim Tarihi

Gör. **:** Görevli

Öğr. **:** Öğretim

Prof. **:** Profesör

s. **:** Sayfa

vb. **:** ve Benzeri

yy. **:** Yüzyıl

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: Vedat Tek Çocukluk Yılları 1895 5
Fotoğraf 2: Vedat Tek Öğrenci Yılları 1895 6
Fotoğraf 3: Vedat Tek Paris 1897 7
Fotoğraf 4: Vedat Tek İstanbul 1910 8
Fotoğraf 5: 1900-1952 Yılları Arası Açılan ve Kapanan Çini Atölyeleri..... 13
Fotoğraf 6: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 25. Geometrik Bezeme 14
Fotoğraf 7: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 27. Mimarlık Çizimleri 15
Fotoğraf 8: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 28. Bitkisel Bezeme 15
Fotoğraf 9: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 29. Bitkisel Bezeme 16
Fotoğraf 10: Hafız Mehmed Emin Efendi..... 18
Fotoğraf 1: Büyük Postane Binası Ön Cephe 22
Fotoğraf 2: Büyük Postane Binası Ön Cephe 2 22
Fotoğraf 3: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 1 Kod Nolu Basık Kemer 25
Fotoğraf 4: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 7 Kod Nolu Basık Kemer 25
Fotoğraf 5: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık 28
Fotoğraf 6: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3 Kod Nolu Alınlık.... 28
Fotoğraf 7: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık Detay..... 29
Fotoğraf 8: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık..... 31
Fotoğraf 9: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Detay 31
Fotoğraf 10: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Alınlık..... 34
Fotoğraf 11: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 12 Kod Nolu Alınlık..... 34
Fotoğraf 12: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 18 Kod Nolu Alınlık..... 35
Fotoğraf 13: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Alınlık..... 37

Fotoğraf 14: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık..... 37
Fotoğraf 15: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 19 Kod Nolu Alınlık..... 38
Fotoğraf 16: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 10 Kod Nolu Alınlık..... 40
Fotoğraf 17: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 20 Kod Nolu Alınlık..... 40
Fotoğraf 18: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 20 Kod Nolu Alınlık..... 41
Fotoğraf 19: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13-14-15-16 Kod Nolu Alınlık..... 43
Fotoğraf 20: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık..... 43
Fotoğraf 21: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23 Kod Nolu Çini Pano 47
Fotoğraf 22: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Çini Pano 47
Fotoğraf 23: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Çini Pano 48
Fotoğraf 24: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sivri Kemer 50
Fotoğraf 25: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 35 Kod Nolu Sivri Kemer 50
Fotoğraf 26: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31 Kod Nolu Sivri Kemer 53
Fotoğraf 27: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31-32 Kod Nolu Sivri Kemer 53
Fotoğraf 28: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28 Kod Nolu Sivri Kemer 54
Fotoğraf 29: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Sivri Kemer 54
Fotoğraf 30: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Sivri Kemer 54
Fotoğraf 31: B11 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 38-40 Kod Nolu Çini Pano 58

Fotoğraf 32: B11 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 38-40 Kod Nolu Çini Pano Detay..... 58
Fotoğraf 33: B12 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Alınlık60
Fotoğraf 34: B12 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Alınlık Detay..... 60
Fotoğraf 35: B13 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Sivri Kemer 62
Fotoğraf 36: B14 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Sivri Kemer 65
Fotoğraf 37: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık.. 67
Fotoğraf 38: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık Detay..... 67
Fotoğraf 39: B16 Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 44 Kod Nolu Sivri Kemer 69
Fotoğraf 40: B17 Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 45-47 Kod Nolu Çini Pano 70
Fotoğraf 41: B18 Büyük Postane Binası Sol Cephe İkinci Kat 46 Kod Nolu Alınlık .. 71
Fotoğraf 42: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 48 Kod Nolu Sivri Kemer 74
Fotoğraf 43: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 49 Kod Nolu Sivri Kemer 74
Fotoğraf 44: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 50 Kod Nolu Sivri Kemer 75
Fotoğraf 45: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 49-50-51-52-53 Kod Nolu Sivri Kemer 75
Fotoğraf 46: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1 Kod Nolu Sivri Kemer 77
Fotoğraf 47: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 77
Fotoğraf 48: B20 Büyük Postane Binası İç- Kısım Giriş 2 Kod Nolu Sivri Kemer 78
Fotoğraf 49: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 2 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 78

Fotoğraf 50: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 3 Kod Nolu Sivri Kemer 79
Fotoğraf 51: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 4 Kod Nolu Sivri Kemer 79
Fotoğraf 52: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 4 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 80
Fotoğraf 53: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1-2-3-4-5 Kod Nolu Sivri Kemer 82
Fotoğraf 54: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 6-7-8-9-10 Kod Nolu Sivri Kemer 82
Fotoğraf 55: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 11-12-13 Kod Nolu Sivri Kemer 83
Fotoğraf 56: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 14-15-16 Kod Nolu Sivri Kemer 83
Fotoğraf 57: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1 Kod Nolu Sivri Kemer 84
Fotoğraf 58: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 2 Kod Nolu Sivri Kemer 84
Fotoğraf 59: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 3 Kod Nolu Sivri Kemer 85
Fotoğraf 60: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1 Kod Nolu Sivri Kemer Detay..... 85
Fotoğraf 61: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 2 Kod Nolu Sivri Kemer Detay..... 86
Fotoğraf 62: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 3 Kod Nolu Sivri Kemer Detay..... 86
Fotoğraf 1: Hobyar Mescidi Ön Cephe..... 89
Fotoğraf 2: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik .. 92
Fotoğraf 3: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay..... 93
Fotoğraf 4: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür 95
Fotoğraf 5: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Detay..... 95
Fotoğraf 6: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Detay 2..... 96

Fotoğraf 7: HM3 Hobyar Mescidi- Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo 98
Fotoğraf 8: HM3 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo Detay 99
Fotoğraf 9: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür 101
Fotoğraf 10: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür Detay.. 101
Fotoğraf 11: HM5 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 5 Kod Nolu Pano..... 104
Fotoğraf 12: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer..... 106
Fotoğraf 13: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Detay ... 106
Fotoğraf 14: HM7 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 7 Kod Nolu Bordür 109
Fotoğraf 15: HM8 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 8 Kod Nolu Bordür 111
Fotoğraf 16: HM9 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 9 Kod Nolu Pano.....113
Fotoğraf 17: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer 115
Fotoğraf 18: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 115
Fotoğraf 19: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 2 116
Fotoğraf 20: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer 118
Fotoğraf 21: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Detay.....119
Fotoğraf 22: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 2.....119
Fotoğraf 23: HM12 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 12 Kod Nolu Bordür ve Pano 122
Fotoğraf 24: HM12 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 12 Kod Nolu Bordür ve Pano Detay..... 122
Fotoğraf 25: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 123
Fotoğraf 26: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 125
Fotoğraf 27: HM14 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 14 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 127

Fotoğraf 28: HM15 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 15 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 129
Fotoğraf 29: HM16 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 16 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 131
Fotoğraf 30: HM17 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 17 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 133
Fotoğraf 31: HM18 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 18 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 135
Fotoğraf 32: HM19 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 19 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 137
Fotoğraf 33: HM20 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 20 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 139
Fotoğraf 34: HM21 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano 141
Fotoğraf 1: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe 143
Fotoğraf 2: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Kemer Köşelik 145
Fotoğraf 3: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 145
Fotoğraf 4: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 145
Fotoğraf 5: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Kemer Köşelik 148
Fotoğraf 6: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 148
Fotoğraf 7: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 148
Fotoğraf 8: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik 149
Fotoğraf 9: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 149

Fotoğraf 10: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 149
Fotoğraf 11: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler..... 153
Fotoğraf 12: D3 6 Kod Nolu Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 153
Fotoğraf 13: D3 6 Kod Nolu Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 153
Fotoğraf 14: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 154
Fotoğraf 15: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 154
Fotoğraf 16: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 155
Fotoğraf 17: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 155
Fotoğraf 18: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler..... 156
Fotoğraf 19: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 157
Fotoğraf 20: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 157
Fotoğraf 21: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 158
Fotoğraf 22: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler..... 159
Fotoğraf 23: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 160
Fotoğraf 24: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini..... 160

Fotoğraf 25: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 161
Fotoğraf 26: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 162
Fotoğraf 27: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 163
Fotoğraf 28: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 163
Fotoğraf 29: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 164
Fotoğraf 30: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 165
Fotoğraf 31: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 166
Fotoğraf 32: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 166
Fotoğraf 33: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 167
Fotoğraf 34: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 169
Fotoğraf 35: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 169
Fotoğraf 36: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 169
Fotoğraf 37: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 170
Fotoğraf 38: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 170
Fotoğraf 39: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 170

Fotoğraf 40: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 170
Fotoğraf 41: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 173
Fotoğraf 42: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 173
Fotoğraf 43: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 173
Fotoğraf 44: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 174
Fotoğraf 45: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 174
Fotoğraf 46: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 175
Fotoğraf 47: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 175
Fotoğraf 48: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 177
Fotoğraf 49: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 177
Fotoğraf 50: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 177
Fotoğraf 51: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 178
Fotoğraf 52: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 178
Fotoğraf 53: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 179
Fotoğraf 54: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 179

Fotoğraf 55: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 180
Fotoğraf 56: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 181
Fotoğraf 57: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 181
Fotoğraf 58: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 181
Fotoğraf 59: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 182
Fotoğraf 60: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 183
Fotoğraf 61: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 183
Fotoğraf 62: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 183
Fotoğraf 63: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 184
Fotoğraf 64: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 185
Fotoğraf 65: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 185
Fotoğraf 66: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 186
Fotoğraf 67: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 187
Fotoğraf 68: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 188
Fotoğraf 69: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 188

Fotoğraf 70: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 188
Fotoğraf 71: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 190
Fotoğraf 72: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 190
Fotoğraf 73: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 190
Fotoğraf 74: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 191
Fotoğraf 75: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 191
Fotoğraf 76: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 191
Fotoğraf 77: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 191
Fotoğraf 78: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19 Kod Nolu Sol Sivri Kemer Köşelik 194
Fotoğraf 79: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19 Kod Nolu Sağ Sivri Kemer Köşelik 194
Fotoğraf 80: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 31 Kod Nolu Sol Sivri Kemer Köşelik 195
Fotoğraf 81: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 31 Kod Nolu Sağ Sivri Kemer Köşelik 195
Fotoğraf 82: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 20 Kod Nolu Kemer Köşelik 198
Fotoğraf 83: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23 Kod Nolu Kemer Köşelik 198
Fotoğraf 84: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 27 Kod Nolu Kemer Köşelik 199

Fotoğraf 85: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Kemer Köşelik 199
Fotoğraf 86: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 21 Kod Nolu Kemer Köşelik 202
Fotoğraf 87: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28 Kod Nolu Kemer Köşelik 202
Fotoğraf 88: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 22 Kod Nolu Kemer Köşelik 205
Fotoğraf 89: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Kemer Köşelik 205
Fotoğraf 90: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik 208
Fotoğraf 91: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik 208
Fotoğraf 92: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik 209
Fotoğraf 93: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik 209
Fotoğraf 94: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik 212
Fotoğraf 95: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik 212
Fotoğraf 96: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Kemer Köşelik 216
Fotoğraf 97: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 216
Fotoğraf 98: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 217
Fotoğraf 99: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Orta Kemer Detay 217

Fotoğraf 100: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 218
Fotoğraf 101: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Orta Kemer Detay 218
Fotoğraf 102: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 219
Fotoğraf 103: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Kemer Köşelik 222
Fotoğraf 104: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 222
Fotoğraf 105: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 223
Fotoğraf 106: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Orta Kemer Detay 223
Fotoğraf 107: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay 224
Fotoğraf 108: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 224
Fotoğraf 109: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Orta Kemer Detay 225
Fotoğraf 110: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık 228
Fotoğraf 111: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık 228
Fotoğraf 112: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık 229
Fotoğraf 113: D25 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 37 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler 231
Fotoğraf 114: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler 232

Fotoğraf 115: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 233
Fotoğraf 116: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini (Özerkan, 2022) 233
Fotoğraf 117: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 234
Fotoğraf 118: D27 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler 235
Fotoğraf 119: D28 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 40 Kod Nolu Kemer Köşelik 238
Fotoğraf 120: D28 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Kemer Köşelik 238
Fotoğraf 121: D29 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Kemer Köşelik 240
Fotoğraf 122: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 43 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 243
Fotoğraf 123: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 44 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 243
Fotoğraf 124: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 45 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 244
Fotoğraf 125: D31 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 46 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 246
Fotoğraf 126: D32 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 47 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 247
Fotoğraf 127: D33 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 48 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 248
Fotoğraf 128: D34 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 49 Kod Nolu Köşeli Yıldız Motifli Çini 249
Fotoğraf 129: D35 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 50 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 250

Fotoğraf 130: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 51 Kod Nolu Kemer Köşelik 253
Fotoğraf 131: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 55 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik 253
Fotoğraf 132: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 55 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay 253
Fotoğraf 133: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 52 Kod Nolu Kemer Köşelik 255
Fotoğraf 134: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Kemer Köşelik 255
Fotoğraf 135: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay 256
Fotoğraf 136: D38 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Kemer Köşelik 258
Fotoğraf 137: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 56 Kod Nolu Kemer Köşelik 261
Fotoğraf 138: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 57 Kod Nolu Kemer Köşelik 261
Fotoğraf 139: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik 262
Fotoğraf 140: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 59 Kod Nolu Kemer Köşelik 262
Fotoğraf 141: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 60 Kod Nolu Kemer Köşelik 263
Fotoğraf 1: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe 265
Fotoğraf 2: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo 267
Fotoğraf 3: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Çini Karo 267
Fotoğraf 4: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 3 Kod Nolu Çini Karo 267

Fotoğraf 5: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 4 Kod Nolu Çini Karo 267
Fotoğraf 6: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 5 Kod Nolu Kemer Köşelik 270
Fotoğraf 7: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Kemer Köşelik 270
Fotoğraf 8: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 7 Kod Nolu Kemer Köşelik 270
Fotoğraf 9: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Çini Karo 274
Fotoğraf 10: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Çini Karo 274
Fotoğraf 11: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 10 Kod Nolu Çini Karo 274
Fotoğraf 12: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 11-12 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 278
Fotoğraf 13: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 12-13 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 278
Fotoğraf 14: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 13-14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 278
Fotoğraf 15: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 15-16 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo 282
Fotoğraf 16: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 16-17 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo 282
Fotoğraf 17: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 17-18 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo 282
Fotoğraf 18: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi 285
Fotoğraf 19: A6 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi İkinci Kat 19-20 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 286
Fotoğraf 20: A7 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Üçüncü Kat 21-22 Kod Nolu Çini Karo 288

Fotoğraf 21: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 289
Fotoğraf 22: A8 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 23 Kod Nolu Çini Karo 292
Fotoğraf 23: A8 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 24 Kod Nolu Çini Karo 292
Fotoğraf 24: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Birinci Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik 295
Fotoğraf 25: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 25 Kod Nolu Kemer Köşelik 295
Fotoğraf 26: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 26 Kod Nolu Kemer Köşelik 296
Fotoğraf 27: A10 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 27 Kod Nolu Geometrik Desen Çini 298
Fotoğraf 28: A11 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe İkinci Kat 27 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 301
Fotoğraf 29: A11 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe İkinci Kat 28 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini 301
Fotoğraf 30: A12 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Çini Karo 304
Fotoğraf 31: A12 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Çini Karo 304
Fotoğraf 1: Vedat Bey Evi Ön Cephe 306
Fotoğraf 2: V1 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo 309
Fotoğraf 3: V2 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Çini Levha 312
Fotoğraf 4: V2 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Kitabe Çini Levha 313
Fotoğraf 5: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 315
Fotoğraf 6: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 315

Fotoğraf 7: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 316
Fotoğraf 8: V4 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik... 318
Fotoğraf 9: V4 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay..... 318
Fotoğraf 10: V5 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik321
Fotoğraf 11: V5 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik Detay..... 321
Fotoğraf 12: V6 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo..... 324
Fotoğraf 13: V6 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Detay 325
Fotoğraf 14: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 327
Fotoğraf 15: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay..... 327
Fotoğraf 16: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik..... 328
Fotoğraf 17: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 328
Fotoğraf 18: V8 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Kemer Köşelik .. 331
Fotoğraf 19: V8 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 15 Kod Nolu Kemer Köşelik 331
Fotoğraf 20: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 5 Kod Nolu Çini Karo..... 334
Fotoğraf 21: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik..... 334
Fotoğraf 22: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay 335
Fotoğraf 23: V10 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Alınlık..... 337
Fotoğraf 24: V10 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Düz Karo..... 338
Fotoğraf 25: V11 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik..... 341

Fotoğraf 26: V11 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik Detay 341
Fotoğraf 27: V12 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik 344
Fotoğraf 28: V12 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay..... 344
Fotoğraf 29: V13 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 21-22 Kod Nolu Kemer Köşelik..... 348
Fotoğraf 30: V14 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 23 Kod Nolu Kemer Köşelik 350
Fotoğraf 31: V14 Vedat Bey Evi-Yan Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik 350
Fotoğraf 32: V15 Vedat Bey Evi- Yan Cephe İkinci Kat 24 Kod Nolu Kemer Köşelik 353
Fotoğraf 33: V16 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik 355
Fotoğraf 34: V16 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik 355
Fotoğraf 35: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Görünüm 358
Fotoğraf 36: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Kapı Arkası..... 358
Fotoğraf 37: V17 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Karo 359
Fotoğraf 38: V18 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Üst Bordür 361
Fotoğraf 39: V19 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür..... 363
Fotoğraf 40: V19 Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Detay 2 363
Fotoğraf 41: V19 Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Detay 3 364
Fotoğraf 42: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Eski Görünüm 367
Fotoğraf 43: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Günümüzdeki Görünüm .. 368
Fotoğraf 44: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Günümüzdeki Görünüm 2 368
Fotoğraf 45: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 1-2-3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık 369
Fotoğraf 46: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Sütun Başlığı 369

Fotoğraf 47: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 1 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık 370
Fotoğraf 48: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık 370
Fotoğraf 49: V21 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 2 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık 374
Fotoğraf 50: Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Barın Giriş Merdivenlerinden Görünüm... 376
Fotoğraf 51: Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar..... 376
Fotoğraf 52: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 1-2-3 Kod Nolu Alınlık 377
Fotoğraf 53: V22 Vedat Bey Evi-Birinci Kat- Bar 1 Kod Nolu Alınlık..... 377
Fotoğraf 54: V22 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 2 Kod Nolu Alınlık..... 378
Fotoğraf 55: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 3 Kod Nolu Alınlık..... 378
Fotoğraf 56: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 4-5 Kod Nolu Alınlık 379
Fotoğraf 57: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 4 Kod Nolu Alınlık..... 379
Fotoğraf 58: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 5 Kod Nolu Alınlık..... 380
Fotoğraf 59: V23 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 6 Kod Nolu Şömine..... 382
Fotoğraf 60: V24 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 7 Kod Nolu Çini Karo 384
Fotoğraf 61: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 8 Kod Nolu Çini Karo 384
Fotoğraf 62: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 9 Kod Nolu Çini Karo 385
Fotoğraf 63: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 10 Kod Nolu Çini Karo 385
Fotoğraf 64: V24 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 11 Kod Nolu Çini Karo 386
Fotoğraf 65: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 12 Kod Nolu Çini Karo 388
Fotoğraf 66: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 13 Kod Nolu Çini Karo 388
Fotoğraf 67: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 14 Kod Nolu Çini Karo 389
Fotoğraf 68: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 15 Kod Nolu Çini Karo 390
Fotoğraf 69: V26 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 16 Kod Nolu Çeşme 392
Fotoğraf 70: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 394
Fotoğraf 71: V27 Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar Bordür 2..... 394
Fotoğraf 72: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 3 395
Fotoğraf 73: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 4 395
Fotoğraf 74: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 5 396
Fotoğraf 75: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 6 396
Fotoğraf 76: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 7 397
Fotoğraf 77: Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo Çini Pano 398

Fotoğraf 78: Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo Çini Pano Detay**; a.** Vedat Bey Evi - İkinci Kat Banyo Çini Pano Detay Çizim 399
Fotoğraf 79: V28 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyodaki 1 Kod Nolu Çini Pano..... 401
Fotoğraf 80: V28 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 3 Kod Nolu Çini Pano 402
Fotoğraf 81: V29 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 2 Kod Nolu Çini Karo 405
Fotoğraf 82: V30 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 4 Kod Nolu Çini Karo 407
Fotoğraf 83: V30 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 6 Kod Nolu Çini Karo 407
Fotoğraf 84: V31 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano 410
Fotoğraf 85: V31 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano Detay.... 410
Fotoğraf 86: V32 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 7 Kod Nolu Çini Pano 413
Fotoğraf 87: V32 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 8 Kod Nolu Çini Pano 414
Fotoğraf 88: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 9 Kod Nolu Çini Pano 417
Fotoğraf 89: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 10 Kod Nolu Çini Pano 418
Fotoğraf 90: V34 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 11 Kod Nolu Tavus Kuşu Çini Pano 421
Fotoğraf 1: Sabit Bey -Muradiye Han Ön Cephe..... 423
Fotoğraf 2: Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat..... 423
Fotoğraf 3: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 1 Kod Nolu Basık Kemer..... 426
Fotoğraf 4: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 2 Kod Nolu Basık Kemer..... 426
Fotoğraf 5: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 3 Kod Nolu Basık Kemer..... 427
Fotoğraf 6: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 4 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo..... 430
Fotoğraf 7: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 5 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo..... 430
Fotoğraf 8: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Kemer 433
Fotoğraf 9: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik..... 433
Fotoğraf 10: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay 433

Fotoğraf 11: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay 433
Fotoğraf 12: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6-12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay 434
Fotoğraf 13: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7 Kod Nolu Alınlık..... 436
Fotoğraf 14: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık..... 436
Fotoğraf 15: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7 Kod Nolu Alınlık Detay 437
Fotoğraf 16: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık Detay .. 437
Fotoğraf 17: S5 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 9 Kod Nolu Pencere Ortası Yüzey Çini Karolar..... 440
Fotoğraf 18: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 8 Kod Nolu Alınlık..... 442
Fotoğraf 19: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 10 Kod Nolu Alınlık..... 442
Fotoğraf 20: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13 Kod Nolu Geometrik Çini Karo 445
Fotoğraf 21: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo 445
Fotoğraf 22: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Detay..... 446
Fotoğraf 23: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Detay..... 446
Fotoğraf 24: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo 449
Fotoğraf 25: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo 449
Fotoğraf 26: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Detay 449
Fotoğraf 27: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Detay 449
Fotoğraf 28: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Geometrik Desenli Bordür..... 453

Fotoğraf 29: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Geometrik Desenli Bordür Detay 453
Fotoğraf 30: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Orta Geometrik Desenli Bordür 454
Fotoğraf 31: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik 457
Fotoğraf 32: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik 457
Fotoğraf 33: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay 458
Fotoğraf 34: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay 458
Fotoğraf 35: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 19 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık 460
Fotoğraf 36: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık 460
Fotoğraf 37: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık Detay 461
Fotoğraf 38: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik 463
Fotoğraf 39: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay 463
Fotoğraf 40: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür.. 466
Fotoğraf 41: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Detay 466
Fotoğraf 42: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Detay 2 467
Fotoğraf 1: Liman Han Ön Cephe 469
Fotoğraf 2: Liman Han Ön Cephe 469
Fotoğraf 3: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik ... 472
Fotoğraf 4: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik ... 472

Fotoğraf 5: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik ... 473
Fotoğraf 6: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik ... 473
Fotoğraf 7: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelikte Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim ... 474
Fotoğraf 8: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlıkları ... 477
Fotoğraf 9: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Sütun Başlık ... 477
Fotoğraf 10: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 6 Kod Nolu Sütun Başlık ... 477
Fotoğraf 11: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlık Üçgen Çini ... 478
Fotoğraf 12: L3 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 3-5 Kod Nolu Çini Karo ... 480
Fotoğraf 13: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik 482
Fotoğraf 14: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 10-12 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür ... 486
Fotoğraf 15: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 14-16-17-19-20-22 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür ... 486
Fotoğraf 16: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini ... 489
Fotoğraf 17: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini ... 489
Fotoğraf 18: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11-15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini ... 490
Fotoğraf 19: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık ... 492
Fotoğraf 20: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık Detay ... 492
Fotoğraf 21: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 23-24 Kod Nolu Basık Kemer Bordür ... 495
Fotoğraf 22: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 26-27-28-29-30-31 Kod Nolu Basık Kemer Bordür ... 495
Fotoğraf 23: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık ... 498
Fotoğraf 24: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay ... 498
Fotoğraf 25: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay 2 ... 499
Fotoğraf 26: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 32 Kod Nolu Çini Karo ... 502

Fotoğraf 27: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 33-34-35 Kod Nolu Çini Karo... 502
Fotoğraf 28: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 35 Kod Nolu Çini Karo 502
Fotoğraf 29: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 34 Kod Nolu Çini Karo Detay... 503
Fotoğraf 30: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 36 Kod Nolu Alınlık 506
Fotoğraf 31: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37-38-39 Kod Nolu Alınlık..... 506
Fotoğraf 32: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37 Kod Nolu Alınlık Detay..... 507
Fotoğraf 33: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42 Kod Nolu Pano..... 510
Fotoğraf 34: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano 510
Fotoğraf 35: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42 Kod Nolu Pano Detay .. 510
Fotoğraf 36: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42-43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano 511
Fotoğraf 37: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Çini Pano 513
Fotoğraf 38: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 44-47-50 Kod Nolu Çini Pano 513
Fotoğraf 39: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 44 Kod Nolu Çini Pano Detay 513
Fotoğraf 40: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41-44-47-50 Kod Nolu Çini Pano 514
Fotoğraf 41: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 52 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik..... 517
Fotoğraf 42: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik..... 517
Fotoğraf 43: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 54-55-56 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik..... 518
Fotoğraf 44: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 520
Fotoğraf 45: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay..... 520
Fotoğraf 46: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 2..... 521
Fotoğraf 47: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 57 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik..... 524

Fotoğraf 48: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 59-60-61 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 524
Fotoğraf 49: L17 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 526
Fotoğraf 50: L18 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 62 Kod Nolu Çini Karo 529
Fotoğraf 51: L19 Liman Han Bodrum Kat Duvar Çini Karo 531
Fotoğraf 52: L19 Liman Han Giriş Kat Giriş Kat Duvar Çini Karo 531
Fotoğraf 53: L19 Liman Han 2. Kat Duvar Çini Karo 531
Fotoğraf 54: L19 Liman Han 3. Kat Duvar Çini Karo 532
Fotoğraf 55: L19 Liman Han 4. Kat Duvar Çini Karo 532
Fotoğraf 56: L19 Liman Han 5. Kat Duvar Çini Karo 532
Fotoğraf 57: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür 533
Fotoğraf 58: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür 533
Fotoğraf 59: L21 Liman Han Duvar Çini Orta Bordür 534
Fotoğraf 60: L21 Liman Han Duvar Çini Alt Bordür 535
Fotoğraf 1: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe (Aksan, 2014) 537
Fotoğraf 2: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 2 537
Fotoğraf 3: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 3 538
Fotoğraf 4: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 540
Fotoğraf 5: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 540
Fotoğraf 6: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 9 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 541
Fotoğraf 7: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 10 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 541
Fotoğraf 8: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 3 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 544
Fotoğraf 9: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 4 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 544

Fotoğraf 10: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 7 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 545
Fotoğraf 11: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 545
Fotoğraf 12: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5 Kod Nolu Çini Pano 548
Fotoğraf 13: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 6 Kod Nolu Çini Pano 548
Fotoğraf 14: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 549
Fotoğraf 15: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 2 549
Fotoğraf 16: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 3 549
Fotoğraf 17: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 11 Kod Nolu Çini Karo 553
Fotoğraf 18: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 15 Kod Nolu Çini Karo 553
Fotoğraf 19: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 21 Kod Nolu Çini Karo 554
Fotoğraf 20: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 25 Kod Nolu Çini Karo 554
Fotoğraf 21: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 12 Kod Nolu Çini Karo 557
Fotoğraf 22: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 14 Kod Nolu Çini Karo 557
Fotoğraf 23: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 22 Kod Nolu Çini Karo 558
Fotoğraf 24: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 24 Kod Nolu Çini Karo 558

Fotoğraf 25: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Çini Pano 561
Fotoğraf 26: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 23 Kod Nolu Çini Pano 562
Fotoğraf 27: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Zencerek 562
Fotoğraf 28: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık 565
Fotoğraf 29: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 20 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık 565
Fotoğraf 30: H8 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Saçak Altı 17 Kod Nolu Çini Bordür 569
Fotoğraf 31: H9 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer 571
Fotoğraf 32: H10 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Çini Pano 573
Fotoğraf 33: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 575
Fotoğraf 34: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 2 575
Fotoğraf 35: H11 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 26 Kod Nolu Çini Karo.. 577
Fotoğraf 36: H11 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 41 Kod Nolu Çini Karo.. 577
Fotoğraf 37: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 27 Kod Nolu Çini Karo.. 579
Fotoğraf 38: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 31 Kod Nolu Çini Karo.. 579
Fotoğraf 39: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 36 Kod Nolu Çini Karo.. 580
Fotoğraf 40: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 40 Kod Nolu Çini Karo.. 580
Fotoğraf 41: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 28 Kod Nolu Alınlık 582
Fotoğraf 42: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 39 Kod Nolu Alınlık 582
Fotoğraf 43: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 29 Kod Nolu Alınlık 584
Fotoğraf 44: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 38 Kod Nolu Alınlık 584
..... 585
Fotoğraf 45: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 30 Kod Nolu Çini Karo.. 587
Fotoğraf 46: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 37 Kod Nolu Çini Karo.. 587

Fotoğraf 47: H16 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 32 Kod Nolu Çini Pano.. 590
Fotoğraf 48: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer 1 592
Fotoğraf 49: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer 2 592
Fotoğraf 50: H18 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 34 Kod Nolu Sivri Kemer 595
Fotoğraf 51: H19 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 35 Kod Nolu Çini Bordür 596
Fotoğraf 52: Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 597
Fotoğraf 53: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 42 Kod Nolu Çini Karo 599
Fotoğraf 54: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 49 Kod Nolu Çini Karo 599
Fotoğraf 55: H21 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 43 Kod Nolu Çini Karo 601
Fotoğraf 56: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 44 Kod Nolu Çini Karo 603
Fotoğraf 57: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 48 Kod Nolu Çini Karo 603
Fotoğraf 58: H23 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 45 Kod Nolu Çini Pano 606
Fotoğraf 59: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo 1 608
Fotoğraf 60: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo 2 608
Fotoğraf 61: H25 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 47 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo 610
Fotoğraf 62: Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe.....611
Fotoğraf 63: H26 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 50 Kod Nolu Çini Karo 613
Fotoğraf 64: H26 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 57 Kod Nolu Çini Karo 613
Fotoğraf 65: H27 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 51 Kod Nolu Çini Karo 614
Fotoğraf 66: H28 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 52 Kod Nolu Çini Karo 616
Fotoğraf 67: H27 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 56 Kod Nolu Çini Karo 616
Fotoğraf 68: H29 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 53 Kod Nolu Çini Pano 617
Fotoğraf 69: H30 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 54 Kod Nolu Çini Karo 618
Fotoğraf 70: H31 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 55 Kod Nolu Çini Karo 619

Fotoğraf 71: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Çini Karo 621
Fotoğraf 72: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Detay 622
Fotoğraf 73: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Detay 2 622
Fotoğraf 74: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısmı Detay 3 623
Fotoğraf 1: Moda İskelesi 625
Fotoğraf 2: Moda İskelesi Güney Cephe 625
Fotoğraf 3: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 628
Fotoğraf 4: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 628
Fotoğraf 5: M2 Moda İskelesi Güney Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 631
Fotoğraf 6: M2 Moda İskelesi Güney Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Üstü Kitabe 632
Fotoğraf 7: M3 Moda İskelesi Doğu Cephe 4 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 635
Fotoğraf 8: Moda İskelesi Kuzey Cephe 636
Fotoğraf 9: M4 Moda İskelesi Kuzey Cephe 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 638
Fotoğraf 10: M4 Bursa, Ulu Cami. Kuzey Cephedeki Pencere 639
Fotoğraf 11: M4 Bursa, Ulu Cami. Kuzey Cephedeki Pencere 639
Fotoğraf 12: M5 Moda İskelesi Kuzey Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 641
Fotoğraf 13: Moda İskelesi Batı Cephe 644
Fotoğraf 14: Moda İskelesi Batı Cephe 644
Fotoğraf 15: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 645
Fotoğraf 16: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 645
Fotoğraf 17: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 646
Fotoğraf 18: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 646
Fotoğraf 19: M7 Moda İskelesi Batı Cephe 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik 649
Fotoğraf 20: M8 Moda İskelesi Batı Cephe 10 Kod Nolu Giriş Sivri Kemer 651
Fotoğraf 1: Karoya Kömür Tozu ile Desen Geçirimi 688
Fotoğraf 2: Tavus Kuşu Panonun Kömürlenmiş Hali 689
Fotoğraf 3: Kömürlenen Desenin Tahrir Aşaması 689
Fotoğraf 4: Tavus Kuşu Panonun Tahrirlenmiş Hali 690
Fotoğraf 5: Karonun Boyama Aşaması 690
Fotoğraf 6: Tavus Kuşu Panonun Boyanmış Hali 691

Fotoğraf 7: Tavus Kuşu Panonun Pişmiş Hali..... 691
Fotoğraf 8: Tavus Kuşu Panonun Orijinali..... 692
Fotoğraf 9: 3D Yazıcı ile Yapılmış Model..... 693
Fotoğraf 10: Modelin Silikon Dökümü..... 694
Fotoğraf 11: Modelin Silikon Kalıbı..... 694
Fotoğraf 12: Modelin Alçı Modeli..... 695
Fotoğraf 13: Modelin Döküm Kalıbı..... 695
Fotoğraf 14: Modelin Çini Çamuru ile Döküm Yapılırken..... 696
Fotoğraf 15: Modelin Dökümden Çıkmış Hali..... 696
Fotoğraf 16: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Bisküvi Hali..... 697
Fotoğraf 17: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Boyanmış Hali..... 697
Fotoğraf 18: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Pişmiş Hali..... 698
Fotoğraf 19: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Orijinali..... 698
Fotoğraf 1: Büyükada Vapur İskele Binası..... 699
Fotoğraf 2: Bostancı Vapur İskele Binası..... 700
Fotoğraf 3: Kadıköy Vapur İskele Binası..... 700
Fotoğraf 4: Bozlu Art Project Sanat Galerisi..... 700
Fotoğraf 5: HM6 ‘da bulunan Sivri Kemer Köşelik Ters Yerleştirilmiş Çini Karo.... 701
Fotoğraf 6: B21’de bulunan Sivri Kemer Köşelik Düşen Çini Karolar..... 702
Fotoğraf 7: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık (2014) Restorasyondan Önce... 703
Fotoğraf 8: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık (2015) Restorasyondan Sonra.. 703
Fotoğraf 9: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık Günümüz..... 703
Fotoğraf 10: Haydarpaşa Vapur İskele Binası İç Kısmı Restorasyondan Öncesi ve Sonrası..... 704

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat Çizim 23
Şekil 2: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 1-7 Kod Nolu Basık Kemer Çizim 26
Şekil 3: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık Çizim 29
Şekil 4: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Çizim... 31
Şekil 5: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim 31
Şekil 6: Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat Çizim 32
Şekil 7: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 8-12-18-22 Kod Nolu Alınlık Çizim 35
Şekil 8: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 9-11-19-21 Kod Nolu Alınlık Çizim 38
Şekil 9: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 10-20 Kod Nolu Alınlık Çizim 41
Şekil 10: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13-14-15-16-17 Kod Nolu Alınlık Çizim 44
Şekil 11: Niksar, Kırkkızlar Türbesi, Şekil: 45b (kat. 17.3) Örgü Türü: Yatay ve Düşey İstif 2.1.1 44
Şekil 12: Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim 45
Şekil 13: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23-24-26-27-33-34-36-37 Kod Nolu Çini Pano Çizim..... 48
Şekil 14: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25-35 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 51
Şekil 15: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31-32 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim..... 55
Şekil 16: Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim 56
Şekil 17: B13 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 62

Şekil 18: Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 2; **a.** Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim 2 63
Şekil 19: B14 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 65
Şekil 20: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık Çizim 67
Şekil 21: Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim 68
Şekil 22: Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat Çizim 72
Şekil 23: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1-2-3-4 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 80
Şekil 24: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1-2-3 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 87
Şekil 1: Hobyar Mescidi Güney, Güneydoğu, Doğu, Kuzeydoğu, Kuzey Yön Çizim .. 90
Şekil 2: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 93
Şekil 3: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Çizim 96
Şekil 4: HM3 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo Çizim.. 99
Şekil 5: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür Çizim 102
Şekil 6: HM5 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 5 Kod Nolu Pano Çizim 104
Şekil 7: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 107
Şekil 8: HM7 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 7 Kod Nolu Bordür Çizim..... 109
Şekil 9: HM9 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 9 Kod Nolu Pano Çizim 113
Şekil 10: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 120
Şekil 11: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13-14-15-16-17-18-19-20-21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Panolar Çizim 123
Şekil 12: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 125

Şekil 13: HM14 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 14 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 127
Şekil 14: HM15 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 15 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 129
Şekil 15: HM16 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 16 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 131
Şekil 16: HM17 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 17 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 133
Şekil 17: HM18 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 18 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 135
Şekil 18: HM19 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 19 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 137
Şekil 19: HM20 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 20 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 139
Şekil 20: HM21 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim 141
Şekil 1: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat Çizim 143
Şekil 2: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1-3-5 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 146
Şekil 3: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2-4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 150
Şekil 4: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim 151
Şekil 5: D3 Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 153
Şekil 6: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 154
Şekil 7: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Kat 6 Kod Nolu 3. Ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 155
Şekil 8: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Kat 7 Kod Nolu 1.Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 157

Şekil 9: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 158
Şekil 10: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 160
Şekil 11: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 161
Şekil 12: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 163
Şekil 13: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 164
Şekil 14: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 166
Şekil 15: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 167
Şekil 16: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 169
Şekil 17: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 3. Ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 171
Şekil 18: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 1. Ve 6- Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 173
Şekil 19: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 174
Şekil 20: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 178
Şekil 21: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 181
Şekil 22: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 183
Şekil 23: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 1. ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 185

Şekil 24: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 186
Şekil 25: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 190
Şekil 26: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 3. ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 191
Şekil 27: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim 192
Şekil 28: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19-31 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 196
Şekil 29: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 20-23-27-30 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 200
Şekil 30: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 21-28 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 203
Şekil 31: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 22-29 Kod Nolu- Kemer Köşelik Çizim 206
Şekil 32: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24-26 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 210
Şekil 33: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 213
Şekil 34: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim 214
Şekil 35: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Sağ ve Sol Kemer Köşelik Çizim 219
Şekil 36: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Orta Kemer Çizim 220
Şekil 37: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 220
Şekil 38: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Sol ve Sağ Kemer Köşelik Çizim 225
Şekil 39: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Orta Kemer Çizim 226

Şekil 40: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 226
Şekil 41: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık Çizim 229
Şekil 42: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim 230
Şekil 43: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 233
Şekil 44: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 234
Şekil 45: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim 236
Şekil 46: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat Çizim 241
Şekil 47: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 43-44-45 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 244
Şekil 48: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim 245
Şekil 49: Defter-i Hakani Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim 251
Şekil 50: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat Çizim 259
Şekil 1: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim 265
Şekil 2: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 1-2-3-4 Kod Nolu Çini Karo Çizim 267
Şekil 3: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim 268
Şekil 4: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 5-6-7 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 271
Şekil 5: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim 272
Şekil 6: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 8-9-10 Kod Nolu Çini Karo Çizim 275
Şekil 7: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim 276
Şekil 8: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 11-12-13-14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 279
Şekil 9: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim 280
Şekil 10: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 15-16-17-18 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo Çizim 283

Şekil 11: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Çizim..... 284
Şekil 12: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Çizim 287
Şekil 13: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim..... 290
Şekil 14: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim..... 293
Şekil 15: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim..... 297
Şekil 16: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim..... 299
Şekil 17: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim..... 302
Şekil 1: Vedat Bey Evi Ön Cephe Giriş Kat Çizim..... 307
Şekil 2: V1 Vedat Bey Evi Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo Çizim..... 309
Şekil 3: Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat Çizim 310
Şekil 4: V2 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Çini Levha Çizim..... 313
Şekil 5: V3 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 3-5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 316
Şekil 6: V4 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 319
Şekil 7: V5 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik Çizim 322
Şekil 8: Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat Çizim 323
Şekil 9: V6 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim..... 325
Şekil 10: V7 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 8-16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 329
Şekil 11: V8 Vedat Bey Evi- Ön Cephe İkinci Kat 9-15 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 332
Şekil 12: V9 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim..... 335
Şekil 13: V10 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Alınlık Çizim 337
Şekil 14: V10 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Düz Karo Çizim.... 338
Şekil 15: Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat Çizim 339
Şekil 16: V11 Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik Çizim..... 342

Şekil 17: V12 Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 345
Şekil 18: Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat Çizim 346
Şekil 19: V13 Vedat Bey Evi Yan Cephe Yan Cephe İkinci Kat 21-22 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 348
Şekil 20: V14 Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 23-25 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 351
Şekil 21: V15 Vedat Bey Evi-Yan Cephe İkinci Kat 24 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 353
Şekil 22: V16 Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 356
Şekil 23: V17 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Karo Çizim 359
Şekil 24: Konya Sırçalı Medresesi, Eyvan Cephesindeki Bordür 361
Şekil 25: V18 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Üst Bordür Çizim 361
Şekil 26: V19 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Çizim 364
Şekil 27: Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Sivri Kemer Alınlık Çizim 365
Şekil 28: V20 Vedat Bey Evi Giriş Kat Hol 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık Çizim 371
Şekil 29: V21 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 2 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık Çizim 374
Şekil 30: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 1-2-3-4-5 Kod Nolu Alınlık Çizim ... 380
Şekil 31: V23 Vedat Bey Evi-Birinci Kat- Bar 6 Kod Nolu Şömine Çizim 382
Şekil 32: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 7-8-9-10-11 Kod Nolu Çini Karo Çizim 386
Şekil 33: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 14 Kod Nolu Çini Karo Çizim..... 389
Şekil 34: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 12-13-15 Kod Nolu Çini Karo Çizim 390
Şekil 35: V28 Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 1-3 Kod Nolu Çini Pano Çizim 403
Şekil 36: V29 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 2 Kod Nolu Çini Karo Çizim 405
Şekil 37: V30 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 4-6 Kod Nolu Çini Karo Çizim..... 408
Şekil 38: V31 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano Çizim 411
Şekil 39: V32 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 7-8 Kod Nolu Çini Pano Çizim..... 415
Şekil 40: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 9-10 Kod Nolu Çini Pano Çizim..... 419

Şekil 41: V34 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 11 Kod Nolu Tavus Kuşu Çini Pano Çizim 421
Şekil 1: Sabit Bey- Muradiye Han Çizim 424
Şekil 2: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 1-2-3 Kod Nolu Basık Kemer Çizim427
Şekil 3: Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat Çizim..... 428
Şekil 4: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 4-5 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo Çizim 430
Şekil 5: Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat Çizim 431
Şekil 6: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6-12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Çizim 434
Şekil 7: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7-11 Kod Nolu Alınlık Çizim..... 438
Şekil 8: S5 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 9 Kod Nolu Pencere Ortası Yüzey Çini Karolar Çizim 440
Şekil 9: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 8-10 Kod Nolu Alınlık Çizim..... 442
Şekil 10: Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat Çizim 443
Şekil 11: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13-14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Çizim 446
Şekil 12: Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat Çizim 447
Şekil 13: S8 Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15-16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Çizim..... 450
Şekil 14: Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Çizim 451
Şekil 15: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Dörtlü Geometrik Desenli Bordür Çizim..... 453
Şekil 16: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Tekli Geometrik Desenli Bordür Çizim..... 453
Şekil 17: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Orta Geometrik Desenli Bordür Çizim..... 454
Şekil 18: Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat Çizim..... 455
Şekil 19: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18-22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Çizim..... 458

Şekil 20: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 19-21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık Çizim 461
Şekil 21: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Çizim 463
Şekil 22: Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat Çizim..... 464
Şekil 23: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Çizim 467
Şekil 1: Liman Han Ön Cephe Giriş Kat Çizim..... 470
Şekil 2: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 474
Şekil 3: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelikte Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 475
Şekil 4: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlık Üçgen Çini Çizim 478
Şekil 5: L3 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 3-5 Kod Nolu Çini Karo Çizim... 480
Şekil 6: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim 482
Şekil 7: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay Çizim 483
Şekil 8: Liman Han Ön Cephe Birinci Kat Çizim..... 484
Şekil 9: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 10-12-14-16-17-19-20-22 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür Çizim..... 487
Şekil 10: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11-15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim 490
Şekil 11: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim.... 492
Şekil 12: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim 493
Şekil 13: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 23-24-26-27-28-29-30-31 Kod Nolu Basık Kemer Bordür Çizim 496
Şekil 14: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay 2 Çizim .. 499
Şekil 15: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim 500

Şekil 16: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 32-33-34-35 Kod Nolu Çini Karo Detay Çizim 503
Şekil 17: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim 504
Şekil 18: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37-38-39 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim 507
Şekil 19: Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim 508
Şekil 20: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42-43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano Çizim 511
Şekil 21: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41-44-47-50 Kod Nolu Çini Pano Çizim 514
Şekil 22: Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim 515
Şekil 23: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 52-54-55-56 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Çizim..... 518
Şekil 24: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 2 Çizim..... 521
Şekil 25: Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim..... 522
Şekil 26: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 57-59-60-61 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim..... 524
Şekil 27: L17 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 526
Şekil 28: Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim..... 527
Şekil 29: L18 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 62 Kod Nolu Çini Karo Çizim .. 529
Şekil 30: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür Çizim..... 533
Şekil 31: L21 Liman Han Duvar Çini Orta Bordür Çizim..... 534
Şekil 32: L21 Liman Han Duvar Çini Alt Bordür Çizim..... 535
Şekil 1: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat Çizim 538
Şekil 2: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 1-2-9-10 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim..... 542
Şekil 3: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 3-4-7-8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim..... 546

Şekil 4: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay Çizim 550
Şekil 5: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 2 Çizim 550
Şekil 6: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 3 Çizim 550
Şekil 7: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Çizim 551
Şekil 8: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 11-15-21-25 Çini Karo Çizim 555
Şekil 9: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 12-14-22-24 Kod Nolu Çini Karo Çizim 559
Şekil 10: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Çini Pano Çizim 563
Şekil 11: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Zencerek Çizim 563
Şekil 12: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık Çizim 566
Şekil 13: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 20 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık Çizim 567
Şekil 14: H8 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Saçak Altı 17 Kod Nolu Çini Bordür Çizim 569
Şekil 15: H9 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 571
Şekil 16: H10 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Çini Pano Çizim 573
Şekil 17: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe Çizim 574
Şekil 18: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 28-39 Kod Nolu Alınlık Çizim 582
Şekil 19: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 29-38 Kod Nolu Alınlık Çizim 585

Şekil 20: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 30-37 Kod Nolu Çini Karo Çizim 588
Şekil 21: H16 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 32 Kod Nolu Çini Pano Çizim 590
Şekil 22: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 593
Şekil 23: H18 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 34 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim 595
Şekil 24: Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe Çizim 597
Şekil 25: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 42-49 Kod Nolu Çini Karo Çizim 600
Şekil 26: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 44-48 Kod Nolu Çini Karo Çizim 604
Şekil 27: H23 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 45 Kod Nolu Çini Pano Çizim 606
Şekil 28: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo Çizim 609
Şekil 29: Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe Çizim 611
Şekil 30: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Çini Karo Çizim 621
Şekil 1: Moda İskelesi Güney Cephe Çizim 626
Şekil 2: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 628
Şekil 3: Pınarbaşı Melik Gazi Türbesi, Dışta Sağır Niş..... 629
(kat.No.8.2) Örgü Türü: Yatay ve Düşey İstif 2.2.1 629
Şekil 4: M2 Moda İskelesi Ön Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 631
Şekil 5: Moda İskelesi Doğu Cephe Çizim..... 633
Şekil 6: M3 Moda İskelesi Doğu Cephe 4 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim 635
Şekil 7: Moda İskelesi Kuzey Cephe Çizim 636
Şekil 8: M4 Moda İskelesi Kuzey Cephe 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim.... 638
Şekil 9: M5 Moda İskelesi Kuzey Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim.... 641
Şekil 10: Moda İskelesi Batı Cephe Çizim 642
Şekil 11: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim .. 647

Şekil 12: M7 Moda İskelesi Batı Cephe 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim..... 649
Şekil 13: M8 Moda İskelesi Batı Cephe 10 Kod Nolu Giriş Sivri Kemer Çizim 651

ÖZET

Başlık: Mimar Vedat Tek' in İstanbul Yapılarındaki Çiniler

Yazar: Başak ÖZERKAN

Danışman: Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN

Kabul Tarihi: 02/05/2024 **Sayfa Sayısı:** I (ön kısım) + 714 (ana kısım)

Birinci Ulusal Mimarlık akımının en önemli mimarlardan biri olan Mimar Vedat Tek'in eserlerinde ve ulusal mimarlık anlayışında milli mimariye dönük modernize edilmiş yenilikler göze çarpar. Vedat Tek, mimaride farklı alanlarda kullandığı çinileri ön planda tutmuştur. Osmanlı mimarisinde dış cephede az sayıda çini kullanımına karşılık Mimar Vedat Tek, değişen çağda toplumsal gerekliler dolayısıyla yeni şehirleşme düzenine göre yapılan çağdaş Osmanlı binalarının cephelerinde çini süsleme sanatını ön planda uygulayarak eski ile yeni arasında çağdaş bir Osmanlı sentezi ortaya koymuştur. Batı'dan aldığı eğitimi kendine özgü üslubuyla harmanlayarak mimari eserlerinde yansıtmıştır. Eserlerinin bezenmesinde çiniyi ön planda tutmuştur. Çinilerini, ünlü Kütahya çini ustası Hafız Mehmed Emin Efendi'ye yaptırmıştır. Yapılan çalışmada Mimar Vedat Tek' in tasarımını yaptığı ve bunların iç ve dış cephelerinde çini süsleme uyguladığı, hepsinde Osmanlıda 19. Yüzyıl sonları 20. Yüzyıl başlarında ortaya çıkan Türk Neo Klasik sanat akımı görülen Posta ve Telgraf Nezareti (Büyük Postane), Hobyar Mescidi, Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binası (Defter-i Hakani Nezareti), Akaretler Milli Emlak Dükkânı, Vedat Bey Evi (Vali Konağı), Sabit Bey Muradiye Han, Liman Han (Mes'adet Han), Haydarpaşa Vapur İskelesi, Moda İskelesi Binası ele alınmış, bunlardaki çini süslemelerin desen analizleri yapılarak Osmanlının bu son dönemindeki çini sanatının özellikleri ortaya konulmuştur. İlgili makamlardan izin aldıktan sonra Mimar Vedat Tek'in eserlerinde kullanmış olduğu çiniler günümüz teknolojisinden yararlanılarak tespit edilmiş, üzerlerindeki desenlerin tipolojileri yapılmış, bu suretle Osmanlı döneminin son dönemindeki ve aynı zamanda Türk Neo Klasik olarak adlandırılan üsluptaki çini sanatının özellikleri aydınlatılarak gelecek nesillerin bu konuyu anlamaları ve değerlendirmeleri sağlanmıştır. Hazırlanan tez iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Mimar Vedat Tek'in hayatı ve yapıları araştırılmıştır. Yapılardaki çinilerin 20.yy. Kütahya çiniciliği, Hafiz Mehmed Emin Efendi tarafından yapıldığı hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde dokuz binanın yapılarının tarihçesi ve fotoğraflarıyla birlikte anlatımı katalog halinde tasnif edilmiştir. Tez uygulamalar, sonuç ve kaynakça, özgeçmiş ile bitmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vedat Tek, Mimar, Çini, Desen

ABSTRACT

Title of Thesis: Tiles in Architect Vedat Tek's Istanbul Buildings

Author of Thesis: Başak ÖZERKAN

Supervisor: Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN

Accepted Date: 02/05/2024 **Number of Pages:** I (pre text) + 714 (main body)

In the works of Architect Vedat Tek, one of the most important architects of the First National Architecture movement and in his understanding of national architecture, modernised innovations towards national architecture stand out. Vedat Tek prioritised the tiles he used in different areas of architecture. In contrast to the limited use of tiles on the facades of Ottoman architecture, Architect Vedat Tek applied the art of tile decoration in the foreground on the facades of contemporary Ottoman buildings constructed according to the new urbanisation order due to social requirements in the changing age, and created a contemporary Ottoman synthesis between the old and the new. He blended the education he received from the West with his own unique style and reflected it in his architectural works. He prioritised tile in the decoration of his works. He had his tiles made by the famous Kütahya tile master Hafız Mehmed Emin Efendi. In this study, the Post and Telegraph Nezaret (Grand Post Office), Hobyar Masjid, Land Registry and Cadastre Directorate Building (Defter-i Hakani Nezzi), which were designed by Architect Vedat Tek and applied tile ornamentation on their interior and exterior facades, all of which were seen in the Turkish Neo Classical art movement that emerged in the late 19th and early 20th centuries in the Ottoman Empire. The Post and Telegraph Nezareti (Grand Post Office), Hobyar Masjid, Land Registry and Cadastre Directorate Building (Defter-i Hakani Nezareti), Akaretler National Real Estate Shop, Vedat Bey House (Governor's Mansion), Sabit Bey Muradiye Han, Liman Han (Mes'adet Han), Haydarpaşa Ferry Pier, Moda Pier Building were taken into consideration and the characteristics of tile art in this last period of the Ottoman period were revealed by analysing the patterns of tile ornaments in these buildings. After obtaining permission from the relevant authorities, the tiles used by Architect Vedat Tek in his works have been identified by making use of today's technology, the typologies of the patterns on them have been made, and in this way, the characteristics of the tile art in the last period of the Ottoman period and at the same time in the style called Turkish Neo Classical have been illuminated and future generations have been enabled to understand and evaluate this issue. The thesis consists of two chapters. In the first part, the life and buildings of Architect Vedat Tek were researched. The tiles in the buildings were made by Hafız Mehmed Emin Efendi and information about 20th century Kütahya tile making is given. In the second part, the history of the structures of the nine buildings and their descriptions with photographs are classified as a catalogue. The thesis ends with applications, evaluation, conclusion, bibliography and curriculum vitae.

Keywords: Vedat Tek, Architect, Tile, Pattern

GİRİŞ

Araştırmanın Konusu

Araştırmada ele alınan konu ‘’Mimar Vedat Tek’ in İstanbul Yapılarındaki Çiniler’’ başlıklı tez çalışması olup, Birinci Ulusal Mimarlık akımı bünyesinde Vedat Tek tarafından inşa edilen önemli yapılarda kullanılan çiniler konu olarak seçilmiştir. Bu yapılarda kullanılan çiniler ulusal mimarlık akımına yönelik olarak Kütahya çinileridir ve son dönem eserlerinin bezenmesinde dikkat çeker. Bu çinilerin yapım merkezi Kütahya’dır. Çinilerin ustası ise 20. Yüzyıl başlarında yaşayan Hafız Mehmed Emin olup, bizzat onun tarafından üretilmiştir.

Araştırmanın Önemi

Mimar Vedat Tek’in yapılarındaki çiniler, 19.yy. sonu 20.yy. başlarında unutulmaya yüz tutan Türk çiniciliğinin yeniden canlanmasında etkili olmuştur. Mimar Vedat Tek mimaride çini tezyinatını simgelemek amacıyla yapılarında bu geleneği sürdürmüştür. Batıdan aldığı mimarlık eğitimini kendine özgü üslubuyla yoğurarak birçok eserinde Selçuklu ve Klasik Osmanlı etkileriyle birleştirmiştir. Bu eserlerde 19. ve 20. yüzyıl Osmanlı dönemi ve I. Ulusal Mimarlığın başı olan son dönem Kütahya çinilerinin kullanıldığı görülmektedir.

Bu çalışmanın önemi ve tezin konusu İstanbul’da bulunan mimar Vedat Tek’ in 20.yy’a ait çinili yapılarını araştırmak, bu yapılardaki çinileri belgeleyerek geleneksel sanatlarımıza katkı sağlamaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma Mimar Vedat Tek’in eserlerinde kullanmış olduğu çinilerin, günümüz teknolojisinden yararlanılarak dikey mimarideki çinilerin desenlerini ve detaylarını incelemek, doğru kaynaklara ulaşıp Geleneksel Türk Sanatlarının bir kolu olan çini sanatının gelecek nesillere, tarihsel, toplumsal ve kültürel açıdan doğru değerlendirilip aktarılmasını sağlamaktır.

Araştırmanın Kapsamı

Tezin kapsamı, Mimar Vedat Tek 'in İstanbul' da gerçekleştirmiş olduğu mimari eserlerindeki çinilerin desenlerini tarihsel süreç açısından ele almaktır. Bu yapılara Kütahyalı Hafız Mehmet Emin tarafından tasarlanıp uygulanan çinileri incelemektir. İstanbul' da bulunun dokuz yapıdan, Sirkeci Büyük Postane Binası, Hobyar Mescidi, Tapu ve Kadastro Binası (Defter-i Hakani Binası), Akaretler Milli Emlak Dükkânı, Muradiye Han (Sabit Bey), Liman Han (Mes'adet Han), Vedat Tek Harbiye Evi, Moda Vapur İskelesi ve Haydarpaşa Vapur İskelesi tez kapsamında incelenmiştir.

Araştırmanın Yöntemi

Çini sanatını mimari eserlerde kısaca değerlendirmek gerekirse gözlem ve ölçmeye dayalı bir yöntem üzere kullanıldığı görülmektedir. Araştırmalar sırasında yazılı ve görsel kaynak kullanımının yanı sıra yapının mevcut durumunu da ele alarak detaylı doküman elde edilmeye çalışılmıştır.

Mimar Vedat Tek'in yapıları İstanbul, Ankara, Kastamonu ve İzmir'de bulunmaktadır. Çok kapsamlı eserlerinden tez konusu olarak sadece İstanbul'u ele alıp, hangi binalarda çiniler olduğu araştırılmıştır.

Bu araştırmaya başlarken önce literatür taranmıştır. Ana kaynak olarak; *Afife Batur'un (2003) M. Vedat Tek Kimliğinin İzinde Bir Mimar* adlı kitabı tespit edilmiş olup, bu kitapta Mimar Vedat Tek' in hayatı ve yapıları hakkında verilen bilgilerden yararlanılmıştır. *Süha Özkan'ın Mimarlık (1973)* dergisinde Vedat Tek' in otobiyografisi anlatılmaktadır. *Pelin Derviş' in (1999) Mimar Vedat Tek Konutlarının İşlevsel Analizi* adlı tez çalışmasında Mimar Vedat Tek' in günümüze kadar gelen konutlarının mimari açıdan analizi yapılmış ve içerik bakımından araştırılmıştır.

Hakan Arlı'nın (1989) Kütahyalı Mehmet Emin Usta ve Eserlerinin Üslubu (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) adlı tezi araştırma konumuz için ön bilgi kaynağı olmuştur. Adı geçen tezde çinilerin desen özellikleri ve desen analizleri hakkında detaylı bilgi yoktur. Ancak Mehmet Emin Usta'nın hayatı ve ürettiği çinilerin hangi yapılarda ne şekilde kullanıldığı, özellikleri önemi vurgulanmıştır. *Ümmügülsüm Erdoğan. Ebru Eynallı (2015) Mimar Vedat Tek. (Restorasyon Yıllığı Dergisi)* adlı dergide Vedat Tek' in hayatı ve eserleri kısaca anlatılmıştır. *Latife Aktan'ın (1994) 1850-1950 yılları arasında İstanbul Yapıları Arasında Kullanılmış Olan Türk Çinilerinin Renk ve Kompozisyon*

Açısından İncelenmesi (Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi) adlı tezinde ise çiniler hakkında muhtasar (kısaltılmış) bilgi aktarılmıştır. Mimar Vedat Tek' in yapılarındaki çinilerin bir kısmına yer verilmiştir.

Vedat Tek'in İstanbul'da mimarlığını yaptığı binaların dokuzunda çini kullanıldığı yerinde tespit edilmiştir. Tespit edilen bu dokuz binayı, kurumların tarafımıza izin verdikleri ölçüde İstanbul Ticaret Odası Müdürlüğü, İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğü, İstanbul Şehir Hatları A.Ş Genel Müdürlüğü, İstanbul Valiliği İl Basın, Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binasının restoratörü Nehir Öztürk ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünden özel izin alınıp fotoğraf çekimleri gerçekleştirilmiştir. Eserlerdeki çinilerin fotoğrafları dron ve dijital fotoğraf makinasıyla çekilip tarihleri ve çinileri incelenmiştir.

Birinci bölümde Mimar Vedat Tek'in hayatı ve yapıları araştırılmıştır. Yapılardaki çinilerin Hafız Mehmed Emin Efendi tarafından yapıldığı ve 20.yy. Kütahya çiniciliği hakkında bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde dokuz binanın yapılarının tarihçesi ve fotoğraflarıyla birlikte anlatımı katalog halinde tasnif edilmiştir.

Çizim ve fotoğrafların altındaki numaralar her konuda birden başlayıp devam etmektedir.

Dronla çekilen fotoğrafların çıktıları alınmış, bunlar üzerinden desenleri yazar tarafından çizilmiştir. Diğer çizimler ise AutoCAD programı ve diğer programlarla çizimler gerçekleştirilmiştir. Binaların yüksekliğinden dolayı çoğu çinilerin boyutları ölçülendirilememiş, ölçüsü alınan çinilerin ebatı katalog bilgilerinde yazmaktadır.

Mimar Vedat Tek'in binaları yapılış tarihine göre tasnif edilmiş olup, kronolojik sıra ile listelenmiştir.

Her binada çinilerin bulunduğu alanlar kendi içerisinde gruplandırılmış, bu çinili alanlar harf ve rakamlarla kodlandırılmıştır. Bunlarla ilgili çizimlere ve fotoğraflara, bu kodlamaya bağlı olarak sıra numaraları verilmiştir. Yapılardaki tüm çini desenler, motifler ve bunların renk özellikleri yapılan bu tasnife göre açıklanmıştır.

Tipoloji kısmında değerlendirme, çinilerin bulundukları alanlar, kemerler ve çeşitleri, pencere alınlıkları, panolar, kitabeler, duvar yüzeyi sütun başlıkları ve diğer karolar şeklinde tespit edilmiştir. Çiniler üzerindeki geometrik desenler ve formları, bitkisel motifler ve çeşitleri, rumi motifleri ve çeşitleri ve bulut motifleri olarak yapılmıştır.

Sonuç kısmında ortak çini formları, desenler, renkler hem kendi içlerinde hem de bulundukları yerlerdeki ifadeleri ortaya konulmuştur.

Uygulamalar kısmında Vedat Bey Konağı'nın banyosunda yer alan çini pano ile Tapu Kadastro Binasında bulunan çini karo röprodüksiyon günümüz teknik imkanlarıyla yapılmıştır. Yine tezin bu uygulamalar kısmında, Yüksek Lisans eğitimi boyunca yapmış bulunduğum çini örnekleri ile diğer çalışmalarımı sunduğum kişisel sergi açılmıştır.

1. BÖLÜM: BİRİNCİ ULUSAL MİMARLIK DÖNEMİNDE MİMAR VEDAT TEK

1.1. Mimar Vedat Tek' in Hayatı

"Birinci Ulusal Mimarlık akımının mensuplarından biri olan Vedat Tek (1873-1942) İstanbul'da doğmuştur. Osmanlı veziri Giritli Sırrı Paşa'nın oğludur. Vedat Tek' in üç kardeşinden Yusuf Razi Bey Paris'te inşaat mühendisliği okumuş, İstanbul Şehremini, Posta Telgraf Nazırlığı ve Nafia Nazırlığı yapmış, devrinin ünlü isimlerinden biridir. Piyanist olan kız kardeşi Nezihe Beler Batı tarzında müzik besteleri yapmıştır. Üçüncü kardeşi ise elektrik mühendisi olmuştur." (Özkan, 1973: s.46). (Erdoğan, Eynallı, 2015: s.46-47).

Fotoğraf 1: Vedat Tek Çocukluk Yılları 1895

Kaynak: Erdoğan, Eynallı,2015: s.46

"Vedat Tek Trabzon, Diyarbakır ve Girit' ten sonra iki yılda Mekteb-i Sultani (Galatasaray Lisesi) de okumuştur. Vedat Bey Mekteb-i Sultani'de iken yaramazlığından dolayı hafta sonları çoğunlukla izinsiz kalıp eve gidememiştir. Daha sonra Paris'teki ağabeyi Yusuf Razi Bey'in yanına giderek eğitimine devam etmiştir. 16 yaşında Galatasaray lisesinin ikinci sınıfına kadar okuyup sonra Paris'e

giden Vedat Bey, orada önce Ecole Monge'u bitirmiş, sonra Academie Julien'de resim, Ecole Centrale'da mühendislik okumuş, sonra yüzlerce kişinin katıldığı yarışma sınavını kazanıp Ecole National des Beaıix Arts'a seçilen dokuz kişi arasında yer almıştır. Özellikle matematik konularında çok yetenekli olduğundan ayrıca Licenciee des Mathematique derslerine de katılmıştır. Kendisini tanıyanlar matematik dışında resim, heykel alanlarında da olgun bir becerisinin olduğunu belirtirler. Mimarlık öğrenimini tamamladıktan sonra ünlü ve geleneksel Roma Ödülü'ne (Prix de Rome) çalışmak istemiş, yabancı olduğu için kendisine izin verilmeyince hocası Moyav' nun Fransız Cumhurbaşkanı'na başvurması sonucu izin alınmıştır. Mimar Vedat'ın buradaki çalışması sonucu kazandığı 'Legion d'honeur' nişanı kendisine yurda döndükten sonra verilmiştir. Paris'te dokuz yıl kalmasına, oradaki formel eğitimin yanında gördüğü mimarlık ürünlerinden pek çok etkilenmesine rağmen Türkiye' de bunların son taklitlerini uygulamak istememiş, buradaki yapıtlarına Türkiye'ye özgü bir nitelik kazandırmak için Paris'te öğrenemediği konular olan Arabesk, Osmanlı, Selçuk Mimarlığı üzerinde çalışmış, tarihsel Türk mimarlığını kendi yapıtları için kaynak olarak kullanmaya çabalamıştır." (Özkan,1973: s.47).

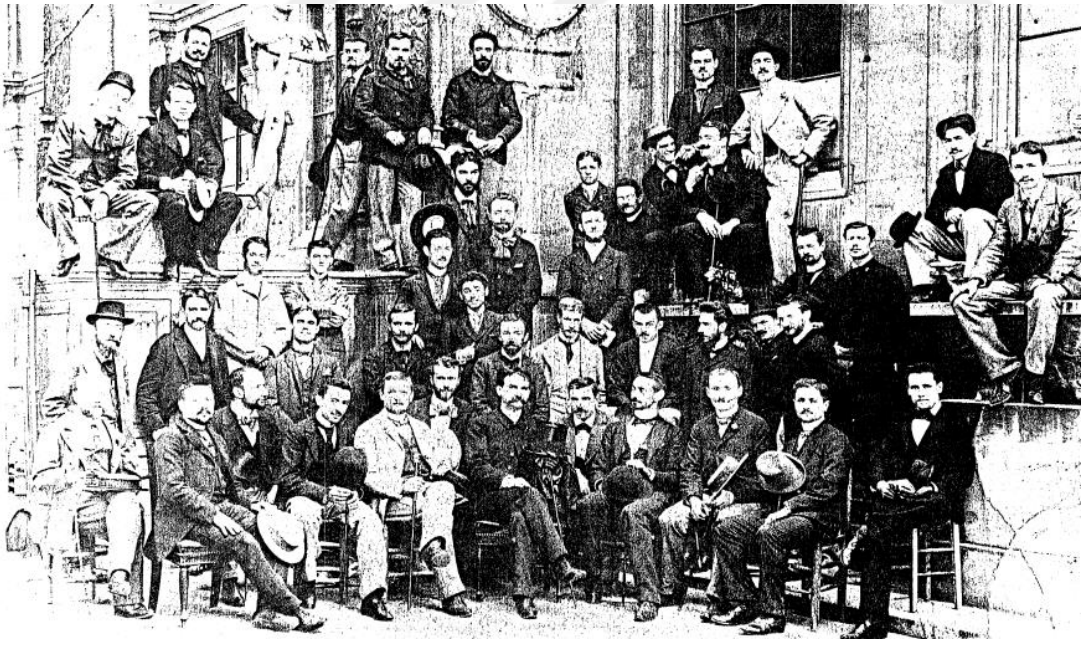

Fotoğraf 2: Vedat Tek Öğrenci Yılları 1895

Kaynak: Uluç, 1987: s.12

Fotoğraf 3: Vedat Tek Paris 1897

Kaynak: Uluç, 1987: s.13

"Vedat Tek Paris'ten döndüğünde İstanbul'da özel bürosunu açmıştır, ancak bu girişim merak ve ilgiyle izlenmesine rağmen yadırganmış ve hayretle karşılanmıştır." (Batur, 2003: s.63). "O dönemde mimarlık mesleği genel olarak yerli Hıristiyan azınlık veya İtalyan ve Fransız kökenli ustaların hâkimiyetinde olduğu için, bir Türk'ün bu mesleği beceremeyeceği yönünde düşünceler hâkimdir." (Özkan, 1973: s.47). "Dolayısıyla Vedat Tek sadece bir meslek icra etmekle değil aynı zamanda toplumun genel bir kesiminin kendisine karşı zıt fikirlerle bakması ve başarısız olmasını beklemesiyle de uğraşmış, direnmiş, üstesinden gelmiş ve günümüzde bile hala kendisinden söz ettiren bir mimar olmayı başarabilmiştir. Bu durum karşısında özel büronun ne kadar süreyle çalışmaya devam ettiği bilinmemekte beraber açılışından kısa bir süre sonra 1899 yılında Vedat Tek Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Sanat tarihi hocalığına ve ardından da Şehremaneti Hey'et-i Fenniye mimarlığına atanmıştır." (Batur, 2003: s.63). (Örnek, 2013: s.51).

“1900 yılında, Musa Kazım Bey’in kızı Firdevs (Dino) Hanım ile evlenen Vedat Tek’ in bu evlilikten dört çocuğu; Nihat Vedat Tek, Selime Yekta Işıtan, Saadet Ejder ve Belkıs dünyaya gelmiştir. Oğlu Nihat Vedat Tek, Almanya’da aldığı mimarlık eğitiminin ardından babası ile ortak çalışmaya başlamıştır. 1942 yılında vefat eden Vedat Tek’ in mezarı Edirnekapı Şehitliği’ndedir.” (Derviş, 1999: s.10) Karahan, 2007: s.16). (Erdoğan, Eynallı, 2015: s.46-47).

Fotoğraf 4: Vedat Tek İstanbul 1910

Kaynak: Uluç, 1987: s.27

1.2. Mimar Vedat Tek' in Yapıları

Birinci Ulusal Mimarlık döneminde Mimar Vedat Tek tarafından inşa edilen çinili ve çinisiz mimari eserlerin listesi Afife Batur'un "Vedat Tek Kimliğinin İzinde Bir Mimar" adlı kitabından alınmış aşağıda gösterilmiştir olup, bugün mevcut olanların hangi semtte oldukları ve mevcut olmayan binalarda aktarılmıştır. (*)

1. Ahşap İskele (1900 başları-?) Yenikapı, İstanbul (Mevcut değil)
2. Ali Kemal Bey Apartmanı (1920-1922) Harbiye- İstanbul (Uygulanmamış proje)
3. Anıtkabir (1942) Rasat Tepe- Ankara (Uygulanmamış proje)
4. Ankara Palas (1924) Ulus- Ankara (Mevcut)
5. Balkan Harbi Şehitleri Anıtı (1911-13?) Çatalca- İstanbul (Mevcut değil)
6. Bir Konut (1907) Büyükada- İstanbul (Mevcut)
7. Bir Konut (1907) Kızıltoprak- İstanbul (Uygulanmamış proje)
8. Bir Konut (1907) Teşvikiye- İstanbul (Mevcut)
9. Bir Saray (1908) Bebek- İstanbul (Uygulanmamış proje)
10. Bir Sinagog (1925) Mannheim- Almanya (Uygulanmamış proje)
11. Bir Sinema (1923) Ankara (Mevcut değil)
12. Cemal Altan Köşkü (1914) Yakacık- İstanbul (Mevcut)
13. Cemil Topuzlu Köşkü (1903-1908) Çiftehavuzlar- İstanbul (Mevcut)
14. Çiftlik Evi (1900 başları) Gölcük- Kocaeli (Mevcut değil)
15. Çiftlik Evi (1900 başları) Topkapı- İstanbul (Mevcut değil)
16. Darü'l Hayr Onarım ve Düzenlemesi (1903) Vezneciler-İstanbul (Mevcut değil)
17. Defter-i Hakani (1908) Sultanahmet Meydanı- İstanbul (Mevcut)
18. Deniz Hamamı Onarımı (1902) Karaköy-İstanbul (Mevcut değil)
19. Dersaadet Merkez Kumandanlığı Sineması (1915) Harbiye- İstanbul (Mevcut değil)
20. Dolmabahçe Sarayı Ek ve Onarımları (1909-1914) Beşiktaş-İstanbul (Mevcut)
21. Enver Paşa Köşkü (1906-1919) Kuruçeşme- İstanbul (Mevcut)
22. Etoile/ Yıldız Sineması (1933) Beyoğlu- İstanbul (Mevcut değil)
23. Feride Ayni Köşkü (1920) Kalamış- İstanbul (Mevcut değil)
24. Gazi Köşkü Onarım ve Ekleri (1924) Çankaya- Ankara (Mevcut)
25. Güneş Apartmanı (1930) Maçka- İstanbul (Mevcut)
26. Halit Bey- Nuri Paşa Yalısı (1900) Yeniköy-İstanbul (Mevcut)
27. Halit Ziya (Uşaklıgil) Bey Köşkü (1906) Yeşilköy-İstanbul (Mevcut değil)

28. Halit Ziya Bey Apartmanı (1934) Çemberlitaş- İstanbul (Mevcut)
29. Haydarpaşa İskelesi (1917) Kadıköy- İstanbul (Mevcut)
30. Heykeltraş İhsan Bey Yalısı (1900 başları) Paşalimanı- Üsküdar (Mevcut)
31. Hobyar Mescidi (1909) Sirkeci- İstanbul (Mevcut)
32. Hürriyet Şehitleri Abidesi (1909) Şişli- İstanbul (Mevcut değil)
33. İzmit Saat Kulesi (1900) İzmit (Mevcut)
34. Kadıköy İskelesi (1915?) Kadıköy- İstanbul (Uygulanmamış proje)
35. Karaağaç- Sütlüce Mezbahası (1919) Sütlüce -İstanbul (Mevcut değil)
36. Kastamonu Hükümet Konağı (1901) Kastamonu (Mevcut)
37. Kazım Emin Tütün Deposıu (1909?) Bursa (Mevcut değil)
38. Leyla (Saz) Hanım Mezarı (1936) Edirnekapı Şehitliği- İstanbul (Mevcut)
39. Leyla Saz Hanım Köşkü (1910?) Küçükyalı-İstanbul (Mevcut değil)
40. Louis Sangursky Villası (1930?) Nişantaşı- İstanbul (Mevcut değil)
41. Louis Sangursky Villası (1930?) Teşvikiye- İstanbul (Mevcut değil)
42. Mahmut Paşa Köşkü (1900-1902) Moda- İstanbul (Mevcut)
43. Meclis-i Mebusan ve Ayan Daireleri Onarım ve Düzenlemesi (1908) Sultanahmet- İstanbul (Mevcut değil)
44. Mediha Sultan Kız Sultanisi (1909) (Uygulanmamış proje)
45. Mes'adet Liman- Han (1915) Sirkeci- İstanbul (Mevcut)
46. Milli Emlak Dükkânı (1914-1916) Beşiktaş-İstanbul (Mevcut)
47. Moda İskelesi (1917-1919?) Moda- İstanbul (Mevcut)
48. Mr. L.Varber Villası (1932) Suadiye- İstanbul (Mevcut değil)
49. Pertev Apartmanı (1933) Taksim-İstanbul (Mevcut)
50. Posta ve Telgraf Nezareti (1909) Sirkeci- İstanbul (Mevcut)
51. Posta ve Telgraf Nezareti Fabrikası (1907) Sirkeci- İstanbul (Uygulanmamış proje)
52. Sabit Bey- Muradiye Han (1914) Karaköy- İstanbul (Mevcut)
53. Selanik Bankası (1915) İzmir (Uygulanmamış proje)
54. Seyr-i Sefain Acentesi (1914) Karaköy Meydanı- İstanbul (Mevcut değil)
55. Silah Müzesi (1904?) Harbiye-İstanbul (Uygulanmamış proje)
56. Şadiye Sultan Apartmanı (1922?) Nişantaşı- İstanbul (Mevcut değil)
57. Şamlı Efendi Apartmanı (1920-1922) İstanbul (Uygulanmamış proje)
58. Şark-Nemlizade Tütün Deposu (1923) Üsküdar- İstanbul (Mevcut)

59. Tahir Han (1935) Tophane- İstanbul (Mevcut)

60. Tarsus Belediye Gazinosu (1929) Tarsus- Adana (Uygulanmamış proje)

61. Tayyare Şehitler Anıtı (1916) Saraçhane-İstanbul (Mevcut)

62. TBMM (1924-1926) Ulus- Ankara (Mevcut)

63. Techizat-ı Askeriye Nezareti Dairesi Düzenlemesi (1910) (Mevcut değil)

64. Topkapı Sarayı Onarımları (1909-1919) Topkapı-İstanbul (Mevcut)

65. Vedat Bey- Azim Apartmanı (1928) Teşvikiye- İstanbul (Mevcut değil)

66. Vedat Bey Evi I (1908) Harbiye-İstanbul (Mevcut değil)

67. Vedat Bey Evi II (1913) Harbiye- İstanbul (Mevcut)

68. Vedat Bey Yazlık Evi (1910?) Büyükada- İstanbul (Mevcut)

69. Veli Efendi Hipodromu (1914) Zeytinburnu- İstanbul (Uygulanmamış proje)

70. Yayla Apartmanı (1939?) Nişantaşı- İstanbul (Mevcut değil)

71. Zihni Paşa Cami (1902) Erenköy- İstanbul (Mevcut)

- (*) Afife Batur; (2003), *Vedat Tek Kimliğinin İzinde Bir Mimar, Y*apı Kredi Yayınları, İstanbul, s.323-328.

1.2.1. Mimar Vedat Tek'in İstanbul'daki Çinili Yapıları

1.2.1.1. Kamu Yapıları

1. Haydarpaşa Vapur İskelesi Binası (Kadıköy-İstanbul)
2. Moda İskelesi Binası (Moda-İstanbul)
3. Posta ve Telgraf Nezareti (Büyük Postane) (Sirkeci- İstanbul)
4. Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binası (Defter-i Hakani Nezareti) (Sultanahmet-İstanbul)

1.2.1.2. Ticaret Yapıları

5. Akaretler Milli Emlak Dükkânı (Beşiktaş-İstanbul)
6. Liman Han (Mes'adet Han) (Sirkeci- İstanbul)
7. Sabit Bey Muradiye Han (Karaköy- İstanbul)

1.2.1.3. Dini Yapıları

8. Hobyar Mescidi (Sirkeci- İstanbul)

1.2.1.4. Diğer Yapıları

9. Vedat Bey Evi (Vali Konağı) (Harbiye- İstanbul)

1.2.2. Kronolojik Tarih Sırasına Göre Çinili Yapıları

1. Posta ve Telgraf Nezareti (Büyük Postane) (1909)
2. Hobyar Mescidi (1909)
3. Defter-i Hakani Nezareti Binası (Tapu ve Kadastro Müdürlüğü) (1910)
4. Akaretler Milli Emlak Dükkânı (1910)
5. Vedat Bey Evi (Vali Konağı) (1913-1914)
6. Sabit Bey Muradiye Han (1914)
7. Liman Han (Mes'adet Han) (1915)
8. Haydarpaşa Vapur İskelesi Binası (1915-1916)
9. Moda İskelesi Binası (1916-1919)

1.3. 20. Yüzyıl Başlarında Türk Çini Sanatı ve Genel Özellikleri

N. Gülaçtı Sanatta Yeterlilik tezinde 20. yy. başlarından 20. yy. ortalarına kadar Kütahya'da açılan ve kapanan atölyelerin listesini tarihiyle birlikte vermiş olup, tez konumuzu ilgilendirdiği için buradan gösterilmiştir. Dolayısıyla 1900-1952 yıllar arasında Kütahya'da biryandan çeşitli sayıda atölyelerin açıldığı diğer yandan da kapandığı dikkat çekmektedir. (bkz: Fotoğraf:5)

İşletme/Usta Adları	Atölyenin Açılış Tarihi	Atölyenin Kapanma Tarihi
Hacı Hafız Mehmet Emin	1900	1910
Hacı Ethem ve Oğlu-Kospik Kolos	1908	1912
Rum Deli Minas	1910	1913
Kütahya Çini Sanayi (Hacı Hafız Mehmet Emin ve Hacı Karabat)	1910	1918
Hafız Mehmet Emin	1918	1922
Hakkı Çinicioğlu (Hafız Mehmet Eminoğlu)	1922	1924
Hacı Nafizin Rıfat Bey ve Mehmet Çini	1923	1925
Nuri paşa (Killigil) Çini İşleri T.A.Ş.	1924	1925
Hakkı Çinicioğlu-Sami Özçini	1925	1927
Hacı Nafizin Rıfat Bey (Şark Çini)	1925	1927
Mehmet Çini	1926	1930
Hakkı Çinicioğlu-Ahmet Şahin	1928	1929
Hakkı Çinicioğlu	1929	1930
Ahmet Şahin-Ali Özker	1939	1942
Ahmet Elifoğlu	1939	1943
Ramazan Erginer-Ali Özker-Kadir Adlım-Hüseyin Kaymakoğlu (Doğan Çini)	1940	1943
Hakkı Çinicioğlu-Murat Eliuz	1942	1949
Ahmet Şahin (Türk Çini)	1942	1952

Fotoğraf 5: 1900-1952 Yılları Arası Açılan ve Kapanan Çini Atölyeleri

Kaynak: Gülaçtı, 2011**:** s.51

"20. yy. başlarında kurulan atölyelerin kurucuları arasında gayrimüslim isimler bulunmaktadır. Kütahya'da Gayrimüslim çiniciler Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'den (Kütahya'dan) ayrılmışlardır. Tezde atölye listesinde, atölyelerin kurucuları hemen hemen aynı kişilerden oluşmaktadır. Bu kişilerin tek başlarına veya ortak olarak atölyeler kurdukları anlaşılmaktadır. Bu dönemde açılan atölyelerin kısa ömürlü oldukları da görülmektedir. Bunun nedenleri arasında işlerin istenilen şekilde yürümemesidir. 1920 ve 1930 yılları arasında Kütahya'da çini üretiminden çok seramik üretimi yapılmıştır. Bu ürünler arasında çanaklar, çeşitli ebatta vazolar, farklı çaplarda tabaklar, derin kâseler, saksılar, yer almaktadır. Bu süreçte yıllar arasında sekiz ayrı büyük atölye kurulmuş ve bu atölyeler çeşitli nedenlerle kapanmıştır. Günümüz Kütahya çini sanatında dekoratif olarak görülen süslemeler, genellikle bitkisel dekorlu olmakla beraber, form alanında da yeni ve farklı arayışlar içinde olduğu dikkati çeker." (Gülaçtı, 2011: s.112).

“Kütahya çiniciliğinin desenleri ilk bakışta İznik çinilerini hatırlatmakta olup, teknik özellikleri, renk ve desenleriyle de İstanbul, İzmir, Konya, Ankara ve Bursa gibi büyük şehirlerde resmi ve özel yapıların süslemelerinde kullanılmıştır. Bu çinilerin genelinde “Amel-i Mehmed Emin Telamiz-i Mehmed Hilmi, Kütahya” imzası yer almıştır. Son dönemde mimarlar klasik dönem bezemelerini yapılarda kullanırken, klasik kompozisyonların kopyalarını ve özgün tasarımlarını yapılara bezeme olarak uygulamaya çalışmışlardır.” (Gülaçtı, 2011: s.51).

“Mehmed Emin Usta kendi ürünlerinde geleneksel çini desenlerini kopya çalıştığı gibi özgün tasarımlar da yapmıştır. Kütahya’yı I. Ulusal Mimarlık Dönemi çini bezemelerine merkez haline getirmiştir. Mehmed Emin Usta Kütahya çiniciliğinin Osmanlı döneminden Cumhuriyet Türkiye’sine geçişini ve devamını sağlayan bir karakter olmuştur.” (Aktan, 1994: s.16) Vedat Tek’in binalarında yer alan çini tasarımların büyük bir kısmı Hafız Mehmed Emin Efendi tarafından uygulanmıştır. Yapılardaki çini tasarımların bazıları ise Vedat Tek’in kendisine özgü desenler olduğu anlaşılmaktadır. Bunlar genellikle geometrik şekiller, kabara ve Osmanlı döneminde görülen rumi motiflerden biraz farklı ve kural dışı motifler şeklindedir. Teknik olarak renkli sır ve sır altı tekniği kullanıldığı anlaşılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:6-7-8-8-9)

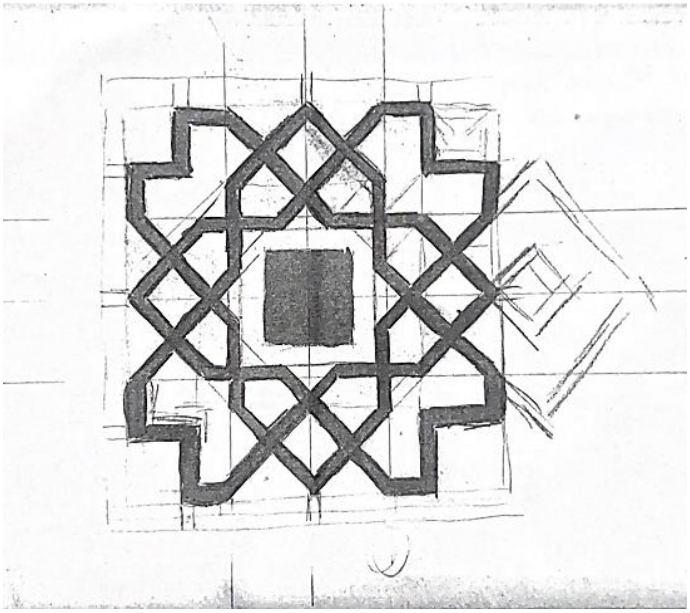

Fotoğraf 6: Mimar Vedat Tek’in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 25. Geometrik Bezeme

Kaynak: Batur, 2023**:** s.267

Fotoğraf 7: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 27. Mimarlık Çizimleri

Kaynak: Batur, 2023**:** s.268

Fotoğraf 8: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 28. Bitkisel Bezeme

Kaynak: Batur, 2023**:** s.268

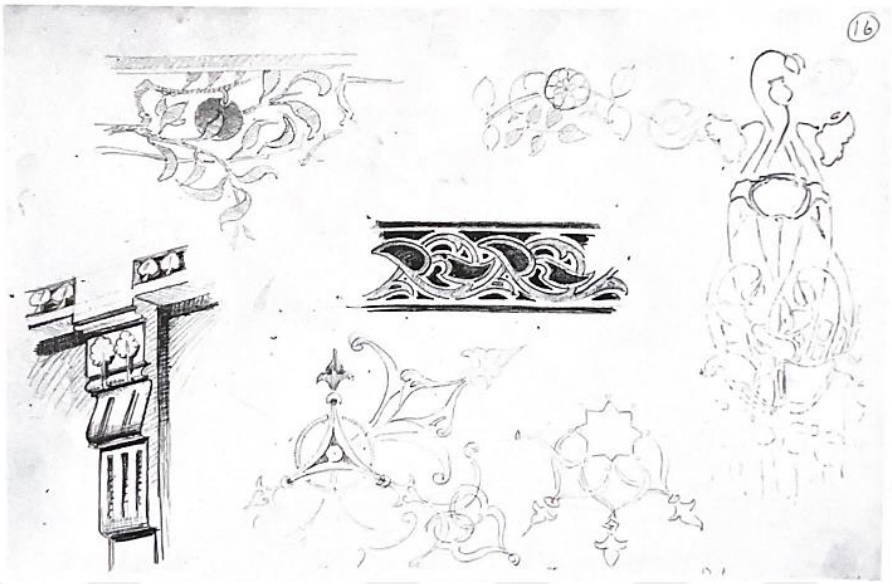

Fotoğraf 9: Mimar Vedat Tek'in Kendine Özgü Tasarımı, Desen 29. Bitkisel Bezeme

Kaynak: Batur, 2023: s.268

1.4. Birinci Ulusal Mimarlık Döneminde Kütahya Çinisi

"Kütahya'da çini sanatının başlangıcı, araştırma kaynaklarında İznik'ten önce başlandığı şeklindedir. Ancak Osmanlı döneminde İstanbul'a olan uzaklığı nedeniyle gerekli ilgi ve yardım görmediği için daha çok Anadolu'nun çini ihtiyacını karşıladığı kayıtlıdır." (Aktan, 1994: s.15). "Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve siyasal yönden zayıflamaya başladığı sıralarda İznik çiniciliği de yerini artık Kütahya' ya bırakır. 1710 tarihli bir fermanla İstanbul Topkapı Sarayı için Kütahya 'ya çini siparişi verilmesi İznik'in önemini iyice yitirdiğinin göstergesidir. 1708-1780 tarihler arası birçok yerden çini siparişler alınıp, Kütahya'da çinicilik faaliyeti artmıştır." (Gülaçtı, 2011: s.53).

"1893-1908 yılları arasında Kütahya' da Giritli Fuat Paşa'nın merkeze gönderdiği 1907 tarihli raporda üç yüzyıl evvel Kütahya'da çalışmakta olan üç yüz çini atölyesi varken, 1795'de bu sayının yüze indiğini ve son yıllarda ise sadece Mehmed Emin Efendi ile Hacı Minasyan atölyelerinin kaldığı yazılıdır." (Arlı, 1989: s.10).

"19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başlarındaki Türk çini sanatının duraklama dönemine girmesinin nedeni olarak, Avrupa'dan porselen ithal edilmesi ve çini atölyeleri işleten bazı azınlıkların yurdu terk etmeleri gösterilmektedir. I. Dünya Savaşı'nın çıktığı 1915'li yıllarda çoğunluğunu çini ve seramik ustalarının

oluşturduğu 1400 Ermeni'nin Kütahya'dan ayrılması sonucu, yeni ustaların yetişmediği görülür. Hammaddelerdeki kalite düşüklüğünün sebebi ise eski ustaların bilgi ve becerilerini bir sır gibi saklamaları ve bir başka çırağa aktarmadan ölmeleri olup, Kütahya'da çiniciliğin iyice gerilemesine sebep olmuştur." (Gülaçtı, 2011: s.52).

"Osmanlının son dönemlerinde Kütahya'da sadece iki atölyenin geleneksel çalıştığı bilinmektedir. Kütahya Valisi Fuat Paşa'nın raporunda da belirttiği gibi o dönemde hemen hemen bütün çini imalathaneleri kapanmıştır. Cumhuriyet Dönemi, Kütahya çiniciliği için teknik bakımdan yeni bir başlangıç sayılmaktadır. Duraklama dönemi kısa sürüp tekrar canlanan Kütahya çiniciliği, çökmekte olan Osmanlı imparatorlunun sosyo-ekonomik durumu nedeniyle Cumhuriyet öncesi bir durgunluk geçirmiş ve I. Ulusal Mimarlık Dönemi'nin etkisiyle çeşitli kurumlardan siparişler gelmeye başlamıştır. Bugünkü Kütahya çiniciliğinin gelişmesinde Mehmet Emin Efendi'nin etkisi çok büyüktür. Ayrıca "I. Ulusal Mimarlık Dönemi'nin etkisiyle Mimar Kemalettin ve Vedat Tek gibi yeni mimarlık akıma yön veren önemli mimarlarla çalışan sanatçının, onlardan gelen isteklere uygun, çiniler yaptığı bilinmektedir." (Gülaçtı, 2011: s.52).

1.5. Mimar Vedat Tek'in Yapılarındaki Çini Ustası: Hafız Mehmed Emin

"Mimar Vedat Tek'in yapılarındaki çinileri üreten ve uygulayan kişinin adı Hafız Mehmed Emin Efendi, Kütahya' da "Çanakçı Hafız Emin" olarak bilinmektedir. Mehmed Emin ve ailesi uzun zaman ''Çanakçılar'' lakabıyla anılmıştır. Mehmed Emin Usta'nın Hakkı ve Mehmed Ali adında iki oğlu ve Kamile, Sıdıka ve Mukadder adında üç kızı olmuştur. Çocuklarından büyük oğlu Hakkı Soyadı Kanunu ile "Çinicioğlu" soyadını almış ve baba mesleği çiniciliği devam ettirmiştir." (Arlı, 1989: s.11).

"Birinci Ulusal Mimarlık Döneminde İstanbul başta olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında Şam ve Kahire gibi merkezdeki mimari eserlerde çini ürünleri bulunan Mehmed Emin Usta, Kütahya çiniciliğinde Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinden Cumhuriyet dönemine geçişi sağlamıştır. Mehmed Emin Efendi'yi yanında çırak olarak yetiştirdiği hocası Mehmed Hilmi Efendi, ilerleyen yaşından dolayı doğum yeri olan İstanbul'a döndükten kısa bir süre sonra vefat eder. Mehmed Hilmi Efendi'den kendisine kalan atölyesinde çiniler üretip atölyesini daha da genişleten Hafız Mehmet Emin Efendi, çalıştırdığı işçi sayısını 150'ye

kadar çıkarır. Aynı zamanda da atölyesinde ürettiği çinilerin pek çoğunun altına "Amel-i Mehmed Emin Telamiz-i Mehmed Hilmi, Kütahya" ibaresini yazmak suretiyle ustasının kendisine bıraktığı maddi ve manevi mirasa ahde vefasını da göstermek istemiştir." (Gülaçtı, 2011: s.51).

"Mehmed Emin'in 1902-1907 yılları arasında ürettiklerini satmakta zorluk çekmiş ancak daha sonra Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi'nin etkisiyle çeşitli kurumlar tarafından sipariş gelmeye başlamıştır. 1907-1908 yıllarında itibaren önemli miktarda çini siparişleri almaya başlamıştır. Bir süre sonra ürünlerini tekrar satmakta zorlama dönemine giren Mehmed Emin Usta, 1917-1918 yıllarında I. Dünya Savaşı nedeniyle hem işçi sayısındaki önemli azalmalar hem de o zamana kadar en önemli müşterileri olan Devlet Kurumlarının siparişlerini azaltmaları nedeniyle mali krize girmiştir. 1917 yılında Ticaret Nezareti'ne yazdığı mektupta çiniciliğin kurtarılması için mali yardım isteyen Mehmed Emin, yardım alamamıştır.1918 yılı ve sonrasında I. Dünya Savaşı'nın sona ermesi, Osmanlığı İmparatorluğu'nun ekonomik açıdan iyice çökmesi sonucunda siparişlerin kesilmesiyle Mehmed Emin Usta'nın çini karo üretimini bırakarak sadece keramik üretimine dönmüştür. Millî Mücadele yıllarında Kütahya'da Kuvay-ı Milliye hareketi doğrultusunda işgal kuvvetlerine karşı faaliyetlere katılan Mehmed Emin Usta, 1922 yılında Yunan işgal kuvvetlerinin yaptığı işkence sonucunda vefat etmiştir." (Arlı,1989: s.14).

Fotoğraf 10: Hafız Mehmed Emin Efendi

Kaynak: Arlı, 1989: s.14

Çinilerde Hafız Mehmed Emin Efendi'nin İmzası Bulunan Yapılar

Hafız Mehmed Emin Efendi'nin çinilerinde imzası olan yapılar ve (1914-1915) tarihli mektupta belirtilen yapıların listesi Hakan Arlı'nın "*Kütahyalı Mehmed Emin Usta ve Eserlerinin Üslubu*" adlı Yüksek Lisans tezinden alınmış olup aşağıda gösterilmiştir. (*)

1. Bilecik/ Söğüt Said Bey Çeşmesi
2. İstanbul Büyükada Vapur İskelesi
3. İstanbul Çapa Kız Öğretmen Okulu (Darülmuallimat-ı Aliyye)
4. İstanbul Haydarpaşa Vapur İskelesi
5. İstanbul Suadiye Camii
6. İstanbul Sultanahmet Hapishanesi (Dersaadet Cinayet Tevkifhanesi)
7. İstanbul Şehzade Abdülmecid Efendi Köşkü
8. İstanbul Tapu ve Kadastro Binası (Defter-i Hakani)
9. Konya Sanayi Mektebi
10. Kütahya Balıklı Camii
11. Kütahya Kadidler Camii
12. Kütahya Saadettin Camii
13. Kütahya Takvacılar (Timurtaş Paşa) Camii

1333 (1914-15) Tarihli Mektupta Belirtilen Yapılar

14. Adana İstasyon Binası
15. Bilecik/ Söğüt Hamidiye Camii
16. Bursa Ahmed Münir Paşa Çeşmesi
17. Çorum/ İskilip Ulu Camii
18. Darüleytam Camii
19. Galatasaray Mektebi Sultanisi Mescidi
20. İstanbul Beşiktaş Vapur İskelesi
21. İstanbul Bostancı Vapur İskelesi
22. İstanbul Büyükdere Vapur İskelesi
23. İstanbul Haydarpaşa Garı Yemek Salonu
24. İstanbul Hoca Hubyar Mescidi
25. İstanbul I. Vakıf Han
26. İstanbul II. Vakıf Han

27. İstanbul IV. Vakıf Han

28. İstanbul Kadıköy Kaymakamlığı

29. İstanbul Kuzguncuk Vapur İskelesi

30. İstanbul Milli Emlak Dükkanları

31. İstanbul/ Eyüp V. Mehmed Reşad Türbesi

32. İstanbul/ Fatih Kaymakamlığı

33. İstanbul/ Harbiye Mimar Vedat Bey Evi

34. İstanbul/ Karaköy Muradiye Han

35. İstanbul/ Karaköy Ovagimyan Han

36. İstanbul/Sirkeci Büyük Postahane

37. İstanbul/Sirkeci Liman Han

38. Kahire Manial Sarayı (Kars el-Manial)

39. Konya Anber Reis (Feridiye/ Arifi Paşa) Camii

40. Konya Gazi Lisesi (Darülmuallimin)

41. Konya Mevlâna Türbesi (Kubbe-i Hadra)

42. Kütahya Ahi Evren Çeşmesi

43. Kütahya Çinili Çeşme

44. Kütahya Hükümet Konağı

45. Şam Süleymaniye Camii

46. Şirket-i Hayriye Binaları

- (*) Arlı, H. (1989) "*Kütahyalı Mehmet Emin Usta ve Eserlerinin Üslubu,"* İstanbul: (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

2. BÖLÜM: MİMAR VEDAT TEK'İN İSTANBUL YAPILARINDAKİ ÇİNİLER

2.1. Katalog

2.1.1. Posta ve Telgraf Nezareti (Büyük Postane)

Mimarlığını Vedat Tek' in yaptığı Son Osmanlı Döneminin önemli eserlerinden Sirkeci Büyük Postane, 1903' te temelleri atılıp 1909 yılında tamamlanmıştır. "Tanzimat'ın ilanından hemen sonra gerçekleştirilmiş olan Büyük Postanenin yapım aşaması, 1840 yılında parsel olarak Maliye Nezareti'ne, işleyiş olarak da Ticaret Nezareti' ne bağlanmıştır. Kurum, 1871' de Telgraf Müdürlüğü ile birleşince bağımsız bir nezarete dönüşmüştür. Telgrafhane-i Amire'nin yetersiz kaldığı görülünce, haberleşme sisteminde yaygın bir kontrol isteyen II. Abdülhamid'ın isteği üzerine postane yapımı için girişim başlatıldı". (Batur, 2003: s.78). "Posta ve Telgraf Nezareti'ne gönderilen bildiri, Posta Nazırı Hüseyin Hasib Efendi proje için Mimar Vedat Bey'e teklif edildi. 1903 yılında II. Abdülhamid'in tahta çıkmasıyla temel atma töreni gerçekleştirilmiştir. Büyük Postane, İstanbul, Fatih İlçesi, 24 pafta, 424 ada, 14 parselde yer almaktadır." (Kerimoğlu, 2018: s.48). Yapı Avrupa büyük kentlerindeki gar binasını anımsatan ancak Osmanlı kemerlerini ve çinilerini kullanarak bir Türk oluşunun anıtsallığıdır. Vedat Bey'in Posta ve Telgraf Nezareti binası ile başlayan yüksek kariyerinin belgelerinden biridir.

"Dikdörtgen planlı yapı, üç katlı olmakla beraber iki kuleye sahiptir. İlgili araştırmalar sırasında birinci ve ikinci katında geometrik form ve rumi desenli çiniler, üçüncü katta sivri kemerlerde düz karo ve geometrik şekilli çiniler bulunmaktadır. Binanın iç giriş kısmında ve büyük salonda sivri kemerli çiniler yer almaktadır. Kuzey ve güney cephesinde beş adet sivri kemer, doğu ve batı cephesinde üçer adet, toplam on altı adet sivri kemer yer almaktadır. Kütahya çinisiyle süslenen bina Mehmet Emin Efendi tarafından uygulanmıştır." (Arlı, 1989: s.78). Günümüzde ise İstanbul Avrupa Yakası PTT Başmüdürlüğü olarak hizmet vermektedir.

Fotoğraf 1: Büyük Postane Binası Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

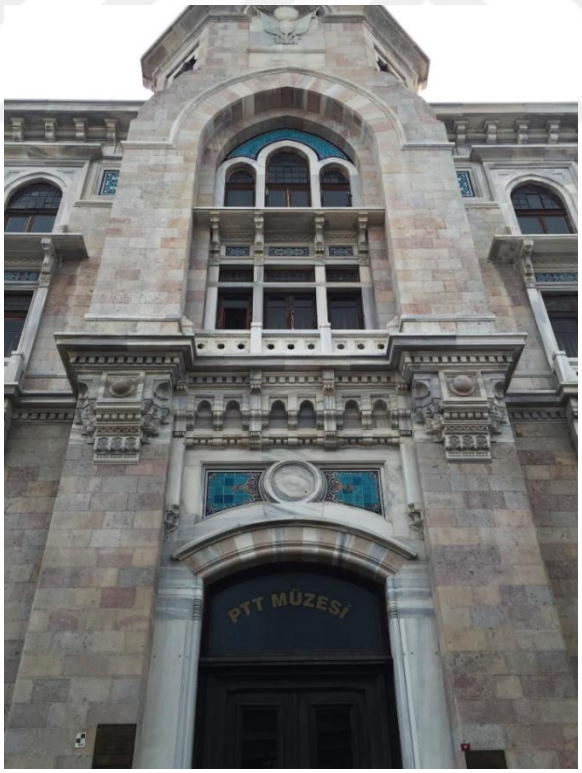

Fotoğraf 2: Büyük Postane Binası Ön Cephe 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

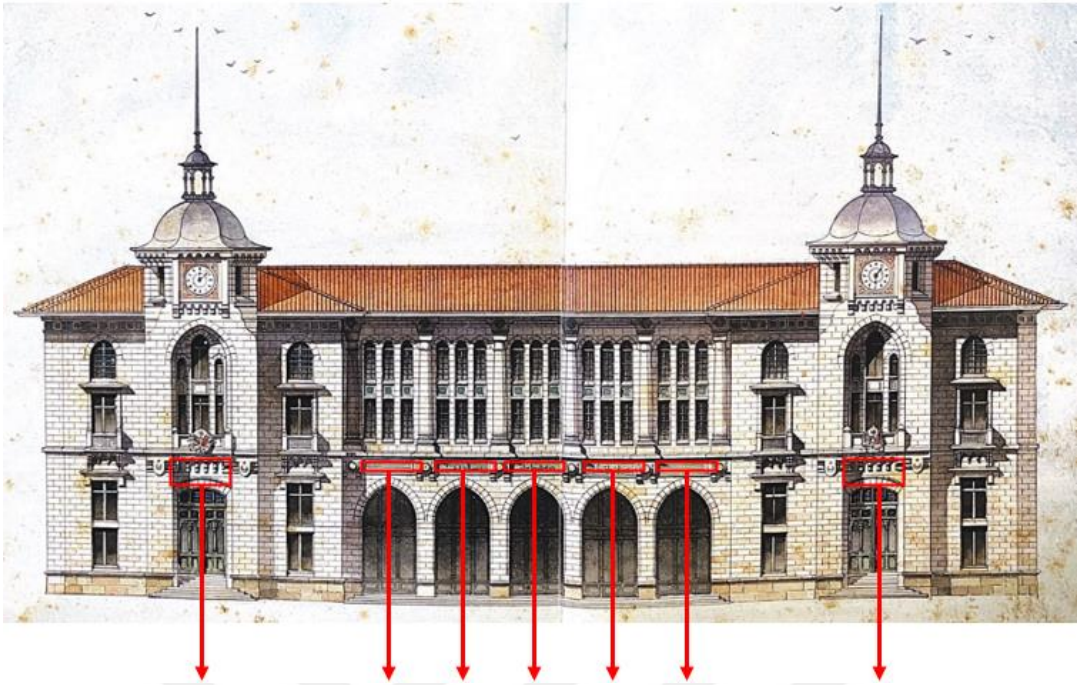

Şekil 1: Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat Çizim

Kaynak: (Batur, 2003: s.76-77)

Katalog No: B1

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 1-7 Kod Nolu Basık Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 1'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe kapı üstü birinci kat 1-7 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 3-4) Sır altı tekniğindeki çinilerle kaplı olan basık kemer, rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Desen alanı ortada tuğralı yuvarlak bir mermer madalyonla iki bölüme ayrılmaktadır. Desen rumi motiflidir. Rumi helezonlar üst üste yerleştirilen tepelik ve alt ortabağdan dağılımını yapmaktadır. Tuğranın sağ ve sol yanlarına yerleştirilen simetrik rumi desenin rumileri arasında kalan zemin kobalt mavidir. Köşelere uzanan rumi desenin sapları kenarlarda ve köşelerde düğüm şeklini oluşturmaktadır. Zemin rengi turkuaz, kenar cetveli mavi kobalttır. Rumilerin rengi beyaz, iç kısımları sarı ve kırmızıdır. Çiniler dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 3: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 1 Kod Nolu Basık Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 7 Kod Nolu Basık Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

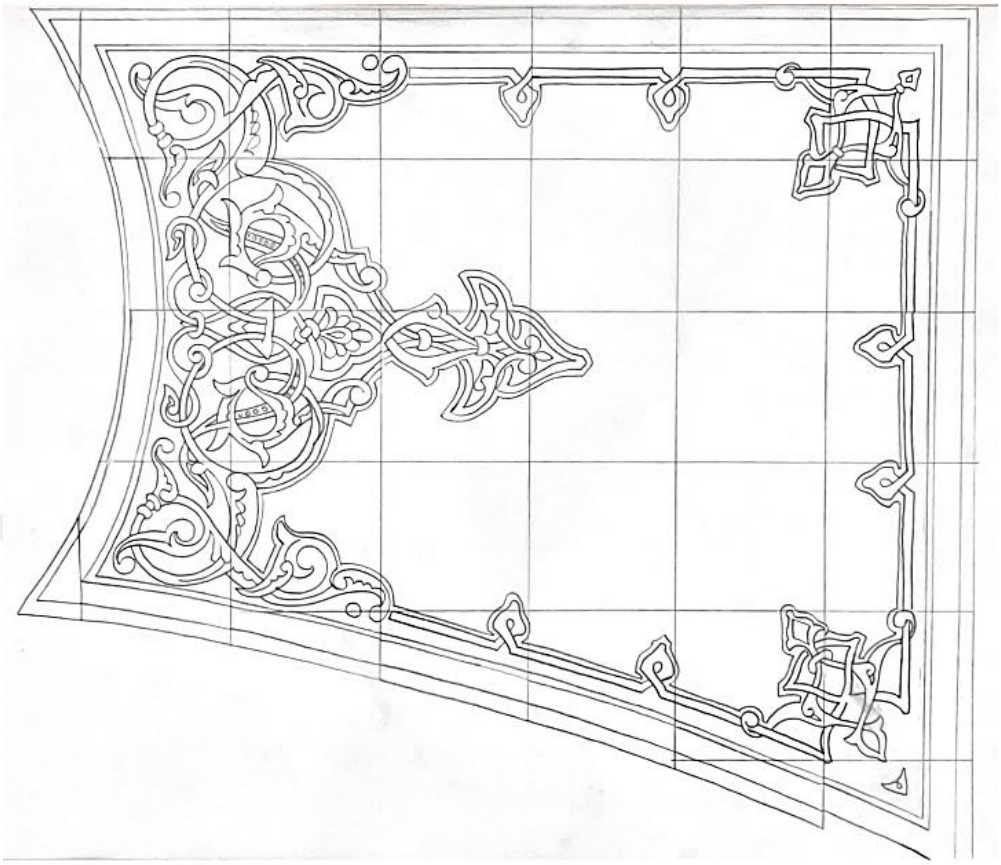

Şekil 2: B1 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 1-7 Kod Nolu Basık Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B2

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Şekil 1'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe birinci kat sivri kemer üstü konsollar arasında kalan 2-3-5-6 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 5-6-7) Mozaik görünümlü çiniler, pencerelerin alt kısmında yer almaktadır. Çini karolar mavi kobalt, turkuaz ve beyaz renktedir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, altı ve sekiz köşeli yıldızlar, kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Desen ulama şeklinde devam etmektedir.

Fotoğraf 5: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

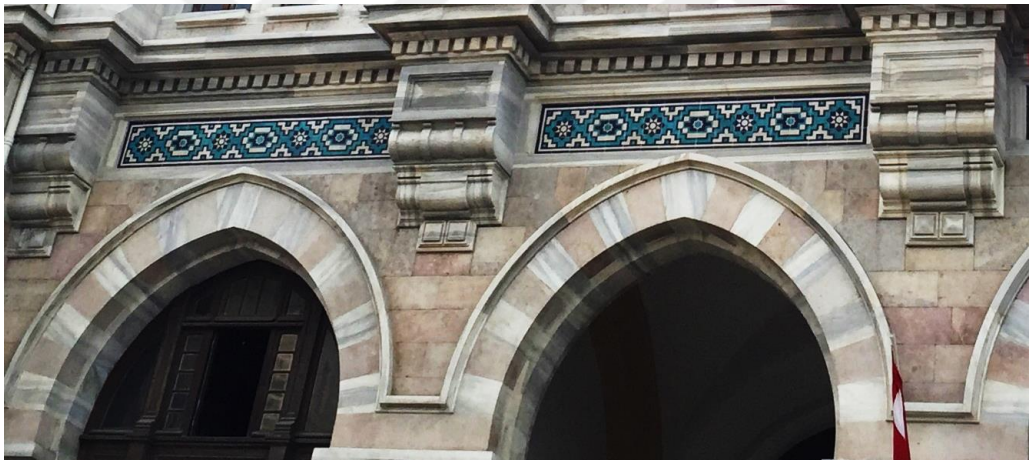

Fotoğraf 6: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

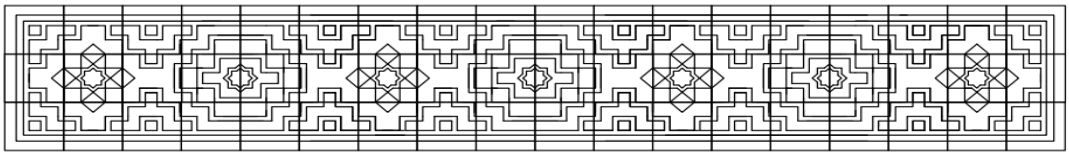

Şekil 3: B2 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 2-3-5-6 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B3

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler, Kufi Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 1'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe birinci kat 4 kod nolu alınlık. (bkz: Fotoğraf:8) Mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli yıldızlar, kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Alınlığın orta kısmında kufi yazı ile ''Posta ve Telgraf Nezareti'' yazısı yazmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 9) (Arlı, 1989: s.78). Zemin rengi mavi kobalt, yazılar ise beyaz renktedir.

Fotoğraf 8: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

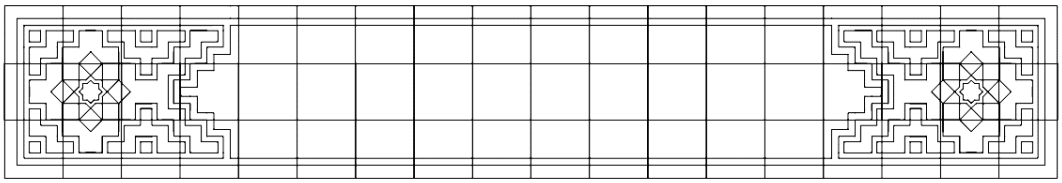

Şekil 4: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

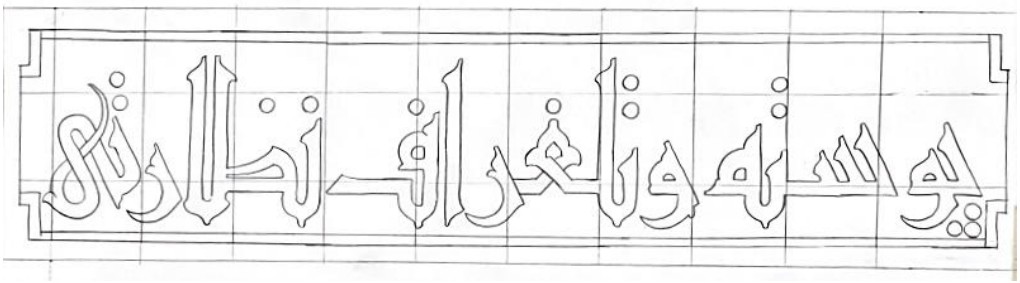

Şekil 5: B3 Büyük Postane Binası Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

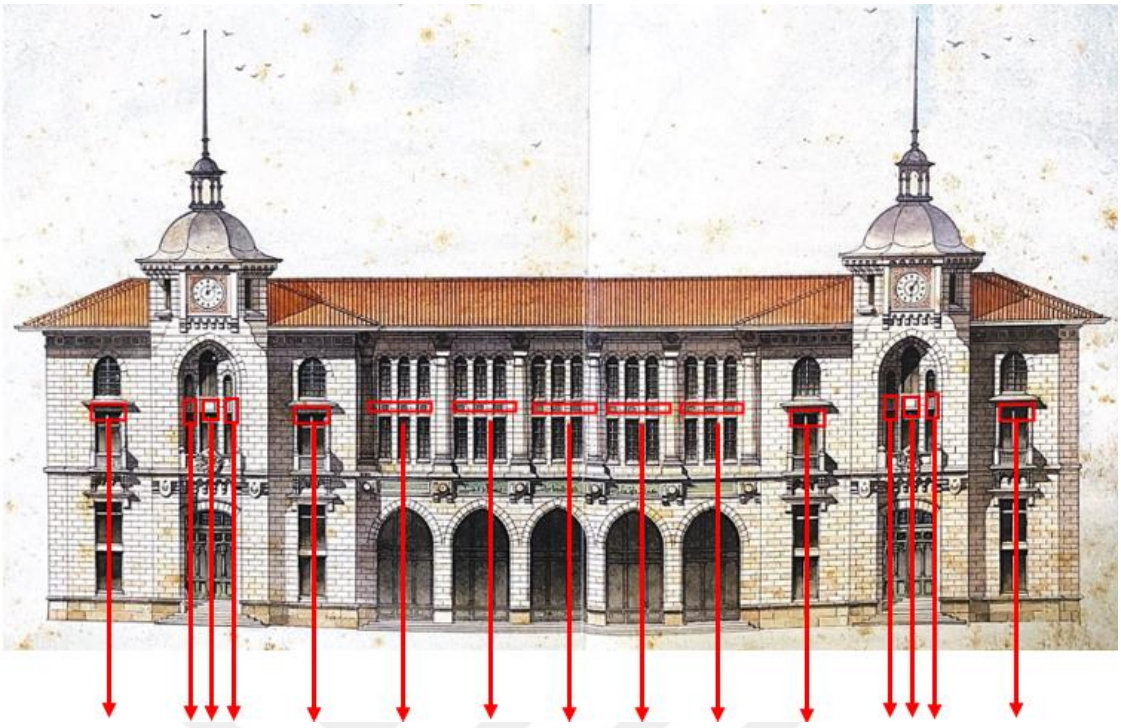

Şekil 6: Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: (Batur, 2003: s.76-77)

Katalog No: B4

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 8-12-18-22 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 6'daki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe ikinci kat çinilerin pencere üstü 8-12-18-22 kod nolu çini alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-11-12) Sır altı tekniğinde olan alınlık, müsenna rumi motiflerinden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi turkuaz, iç kısımları kırmızı ve mavi kobalt rengindedir. Çini desen dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 10: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 12 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 12: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 18 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

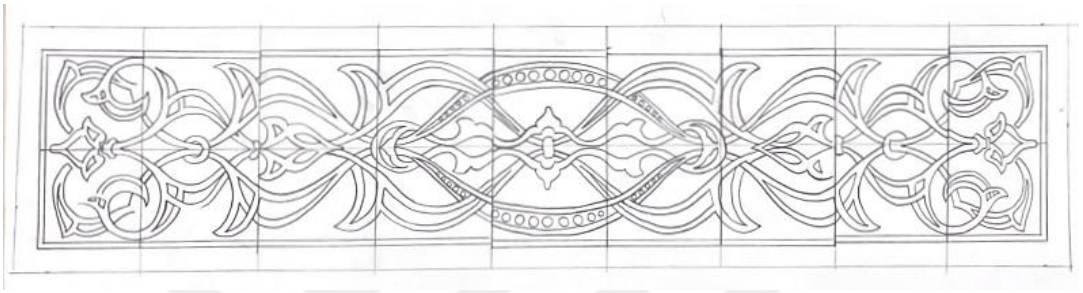

Şekil 7: B4 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 8-12-18-22 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B5

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 9-11-19-21 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 6'daki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe ikinci kat 9-11-19-21 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 13-14-15) Sır altı tekniğinde olan alınlık, rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Hurde rumilerin başlangıcı bağlaçtan çıkış yapıp, ayırmam ruminin koluyla bağlaçta son bulmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi turkuaz, iç kısımları kırmızıdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 13: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 19 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

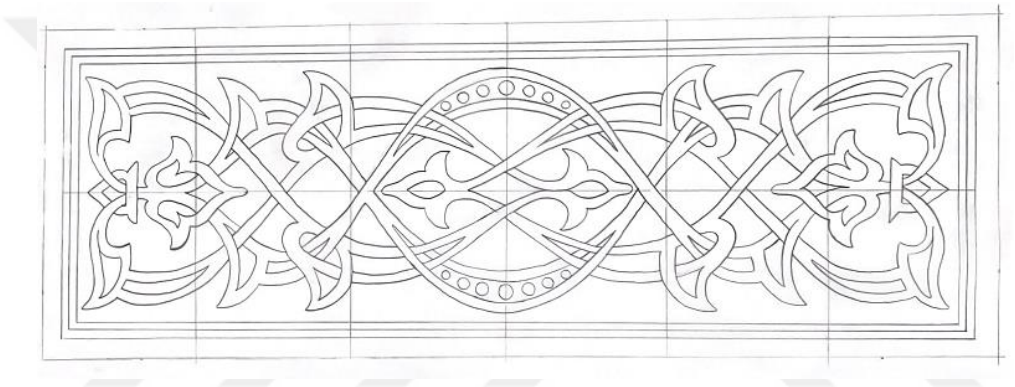

Şekil 8: B5 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 9-11-19-21 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B6

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 10-20 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 6'daki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe ikinci kat 10-20 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 16-17-18) Sır altı tekniğinde olan alınlık, rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Hurde rumilerin başlangıcı bağlaçtan çıkış yapıp, ayırmam ruminin koluyla bağlaçta son bulmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi turkuaz, iç kısımları kırmızıdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 16: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 10 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 20 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 20 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

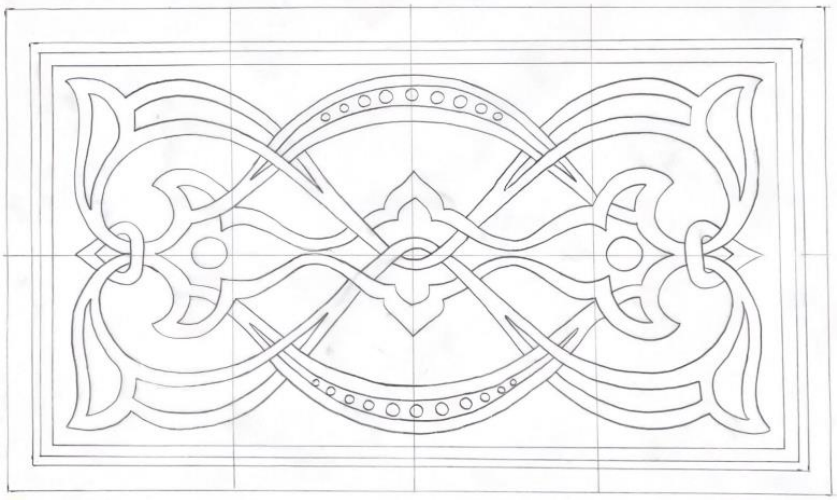

Şekil 9: B6 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 10-20 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B7

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13-14-15-16-17 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Geometrik Form

Açıklama: Şekil 6'daki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe ikinci kat 13-14-15-16-17 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 19-20) Mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. Dikdörtgen karoların dizilimi Ömür Bakırer'in kitabında yer Niksar, Kırkkızlar Türbesi, yatay ve düşey istif 2.1.1 yüzeyindeki (bkz: Şekil 11) alınlıkla benzerlik göstermektedir. (Bakırer, 1981). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Ortasında sekiz köşeli yıldız şekli vardır. Mavi kobalt ve turkuaz renktedir. Dıştan ince kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Desen ulama şeklinde devam etmektedir.

Fotoğraf 19: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13-14-15-16 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 20: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

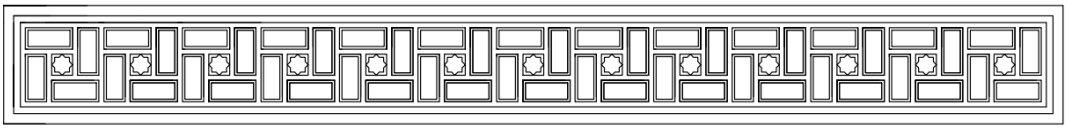

Şekil 10: B7 Büyük Postane Binası Ön Cephe İkinci Kat 13-14-15-16-17 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

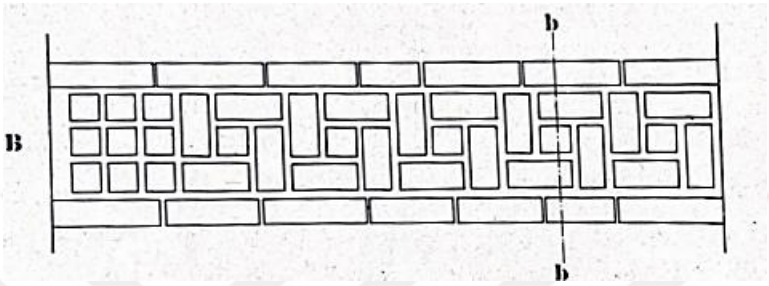

Şekil 11: Niksar, Kırkkızlar Türbesi, Şekil: 45b (kat. 17.3) Örgü Türü: Yatay ve Düşey İstif 2.1.1

Kaynak: Bakırer, 1981: s.302

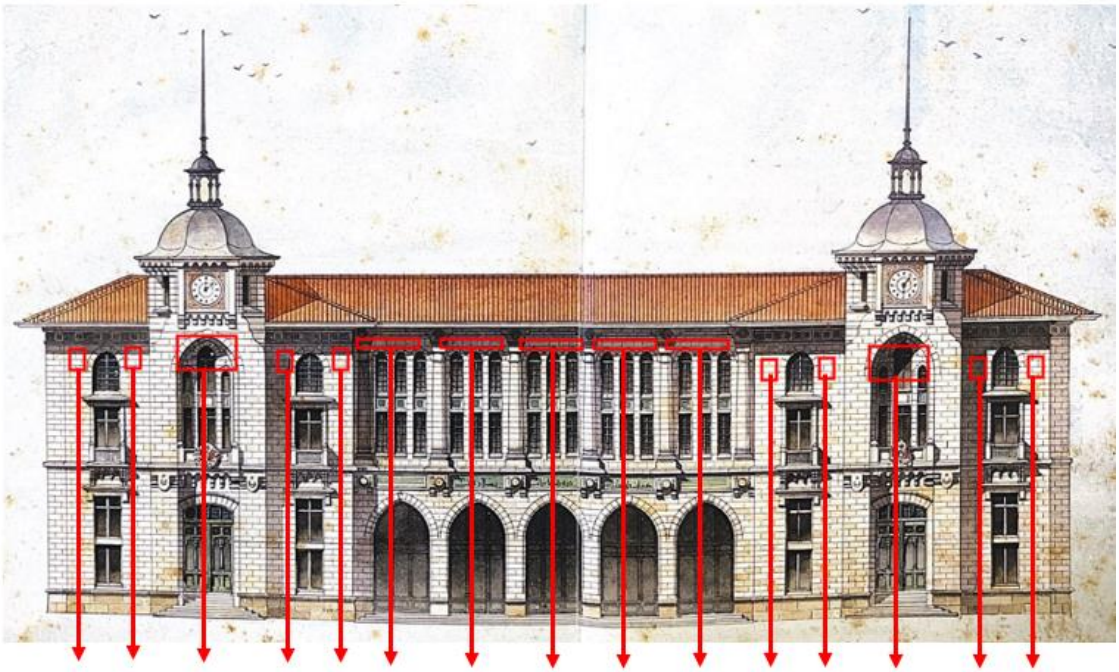

Şekil 12: Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: (Batur, 2003: s.76-77)

Katalog No: B8

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23-24-26-27-33-34-36-37 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Şekil 12'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe üçüncü kat 23-24-26-27-33-34-36-37 kod nolu çini panoların desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21-22-23) Mozaik görünümlü çiniler, pencere kenarlarında yer almaktadır. Mavi kobalt ve turkuaz renktedir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, dikdörtgen formludur. Sekiz köşeli yıldız motifi, etrafı küçük karelerden oluşan desen ulama şeklinde devam etmektedir. Dıştan kalın kobalt mavi düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 21: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 22: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 23: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

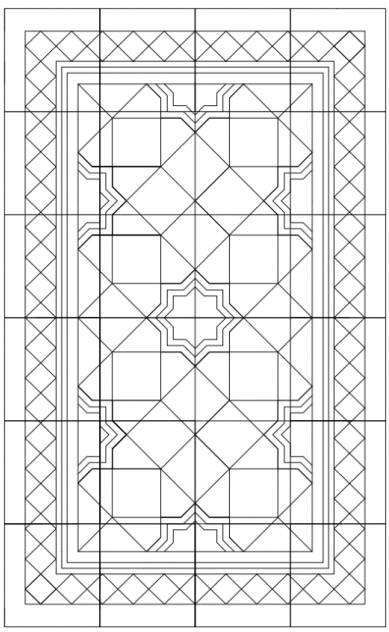

Şekil 13: B8 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23-24-26-27-33-34-36-37 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B9

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25-35 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği- Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 12'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe üçüncü kat 25-35 kod nolu sivri kemerlerin görünümü aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 24-25) Orta pencere yanlardakinden daha geniş ve yüksek tutulmuştur. Pencerelerin alınlık kısmı çini plakalarla kaplanmıştır. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler bir düz bir ters olarak kaydırmalı şekilde sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Karoların rengi turkuaz, kenarlardaki kare formlu çiniler ise kobalt mavidir.

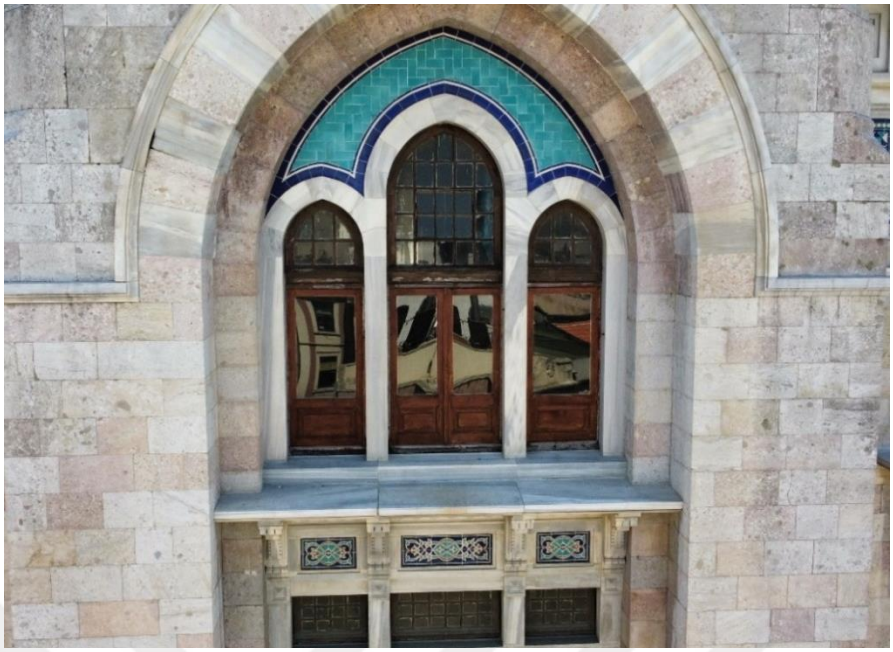

Fotoğraf 24: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

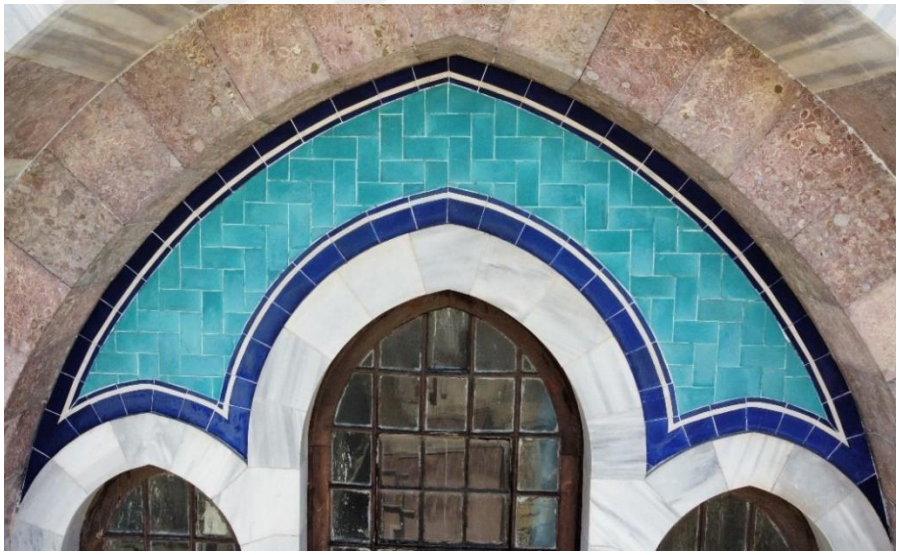

Fotoğraf 25: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 35 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

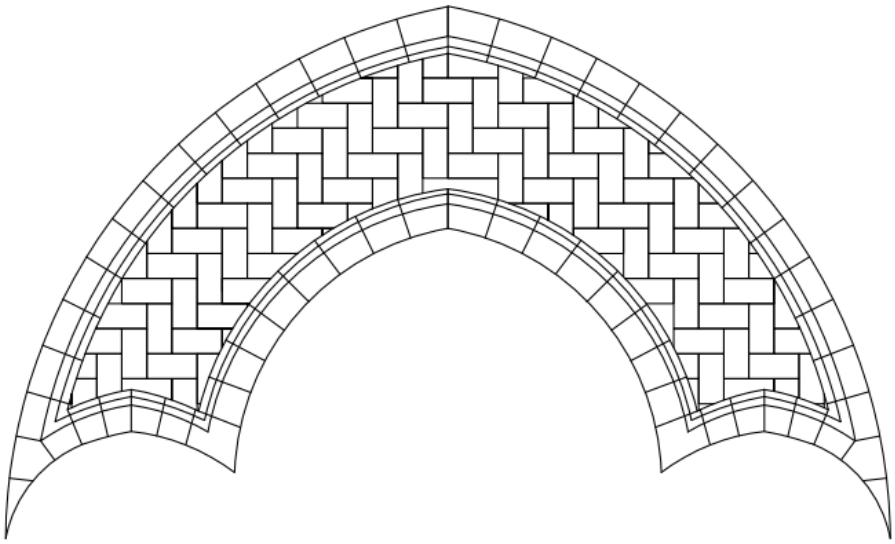

Şekil 14: B9 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25-35 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B10

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31-32 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği-Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 12'deki şemaya göre, Büyük Postane binası ön cephe üçüncü kat 28-29-30-31-32 kod nolu sivri kemerler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 26-27-28-29-30) Sivri kemerli pencere sisteminde iç içe üç sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler kare formunda sıralanıp dizilmiştir. Kare şekilli çini karolar, kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Üç kemerin birleşmesiyle oluşmaktadır. ½ simetrisi alınan sivri kemerlerin tepe noktaları düğümlü geçmeyle hareketlendirilmiştir. Bu geçmelerin içinde beyaz renkli çini plakalar dolanmaktadır. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

Fotoğraf 26: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 27: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31-32 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 28: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 30: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

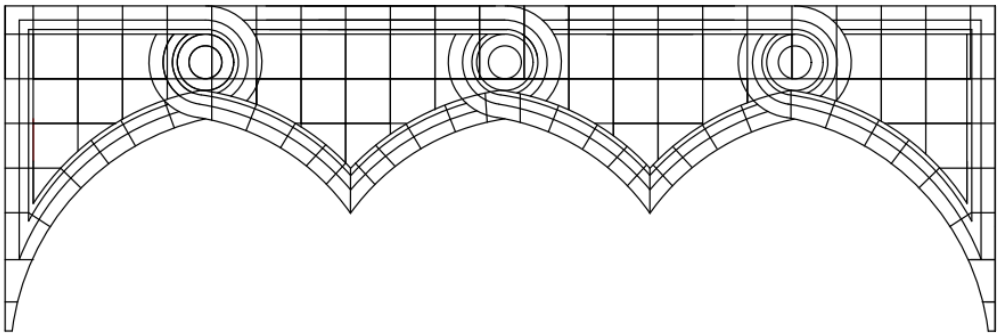

Şekil 15: B10 Büyük Postane Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28-29-30-31-32 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

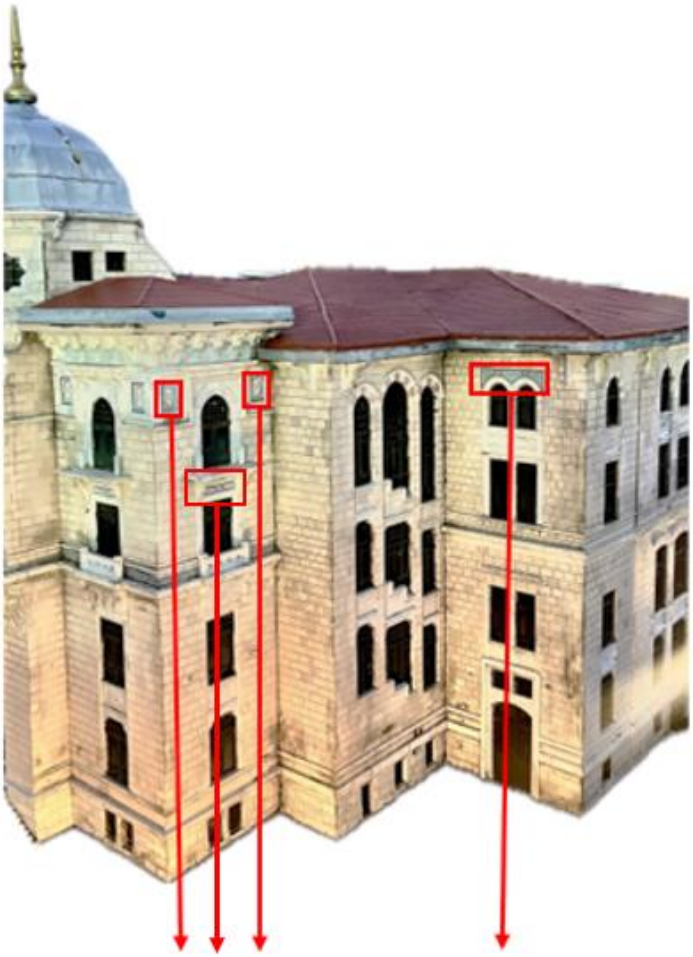

Şekil 16: Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B11

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 38-40 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Şekil 16'da gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sağ cephe üçüncü kat 38-40 kod nolu, B8'de yer alan ön cephe üçüncü kat 23-24-26-27-33-34-36-37 kod nolu çini pano desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21-22-23-31-32) çini görünümlü çiniler, pencere kenarlarında yer almaktadır. Mavi kobalt ve turkuaz renktedir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, dikdörtgen formundadır. Sekiz köşeli yıldız motifi, etrafı küçük karelerden oluşan desen ulama şeklinde devam etmektedir. Dıştan kalın kobalt mavi düz bordür ile çevrilmiştir.

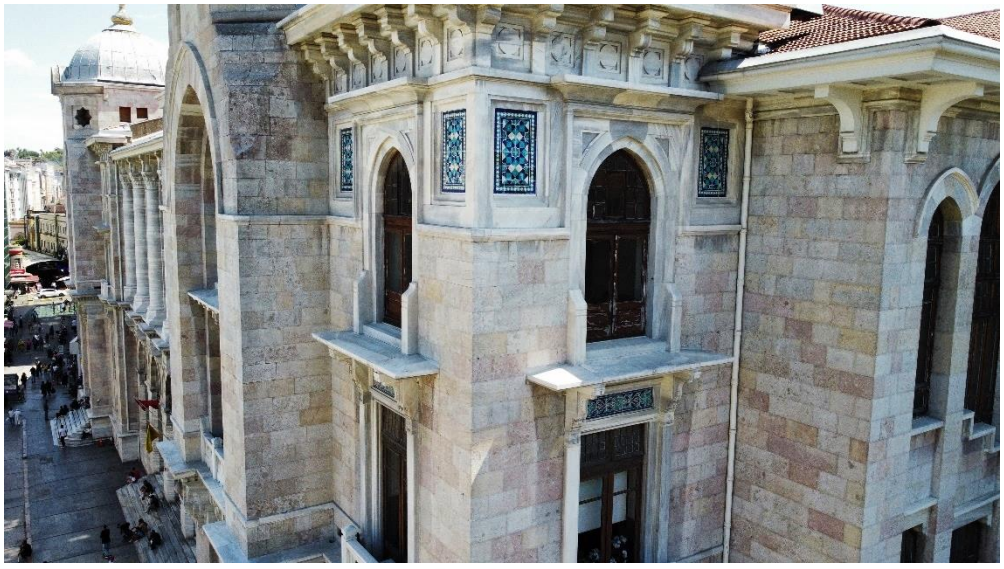

Fotoğraf 31: B11 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 38-40 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

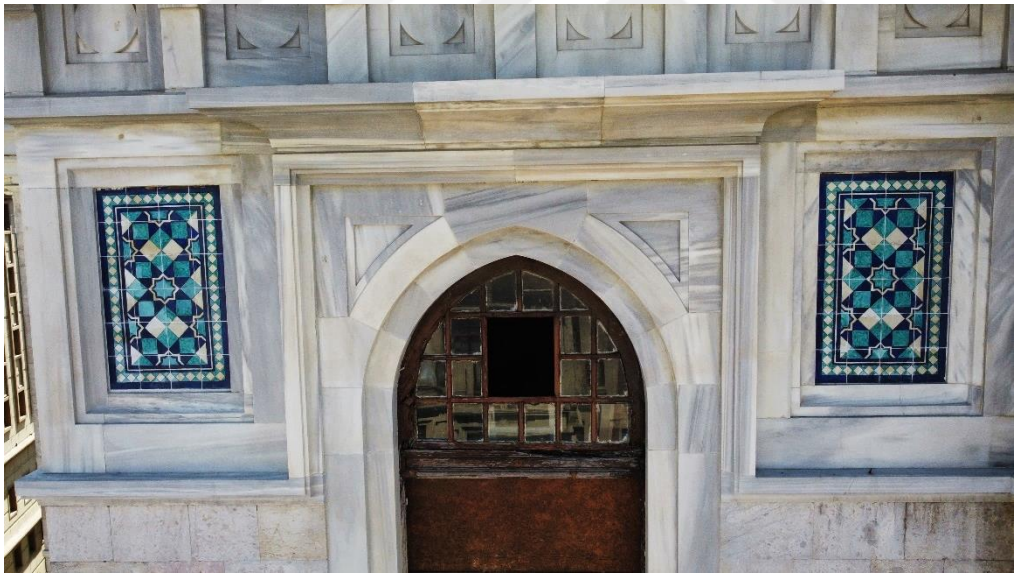

Fotoğraf 32: B11 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 38-40 Kod Nolu Çini Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B12

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 39 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 16'da gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sağ cephe ikinci kat 39 kod nolu, B4'te yer alan ön cephe ikinci kat 8-12-18-22 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-11-12-21-22-23-33-34) Sır altı tekniğinde olan alınlık, rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Hurde rumilerin başlangıcı bağlaçtan çıkış yapıp, ayırmam ruminin koluyla bağlaçta son bulmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi turkuaz, iç kısımları kırmızıdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 33: B12 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 34: B12 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B13

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği-Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 16'da gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sağ cephe üçüncü kat 41 kod nolu sivri kemer. (bkz: Fotoğraf: 35) Sivri kemerli pencere sisteminde iç içe iki sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler kare formunda sıralanıp dizilmiştir. Kare şekilli çini karolar, kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. İki kemerin birleşmesiyle oluşmaktadır. ½ simetrisi alınan sivri kemerlerin tepe noktaları düğümlü geçmeyle hareketlendirilmiştir. Bu geçmelerin içinde beyaz renkli çini plakalar dolanmaktadır. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

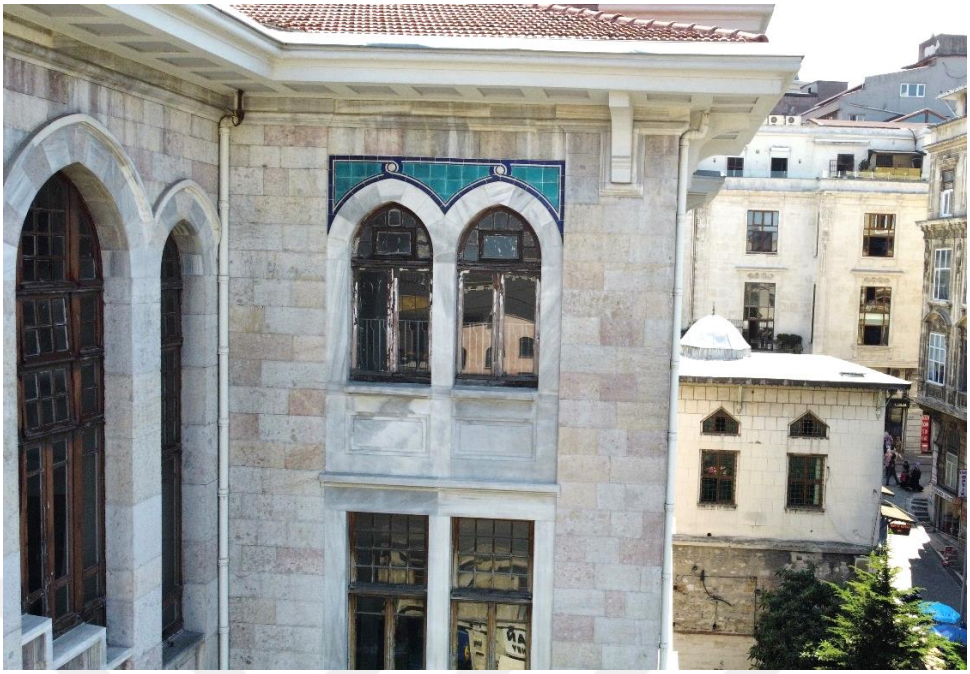

Fotoğraf 35: B13 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

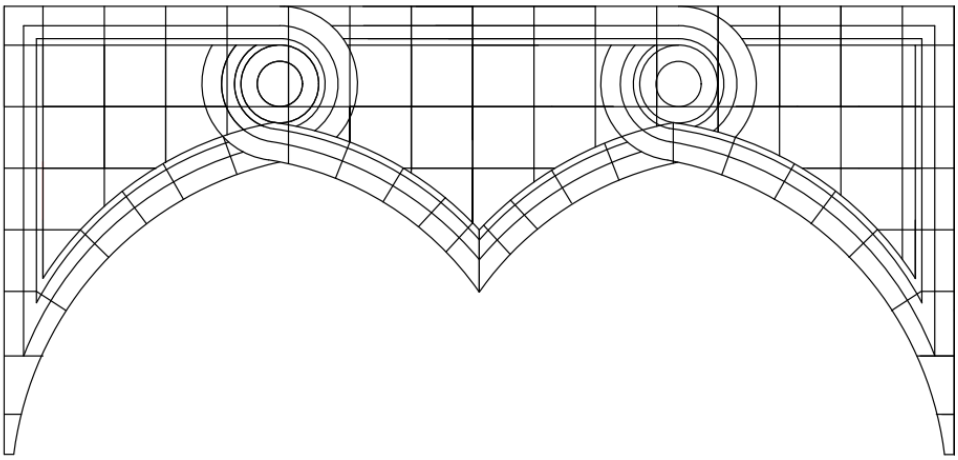

Şekil 17: B13 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

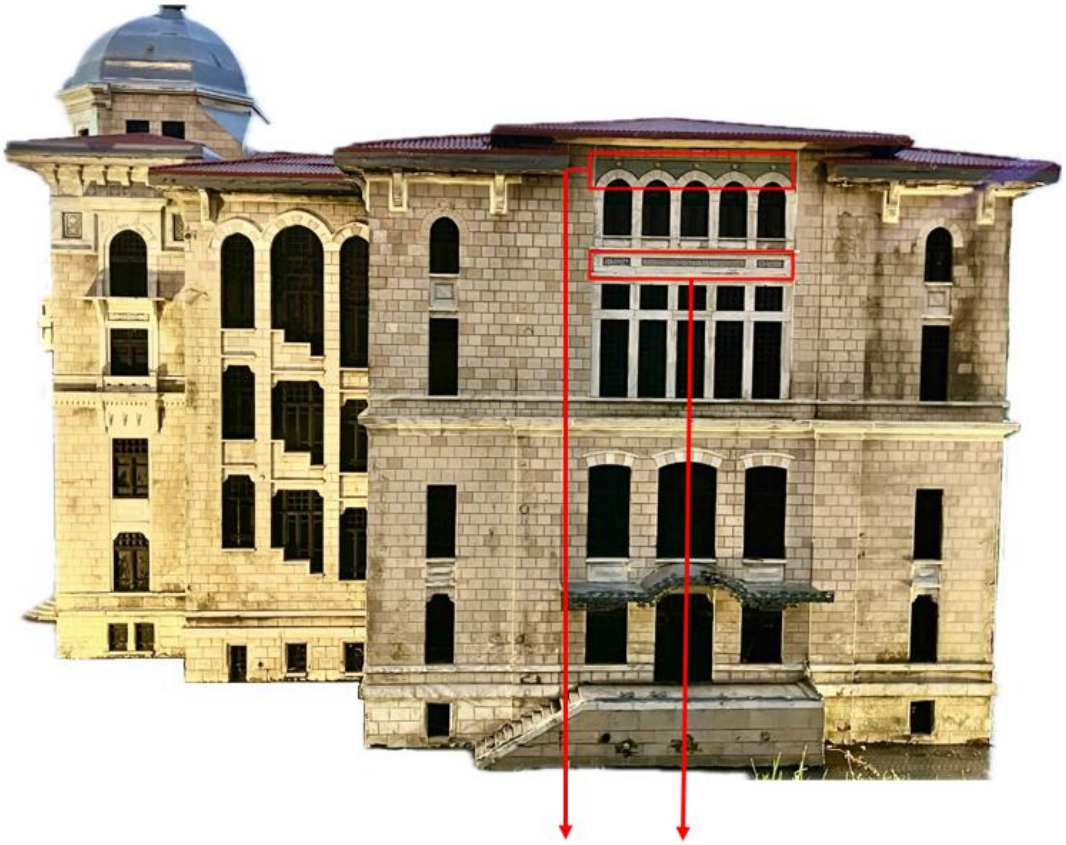

Şekil 18: Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 2; **a.** Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B14

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği-Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 18'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sağ cephe üçüncü kat 42 kod nolu sivri kemer. (bkz: Fotoğraf: 36) Sivri kemerli pencere sisteminde iç içe beş sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler kare formunda sıralanıp dizilmiştir. Kare şekilli çini karolar, kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Beş kemerin birleşmesiyle oluşmaktadır. ½ simetrisi alınan sivri kemerlerin tepe noktaları düğümlü geçmeyle hareketlendirilmiştir. Bu geçmelerin içinde beyaz renkli çini plakalar dolanmaktadır. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

Fotoğraf 36: B14 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

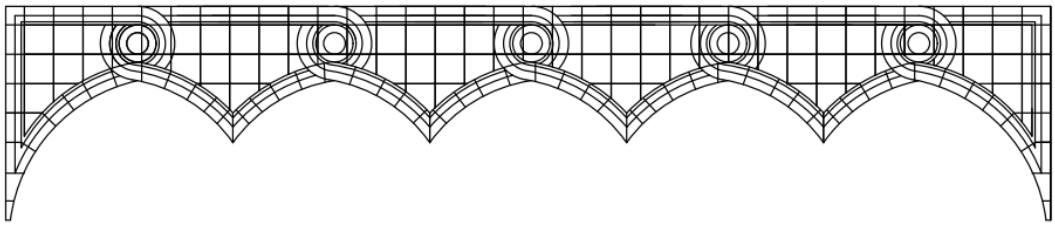

Şekil 19: B14 Büyük Postane Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B15

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Şekil 18'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sağ cephe ikinci kat pencere altındaki 43 kod nolu çini alınlık. (bkz: Fotoğraf: 37-38) Çiniler mavi kobalt ve turkuaz renktedir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, dikdörtgen formundadır. Büyüklü küçüklü sekiz köşeli yıldız motifi ve kare karolardan oluşan desen ulama şeklinde devam etmektedir. Çini bordür dıştan kalın, içten kobalt mavi düz bordür ile çevrilmiştir. Üç bölümde yer alan çiniler, iki tarafta kısa, ortada uzun çini karolar istiflenmiştir.

Fotoğraf 37: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

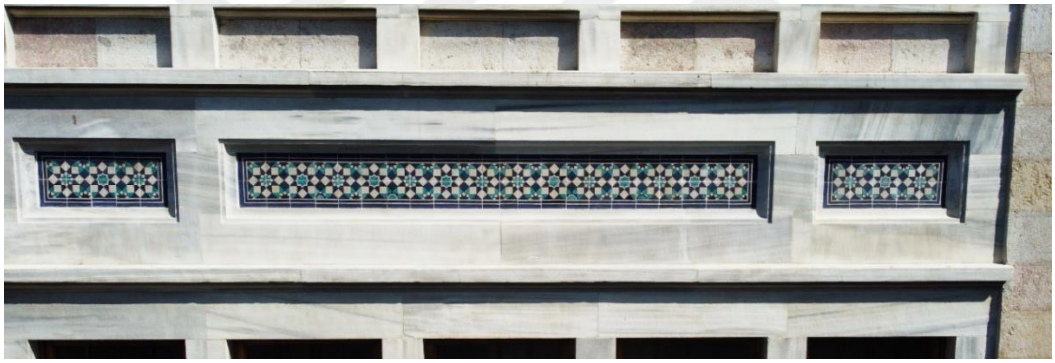

Fotoğraf 38: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

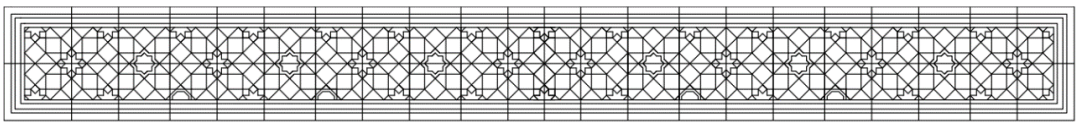

Şekil 20: B15 Büyük Postane Binası Sağ Cephe İkinci Kat 43 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

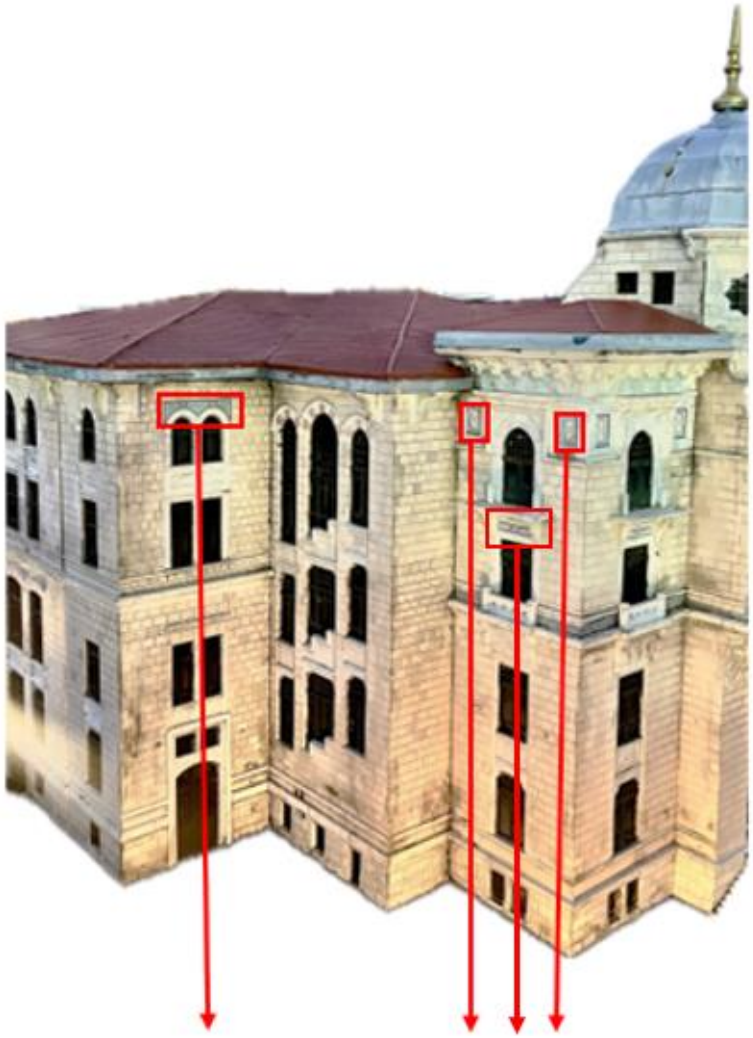

Şekil 21: Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B16

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 44 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği-Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 21'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sol cephe üçüncü kat 44 kod nolu sivri kemer, B13'te yer alan sağ cephe üçüncü kat 41 kod nolu sivri kemer ile aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 35-39) sivri kemerli pencere sisteminde iç içe iki sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler kare formunda sıralanıp dizilmiştir. Kare şekilli çini karolar, kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. ½ simetrisi alınan sivri kemerlerin tepe noktaları çinileri çevreleyen kalın kobalt mavi ince beyaz bordürün düğüm şeklinde yapılmasıyla hareketlendirilmiştir. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

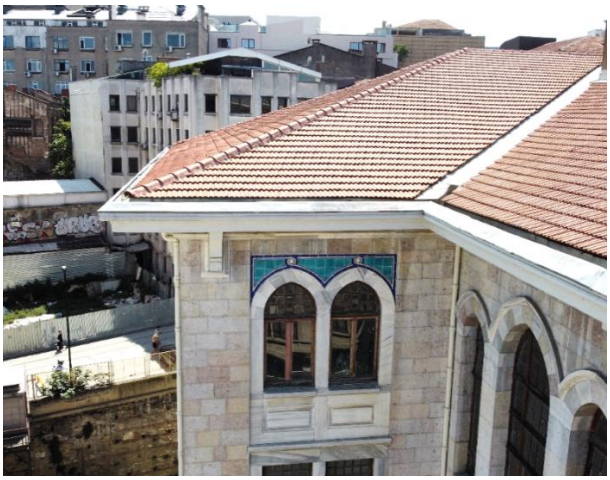

Fotoğraf 39: B16 Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 44 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B17

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 45-47 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Şekil 21'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sol cephe üçüncü kat 45-47 kod nolu, B11' de yer alan sağ cephe üçüncü kat 38-40 kod nolu, B8'de yer alan ön cephe üçüncü kat 23-24-26-27-33-34-36-37 çini pano desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21-22-23-31-32-40) Geometrik mozaik görünümlü çini pano, mermer pencere kenarlarının yanındaki niş kısmına yerleştirilmiştir. Çiniler mavi kobalt ve turkuaz renktedir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli yıldız motifi ve etrafı küçük karelerden oluşan desen olup ulama şeklinde devam etmektedir. Çini pano dıştan kalın kobalt mavi düz bordür ile çevrilmiştir.

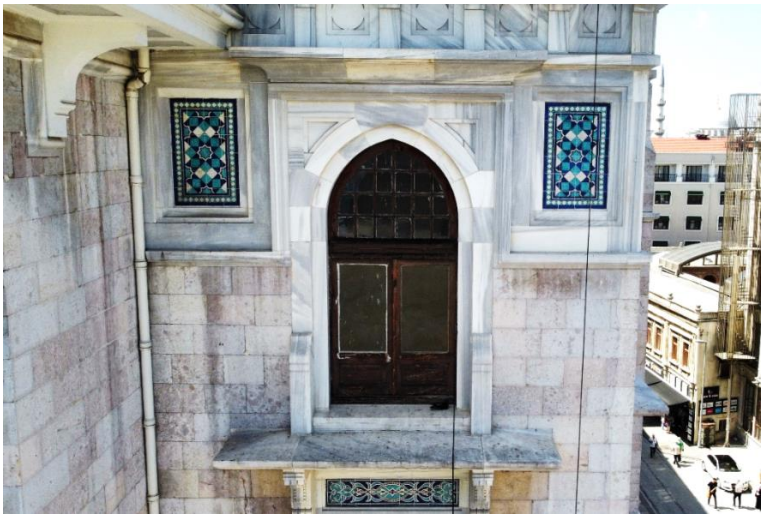

Fotoğraf 40: B17 Büyük Postane Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 45-47 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B18

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Sol Cephe İkinci Kat 46 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 21'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası sol cephe ikinci kat 46 kod nolu, B12' de yer alan sağ cephe ikinci kat 39 kod nolu, B4'te yer alan ön cephe ikinci kat 8-12-18-22 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-11-12-33-34-41) Sır altı tekniğinde olan alınlık, rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Hurde rumilerin başlangıcı bağlaçtan çıkış yapıp, ayırmam ruminin koluyla bağlaçta son bulmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi turkuaz, iç kısımları kırmızıdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten turkuaz ve beyaz renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 41: B18 Büyük Postane Binası Sol Cephe İkinci Kat 46 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

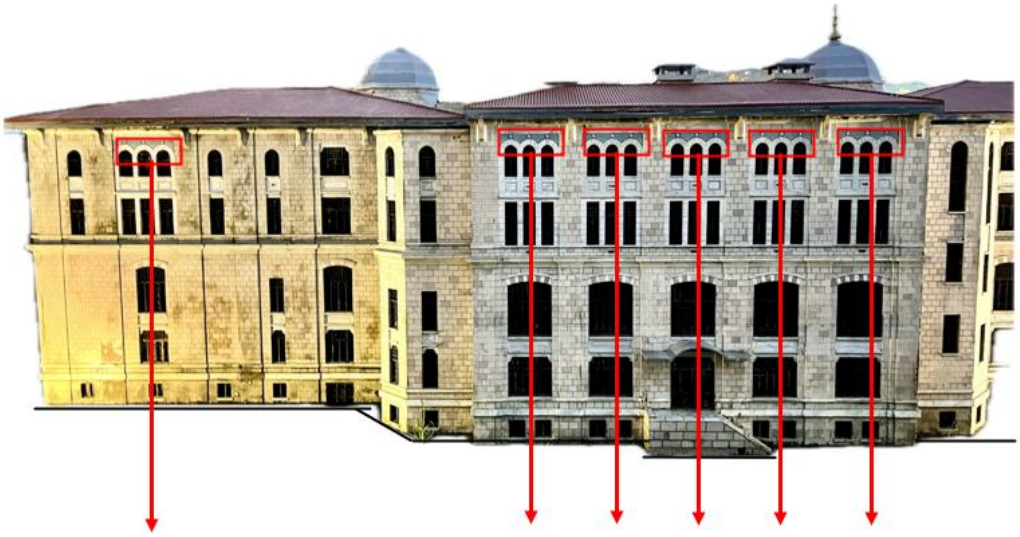

Şekil 22: Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat; **a.** Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B19

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 48-49-50-51-52-53 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği-Renkli Sır

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 22'de gösterildiği üzere, Büyük Postane binası arka cephe üçüncü kat 48-49-50-51-52-53 kod nolu, B10'da yer alan ön cephe üçüncü kat 28-29-30-31-32 kod nolu sivri kemerler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 26-27-28-29-30-42-43-44-45) Sivri kemerli pencere sisteminde iç içe üç sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sivri kemerdeki çiniler kare formunda sıralanıp dizilmiştir. Kare şekilli çini karolar, kemer köşeliklerinde yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Üç kemerin birleşmesiyle oluşmaktadır. ½ simetrisi alınan sivri kemerlerin tepe noktaları düğümlü geçmeyle hareketlendirilmiştir. Bu geçmelerin içinde beyaz renkli çini plakalar dolanmaktadır. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

Fotoğraf 42: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 48 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 43: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 49 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 44: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 50 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 45: B19 Büyük Postane Binası Arka Cephe Üçüncü Kat 49-50-51-52-53 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B20

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1-2-3-4 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Hatai, Yaprak, Penç, Gonca Gül, Kapalı Form

Açıklama: Büyük Postane binası iç kısım giriş 1-2-3-4 kod nolu sivri kemer desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 47-49-50-52) İki girişte bulunan kapı üstü sivri kemer köşelikler iki farklı yerde aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 46-48-51) Sivri kemer, hatai ve hurde rumi grubu motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Hurde rumiler kapalı formun içinde istiflenip kenar köşelerde son bulmuştur. Hataiden çıkış yapan hurde rumiler ortabağla birleştirilmiştir. Diğer çıkış ise tekrar hatai motiflerinden olup yaprak ile son bulur. Zemin rengi turkuaz, hurde rumi beyaz, iç kısmı sarı renktedir. Hatainin meşime kısmı sarı, çanakları kırmızı renktedir. Desen kapalı formun dışında haliç işi helezon sistemi gibi hatai motiflerinden oluşmaktadır. Kapalı formun dış cetvelinden çıkış yapan sap, yaprak ile son bulmuştur. Hatai, penç, yaprak ve gonca gül meşime kısımları kırmızı ve turkuazla renklendirilmiştir. Zemin rengi mavi kobalttır. Sivri kemerin bordürü, turkuaz ve mavi kobalt zeminli tepelik ve yapraklar, bir ters bir düz ulama şeklinde devam etmektedir. Yaprak ve tepelik beyaz renktedir. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

Fotoğraf 46: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 47: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 48: B20 Büyük Postane Binası İç- Kısım Giriş 2 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 49: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 2 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 50: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 3 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

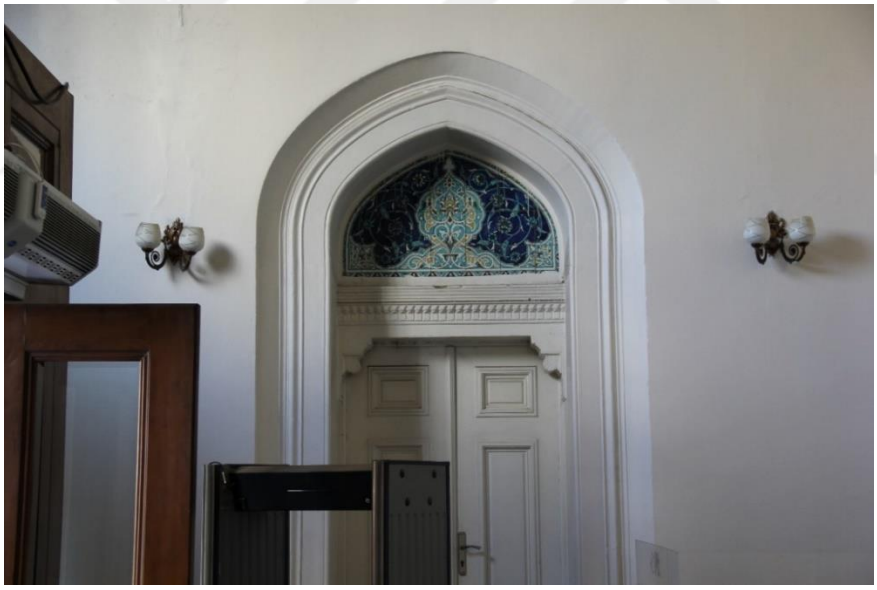

Fotoğraf 51: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 4 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 52: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 4 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 23: B20 Büyük Postane Binası İç Kısım Giriş 1-2-3-4 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: B21

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci, Büyük Postane Binası İç Kısım-Büyük Salon 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Siyah, Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Hatai, Yaprak, Penç, Gonca Gül

Açıklama: Büyük Postane binası iç kısım büyük salon 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16 kod nolu sivri kemer desenleri aynı, renkleri farklıdır. (bkz: Fotoğraf: 59-60-61) Kuzey cephesinde beş, güney cephesinde beş adet sivri kemerler, doğu cephesinde üç, batı cephesinde üç adet, toplam on altı adet sivri kemer yer almaktadır. Çini desenleri aynı olan sivri kemerler kuzey ve güneyde yer alan 1-6 kod nolu sivri kemerin zemini turkuaz, 2-7 kod nolu mavi kobalt, 3-8 kod nolu beyaz, 4-9 kod nolu mavi kobalt, 5-10 kod nolu turkuazdır. (bkz: Fotoğraf: 53-54) Doğu ve batı kısımda bulunan üç adet sivri kemerin zemini ise 11-14 kod nolu turkuaz, 12-15 kod nolu beyaz, 13-16 kod nolu mavi kobalttır. (bkz: Fotoğraf: 55-56) Sivri kemer, hatai ve hurde rumi grubu motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Her bir sivri kemerin orta tepesine bir kabara konulmuştur. Köşelik kısmında yerleştirilen çinilerin deseni hatai ve rumi grubu motiflerinden meydana gelir. Rumi desenin beyaz ve mavi kobalt renkli oluşu motifin desen içinde daha baskın görünümünü sağlar. Rumi helezon kapalı formun altındaki ortabağdan çıkış yapıp dağılır. Desen çizim kurallarının aksine motiflerin sapları birbirine ters yönde yerleştirilmiştir. Üç sivri kemerin zemin renkleri turkuaz, mavi kobalt ve beyazdır. (bkz: Fotoğraf: 57-58-59-60-61-62) Çini desen dıştan kalın mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrelenmiştir. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

Fotoğraf 53: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1-2-3-4-5 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 54: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 6-7-8-9-10 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 55: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 11-12-13 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 56: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 14-15-16 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 57: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 58: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 2 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

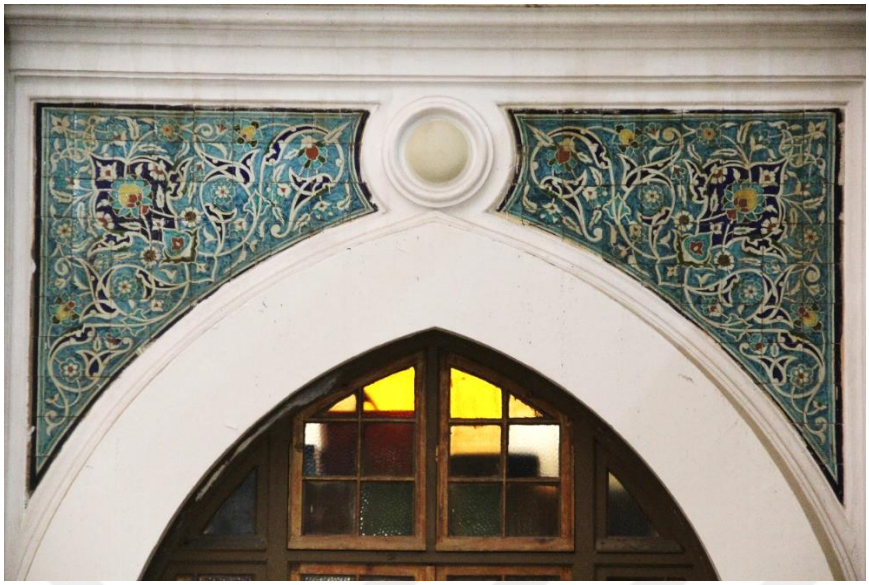

Fotoğraf 59: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 3 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 60: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 61: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 2 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

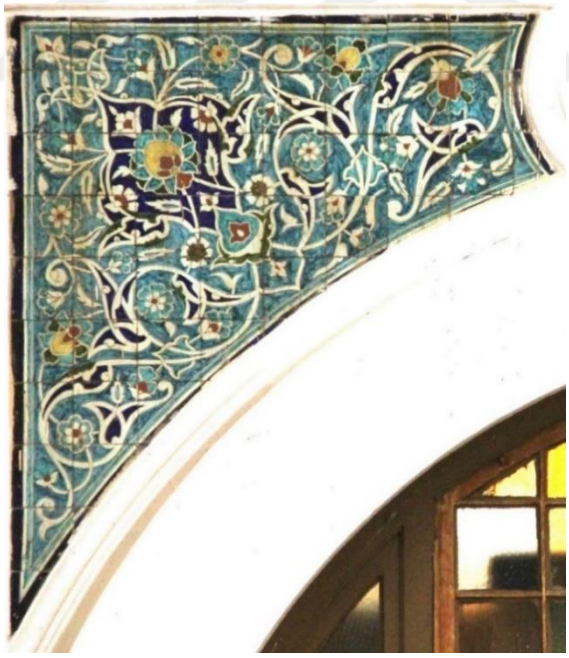

Fotoğraf 62: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 3 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

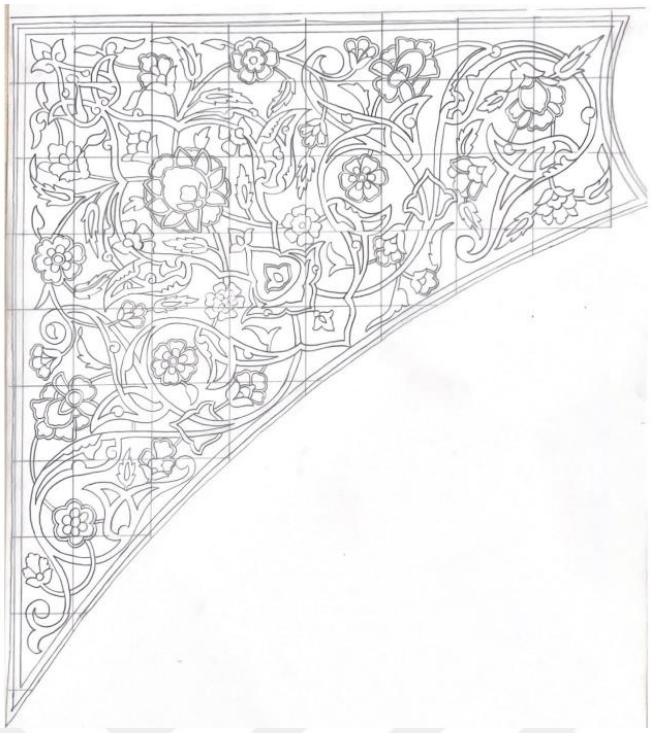

Şekil 24: B21 Büyük Postane Binası İç Kısım- Büyük Salon 1-2-3 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.2. Hobyar Mescidi

Eminönü- Sirkeci semti Büyük Postane binasının arka kısmında bulunan Hobyar Mescidi, Hace (Hoca) Hubyar tarafından yaptırılmıştır. "24 Pafta, 424 Ada, 3 Parselde yer alan mescit Hobyar mahallesi, Yeni Cami ile Ankara caddeleri arasında bulunmaktadır." (Kaboğlu, 2013: s.91). "Posta Nezareti'nin yapımı sırasında hasar gören mescidin mihrabın yönü ve yeri dışında her şey değişip, 1909 yılında Mimar Vedat Tek tarafından sekizgen plan şemasıyla yeniden inşa edilmiştir." (Batur, 2003: s.94). "Kuzey, güney ve doğu cephelerinde çiniler bulunmaktadır. Sivri kemer köşelik, pano ve levha çiniler, mescidin iç ve dış cephesinde yer almaktadır. Hatai üslubu, rumi ve geometrik desenli çini karolar sır altı tekniğindedir. Yapının çinileri Kütahya çinisi olup, çiniler Mehmet Emin Efendi tarafından uygulanmıştır." (Arlı, 1989: s.121). Günümüzde mescit olarak ibadete açık bulunmaktadır.

Fotoğraf 1: Hobyar Mescidi Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

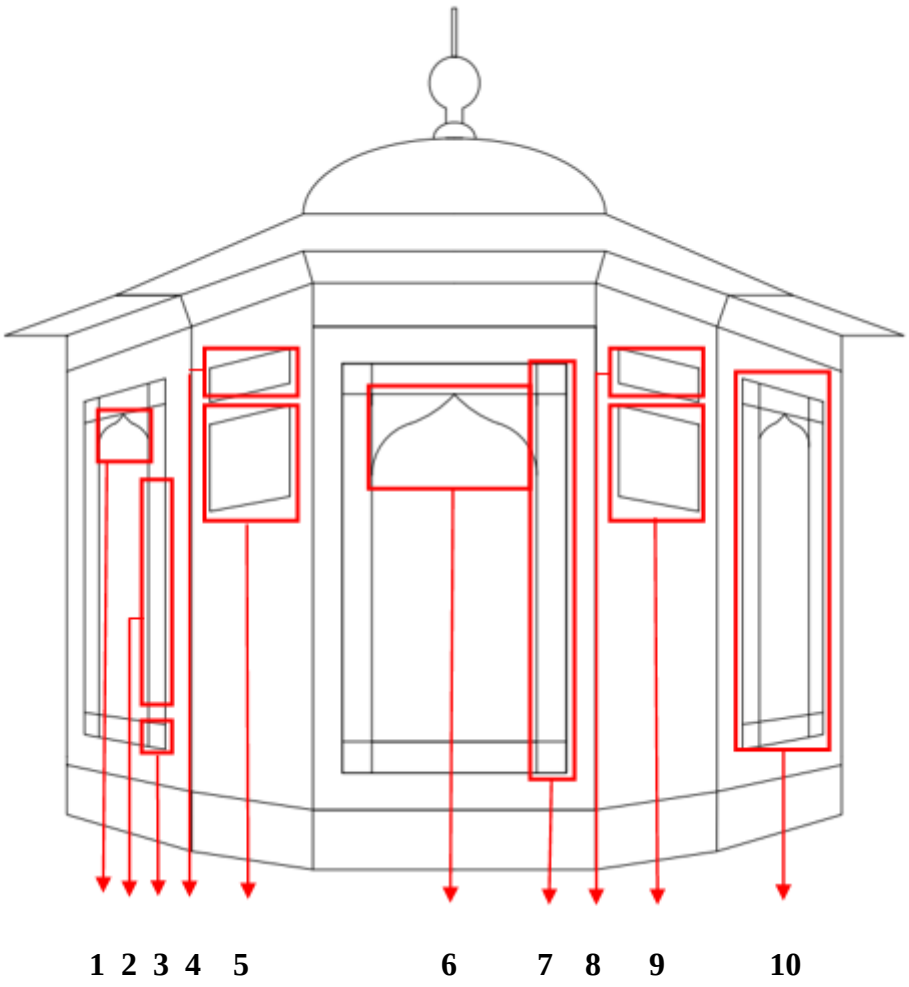

Şekil 1: Hobyar Mescidi Güney, Güneydoğu, Doğu, Kuzeydoğu, Kuzey Yön Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM1

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Hatai, Penç, Yaprak, Kabara, Geometrik Form, Bordür

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi güney cephe 1 kod nolu sivri kemer köşelikte bulunan çini deseni hatai ve rumi grubu motiflerden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. (bkz: Fotoğraf 3) Çiniler sır altı tekniğinde yapılmıştır. Zemin rengi mavi kobalttır. Küçük rumi ortabağdan çıkış yapan rumi helezonlarda ve orta kısımda daha iri rumi formlara dönüşmüştür. Hurde ruminin zemini beyaz ve sarı renktedir. Desenin hazırlanışında kompozisyon kural hatası olarak iri hatai motifinin çıkış noktası saplar üzerinde motiflerin ters yönde yerleştirildiği dikkati çeker. Hatai, penç ve dilimli yaprak motifleri kullanılmış, meşime kısımları kırmızı, sarı ve turkuazla renklendirilmiştir. Köşelik kısmının, kabara etrafının ve bordür çinilerin çevresini dörtlü yıldız şeklinde beyaz zemin üzerine bir siyah bir turkuaz renkli ince cetvel çevreler. Ayrıca dıştan ince mavi kobalt, içten kalın sarı renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Kabara turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kabaradan ½ simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 2: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 3: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

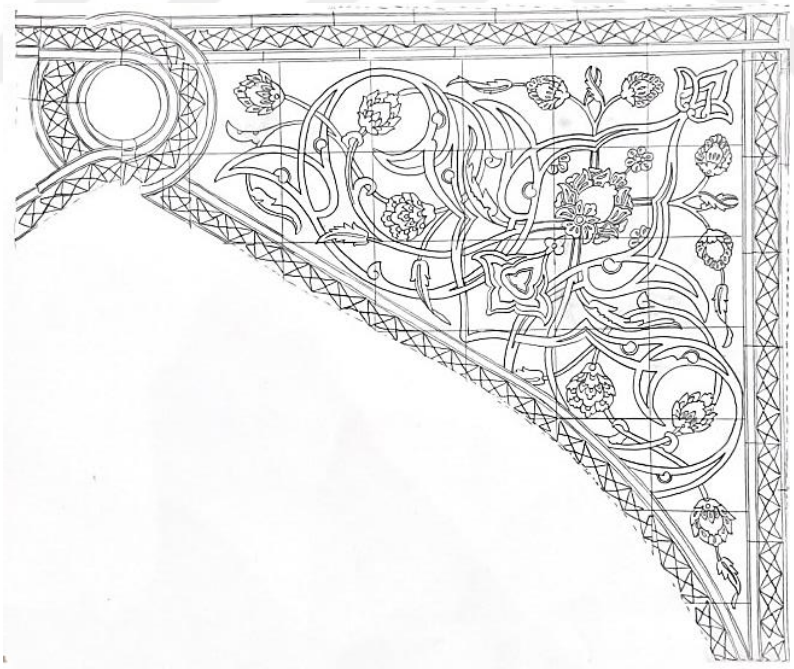

Şekil 2: HM1 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM2

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma Rumi, Şemse, Geometrik Form

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi güney cephe pencere etrafındaki 2 kod nolu çini bordür. (bkz: Fotoğraf 4,5,6) Bordürün çini deseni Osmanlı erken dönem kalemişi ve klasik dönem ahşap işçiliğine benzer olup, dilimli paftalar arasında müsenna/aynalı rumi motiflerinden oluşmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Hurde rumi ve dilimli şemse yarı ulama şeklinde birbirini tekrar etmektedir. Şemse sarı, iç rengi turkuaz renktedir. Rumilerin rengi beyaz ve turkuaz, merkez eksende oluşan zemin ise siyahtır. Sır altı tekniğinde olan bordür dıştan ve içten ince sarı orta kısmı mavi kobalt renginde düz çini bordür ile çevrilmiştir. Dış bordür deseni, yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Renkleri siyah ve turkuaz, zemin rengi beyazdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten kalın sarı renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Kemer köşeliğin etrafında devam etmektedir.

Fotoğraf 4: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

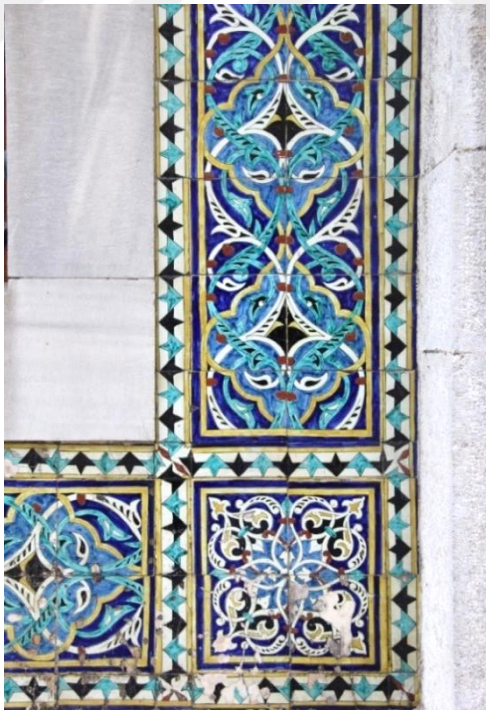

Fotoğraf 5: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

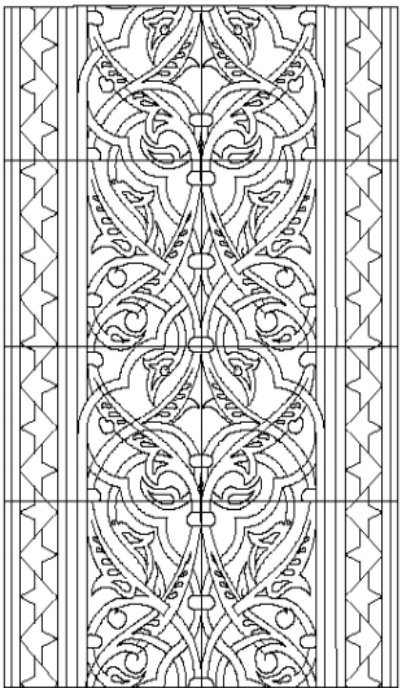

Şekil 3: HM2 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 2 Kod Nolu Bordür Çizim

Kaynak: Kaboğlu, 2010: s.78

Katalog No: HM3

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma Rumi, Tepelik, Geometrik Form

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi güney cephe pencerenin alt köşeliklerinde bulunan 3 kod nolu kare formlu çini karo ¼ simetrik bordür rumi motiflerden oluşmaktadır. Merkezden çıkış yaparak aynı dal üzerinden devam eden hurde rumi orta kısma doğru bir tepelikle son bulmaktadır. Zemin rengi mavi kobalttır. Rumilerin rengi beyaz rumiler arasında kalan zemin siyahtır. Hurde rumiler beyaz, iç kısmı sarı renktedir. Sır altı tekniğinde olan bordür karo dıştan ve içten ince sarı orta kısmı mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Dış bordür deseni, yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Renkleri siyah ve turkuaz, zemin rengi beyazdır. Dıştan ince mavi kobalt, içten kalın sarı renginde düz bordür ile çevrilmiştir. (bkz: Fotoğraf 2,7)

Fotoğraf 7: HM3 Hobyar Mescidi- Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 8: HM3 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

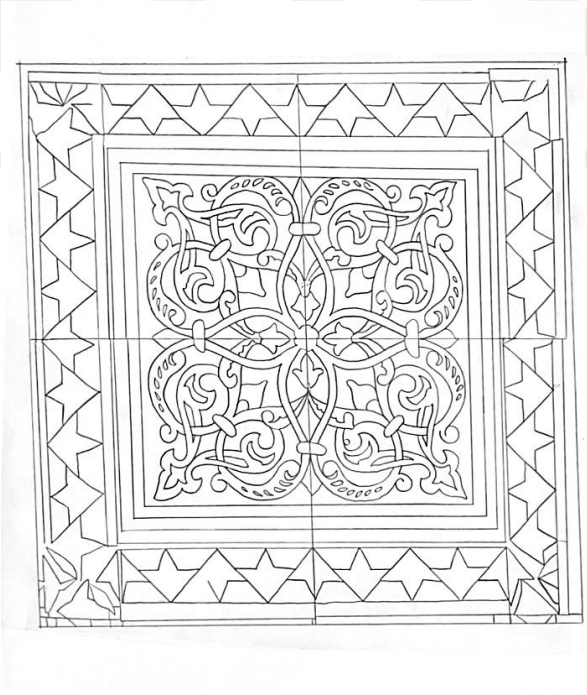

Şekil 4: HM3 Hobyar Mescidi -Güney Cephe 3 Kod Nolu Köşe Bordür Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM4

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Mavi Kobalt, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi güneydoğu cephe 4 kod nolu çini bordür. (bkz: Fotoğraf 10) Frizde yer alan çini deseni sekiz köşeli yıldız motifinden oluşmaktadır. Sır altı tekniğinde yapılmış olan çinileri deseni ½ simetriktir. Motifler beyaz zemin, mavi kobalt, siyah ve turkuaz renklidir. Sekiz köşeli yıldız motifinin cetvel çizgileri sarı renktir. Ortadaki yıldız formlu deseni çevreleyen dış bordür turkuaz zemin üzerine yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Yıldızların renkleri turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Dış ve iç cetvel çizgileri ince mavi kobalt düz bordür.

Fotoğraf 9: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

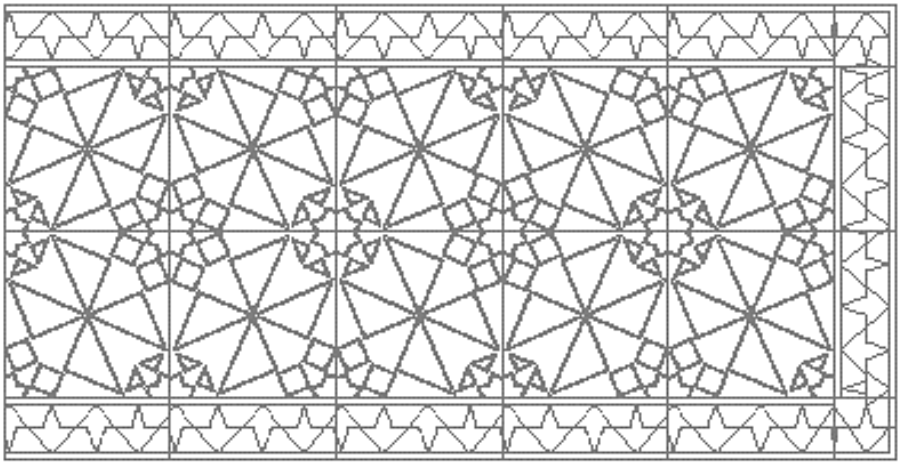

Şekil 5: HM4 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 4 Kod Nolu Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM5

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Güneydoğu Cephe 5 Kod Nolu Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt

Kullanılan Motifler: Makılı Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi doğu cephe 5 kod nolu çini pano. (bkz: Fotoğraf 11) Frizin altında duvar yüzeyinde yer almaktadır. Beyaz zeminli karoların birleşmesinden oluşan çini levha pano, beyaz çini hamuru olup sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Üzerinde zemini turkuaz olan çini makılı yazısı ile ''Elhamdülillah'' ibaresi yazmaktadır. (Kaboğlu, 2010, s.58) Eserin alt sağ köşesindeki küçük yazıdan *"Amel-i Mehmet Emin, min telamizi Mehmet Hilmi Kütahi"* ibaresinden bu çinileri yapan ustanın ismini öğrenmekteyiz. (Kaboğlu, 2013, s.97).

Fotoğraf 11: HM5 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 5 Kod Nolu Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

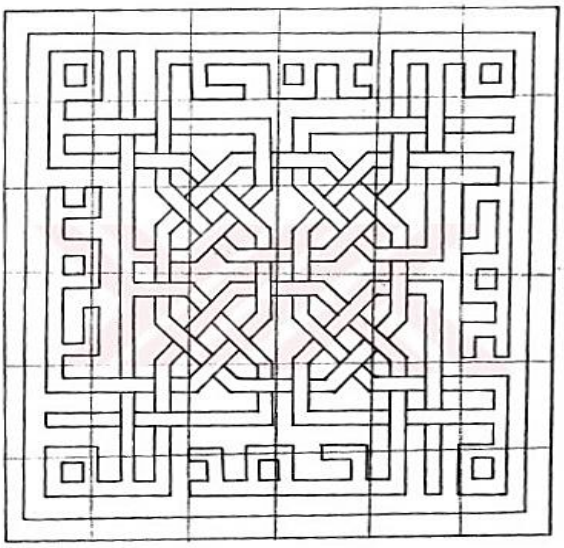

Şekil 6: HM5 Hobyar Mescidi -Güneydoğu Cephe 5 Kod Nolu Pano Çizim

Kaynak: Aktan, 1994: s.92

Katalog No: HM6

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi Motifleri, Hatai Motifleri, Geometrik Form, Bordür, Kabara

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi doğu cephe 6 kod nolu sivri kemer köşelik ve HM1'de yer alan güney cephe 1 kod nolu sivri kemer köşelik çini desenleri aynı, renkleri farklıdır. (bkz: Fotoğraf: 3-13) Kemer köşelikte bulunan çini, ½ simetrik desen olup hatai ve rumi grubu motiflerden oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde yapılmıştır. Zemin rengi turkuazdır. Ortadaki beyaz tahrirli sarı zeminli büyük hurde ruminin altındaki (döşeme konulurken yön değiştirmiş iki ortabağların yönü sivri kemere doğru yeni içe doğru bakmaktadır) ortabağdan çıkış yapan rumi helezonlar ½ simetrik bir desen oluşturmuştur. Tepelik motifi ve rumili helezonlar arasında hatai grubu motiflerden oluşan bir desen yer alır. Hatai motiflerin çıkış noktası tepelik ortasındaki büyük hatai motifinin çanak kısmıdır. Desenin hazırlanışında kompozisyon kural hatası görülmektedir. Hatai, penç ve dilimli yaprak motifleri kullanılmış, meşime kısımları kırmızı, sarı ve turkuazla renklendirilmiştir. Çini bordür diğer cephelerdeki bordürlerle aynı desen olup sadece renk farklılıkları vardır. Turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve beyaz renkler kullanılmıştır. Bordürü çevreleyen cetvel deseni, kabaranın etrafından dönmektedir. Kabara turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kabaradan ½ simetrisi alınmıştır. (bkz: Fotoğraf 12,13)

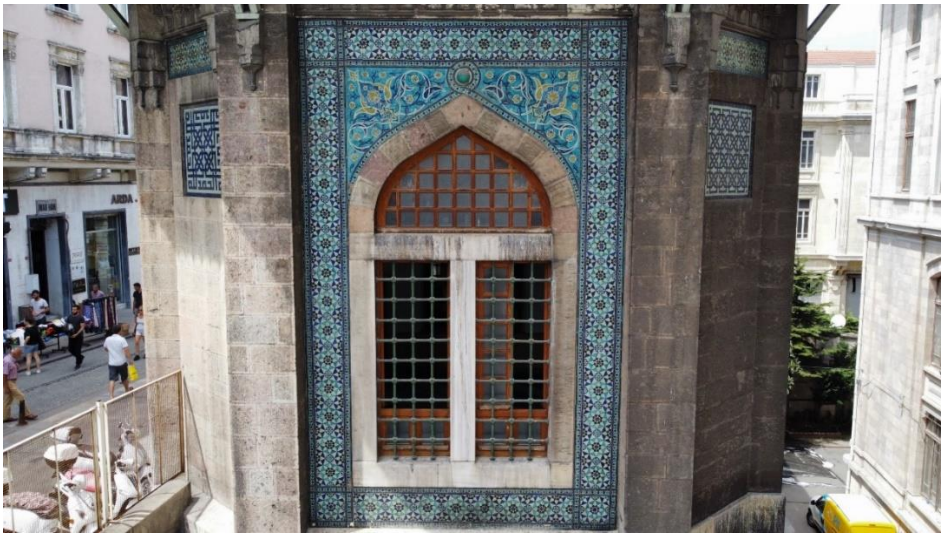

Fotoğraf 12: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

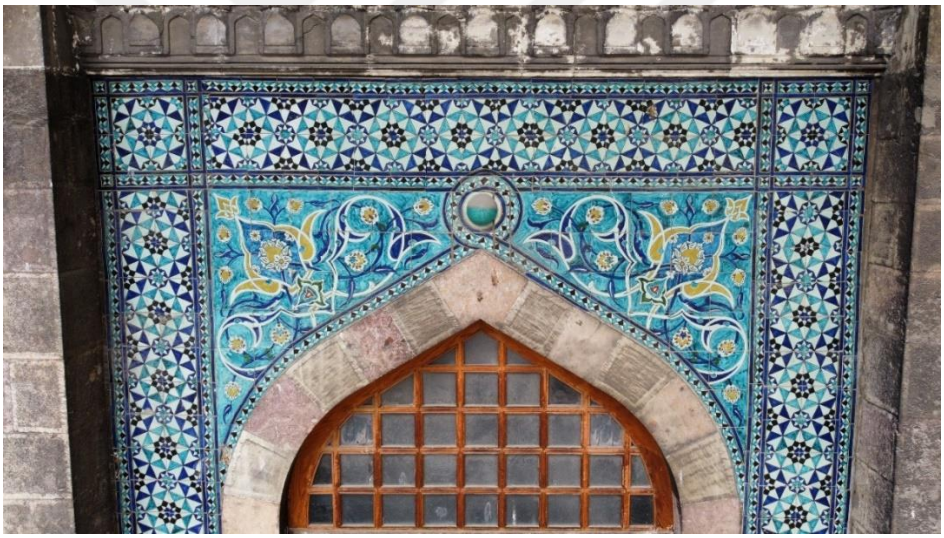

Fotoğraf 13: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

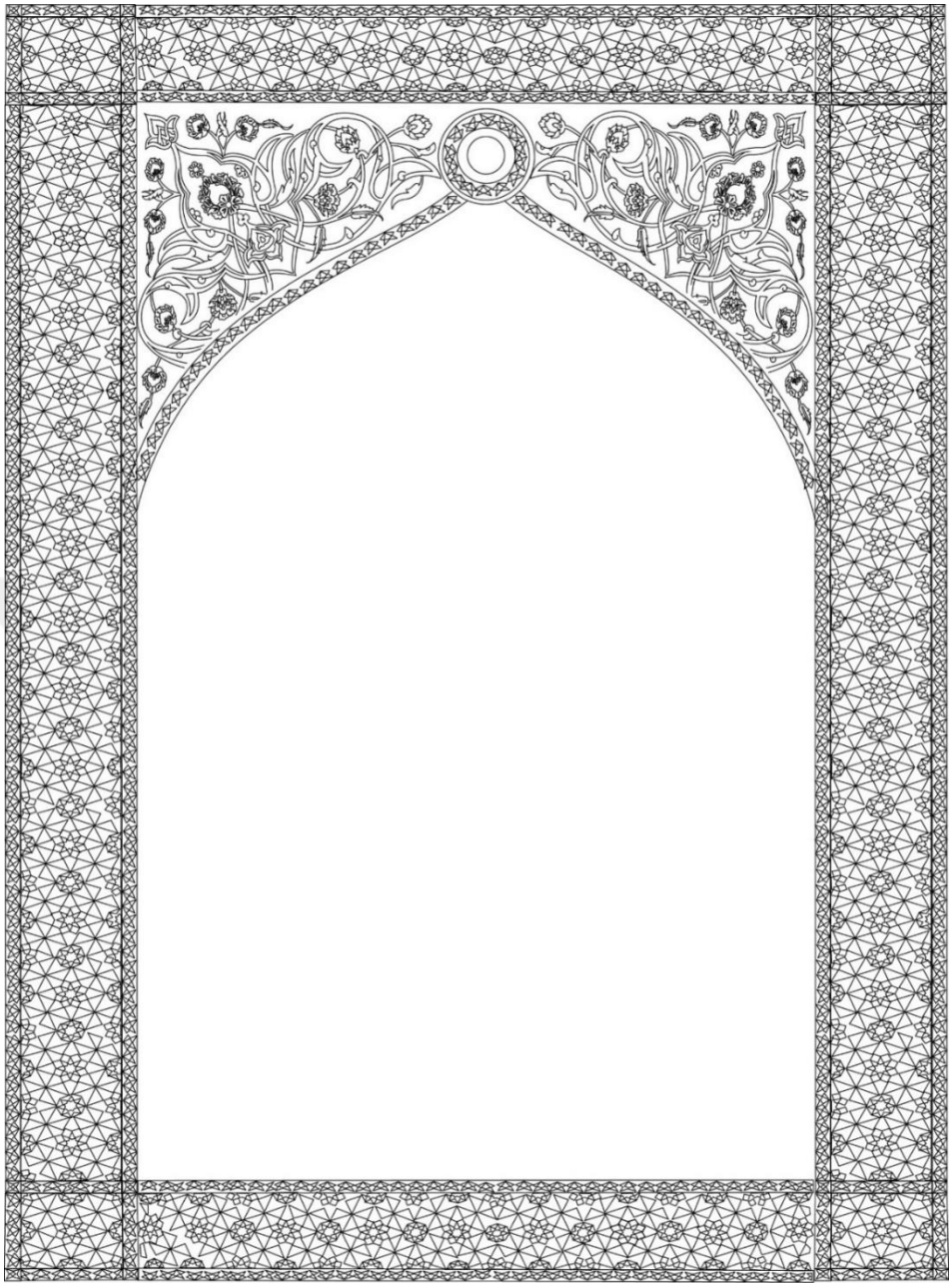

Şekil 7: HM6 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Koçak, 2021: s.213

Katalog No: HM7

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Doğu Cephe 7 Kod Nolu Bordür

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Mavi Kobalt, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi doğu cephe 7 kod nolu çini bordür ve HM4'de yer alan güneydoğu cephe 4 kod nolu çini bordür desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10- 14) Kemer Köşeliğin etrafında yer alan çini bordür sekiz köşeli yıldız motifinden oluşmaktadır. Sır altı tekniğinde yapılmış olan çinileri deseni ½ simetriktir. Motifler beyaz zemin, mavi kobalt, siyah ve turkuaz renklidir. Sekiz köşeli yıldız motifinin cetvel çizgileri sarı renktir. Ortadaki yıldız formlu deseni çevreleyen dış bordür zemin üzerine turkuaz yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Yıldızların renkleri turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Dış ve iç cetvel çizgileri ince mavi kobalt düz bordür.

Fotoğraf 14: HM7 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 7 Kod Nolu Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

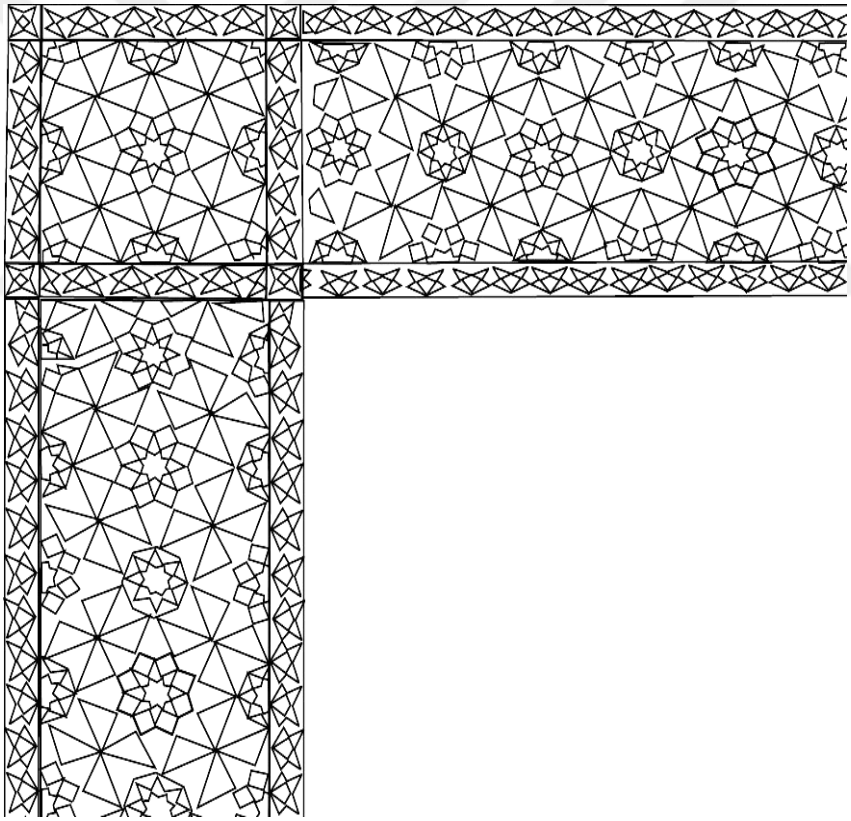

Şekil 8: HM7 Hobyar Mescidi -Doğu Cephe 7 Kod Nolu Bordür Çizim

Kaynak: Koçak, 2021: s.213

Katalog No: HM8

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Kuzeydoğu Cephe 8 Kod Nolu Bordür

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Mavi Kobalt, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi kuzeydoğu cephe 8 kod nolu çini bordür, HM4'de yer alan güneydoğu cephe 4 kod nolu bordür ve HM7'de yer alan doğu cephe 7 kod nolu çini bordür desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-14-15) Frizde yer alan çini deseni sekiz köşeli yıldız motifinden oluşmaktadır. Sır altı tekniğinde yapılmış olan çinileri deseni ½ simetriktir. Motifler beyaz zemin, mavi kobalt, siyah ve turkuaz renklidir. Sekiz köşeli yıldız motifinin cetvel çizgileri sarı renktir. Ortadaki yıldız formlu deseni çevreleyen dış bordür turkuaz zemin üzerine yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Yıldızların renkleri turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Dış ve iç cetvel çizgileri ince mavi kobalt düz bordür.

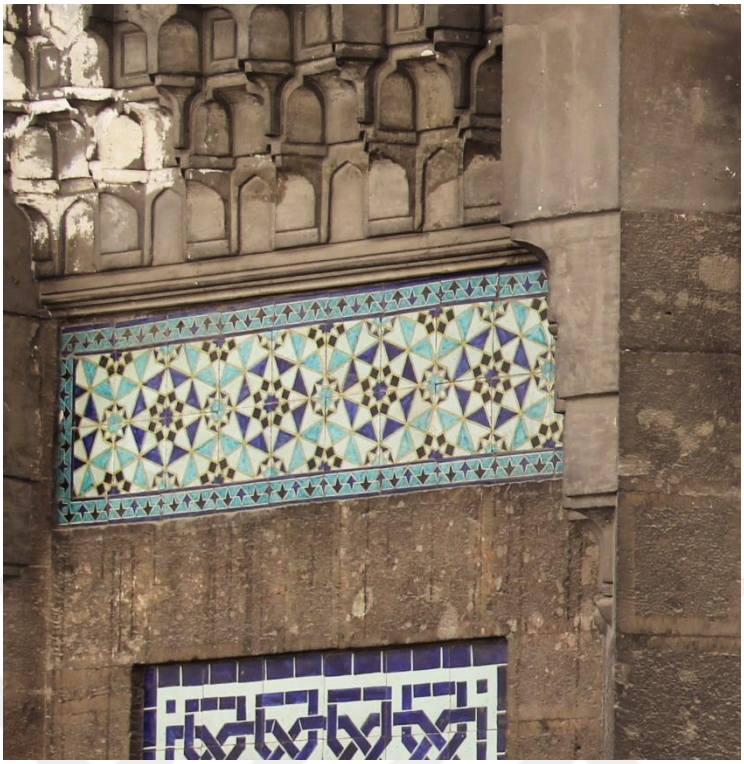

Fotoğraf 15: HM8 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 8 Kod Nolu Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM9

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Kuzeydoğu Cephe 9 Kod Nolu Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt

Kullanılan Motifler: Makılı Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi kuzeydoğu cephe 9 kod nolu çini pano. (bkz: Fotoğraf: 16) Frizin altında duvar yüzeyinde yer almaktadır. Anahtarlı zencerek motifi kare bir alan içinde kullanılmış olup, motifleri sapları ortada bir düğüm oluşturmaktadır. Birim zencerek tam ulama desen karakterindedir. Geometrik motifli çini pano, beyaz çini hamuru olup sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

Fotoğraf 16: HM9 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 9 Kod Nolu Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

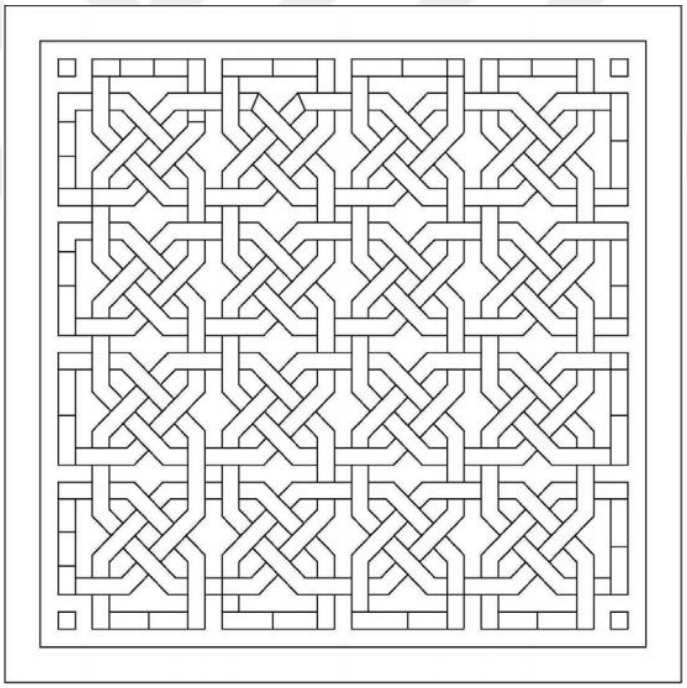

Şekil 9: HM9 Hobyar Mescidi -Kuzeydoğu Cephe 9 Kod Nolu Pano Çizim

Kaynak: Koçak, 2010: s.81

Katalog No: HM10

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Hatai, Penç, Yaprak, Kabara, Geometrik Form, Bordür, Kabara, Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 1'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi kuzey cephe 10 kod nolu sivri kemer köşelik, HM1'de yer alan güney cephe 1 kod nolu ve doğu cephe HM6'da yer alan 6 kod nolu sivri kemer köşelik çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 3-13-19) Kemer köşelikte bulunan çini, ½ simetrik desen olup hatai ve rumi grubu motiflerden oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde yapılmıştır. Zemin rengi turkuazdır. Ortadaki beyaz tahrirli sarı zeminli büyük hurde ruminin altındaki (döşeme konulurken yön değiştirmiş iki ortabağların yönü sivri kemere doğru yeni içe doğru bakmaktadır) ortabağdan çıkış yapan rumi helezonlar ½ simetrik bir desen oluşturmuştur. Tepelik motifi ve rumili helezonlar arasında hatai grubu motiflerden oluşan bir desen yer alır. Hatai motiflerin çıkış noktası tepelik ortasındaki büyük hatai motifinin çanak kısmıdır. Desenin hazırlanışında kompozisyon kural hatası görülmektedir. Hatai, penç ve dilimli yaprak motifleri kullanılmış, meşime kısımları kırmızı, sarı ve turkuazla renklendirilmiştir. Çini bordür diğer cephelerdeki bordürlerle aynı desen olup sadece renk farklılıkları vardır. Turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve beyaz renkler kullanılmıştır. Bordürü çevreleyen cetvel deseni, kabaranın etrafından dönmektedir. Kabara turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kabaradan ½ simetrisi alınmıştır. (bkz: Fotoğraf:17-18-19)

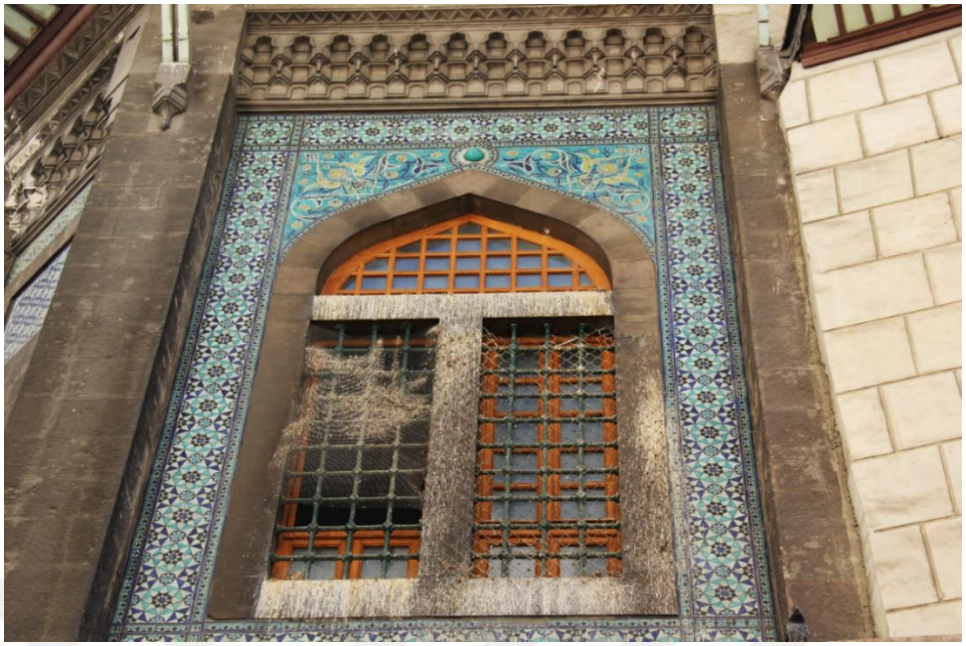

Fotoğraf 17: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

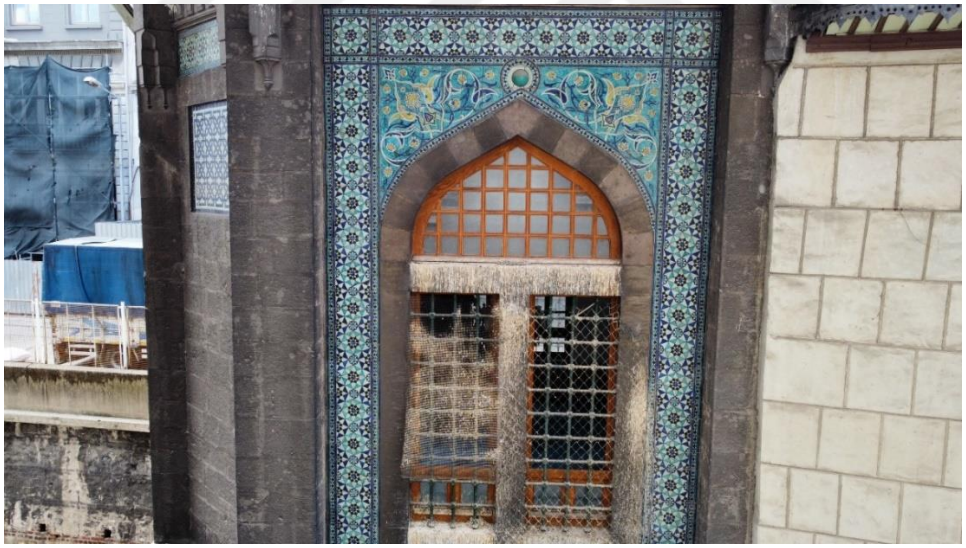

Fotoğraf 18: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

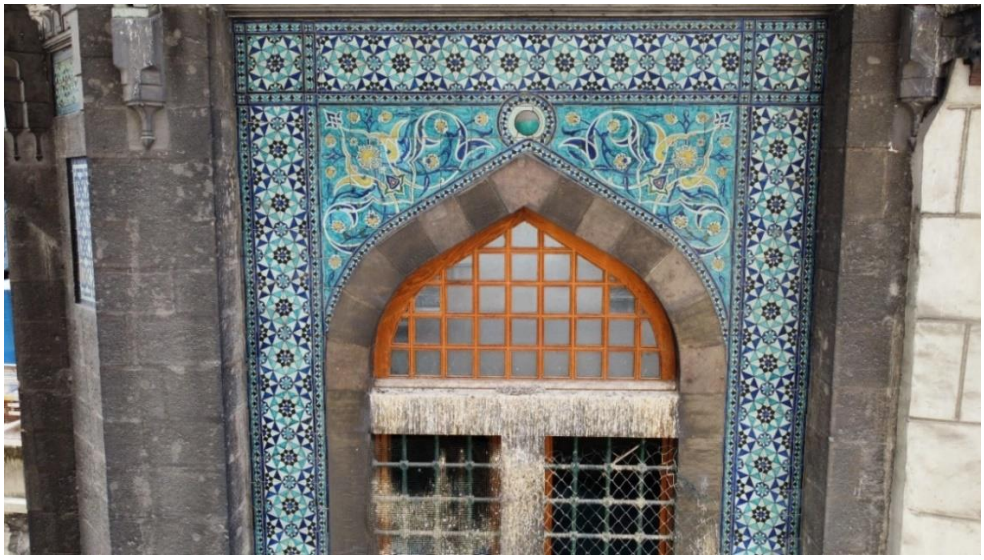

Fotoğraf 19: HM10 Hobyar Mescidi -Kuzey Cephe 10 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM11

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi- Batı Cephe-İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi Kobalt, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Hatai, Penç, Yaprak, Kabara, Geometrik Form, Bordür, Kabara, Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Hobyar Mescidi batı cephe iç Mekân 11 kod nolu sivri kemer ve HM1'de yer alan güney cephe 1 kod nolu sivri kemer desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 3-21) İç mekanda bulunan pencere, ahşap mihrabın yanındadır. Kemer köşelikte bulunan çini deseni hatai ve rumi grubu motiflerden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. (bkz: Fotoğraf 21) Zemin rengi mavi kobalttır. Küçük rumi ortabağdan çıkış yapan rumi helezonlarda ve orta kısımda daha iri rumi formlara dönüşmüştür. Hurde ruminin zemini beyaz ve sarı renktedir. Desenin hazırlanışında kompozisyon kural hatası olarak iri hatai motifinin çıkış noktası saplar üzerinde motiflerin ters yönde yerleştirildiği dikkati çeker. Hatai, penç ve dilimli yaprak motifleri kullanılmış, meşime kısımları kırmızı, sarı ve turkuazla renklendirilmiştir. Köşelik kısmının, kabara etrafının ve bordür çinilerin çevresini dörtlü yıldız şeklinde beyaz zemin üzerine bir siyah bir turkuaz renkli ince cetvel çevreler. Ayrıca dıştan ince mavi kobalt, içten kalın sarı renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Kabara turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kabaradan ½ simetrisi alınmıştır. Pencere üstündeki çini bordürler kesilip çiniler yerleştirilmiştir. (bkz: Fotoğraf 20) Pencere üstü ve kenar bordürde yer alan çini deseni sekiz köşeli yıldız motifinden oluşmaktadır. Sır altı tekniğinde yapılmış olan çinileri deseni ½ simetriktir. Motifler beyaz zemin, mavi kobalt, siyah ve turkuaz renklidir. Sekiz köşeli yıldız motifinin cetvel çizgileri sarı renktir. Ortadaki yıldız formlu deseni çevreleyen dış bordür zemin üzerine turkuaz yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Yıldızların renkleri beyaz zemin rengi üzerinde mavi kobalt

ve turkuaz renkleri kullanılmıştır. Dış ve iç cetvel çizgileri ince turkuaz düz bordür ile çevrilmiştir. (bkz: Fotoğraf 22)

Fotoğraf 20: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 21: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

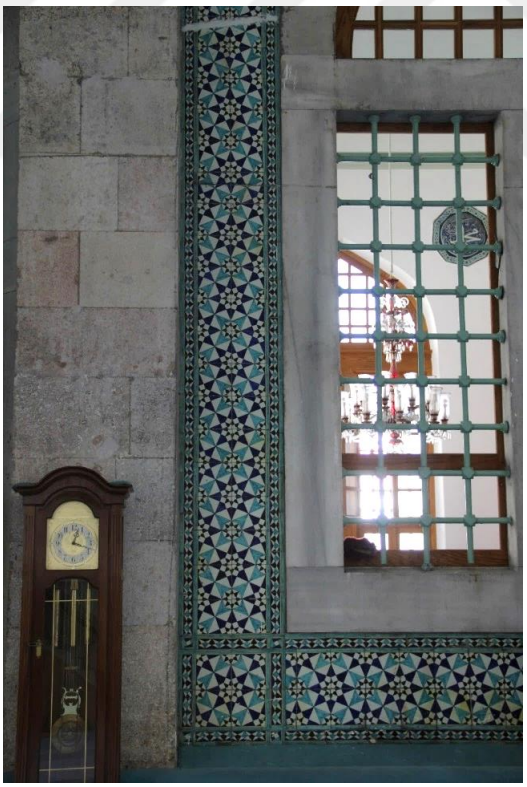

Fotoğraf 22: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

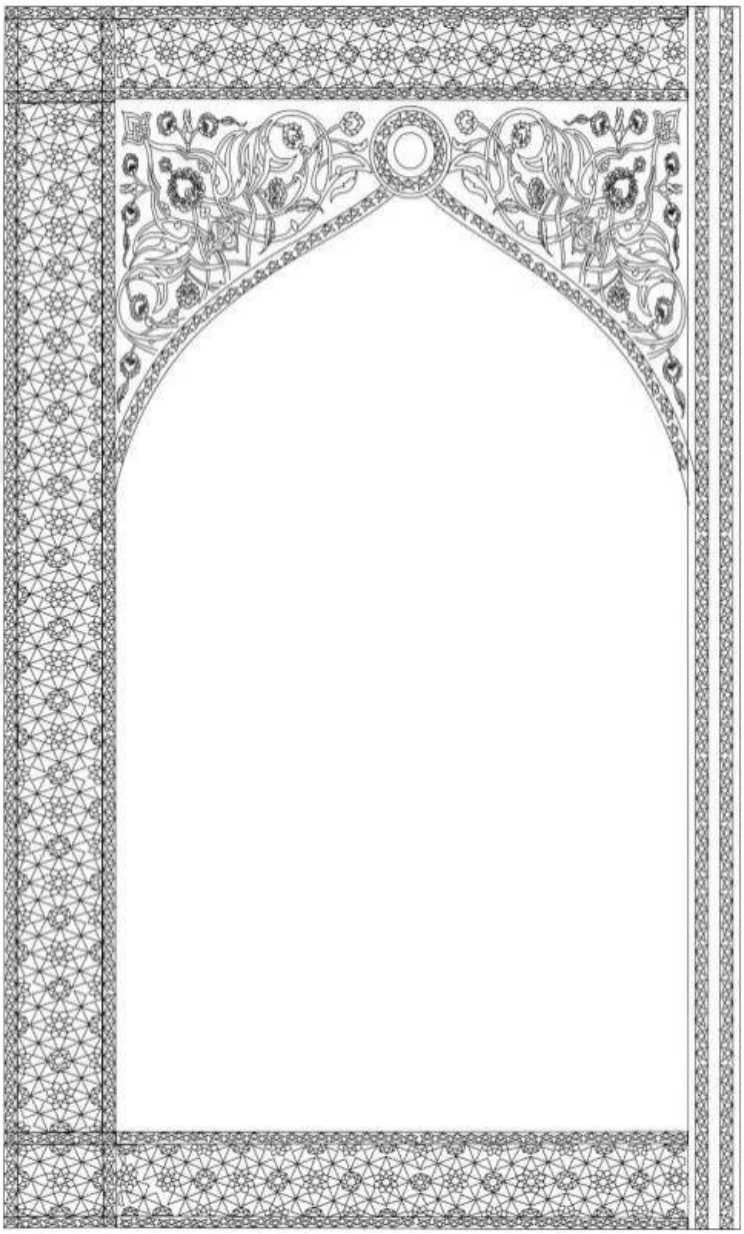

Şekil 10: HM11 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 11 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Koçak, 2021: s.224

Katalog No: HM12

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi Batı Cephe İç Mekân 12 Kod Nolu Bordür ve Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Makılı Yazı İbaresi, Sekiz Köşeli Yıldız Motifi, Bordür

Açıklama: Hobyar Mescidi batı cephe iç mekân 12 kod nolu pano ve HM5'de yer alan güneydoğu cephe 5 kod nolu pano desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 11-24) Çini pano iç mekan 11 kod nolu pencerenin yanında bulunmaktadır. (bkz: Fotoğraf:23) Frizin altında duvar yüzeyinde yer almaktadır. Beyaz zeminli karoların birleşmesinden oluşan çini levha pano, beyaz çini hamuru olup sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Üzerinde zemini turkuaz olan çini makılı yazısı ile "Elhamdülillah" ibaresi yazmaktadır. (Kaboğlu, 2010, s.58). Batı cephe iç mekân 12 kod nolu, güneydoğu cephe 4 kod nolu ve kuzeydoğu cephe 8 kod nolu çini bordür desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-15-24) Frizde yer alan çini deseni sekiz köşeli yıldız motifinden oluşmaktadır. Sır altı tekniğinde yapılmış olan çinileri deseni ½ simetriktir. Motifler beyaz zemin, mavi kobalt, siyah ve turkuaz renklidir. Sekiz köşeli yıldız motifinin cetvel çizgileri sarı renktir. Ortadaki yıldız formlu deseni çevreleyen dış bordür turkuaz zemin üzerine yıldız şeklinde bir ters bir düz olarak birbirini devam etmektedir. Yıldızların renkleri turkuaz zemin rengi üzerinde siyah ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Dış ve iç cetvel çizgileri ince mavi kobalt düz bordür.

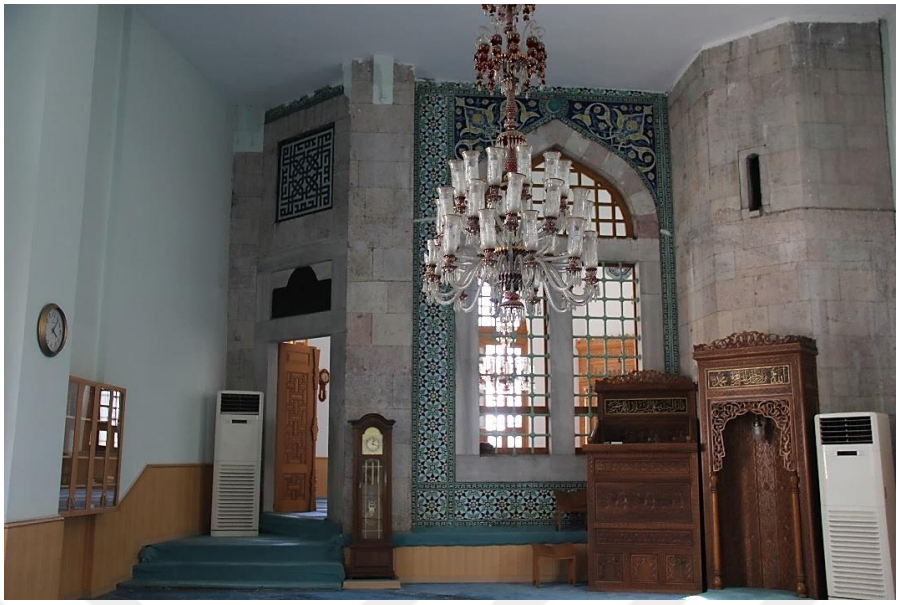

Fotoğraf 23: HM12 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 12 Kod Nolu Bordür ve Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 24: HM12 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 12 Kod Nolu Bordür ve Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 25: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

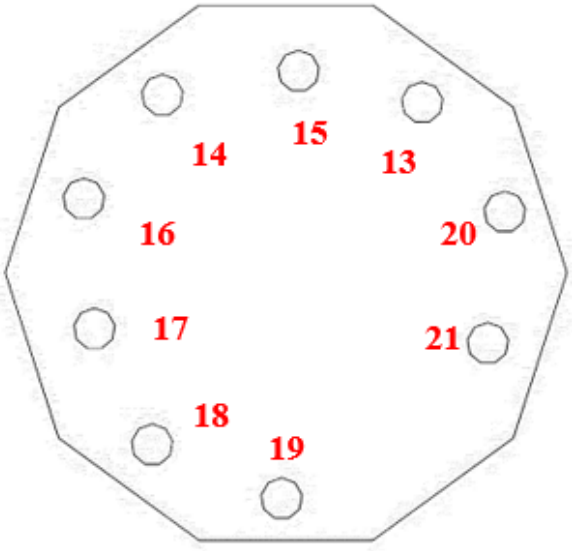

Şekil 11: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13-14-15-16-17-18-19-20-21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Panolar Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM13

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 13 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Yeşil, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Lale, Penç, Narçiçeği, Gonca Gül, Rumi

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 13 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 26) Dokuzgen çerçeveli cihar-ı yâri güzin hat levhaları bulunmaktadır. Ahşap minberin arka sağ duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Allah" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. 15. yy. sonu 16. yy. başlarında ahşap ve taş desenlerinin çiniye yansıması olup burada da uygulanmıştır. Zemin rengi mavi kobalttır. Motiflerin meşime kısımları turkuaz, sarı, yeşil ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 26: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 12: HM13 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 13 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM14

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 14 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Lale, Penç, Narçiçeği, Gonca Gül, Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 14 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 27) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Muhammed" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Motiflerin meşime kısımları turkuaz, sarı ve kırmızı renktedir. Cetvelin üstünde ''Ameli Mehmed Emin Min'' ibaresi yazmaktadır. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 27: HM14 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 14 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

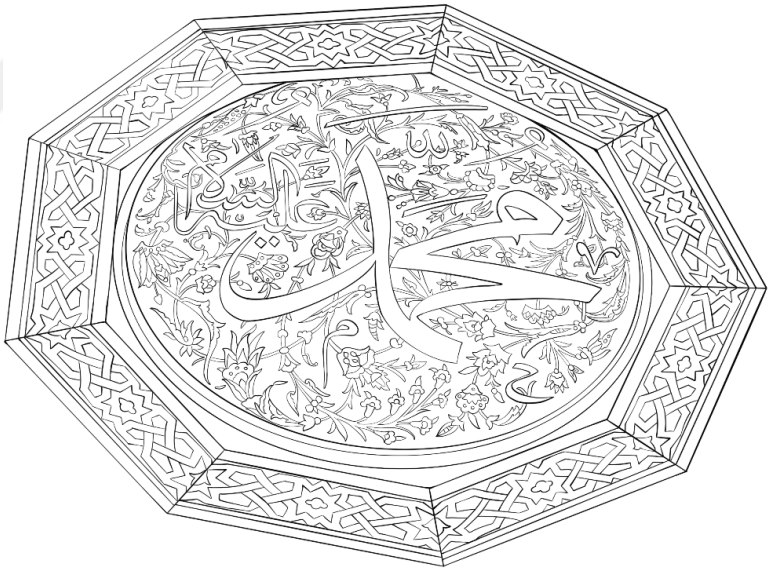

Şekil 13: HM14 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 14 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM15

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 15 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Penç

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 15 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 28) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Besmele" ile başlayan "İhlas Suresi" ibaresi yazmaktadır. (Kaboğlu, 2013, s.96). Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 28: HM15 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 15 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

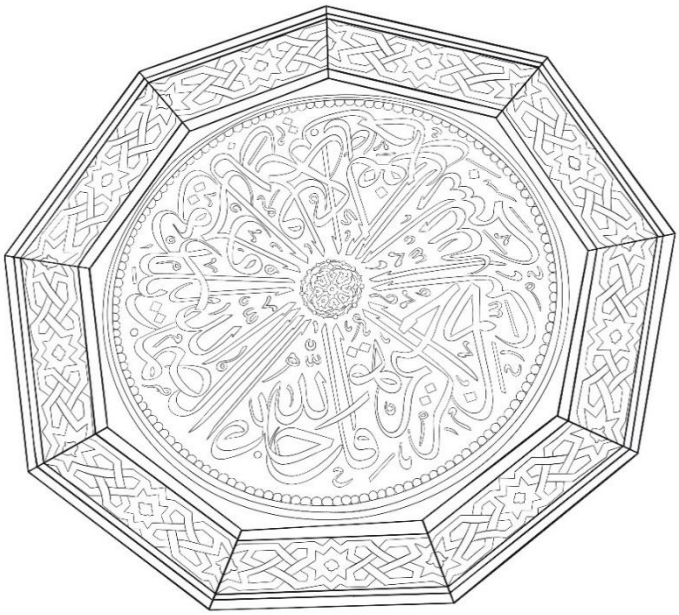

Şekil 14: HM15 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 15 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM16

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 16 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Lale, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 16 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 29) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Ebubekir" yazmaktadır. "K" harfinin üzerinde "Ali Mehmed Emin" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 29: HM16 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 16 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

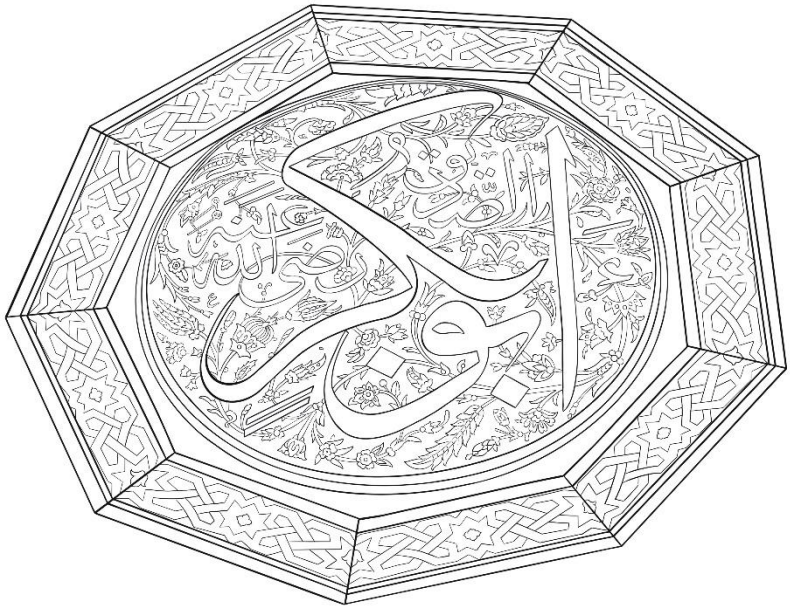

Şekil 15: HM16 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 16 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM17

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 17 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği, Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 17 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 30) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Ömer" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 30: HM17 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 17 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 16: HM17 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 17 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM18

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 18 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 18 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 31) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Osman" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

.

Fotoğraf 31: HM18 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 18 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 17: HM18 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 18 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM19

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 19 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği, Rumi Motifleri

Açıklama: Şekil 11'de gösterildiği üzere, Hobyar Mescidi iç mekân harim 19 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 32) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Ali" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır. Cetvelin üstüne "Fi Sene 10 Temmuz 1324" (?) 1906/1907 tarihi yazmaktadır. Ancak araştırma kaynaklarında inşaat hali 1909 yılı geçmektedir.

Fotoğraf 32: HM19 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 19 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

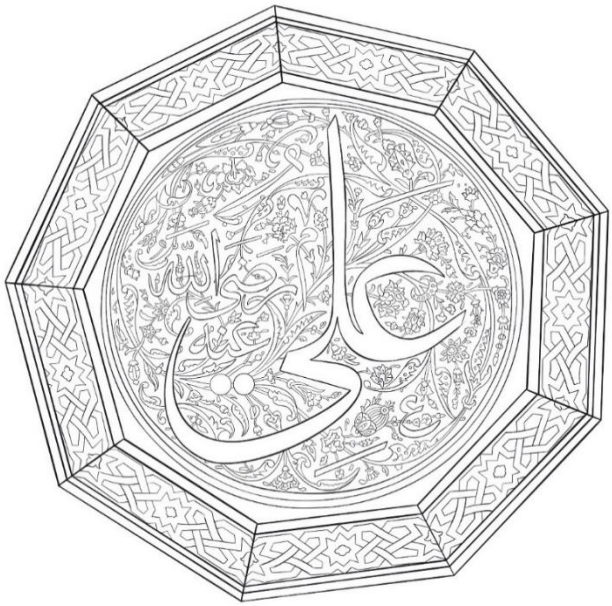

Şekil 18: HM19 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 19 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM20

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 20 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği, Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Hobyar Mescidi iç mekân harim 20 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 33) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Hasan" ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 33: HM20 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 20 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

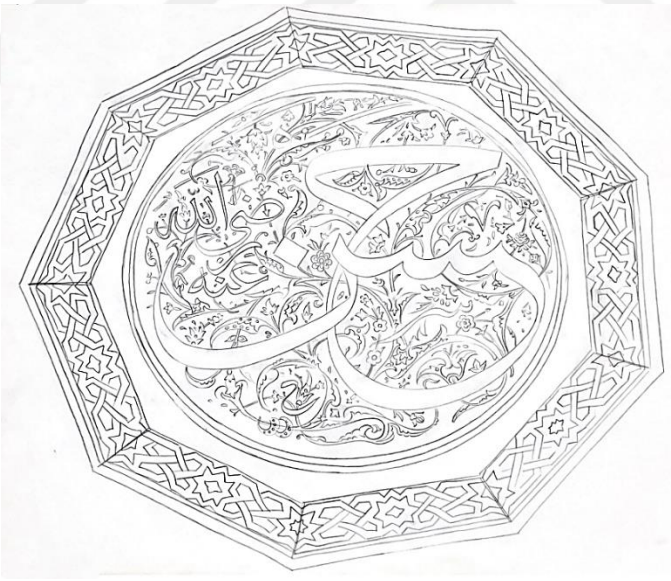

Şekil 19: HM20 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 20 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: HM21

Bulunduğu Yer: Eminönü Sirkeci- Hobyar Mescidi İç Mekân Harim 21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Tarih: 1909

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Mavi Kobalt, Turkuaz, Sarı, Yeşil, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Dokuz Köşeli Bordür, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Yaprak, Penç, Hatai, Gonca Gül, Narçiçeği, Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Hobyar Mescidi iç mekân harim 21 kod nolu kabartmalı levha pano. (bkz: Fotoğraf: 34) Duvar yüzeyinde bulunan kabartmalı levha pano, dokuz köşeli bordür ile çevrilmiştir. Çini kabartmanın üzerine celi sülüs hat yazısı ile "Hüseyin" ibaresi yazmaktadır. "N" harfinin üzerinde ''Mehmed Emin'' ibaresi yazmaktadır. İbarenin arka planında stilize motifler, yaprak, penç, lale, narçiçeği, gonca gül gibi bitkisel rumi motiflerden oluşan bir desen vardır. Zemin rengi mavi kobalttır. Yazının orta kısmında penç yer alıp meşime kısımları sarı, turkuaz, mavi kobalt ve kırmızı renktedir. Dokuz köşeli kabartmanın etrafında ince düz turkuaz ve beyaz renginde cetvel çekilmiştir. Kenar bordürü orta noktasında yıldız motifli zencerek desen bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz zencereklerin iç kısmı kırmızıdır. Sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 34: HM21 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 20: HM21 Hobyar Mescidi- Batı Cephe İç Mekân 21 Kod Nolu Kabartmalı Levha Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.3. Defter-i Hakani Nezareti Binası (Tapu ve Kadastro Müdürlüğü)

Defter-i Hakani Nezareti binası 1910 yılında mimar Vedat Tek tarafından inşa edilmiştir. "17. Yüzyıl Osmanlı dönemi ortalarında taşınmaz malların kayıtları Topkapı Sarayı, Divan-ı Hümayun yapılırken daha sonra Divan toplantıları buradan kaldırılıp Sultanahmet Meydanı Defter-i Hakani binasına taşınmıştır." (Aktan,1994: s:96). Tapu Kadastro binasının arkasında kalan birinci avlusu büyük zarar görmüştür. Bina ile meydan arasında bulunan bir lokanta ve iki arabacı dükkânı 1897 yılında 34.000 Kuruş karşılığında satın alınarak yıkılıp yerine Defter-i Hakani Nezareti binası inşa edilmiştir. Binanın içerisinde bir türbe yer almaktadır. Türbenin Defter Emini Server Dede`ye ait olduğu bilinmektedir. 1748 tarihli mezar taşının üzerinde "Ser verip sır vermeyen Server Dede, davasına ve sırrına sahip çıkıp bu uğurda öldüğü için Defter-i Hakani Binası`nın avlusuna gömülmüştür" yazılıdır. (https://www.ittifakgazetesi.com). Dört katlı bir yapıdır. Ön ve yan cephelerinde bulunan kemer köşelikleri, alınlıkları, pencere üstü ve pencere alt kısımları çinilerle kaplıdır. Yapının çinileri Kütahya çinisi olup, çiniler Mehmet Emin Efendi tarafından uygulanmıştır. (Arlı, 1989, s:41). Hatai üslubu ve geometrik desenli çini karolar sır altı tekniğindedir. Mülkiyeti Maliye Hazinesi`ne ait olup 2020 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devredilmiştir. İstanbul Bölge Müdürlüğü Tapu Kadastro binası 2022 yılında restorasyona girmiş olup tamirat hala devam etmektedir. Binanın restorasyonu bittikten sonra Ayasofya'daki eserlerin sergilenmesi için müze açılmasına karar verilmiştir. (https://www.aa.com.tr/tr/pg/foto-galeri/sultanahmetteki-istanbul-tapu-ve-kadastro-2-bolge-mudurlugu-binasi-muzeye-donusturulecek).

Fotoğraf 1: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe

Kaynak: Nevzat Yıldırım, 2020; https://www.aa.com.tr/tr/pg/foto-galeri/sultanahmetteki-istanbul-tapu-ve-kadastro-2-bolge-mudurlugu-binasi-muzeye-donusturulecek (E.T.10/10/2022)

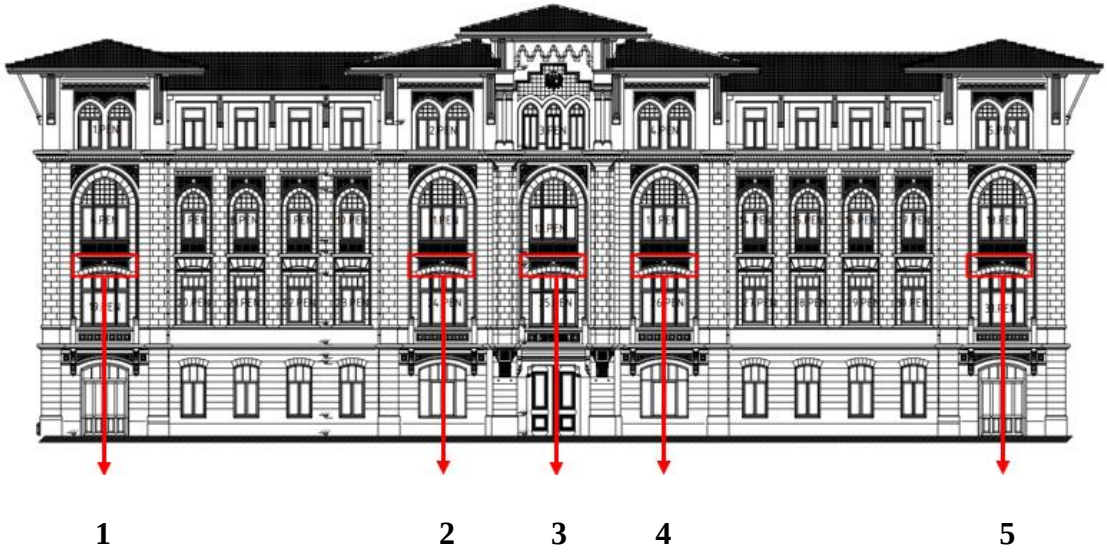

Şekil 1: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D1

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Nezareti Hakani Binası Ön Cephe İkinci Kat 1-3-5 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sarılma Rumi, Ayırma rumi, Hurde Rumi, Kabara

Açıklama: Şekil 1'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe ikinci katındaki 1-3-5 kod nolu pencere üstü kemer köşeliğin çini desenleri ve renkleri aynı olup, ½ simetrik kompozisyondadır. (bkz: Fotoğraf: 3-4) Kemer köşelikte bulunan çini desende, hurde ve sarılma rumi motifleri bir arada kullanılmıştır. Turkuaz renkli tepelik motifinden çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam edip kabara noktasında son bulmaktadır. Zemin rengi kobalt mavi olup helezonlar beyaz, hurde rumilerin zemini turkuazdır. Noktalar ve hurdeleme unsurları kırmızı ile renklendirilmiştir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çinileri sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara, basık kemerlerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordür dönmektedir. Fotoğraf 3'te gösterilen 1 Kod Nolu sol kemer köşeliğin üst kısmında bulunan "Amel-i Mehmed Emin Min Telamiz-i Mehmed Hilmi Kütahya" yazılı Osmanlıca ibareden bu çinileri yapan ustanın adı öğrenilmektedir. (Arlı, 1989, s:40).

Fotoğraf 2: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 3: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

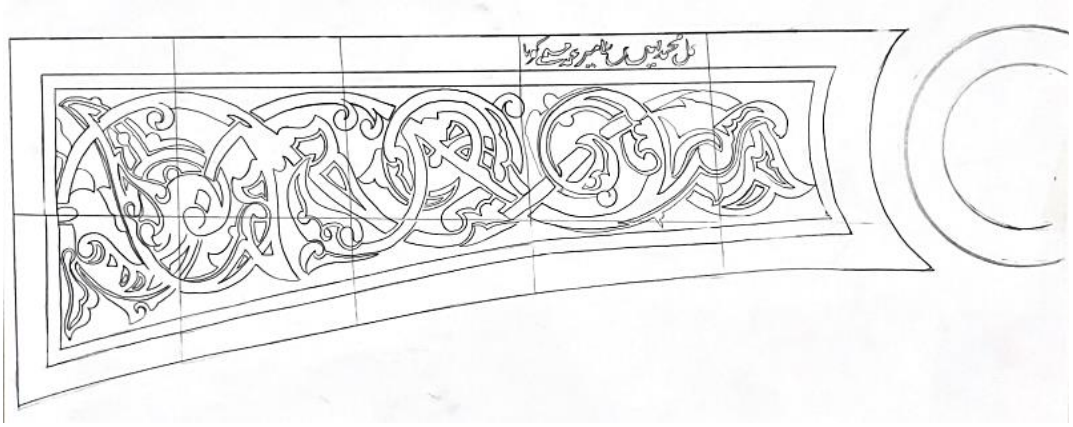

Şekil 2: D1 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 1-3-5 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D2

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2- 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Gonca Gül, Yaprak, Kabara

Açıklama: Şekil 1'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe ikinci katındaki 2-4 kod nolu sivri kemer köşeliklerin çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 5-8) Kemer köşelikte bulunan çini deseni hatai grubu motiflerden oluşmakta olup serbest kompozisyondadır. Desende ince beyaz renkli bordürden çıkan tek sap üzerinde havalı hatai ve gonca yaprak motifleri ile orta damarı gonca gül ve küçük dilimli yapraklar görülmektedir. Zemin rengi kobalt mavidir. Hatailerin meşime kısmı turkuaz renklidir, yapraklarında ise beyaz ve kırmızı renk kullanılmıştır. Desenin etrafı beyaz ve turkuaz renkli bordür ile çevrilidir. Sivri kemerin köşeliklerini ayıran kabara, ortada yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordür dönmektedir. Kemer köşeliklerin desen açısından birbirleriyle aynı olup ½ simetrik kompozisyondadır.

Fotoğraf 5: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 8: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 4 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

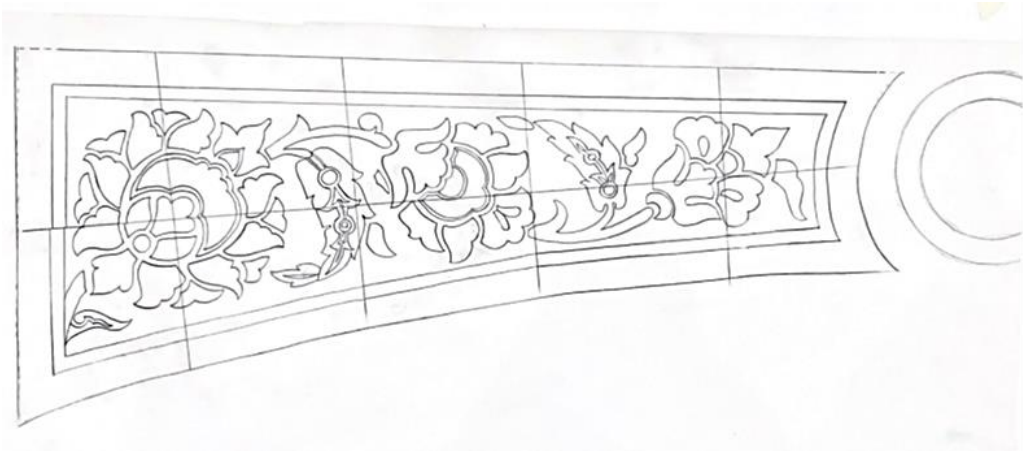

Şekil 3: D2 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe İkinci Kat 2-4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

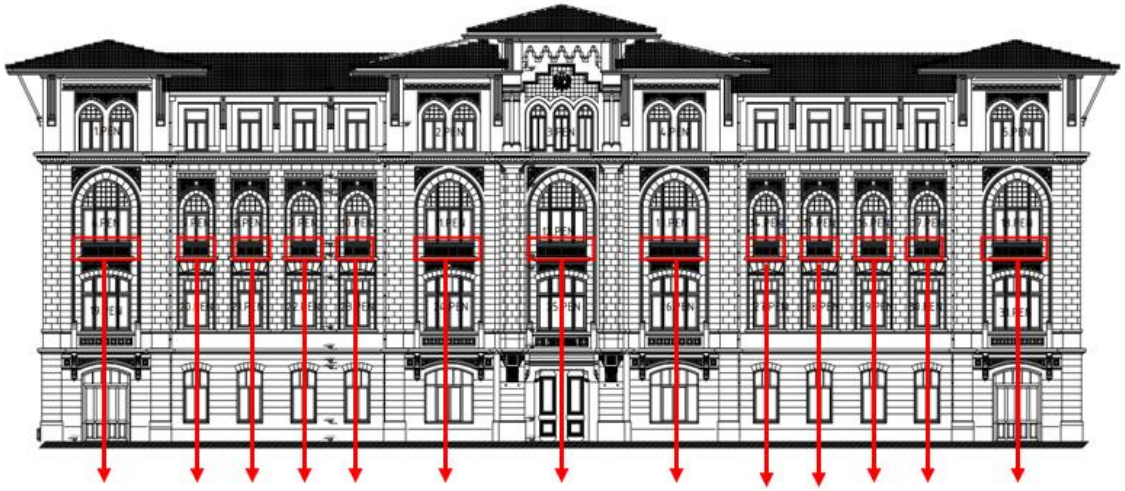

Şekil 4: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D3

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 1. 2. 3. 4. 5.ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 6 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak altı adet dizilmiştir. Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:11) 1. ve 6. çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12-13) Sır altı tekniğinde uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. ve 4. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:14-15). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

3. ve 5. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:16-17) . Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.**

Fotoğraf 11: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 12: D3 6 Kod Nolu Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 13: D3 6 Kod Nolu Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

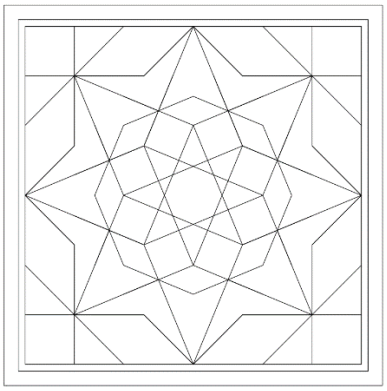

Şekil 5: D3 Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

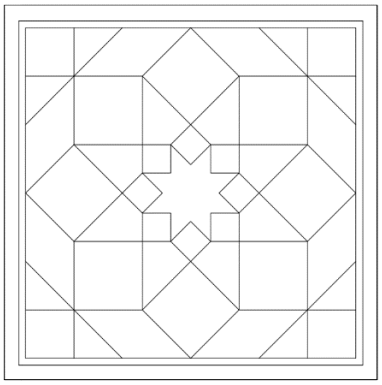

Şekil 6: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 16: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 6 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

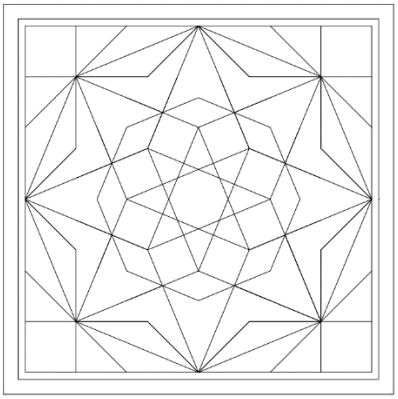

Şekil 7: D3 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Kat 6 Kod Nolu 3. Ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D4

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 7 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:18) 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:19-20). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 21) Sır altı tekniği uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 18: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 19: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 20: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

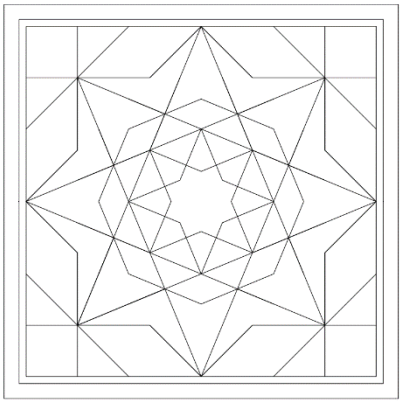

Şekil 8: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Kat 7 Kod Nolu 1.Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 21: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

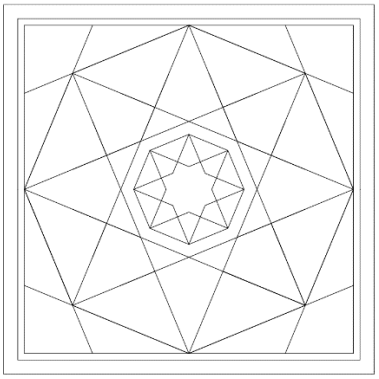

Şekil 9: D4 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 7 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D5

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 8 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf:22) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:23-24) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karolar. (bkz: Fotoğraf:25) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yarım yıldızın her bir dilimi kare motiflidir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 22: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 23: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 24: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

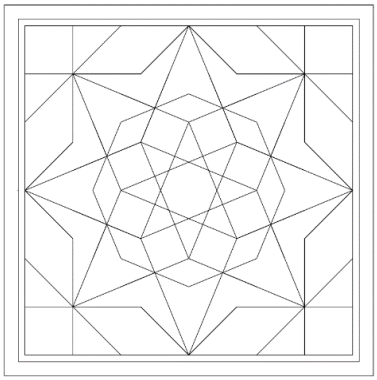

Şekil 10: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 25: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

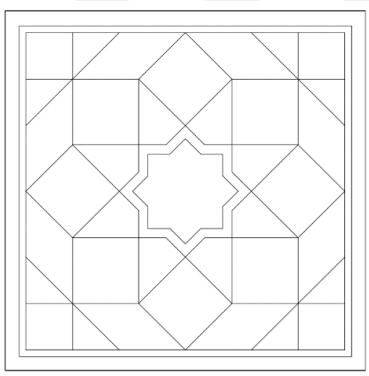

Şekil 11: D5 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 8 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D6

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 9 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf:26) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 27-28) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 29) Sır altı tekniği uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yarım yıldızın her bir dilimi kare motiflidir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 26: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 27: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 28: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

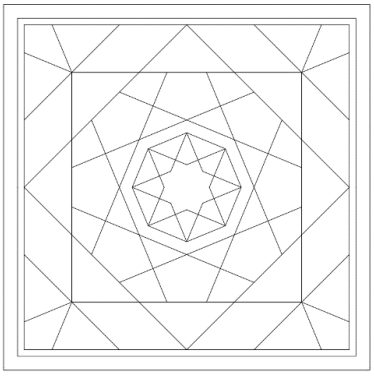

Şekil 12: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

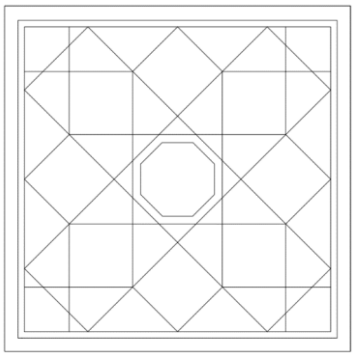

Şekil 13: D6 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 9 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D7

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 10 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 30) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 31-32) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 33) . Sır altı tekniği uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 30: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 31: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 32: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

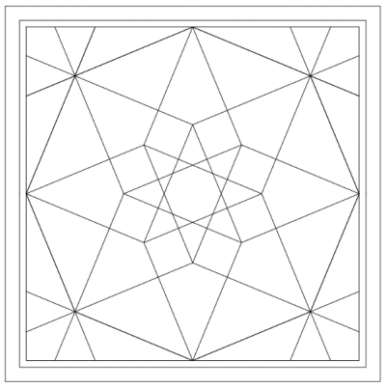

Şekil 14: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 33: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

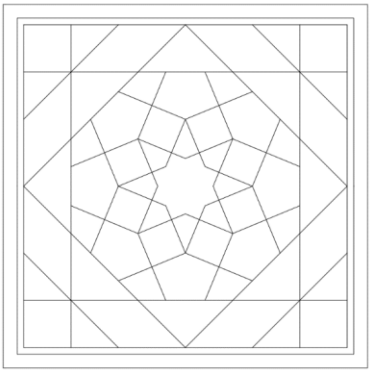

Şekil 15: D7 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 10 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D8

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 1. 2. 3. 4. 5.ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 11 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak altı adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 34) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 6. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 35-36) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. ve 4. geometrik desenli çini karolar ile D3 'teki 3. ve 5. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 16-17-37-38). Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

3. ve 5. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 39-40). Sekiz köşeli yarım yıldızın her bir dilimi kare motiflidir. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.**

Fotoğraf 34: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 35: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 36: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

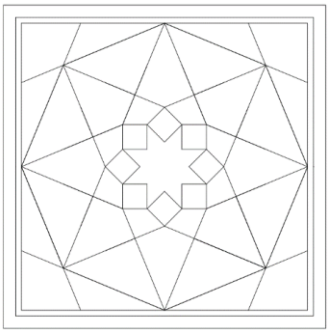

Şekil 16: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 37: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 38: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 39: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 40: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

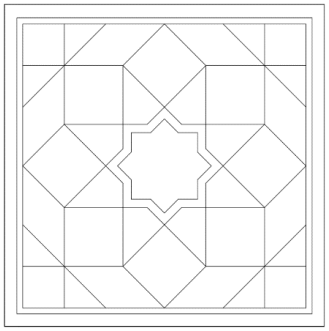

Şekil 17: D8 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 11 Kod Nolu 3. Ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D9

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 1. 2. 3. 4. 5.ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 12 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak altı adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 41) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 6. karolar D8'deki 1. ve 6. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 35-36-42-43) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. ve 4. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 44-45). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yarım yıldızın her bir dilimi kare motiflidir.

3.ve 5. geometrik desenli çini karolar D4'teki 1. ve 3. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 19-20-46-47) Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup turkuaz, kırmızı ve kobalt mavi rengindedir. Etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.**

Fotoğraf 41: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 42: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 43: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

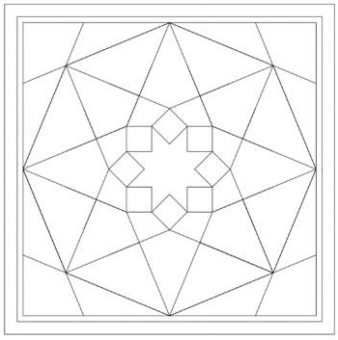

Şekil 18: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 1. Ve 6- Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 44: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 45: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

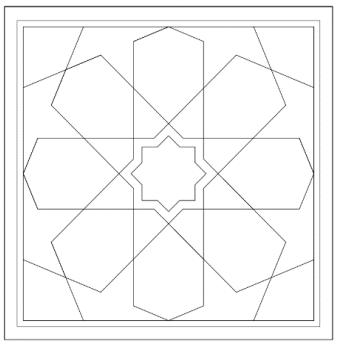

Şekil 19: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 46: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 47: D9 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D10

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 1.2.3.4.5. ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 13 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak altı adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 48) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 6. karolar D7 'deki 1. ve 3. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:31-32-48-49-50) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. ve 4. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 51-52). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

3. ve 5. geometrik desenli çini karolar D4 'teki 1. ve 3. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 19-20-53-54) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.**

Fotoğraf 48: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 49: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 50: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 51: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 52: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

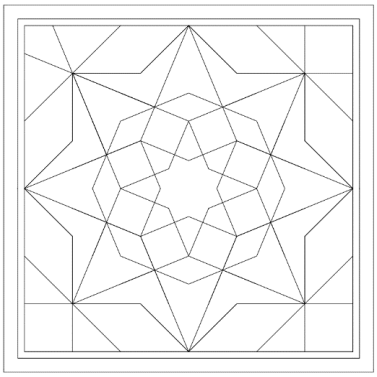

Şekil 20: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 13 Kod Nolu 2. Ve 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 53: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 54: D10 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 12 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D11

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 14 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 55) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karolar D3'teki 3. ve 5. karolar, D8'deki 2. ve 4. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:16-17-37-38-56-57) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kırmızı ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 58). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 55: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 56: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 57: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 58: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

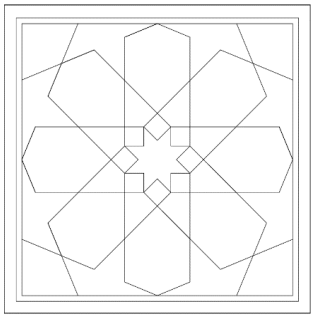

Şekil 21: D11 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 14 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D12

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 15 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 59) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:60-61) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karolar D5 'teki 2. geometrik desenli çini karo anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 25-62) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 59: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 60: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 61: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

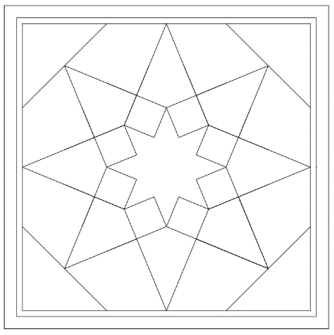

Şekil 22: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 1. Ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 62: D12 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 15 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D13

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 1.2.3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 16 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 63) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 64-65) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kırmızı ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf: 66) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 63: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 64: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 65: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

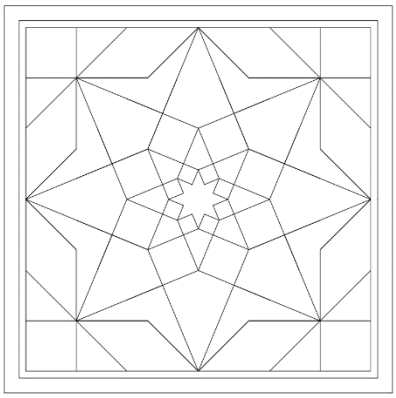

Şekil 23: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 1. ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 66: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

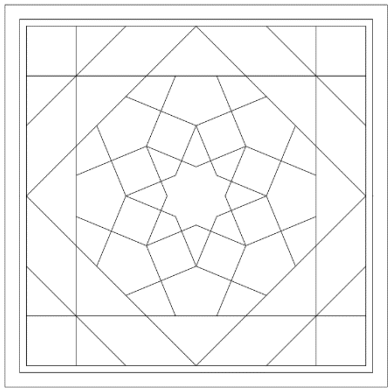

Şekil 24: D13 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 16 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D14

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 17 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 67) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karo D11'deki 2. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 58-68-69) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D13 'teki 1. ve 3. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:64-65-70) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 67: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 68: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 69: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 70: D14 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 17 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D15

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 1. 2. 3. 4. 5.ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının ön cephe üçüncü kat 18 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak altı adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 71) Şekil 4'teki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 6. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 72-73) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli çark-ı felek yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. ve 4. geometrik desenli çini karolar D13 'teki 2. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:66-74-75). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

3. ve 5. geometrik geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 76-77). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.** **4.** **5.** **6.**

Fotoğraf 71: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 72: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 73: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

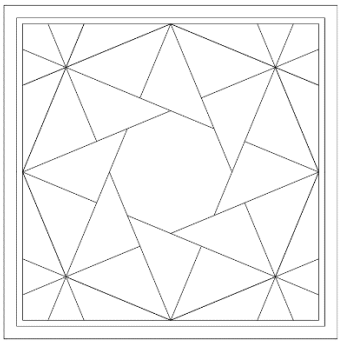

Şekil 25: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 1. Ve 6. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 74: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 75: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 4. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 76: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 77: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

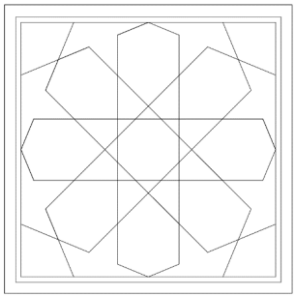

Şekil 26: D15 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 18 Kod Nolu 3. ve 5. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

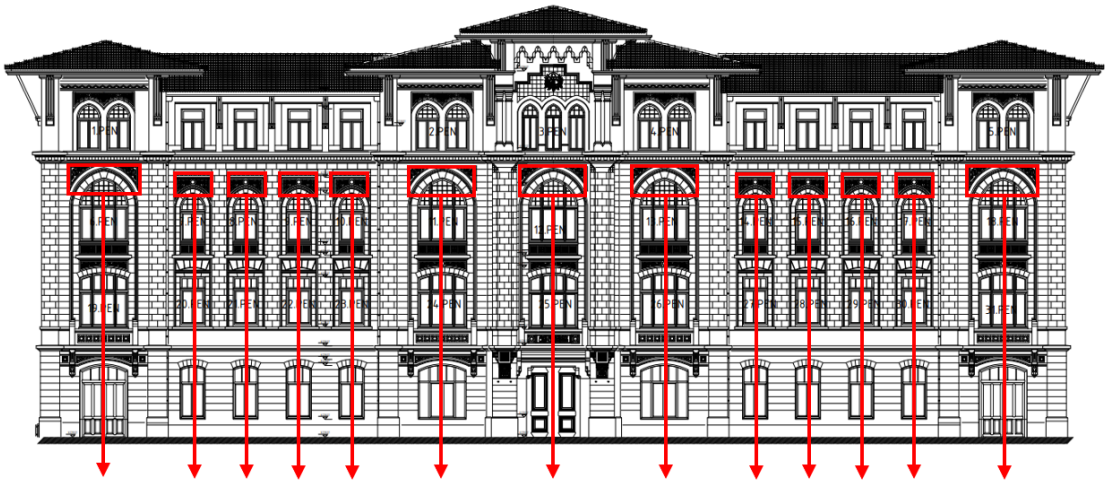

Şekil 27: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D16

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19-31 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binası ön cephe üçüncü kattaki 19-31 kod nolu sivri kemer köşeliklerinin çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 78-79-80-81) Kemer köşelik çinide serbest hurde rumi desen kullanılmıştır. Deseni çevreleyen iç beyaz bordürdeki ortabağdan çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam eder. Çini zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz, ortabağlar ise kırmızı rengindedir. Desen içten ince, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

.

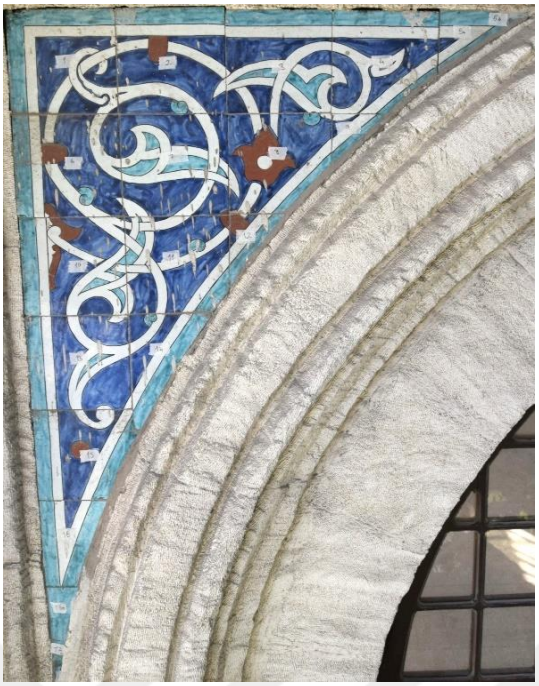

Fotoğraf 78: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19 Kod Nolu Sol Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

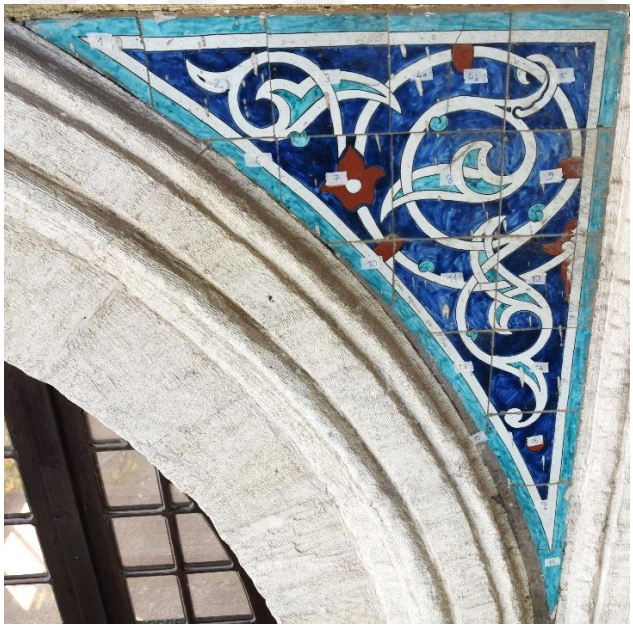

Fotoğraf 79: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19 Kod Nolu Sağ Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

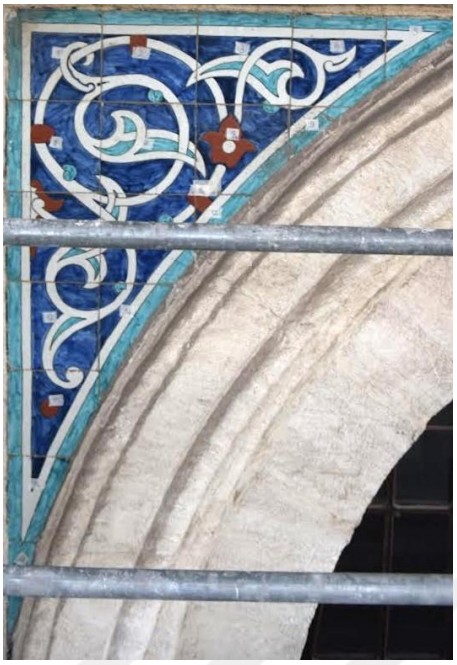

Fotoğraf 80: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 31 Kod Nolu Sol Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

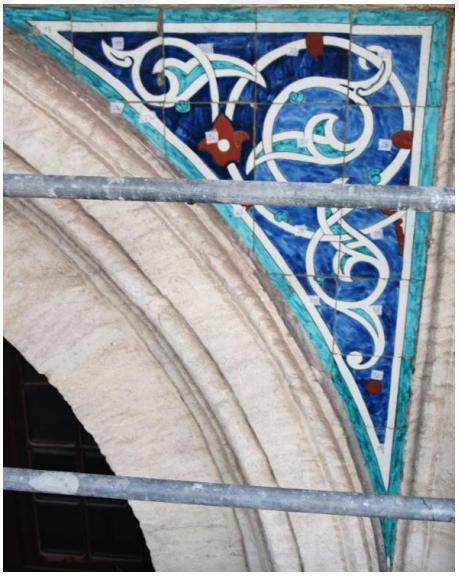

Fotoğraf 81: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 31 Kod Nolu Sağ Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

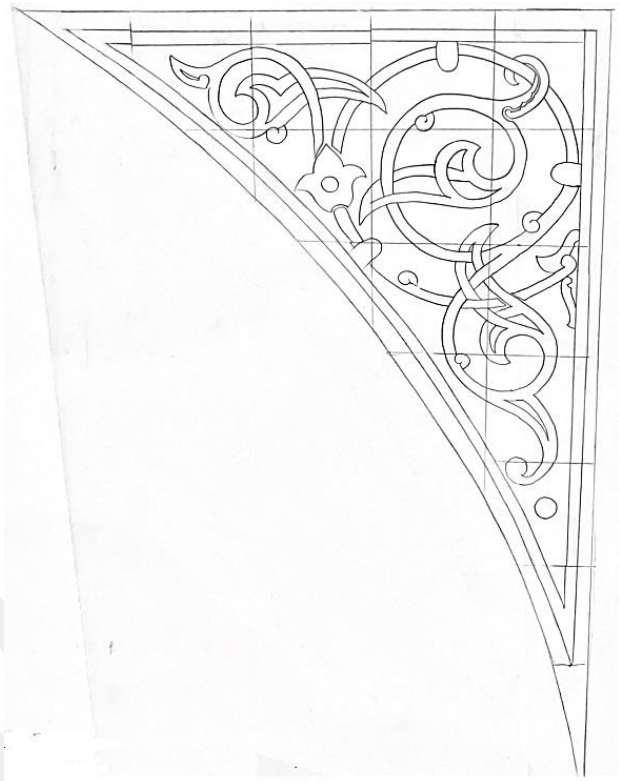

Şekil 28: D16 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 19-31 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D17

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 20-23-27-30 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Gonca, Ayırma rumi, Hurde Rumi, Kabara

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe üçüncü kat 20-23-27-30 kod nolu kemer köşelik çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 82-83-84-85) Kemer köşelikte bulunan çini, havalı hatai grubu ve rumi motiflerinden oluşmaktadır. Serbest desendir. Desenin çıkış noktası, beyaz renkli bordür üzerindeki tepelik motifi olup helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai ve gonca gül motifi yerleştirilmiştir. Çini desenin zemin rengi kobalt mavidir. Hatai ve goncanın meşime kısımları turkuaz, taç yaprakları kırmızı ve beyazla renklendirilmiştir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 82: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 20 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 83: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 23 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

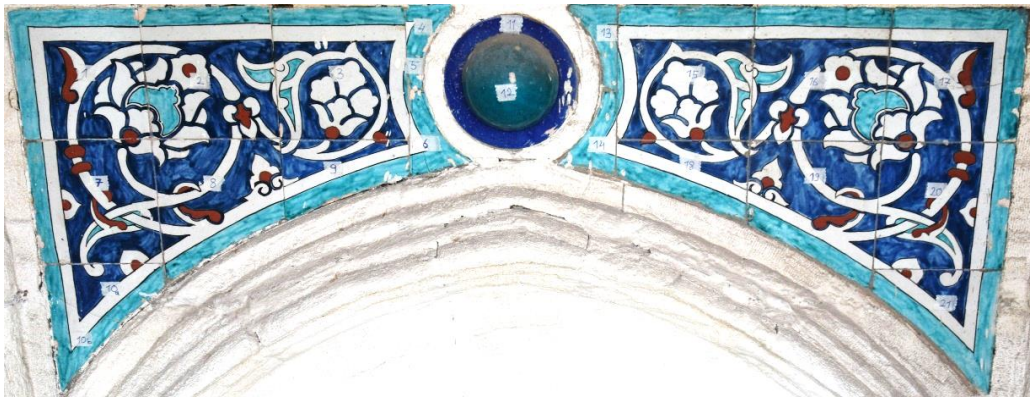

Fotoğraf 84: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 27 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 85: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

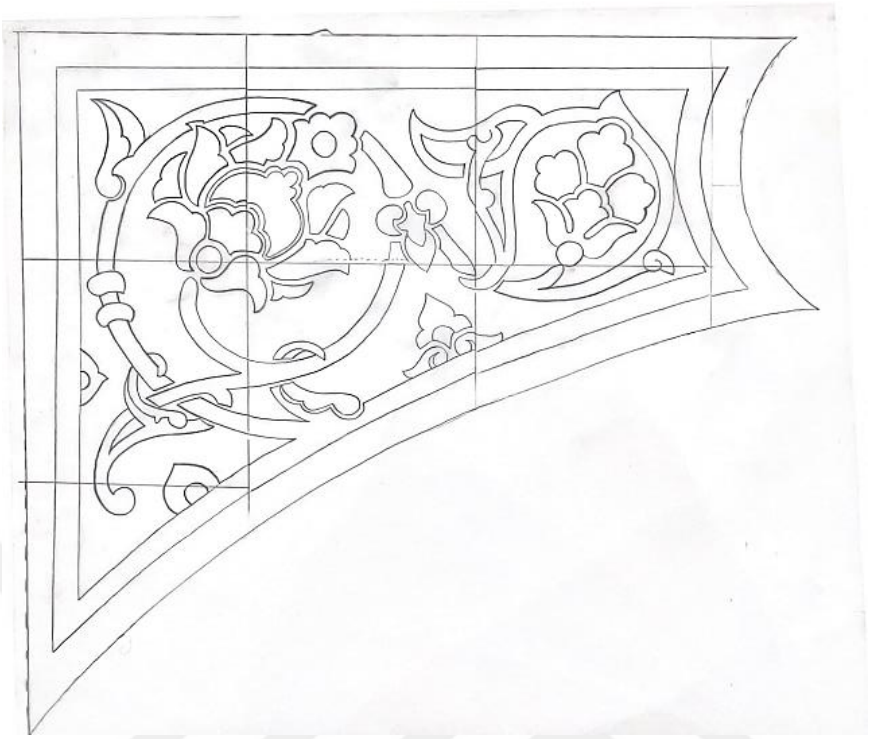

Şekil 29: D17 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 20-23-27-30 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D18

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 21-28 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe üçüncü kat 21-28 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 86-87) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda havalı hatai motifi ile dal ayrımı yapmakta olup bitişi ise hurde ve ayırma rumidir. Havalı hatainin çanak ve tepeliğinde kırmızı renk meşimesinde ise turkuaz renk kullanılmıştır. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz ve kırmızı rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 86: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 21 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 87: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 28 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

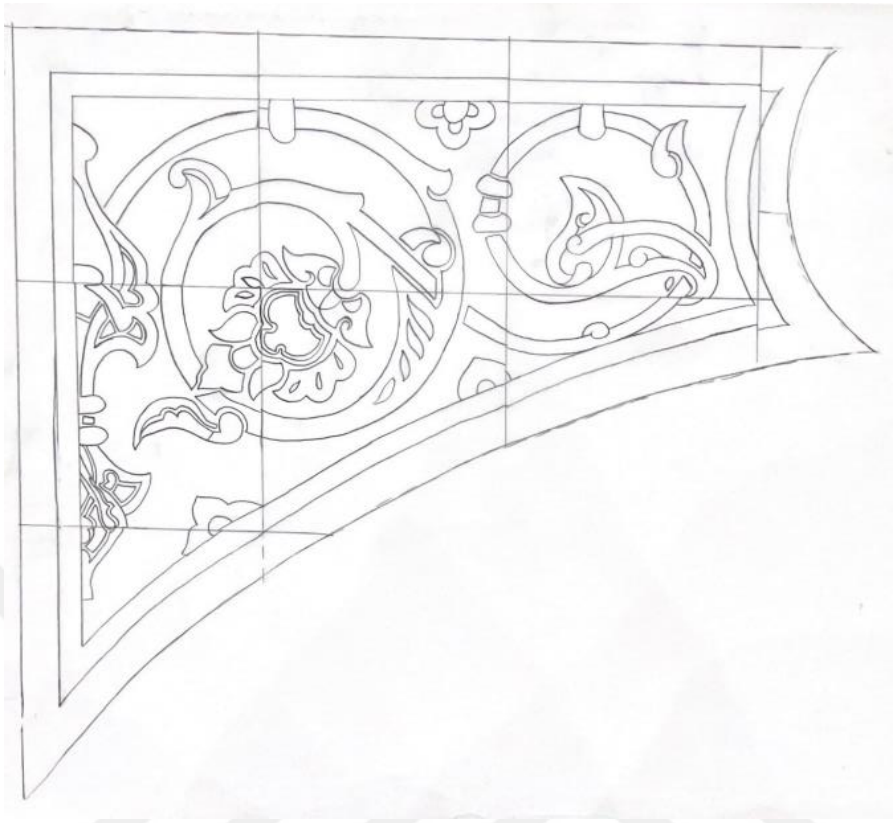

Şekil 30: D18 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 21-28 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D19

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 22-29 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe üçüncü kat 22-29 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 88-89) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda dal ayrımı yapmakta olup bitişi havalı hatai motifi ve hurde ayırma rumiyle son bulmuştur. Helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai motifi yerleştirilmiştir. Bağlaç ve havalı hatainin çanak kısmı kırmızı, meşimesinde ise turkuaz rengindedir. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 88: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 22 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

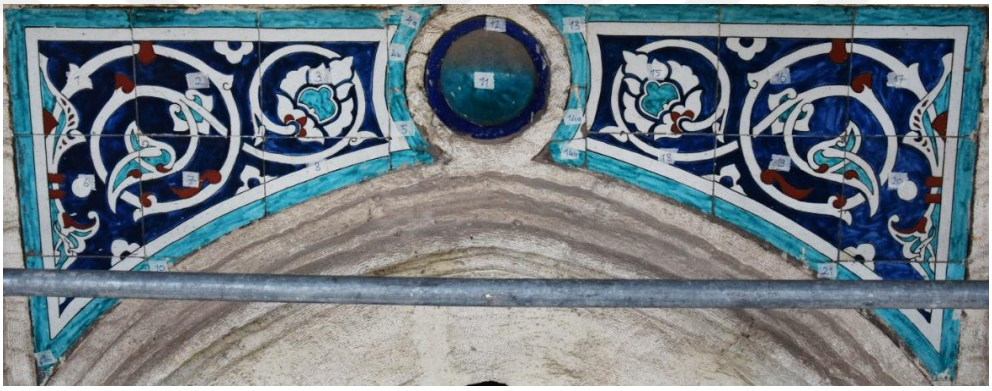

Fotoğraf 89: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

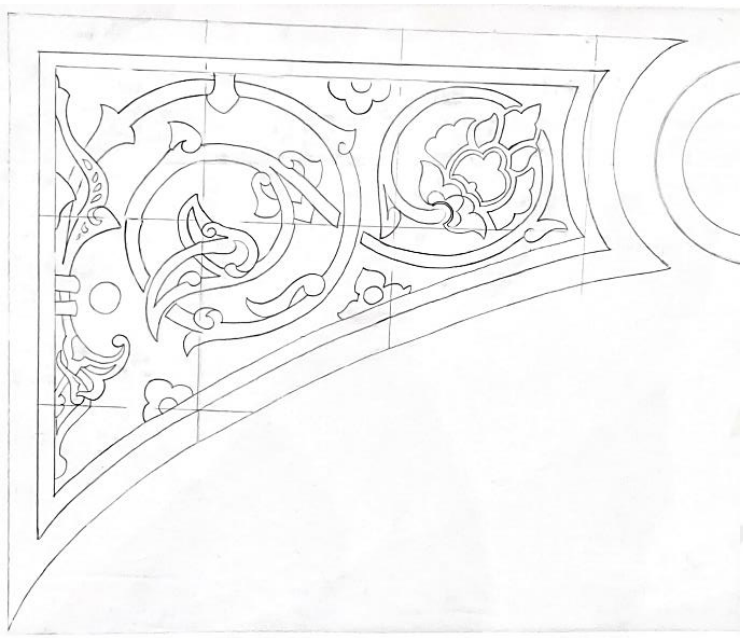

Şekil 31: D19 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 22-29 Kod Nolu-Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D20

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24-26 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe üçüncü kat 24-26 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:90-91-92-93) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Kapalı form ortabağdan çıkış yapan helezon kendi içinde tekrarlanıp saplar üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai motifi yerleştirilmiştir. Havalı hatainin beyaz, çanak yaprağında ve tepeliğinde kırmızı, meşimesinde ise turkuaz renk kullanılmıştır. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi olup, hurde rumilerin içi turkuaz ve kırmızı rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir.

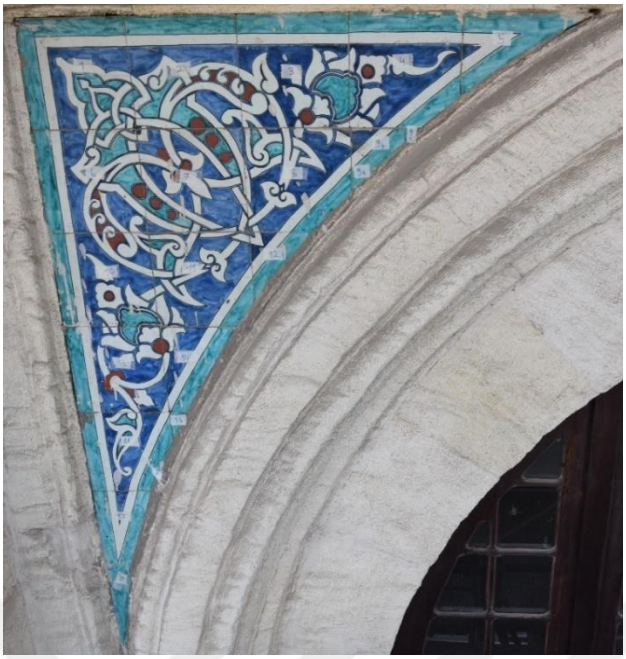

Fotoğraf 90: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

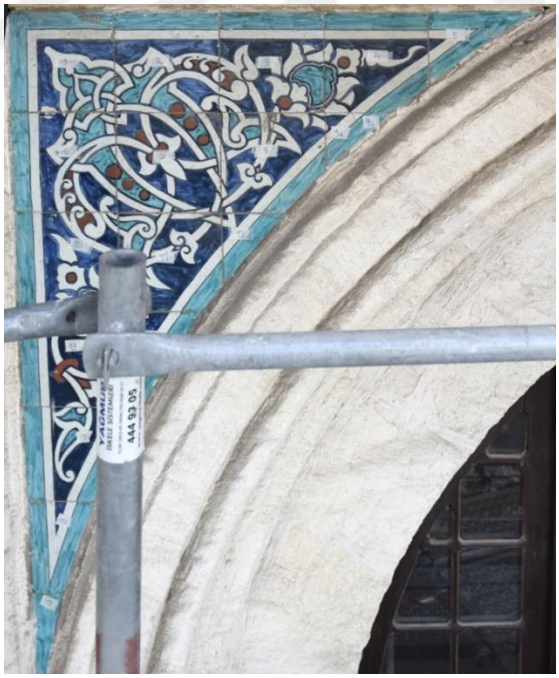

Fotoğraf 91: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

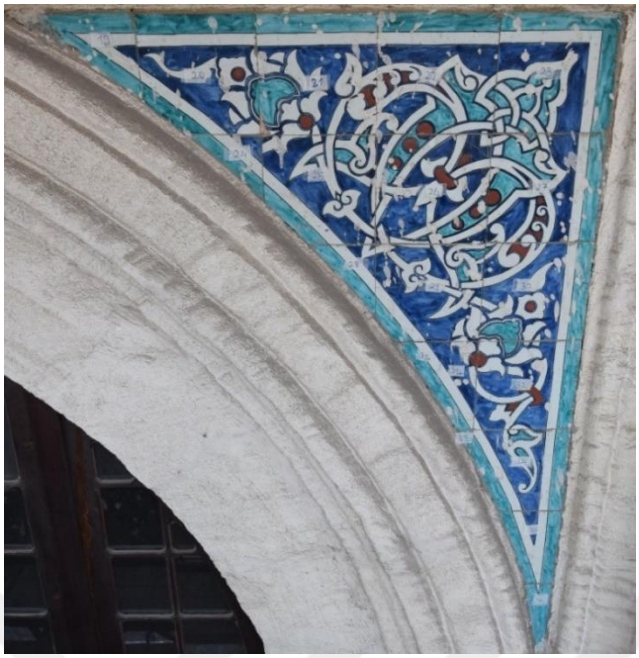

Fotoğraf 92: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

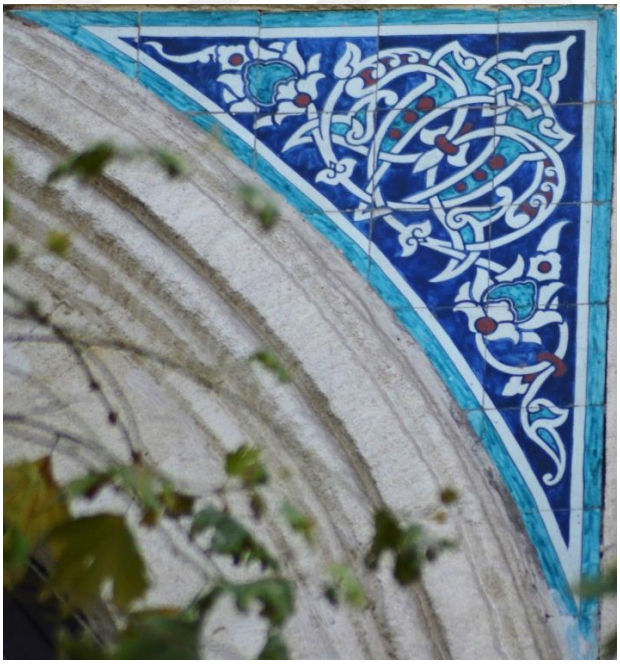

Fotoğraf 93: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 26 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

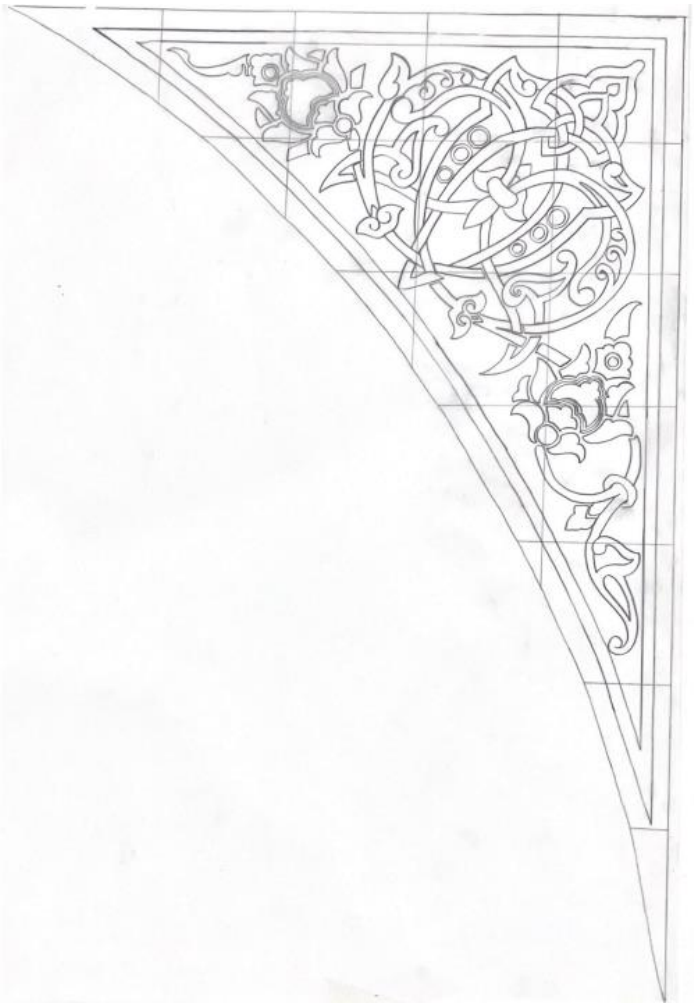

Şekil 32: D20 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 24-26 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D21

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 27'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe üçüncü kat 25 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 94-95) Ayırma ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Düğüm şeklindeki kapalı form ortabağdan çıkış yapan helezon, kendi içinde tekrarlanmaktadır. Desenin zemin rengi kobalt mavi olup hurde rumilerin içi turkuaz ve kırmızı rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz renk kullanılmıştır. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir.

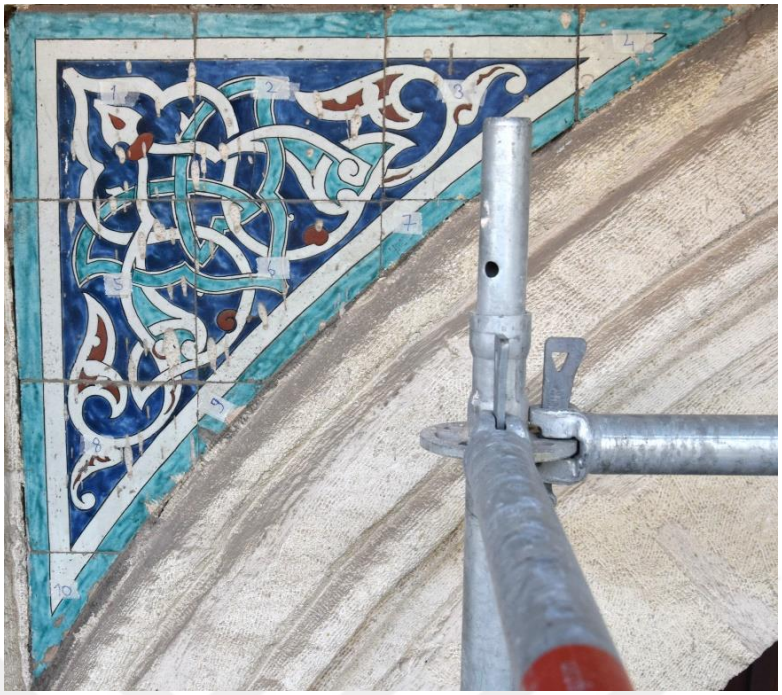

Fotoğraf 94: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 95: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

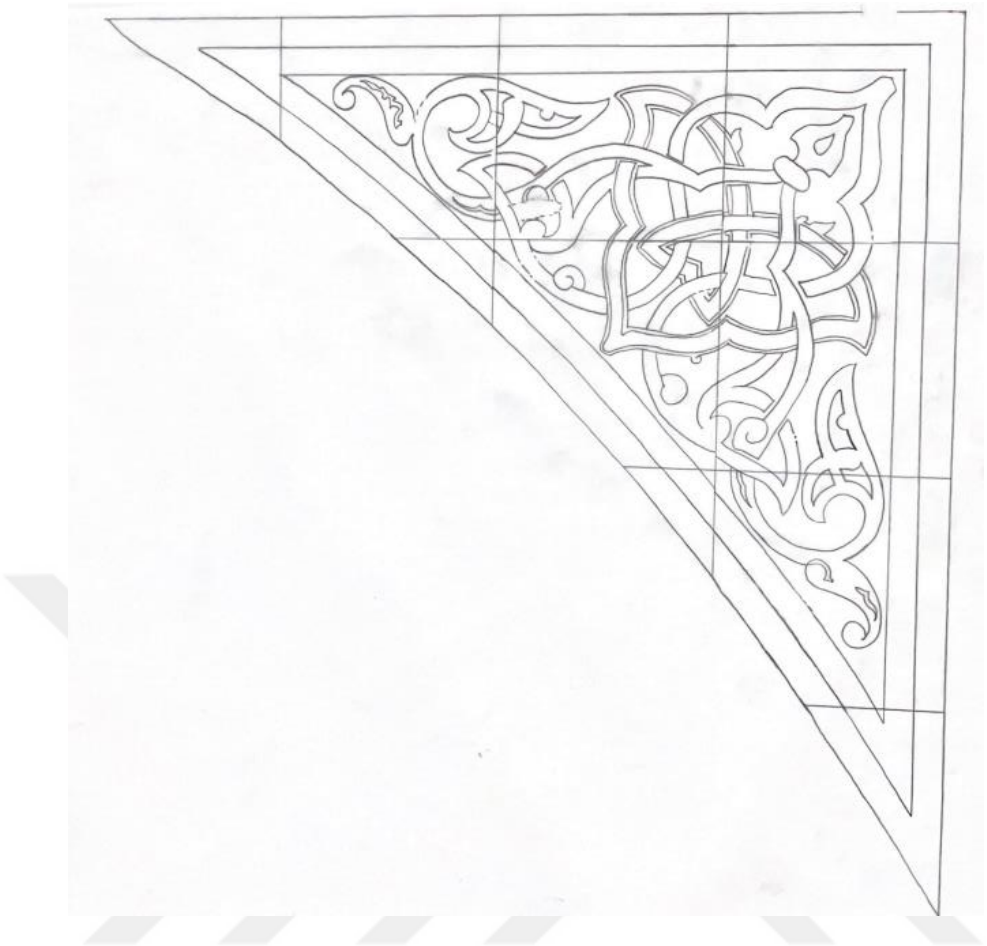

Şekil 33: D21 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Üçüncü Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

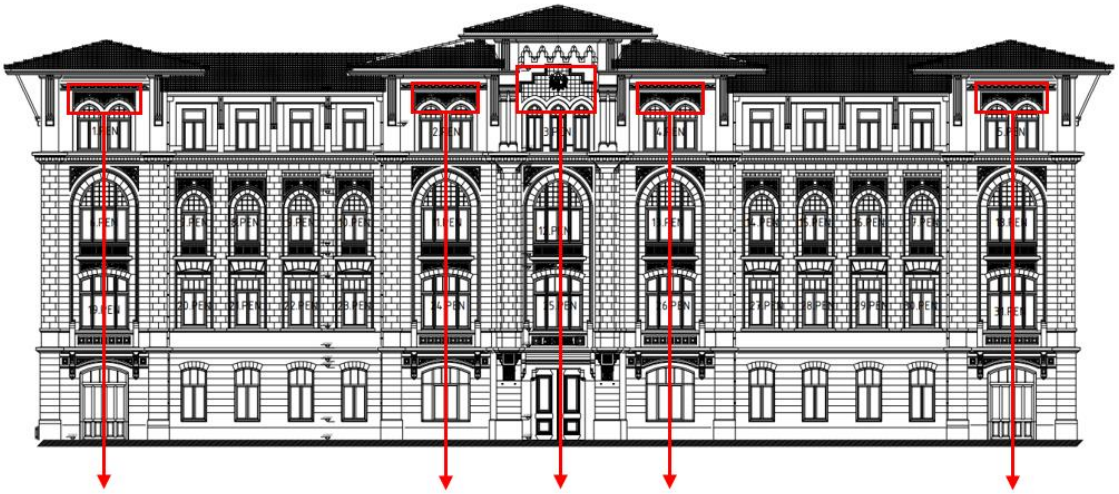

32 **33** **34** **35** **36**

(NOLU)

Şekil 34: Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D22

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 34'de gösterilen şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe dördüncü kat 32-36 kod nolu kemer köşeliğin çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 96-101-102) Kemer köşelikte bulunan çini deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Rumi desenin çıkış noktası tepelikten devam eden helezon rumi ile başlar. Desenin zemin rengi kobalt mavi, rumilerin ve bağlaçların iç kısmı turkuaz, rumilere sarılan noktalar kırmızı rengindedir. Sivri kemerin ortasında ve yanlarında yer alan çinili alanlar beyaz ve turkuaz renkli bordürlerin kemer üstünde rozet şeklinde düğümlenmesiyle ayrılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 96-100) Kapalı form ortabağ ve tepelikten çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam edip kabara noktasında son bulmaktadır. Ayırma rumiler turkuaz, ortabağlar ise kırmızıdır. Dış kenar bordürü turkuaz, iç bordür ise beyaz renginde olup kabaranın etrafında çevrilmiştir. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 96: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

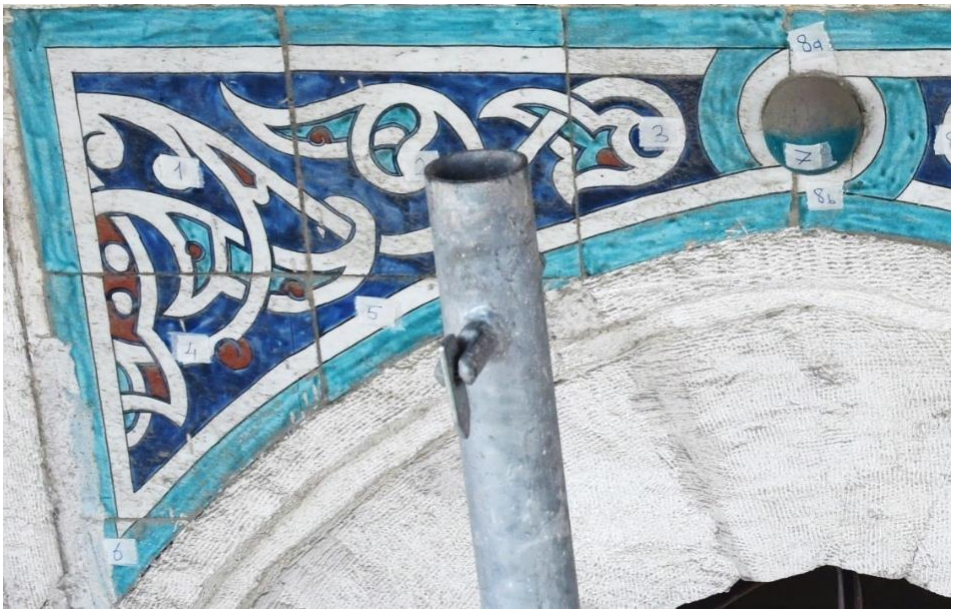

Fotoğraf 97: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

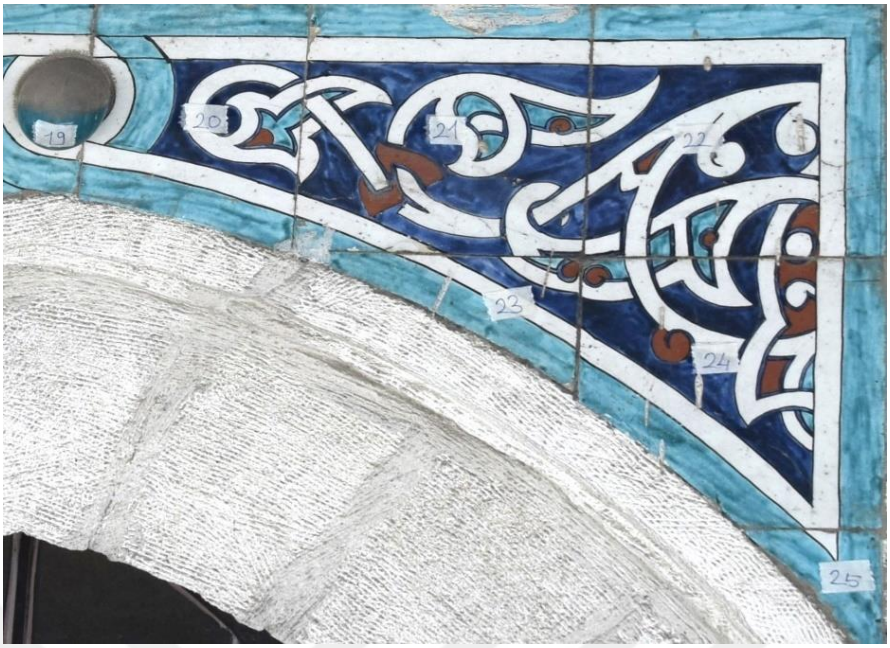

Fotoğraf 98: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 99: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32 Kod Nolu Orta Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 100: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 101: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Orta Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 102: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 36 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 35: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Sağ ve Sol Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

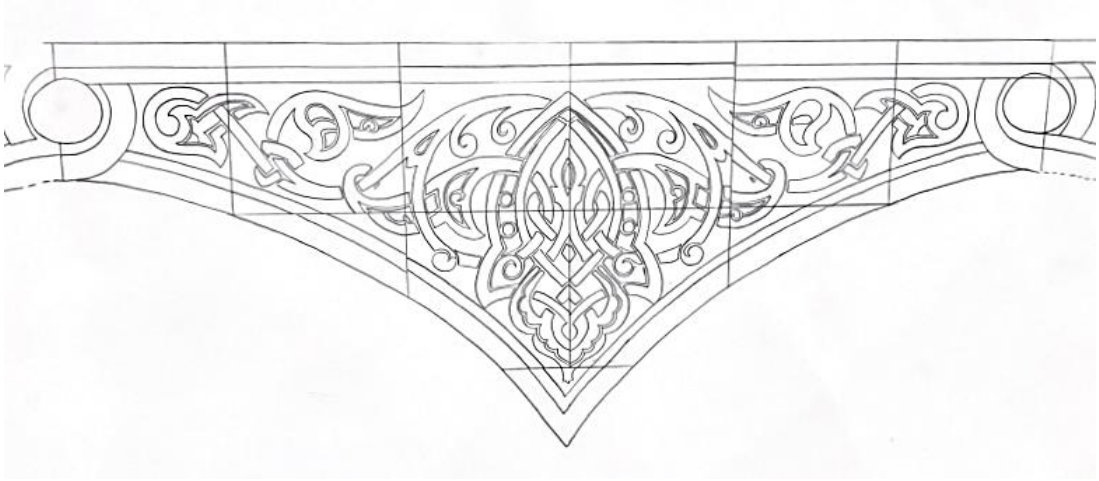

Şekil 36: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Orta Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

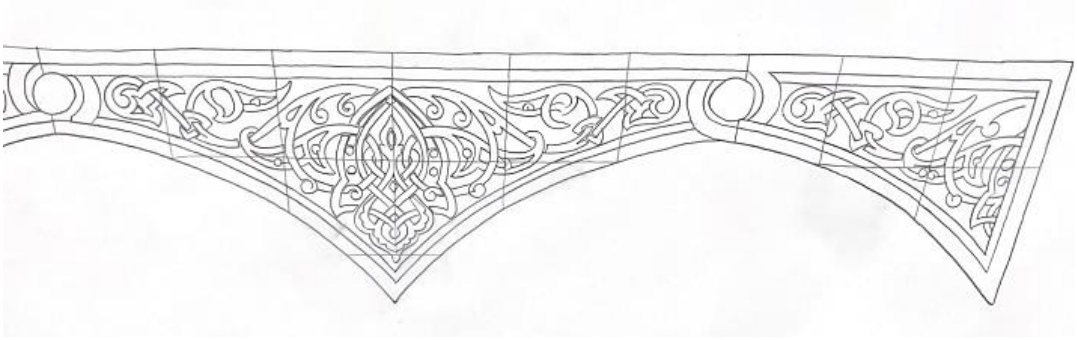

Şekil 37: D22 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 32-36 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D23

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Sarı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurdeı Rumi, Kabara

Açıklama: Şekil 34'de gösterilen şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe dördüncü kat 33-35 kod nolu kemer köşeliğin çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:103-107-108-109) Çini deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Desenin çıkış noktası iç içe geçmiş kapalı iki rumi formun merkezindeki sarı ve kırmızı renkli ortabağdan başlamakta ve yanlara doğru devam etmektedir. Desenin zemin rengi kobalt mavi, rumilerin zemini sarı ve turkuaz rengindedir. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Kemer köşelikleri ayıran rozet şeklindeki düğüm çinileri bir tam birer de yarım desen olarak ayrılmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 103-106-109) Kapalı form oluşturup ortabağdan çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam edip kabara noktasında son bulmaktadır. Rumi motifleri ve helezonları beyaz, sarı ve kırmızı renkteki noktalarla süslüdür. Dış kenar bordürü turkuaz, iç bordür ise beyaz renginde olup kabaranın etrafında çevrilmiştir. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 103: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

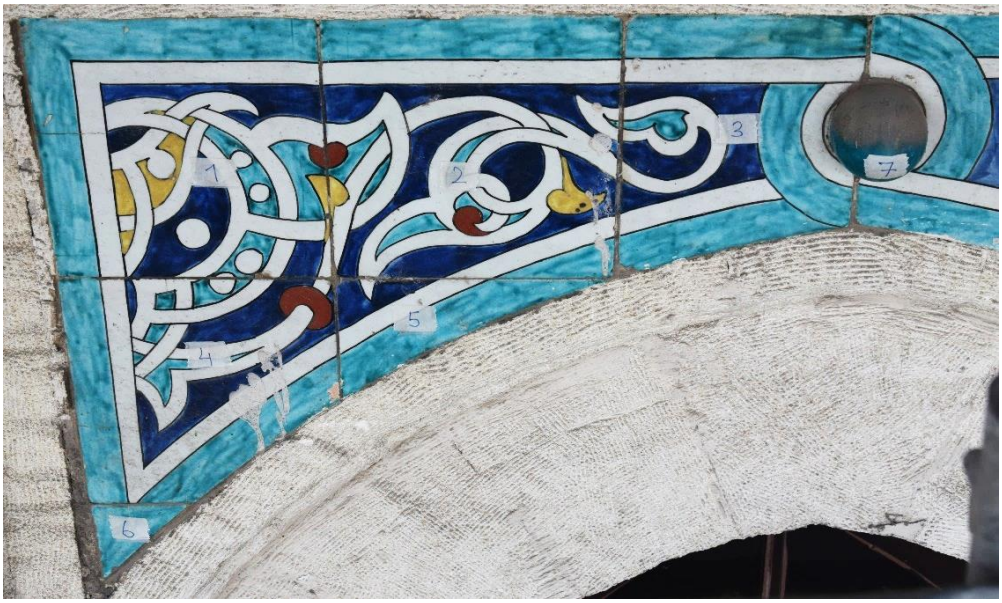

Fotoğraf 104: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

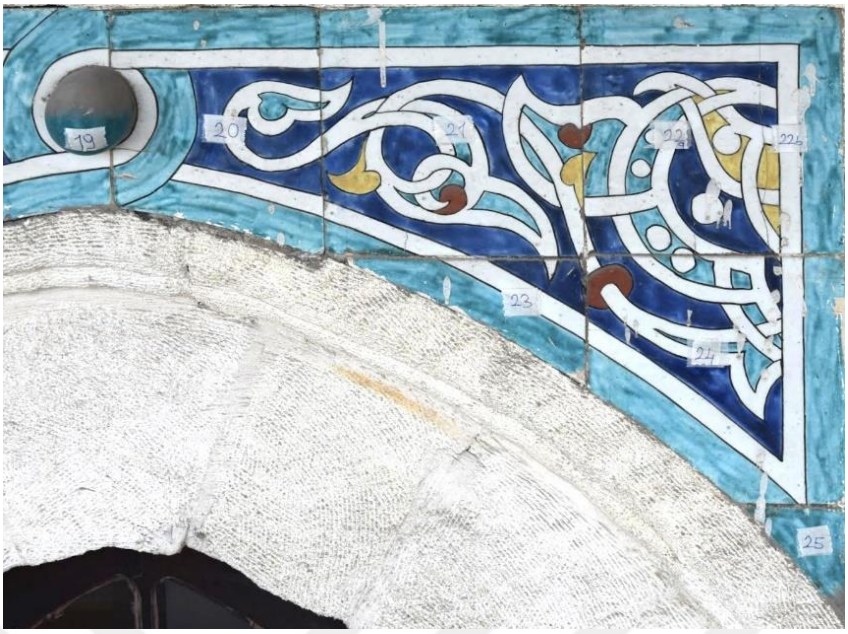

Fotoğraf 105: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 106: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33 Kod Nolu Orta Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

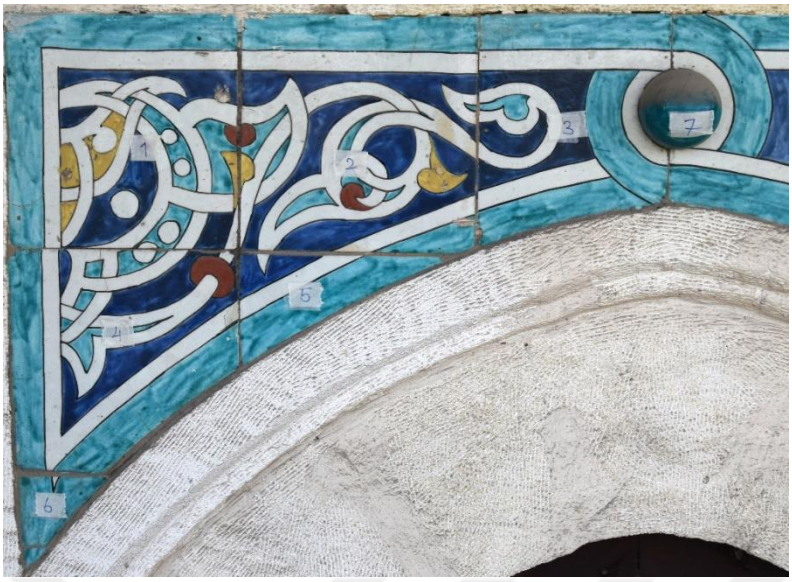

Fotoğraf 107: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 108: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 109: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 35 Kod Nolu Orta Kemer Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

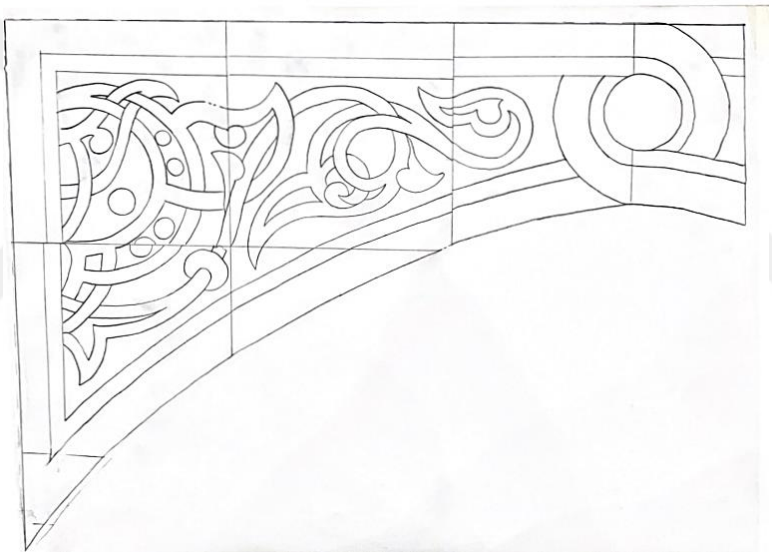

Şekil 38: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Sol ve Sağ Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

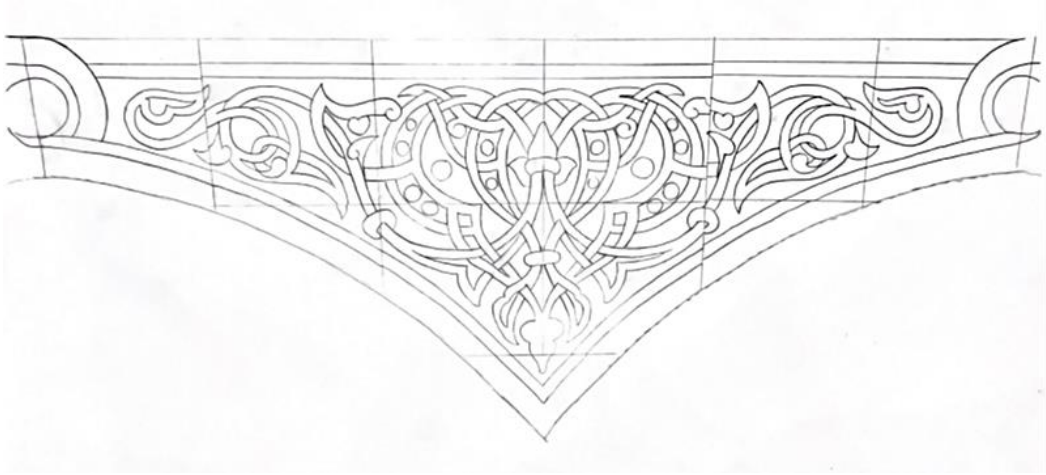

Şekil 39: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Orta Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

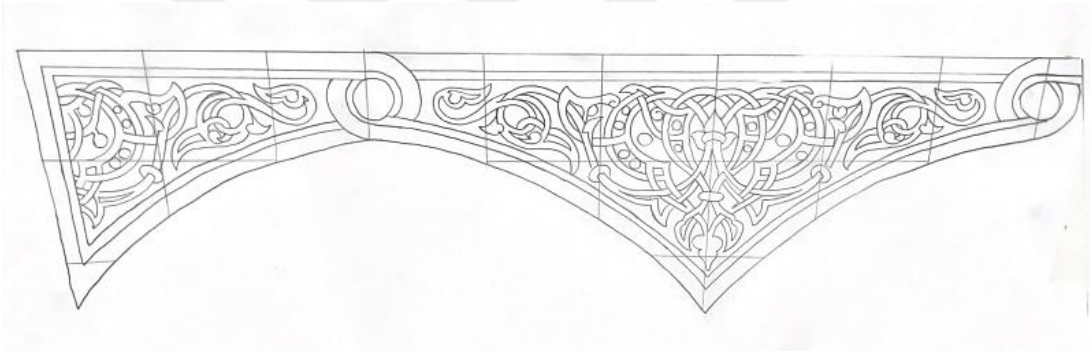

Şekil 40: D23 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 33-35 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D24

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Renkli sır tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 34'de gösterilen şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, ön cephe dördüncü katta bulunan sivri kemerli pencere üstündeki 34 kod nolu alınlık çini düz karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 110-111). Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Alınlıkta basamak şeklinde düz karolardan oluşmaktadır. Sağ ve sol karolar ile orta yerde bulunan karoların boyutu ve rengi birbirinden farklıdır. Muhtemelen binanın yapım aşamasında çinileri yerleştirirken malzeme yetmemiş olabilir. Lale Uluç'un tezinde yer alan ve 1987 yılında yayınladığı fotoğrafta da bu durumun aynı olduğu görülmektedir. (bkz: Fotoğraf: 112) Karoları çevreleyen kalın dış kenar bordürü kobalt mavi, içteki ince bordür ise beyaz rengindedir. Çini karo zamanla hasar görüp kırılmış ve düştüğü günümüzde yapılan restorasyon çalışmalarından da dikkati çekmektedir.

Fotoğraf 110: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 111: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

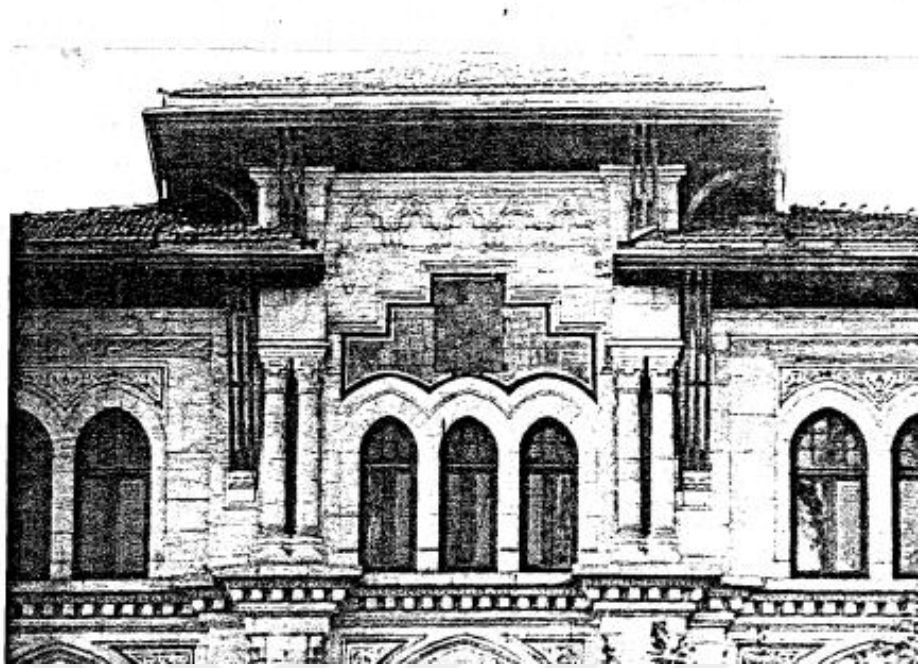

Fotoğraf 112: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Uluç, 1987: s.122

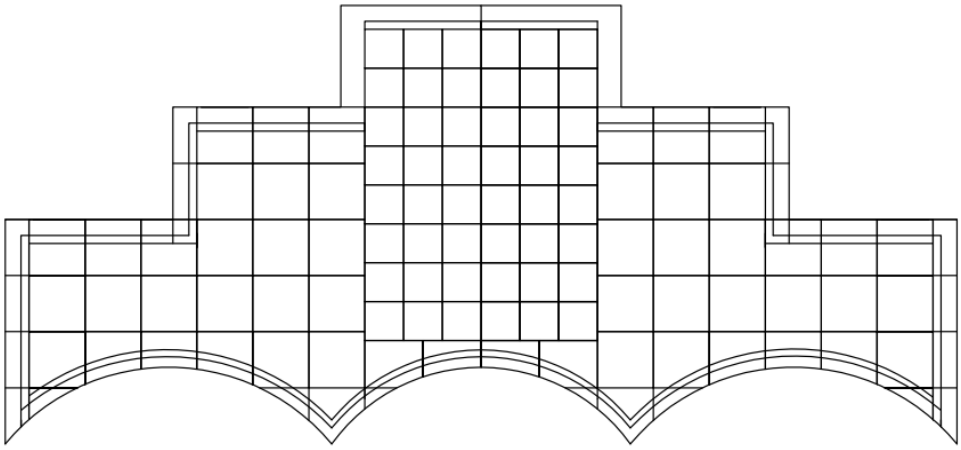

Şekil 41: D24 Defter-i Hakani Nezareti Binası Ön Cephe Dördüncü Kat 34 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

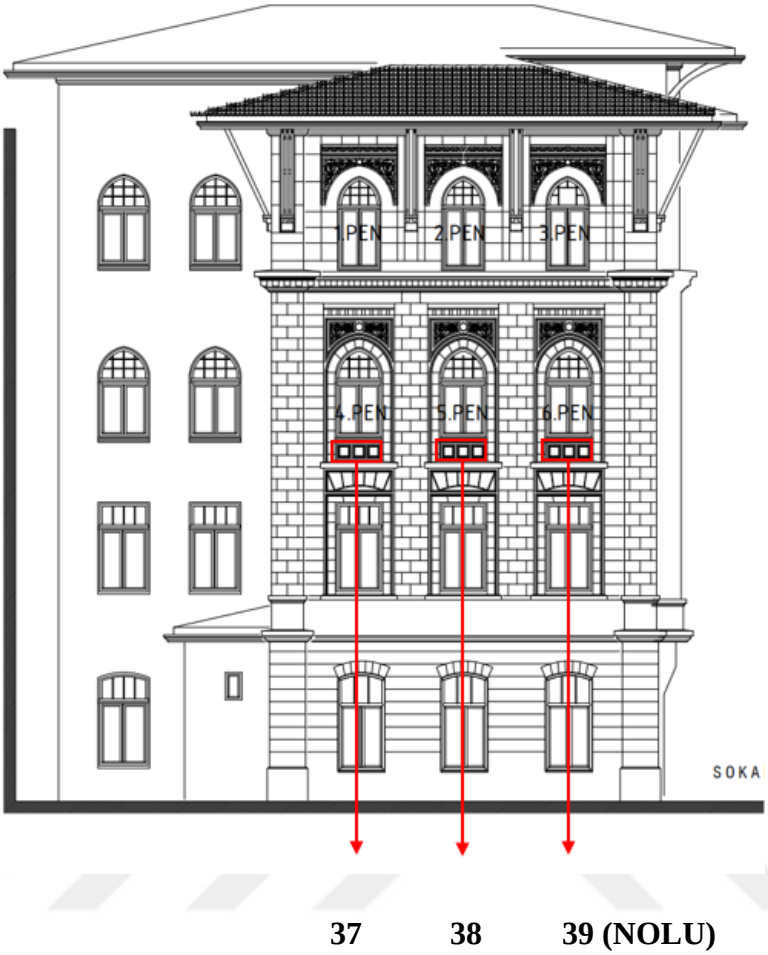

Şekil 42: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D25

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 37 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sol cephe üçüncü kat 37 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 113) Şekil 42'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. karolar D8'deki 1. ve 6. ve D9'daki 1. ve 6. geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:35-36-42-43-113) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo D7 'deki 2. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:33-113) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 113: D25 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 37 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D26

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sol cephe üçüncü kat 38 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 114) Şekil 42'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. 1. ve 3. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:115-116) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli çark-ı felek yıldız şeklinde olup turkuaz, kırmızı ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo. (bkz: Fotoğraf:114-117) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 114: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 115: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 1. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 116: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini (Özerkan, 2022)

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

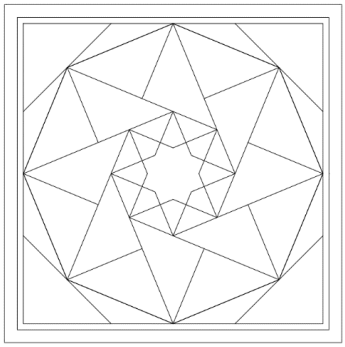

Şekil 43: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 1. ve 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 117: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

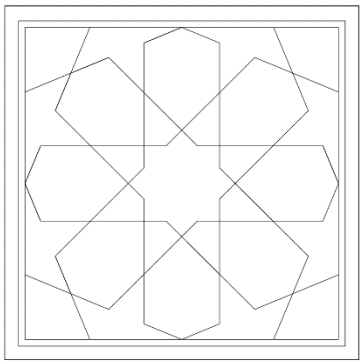

Şekil 44: D26 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 38 Kod Nolu 2. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D27

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu 1. 2. 3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sol cephe üçüncü kat 39 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 42'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:118) 1. ve 3. karolar D4'teki 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:19-20-118). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo D15 'teki 1. ve 6. aynı geometrik desenli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 72-73-118) Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli çark-ı felek yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Sekiz köşeli yıldızlar kare formu içine yerleştirilmiş olup etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 118: D27 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 39 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

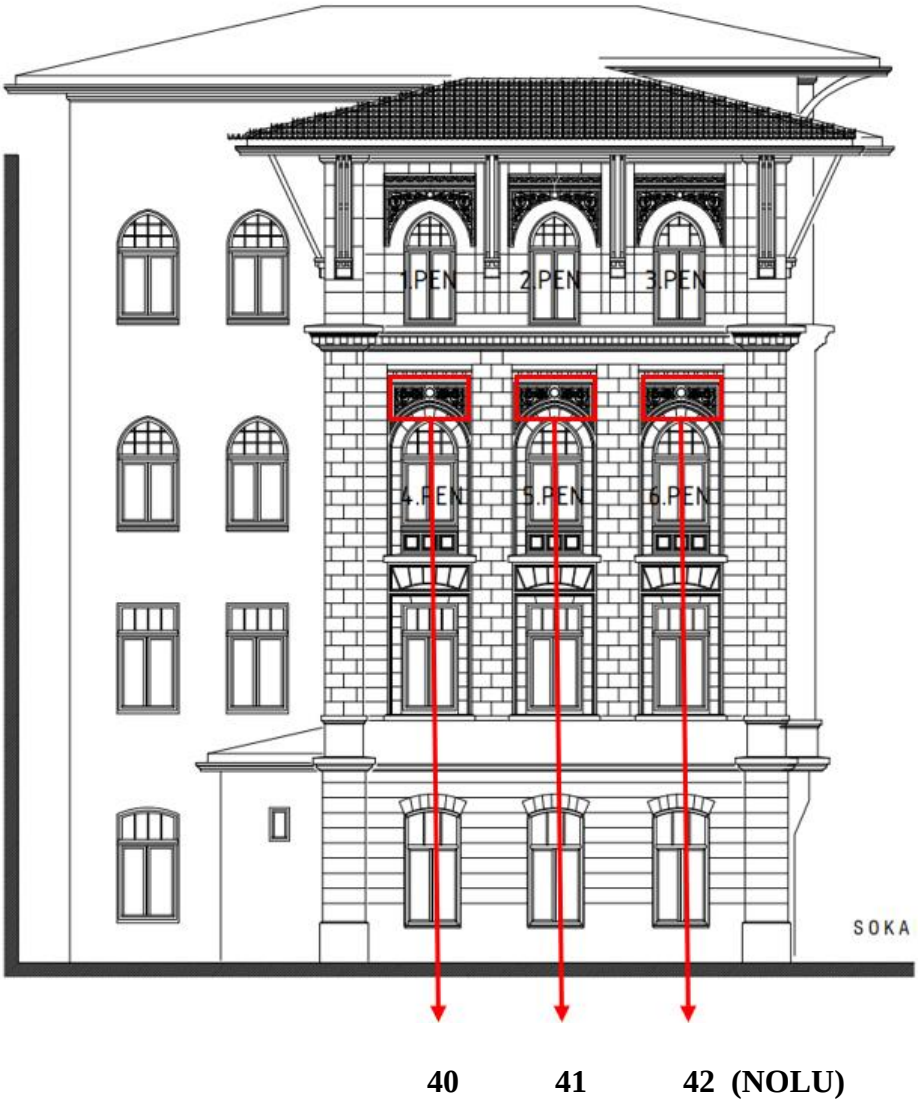

Şekil 45: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D28

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 40-42 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 45'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sol cephe üçüncü kat 40-42 kod nolu kemer köşelik, D19'daki kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 88-89-119-120) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda dal ayrımı yapmakta olup bitişi havalı hatai motifi ve hurde ayırma rumiyle son bulmuştur. Helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai motifi yerleştirilmiştir. Bağlaç ve havalı hatainin çanak kısmı kırmızı, meşimesinde ise turkuaz rengindedir. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 119: D28 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 40 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 120: D28 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 42 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D29

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Renkli sır tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 45'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sol cephe üçüncü kat 41 kod nolu kemer köşelik, D18'de kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 86-87-121) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda havalı hatai motifi ile dal ayrımı yapmakta olup bitişi ise hurde ve ayırma rumidir. Havalı hatainin çanak ve tepeliğinde kırmızı renk meşimesinde ise turkuaz renk kullanılmıştır. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz ve kırmızı rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 121: D29 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

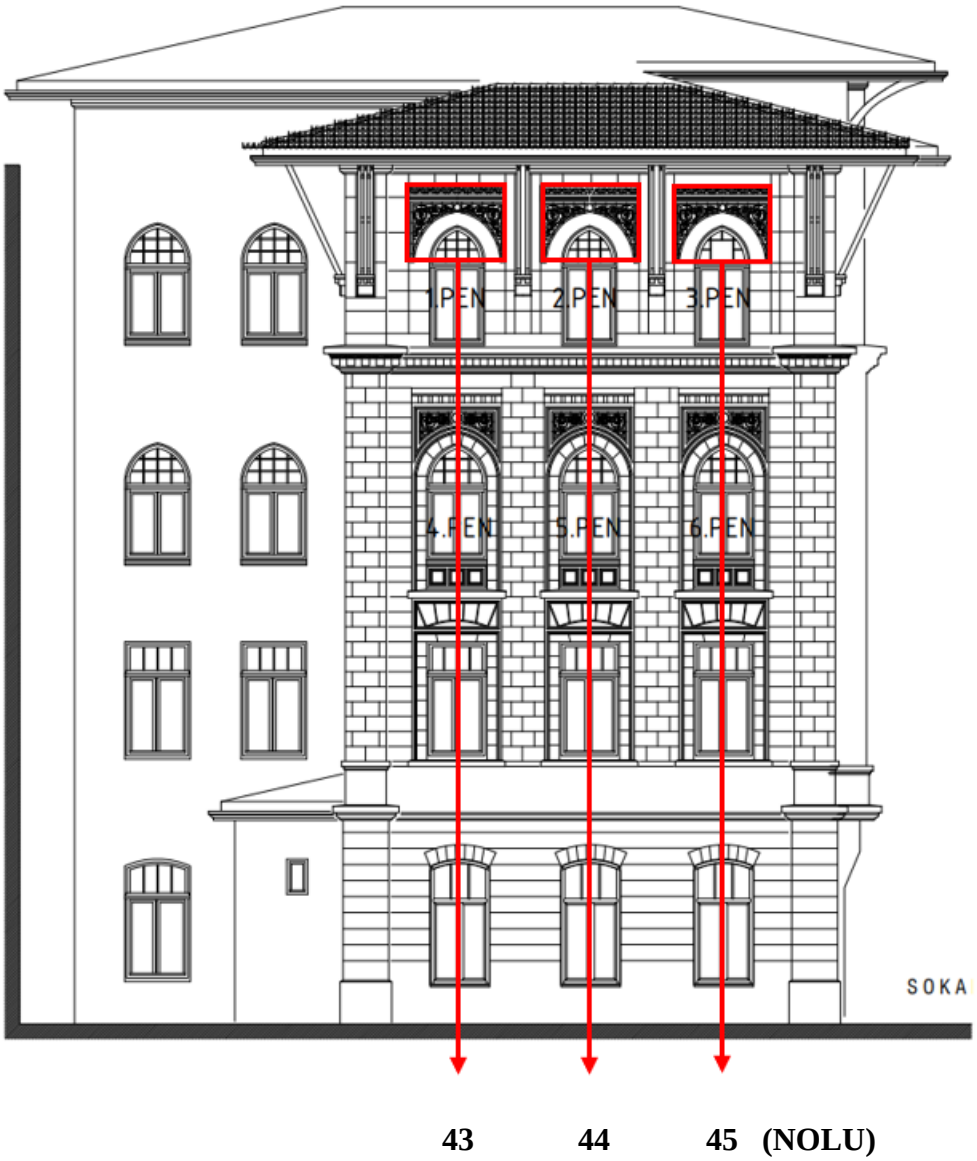

Şekil 46: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D30

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 43-44-45 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 46'daki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sol cephe dördüncü kat 43-44-45 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:122-123-124) Ayırma ve hurde rumi motiflerin oluşturduğu serbest bir kompozisyon olup kemer üzerinde ½ simetrik alana uygulanmıştır. İnce lacivert cetveldeki kırmızı noktadan çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam edip yalın ve ayırma rumilerle son bulmaktadır. Çini desenin zemin rengi turkuaz olup, hurde rumilerin içi kobalt mavidir. Dış kenar bordürü kobalt mavi, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten beyaz ince, dıştan kalın kobalt mavi renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Kemer köşelikleri ayıran kabara, ortada yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordür dönmektedir.

Fotoğraf 122: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 43 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 123: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 44 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 124: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 45 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

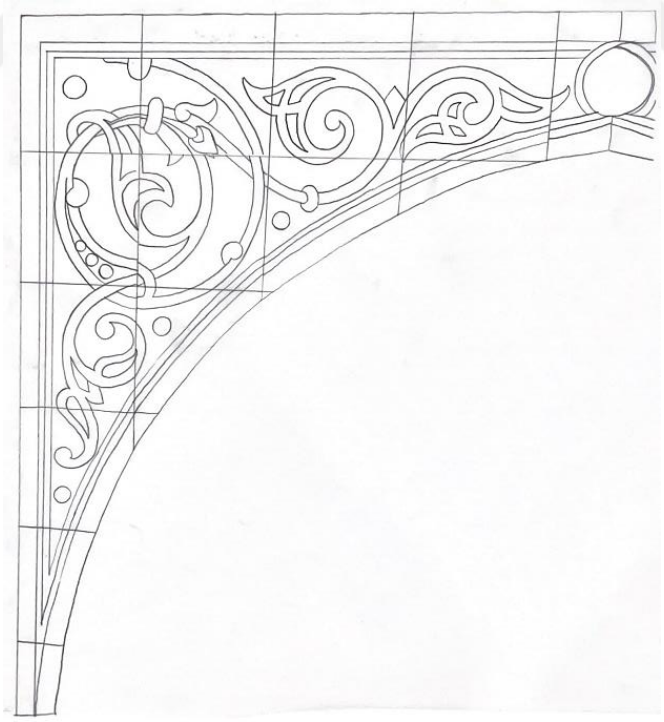

Şekil 47: D30 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sol Cephe Dördüncü Kat 43-44-45 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

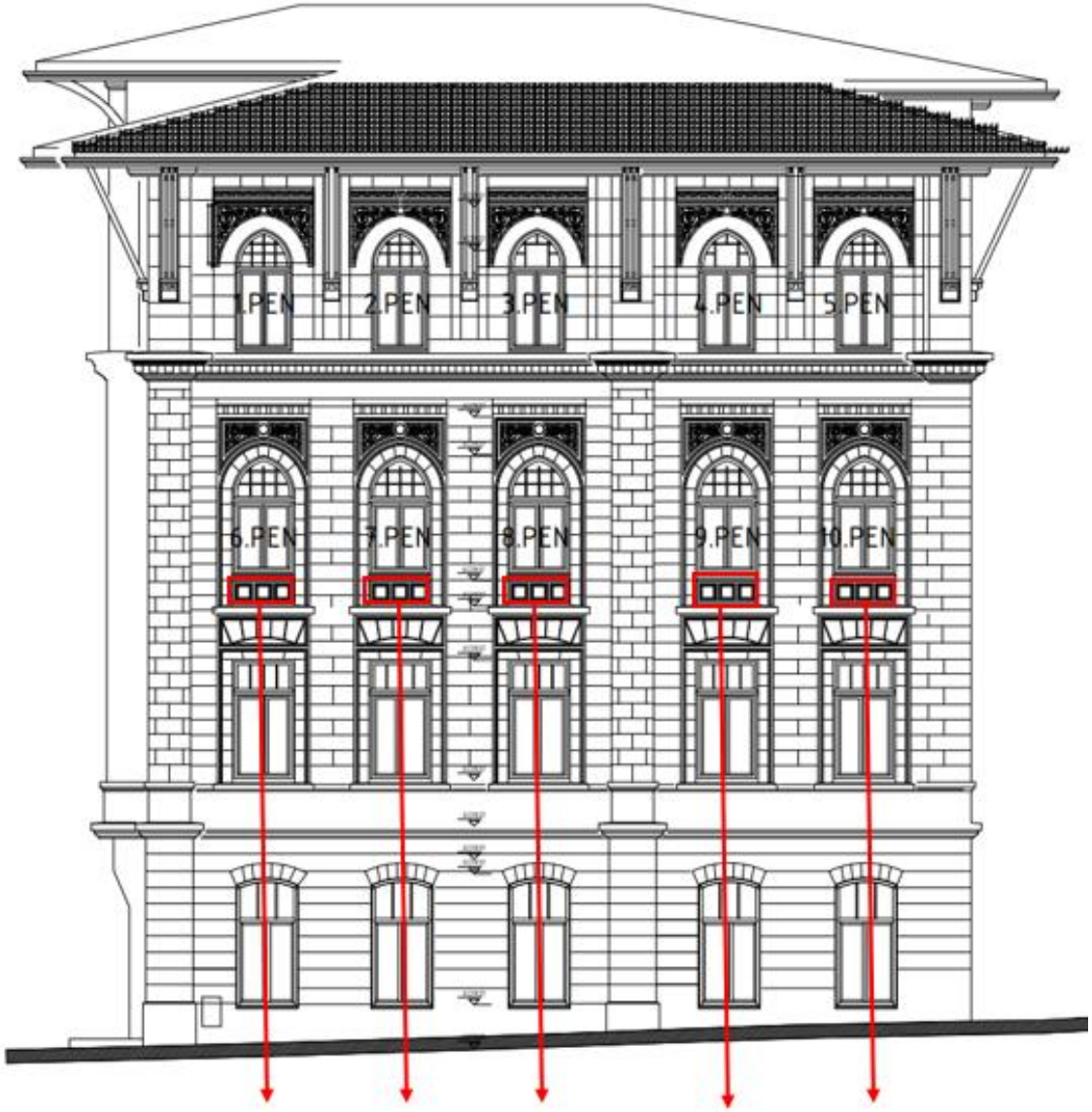

Şekil 48: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D31

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 46 Kod Nolu 1.2.3 Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sağ cephe üçüncü kat 46 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 48'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:125) 1. ve 3. karolar, D4'deki 1. ve 3. karolar ve D7'deki 2. karo desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:18-33-118-125). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D7'deki 1. ve 3. karolar ve D10'da 1. ve 6. karolar aynı geometrik desenli çini karolar anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:31-32-49-50-125) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik desen turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Sekizgen rozetin kenarında kobalt mavi ve beyaz ince bordür geçmektedir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 125: D31 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 46 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D32

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 47 Kod Nolu 1.2.3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sağ cephe üçüncü kat 47 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 48'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:126) 1. ve 3. karolar, D10'daki 2. ve 4. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:51-52-126). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D6'daki 2. karolar aynı geometrik desenli çini karolar anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:29-126) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik desen turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Sekizgen rozetin kenarında kobalt mavi ve beyaz ince bordür geçmektedir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 126: D32 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 47 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D33

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 48 Kod Nolu 1.2.3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sağ cephe üçüncü kat 48 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 48'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:127) 1. ve 3. karolar, D5'teki 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:23-24-127). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D26'daki 2. karolar aynı geometrik desenli çini karolar anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:117-127) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik desen turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Sekizgen rozetin kenarında kobalt mavi ve beyaz ince bordür geçmektedir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 127: D33 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 48 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D34

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 49 Kod Nolu 1.2.3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama: Defter-i Hakani Nezareti binasının sağ cephe üçüncü kat 49 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 48'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:128) 1. ve 3. karolar, D5'teki 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:25-128). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D3'teki 2. ve 4. karolar aynı geometrik desenli çini karolar anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:14-15-128) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik desen turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Sekizgen rozetin kenarında kobalt mavi ve beyaz ince bordür geçmektedir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 128: D34 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 49 Kod Nolu Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D35

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 50 Kod Nolu 1.2.3. Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1910

Ebat: 25 x 25 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Açıklama Defter-i Hakani Nezareti binasının sağ cephe üçüncü kat 50 kod nolu geometrik desenli çini karolar yan yana olarak üç adet dizilmiştir. Şekil 48'deki şemaya göre, mozaik görünümlü çiniler, pencere alt kısmında yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf:129) 1. ve 3. karolar, D6'daki 1. ve 3. karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:27-28-129). Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı rengindedir.

2. geometrik desenli çini karo, D26'daki 2. karo ve D33'teki 2. karo aynı geometrik desenli çini karolar anlatılmaktadır. (bkz: Fotoğraf:117-127-129) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karo, sekiz köşeli geometrik desen turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Sekizgen rozetin kenarında kobalt mavi ve beyaz ince bordür geçmektedir. Karoların boyutu 25 x 25 cm dir.

1. **2.** **3.**

Fotoğraf 129: D35 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 50 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

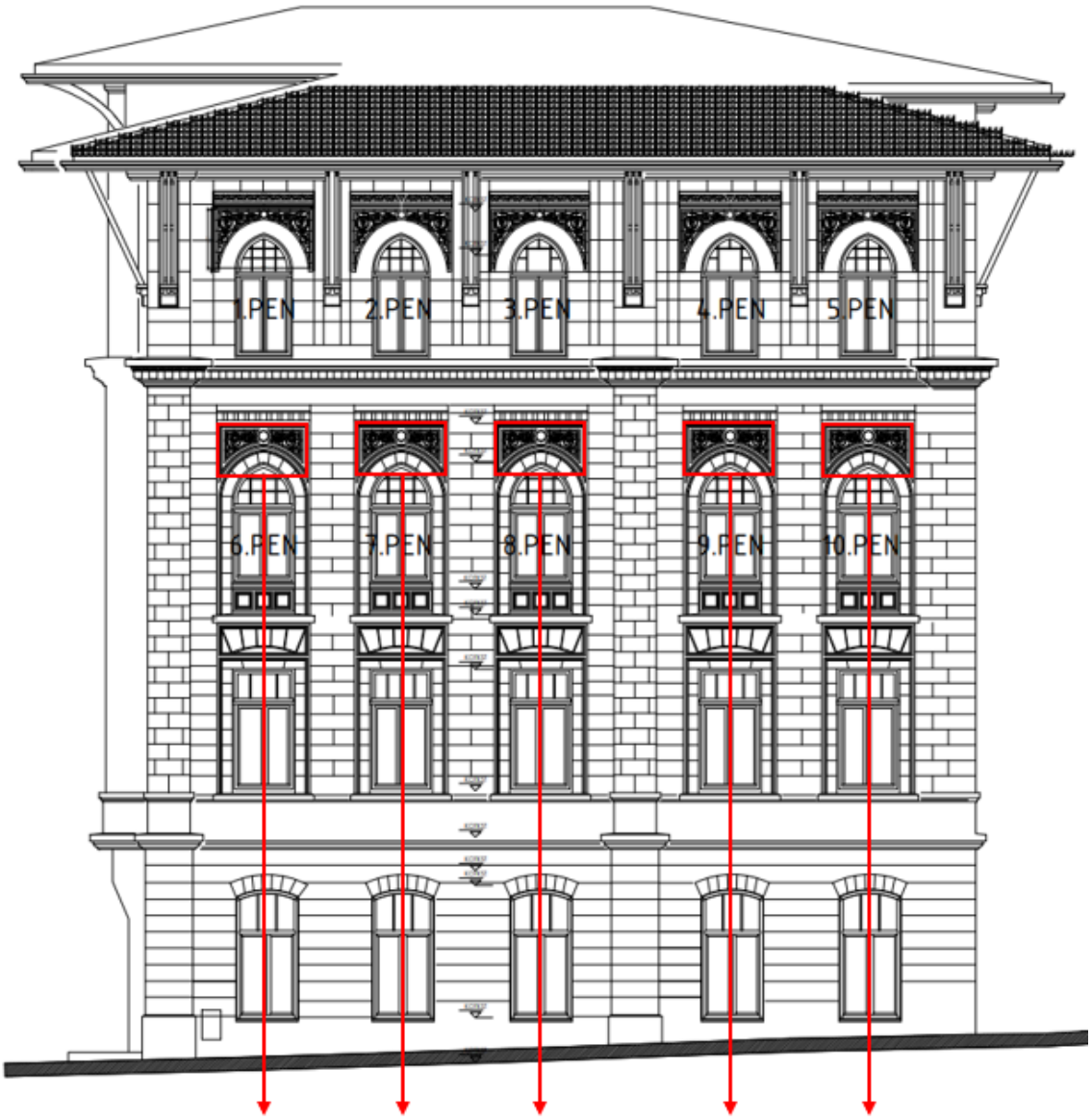

Şekil 49: Defter-i Hakani Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D36

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 51-55 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Gonca, Ayırma rumi, Hurde Rumi, Kabara

Açıklama: Şekil 49'daki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sağ cephe üçüncü kat 51-55 kod nolu kemer köşelik çinilerinin ½ simetrik alınmış olup D17'deki deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 82-83-84-85-130-131-132) Kemer köşelikte bulunan çini, havalı hatai grubu ve rumi motiflerinden oluşmaktadır. Serbest desendir. Desenin çıkış noktası, beyaz renkli bordür üzerindeki tepelik motifi olup helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai ve gonca gül motifi yerleştirilmiştir. Çini desenin zemin rengi kobalt mavidir. Hatai ve goncanın meşime kısımları turkuaz, taç yaprakları kırmızı ve beyazla renklendirilmiştir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 130: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 51 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

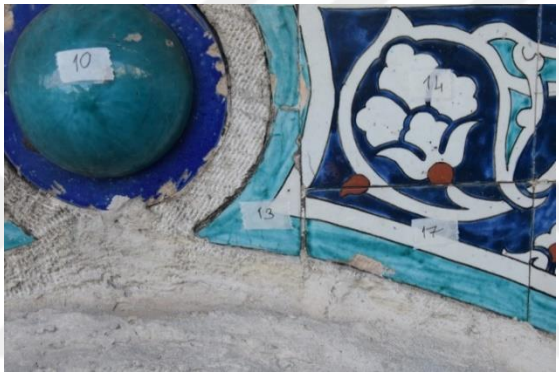

Fotoğraf 131: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 55 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 132: D36 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 55 Kod Nolu Sağ Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D37

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 52-54 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 49'daki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sağ cephe üçüncü kat 52-54 kod nolu kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik alınmış olup D18'deki deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 86-87-133-134-135) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda havalı hatai motifi ile dal ayrımı yapmakta olup bitişi ise hurde ve ayırma rumidir. Havalı hatainin çanak ve tepeliğinde kırmızı renk meşimesinde ise turkuaz renk kullanılmıştır. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz ve kırmızı rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 133: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 52 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 134: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 135: D37 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: D38

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 49'daki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sağ cephe üçüncü kat 53 kod nolu kemer köşelik, D19'daki ve D28'deki kemer köşeliğin çinilerinin ½ simetrik deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 88-89-119-120-136) Havalı hatai grubu ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Tepelikten çıkış yapan helezon, geniş alanda dal ayrımı yapmakta olup bitişi havalı hatai motifi ve hurde ayırma rumiyle son bulmuştur. Helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak hem rumi hem de hatai motifi yerleştirilmiştir. Bağlaç ve havalı hatainin çanak kısmı kırmızı, meşimesinde ise turkuaz rengindedir. Çini desenin zemin rengi kobalt mavi, hurde rumilerin içi turkuaz rengindedir. Dış kenar bordürü turkuaz, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten ince, dıştan kalın turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde olan kemer köşelikleri ayıran kabara kemerin tam ortasında yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordürle çevrilmiştir.

Fotoğraf 136: D38 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

.

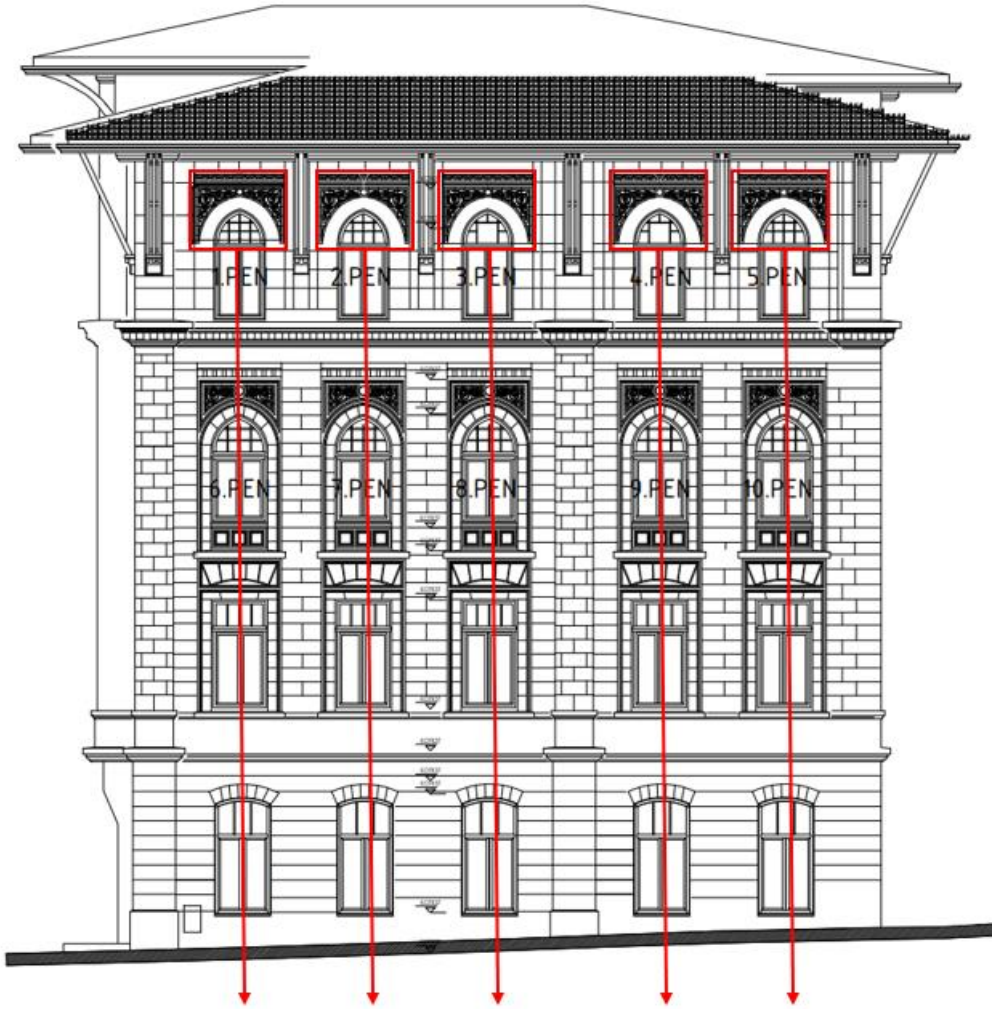

Şekil 50: Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Nehir Öztürk, 2022

Katalog No: D39

Bulunduğu Yer: Sultanahmet Meydanı, Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 56-57-58-59-60 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Ayırma rumi, Hurde Rumi**,** Kabara

Açıklama: Şekil 50'deki şemaya göre, Defter-i Hakani Nezareti binasının, sağ cephe üçüncü kat 56-57-58-59-60 kod nolu kemer köşelik, D30'daki kemer köşeliğin çinilerinin deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:122-123-124-137-138-139-140-141) Ayırma ve hurde rumi motiflerin oluşturduğu serbest bir kompozisyon olup kemer üzerinde ½ simetrik alana uygulanmıştır. İnce lacivert cetveldeki kırmızı noktadan çıkış yapan helezonlar kendi içinde girift olarak devam edip yalın ve ayırma rumilerle son bulmaktadır. Çini desenin zemin rengi turkuaz olup, hurde rumilerin içi kobalt mavidir. Dış kenar bordürü kobalt mavi, iç kısmı ise beyaz rengindedir. Desen içten beyaz ince, dıştan kalın kobalt mavi renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Kemer köşelikleri ayıran kabara, ortada yer almaktadır. Turkuaz rengi olan kabaranın çevresinde kobalt mavi bordür dönmektedir.

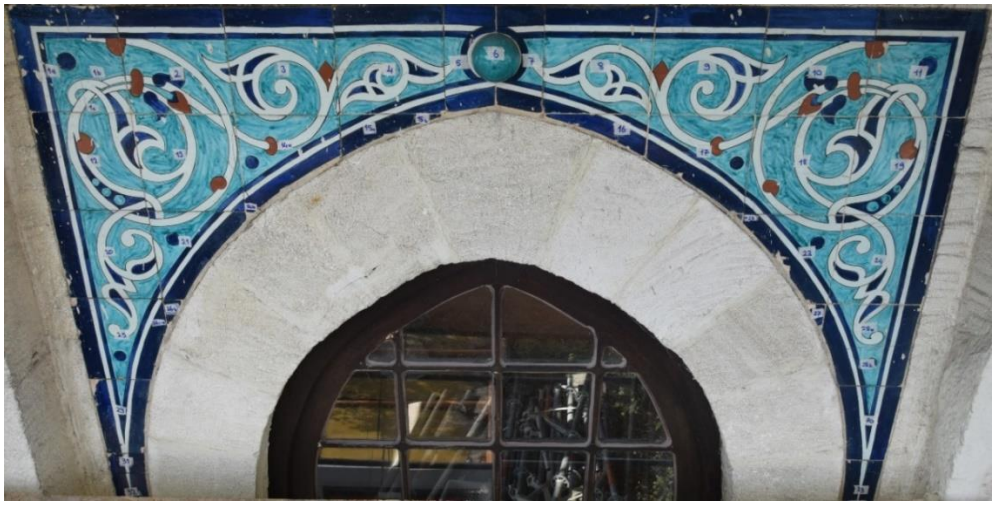

Fotoğraf 137: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 56 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 138: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 57 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

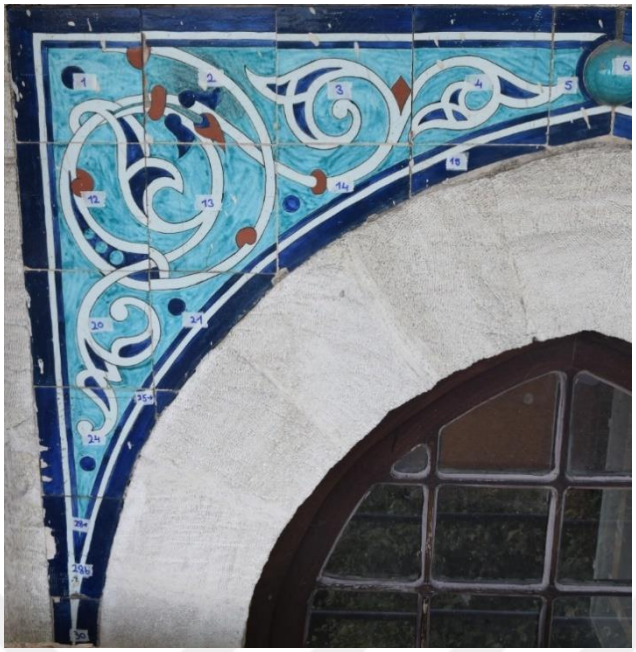

Fotoğraf 139: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sol Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 140: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 59 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 141: D39 Defter-i Hakani Nezareti Binası Sağ Cephe Dördüncü Kat 60 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.4. Akaretler Milli Emlak Dükkânı

1910 yılında Milli Emlak Dükkânı binası, Mimar Vedat Tek tarafından inşa edilmiştir. "İstanbul'un Beşiktaş ilçesi, Emlak-i Sanayi Beşiktaş Akaretler sokağında yer almaktadır." (Batur, 2003: s.154). Dolmabahçe ve Akaretler yönüne doğru bakan bina, giriş katıyla beraber üç katlıdır. Geniş ve büyük camları olan yapının sivri kemer köşelikleri bulunmaktadır. Binanın ön ve yan cephesi vardır. Giriş katındaki kemer formlu büyük pencereleri ayıran sütunların /kolonların alt kısmında düz karo çiniler, ikinci kata geçişteki frizin aralarında beyaz zemin üzerine yatay altıgen turkuaz renkli çiniler, onun hemen altında kemer köşelerinde rumi desenli turkuaz çiniler üçüncü kat pencere aralıklarında ise ortası sekiz köşeli yıldız motifi olan eşkenar dörtgen ve onun biraz üstünde yatay dikdörtgen formda geometrik desenli çini karoları yer almaktadır. "Sır altı tekniğiyle uygulanan bu turkuaz renkli Kütahya çinileri Mehmet Emin Efendi tarafından uygulanmıştır." (Arlı, 1989: s:132). Günümüzde ise bina kafe olarak işletilmektedir. (bkz: Fotoğraf:1)

Fotoğraf 1: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

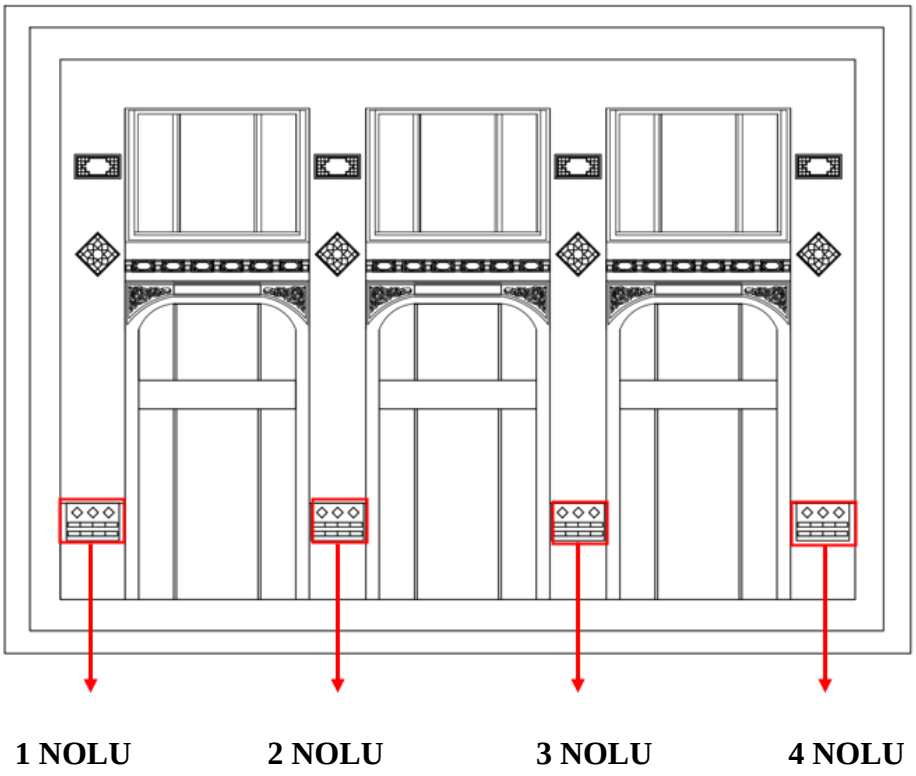

Şekil 1: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A1

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 1-2-3-4 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: Kare Karo:10 x 10 cm Dikdörtgen Karo: 6 x 15 cm

Teknik: Renkli sır tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Geometrik form

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı ön cephe giriş kat pencere aralarındaki duvar yüzeyinin süpürgelik kısmında bulunan 1-2-3-4 kod nolu çini karo beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini karoların düzenlemesi üstte 10x10 cm eşkenar dörtgen çiniler ile yatay iki sıra şeklindedir. 6x15 cm ebadındaki yatay dikdörtgen çini karolar turkuaz renktedir. Bu düzenleme binanın ön cephesinde dört adet, yan cephesinde iki adet olarak yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf: 2-3-4-5).

Fotoğraf 2: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 3: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

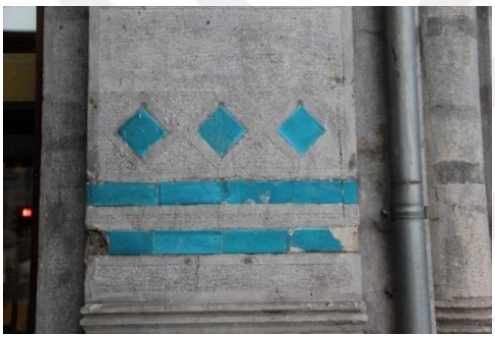

Fotoğraf 4: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 3 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 5: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 4 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

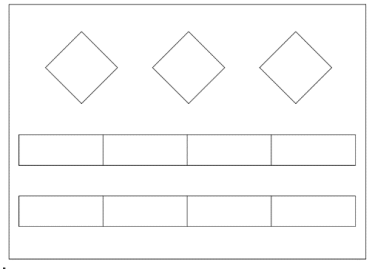

Şekil 2: A1 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Giriş Kat 1-2-3-4 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

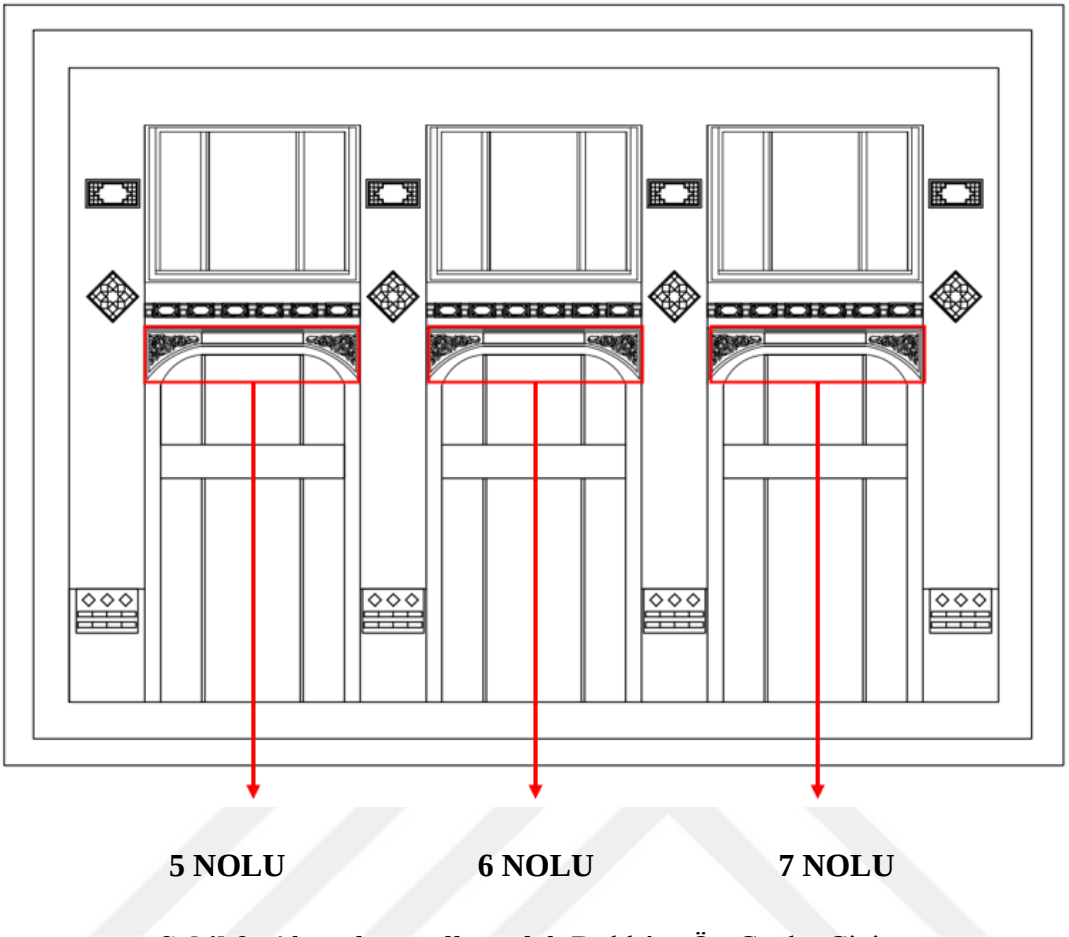

Şekil 3: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A2

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 5-6-7 Kod Nolu Yan Cephe Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: 120 x 70 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı ön cephe birinci kat 5-6-7 kod nolu kemer köşeliğin çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 6-7-8) Kemer köşelikte bulunan çini deseni serbest kompozisyon karakterli olup hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Desenin helezonu ince kobalt mavi renkli bordürden çıkan tek sapın sağ ve sola dönüş yapmakta olup, sap üzerindeki hurde rumiler beyaz renktedir. Zemin rengi turkuazdır. Ortabağlar kırmızı renktir. Sır altı tekniğinde olan turkuaz renkli çini kemer köşelikler desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 6: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 5 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 8: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 7 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 4: A2 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Birinci Kat 5-6-7 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

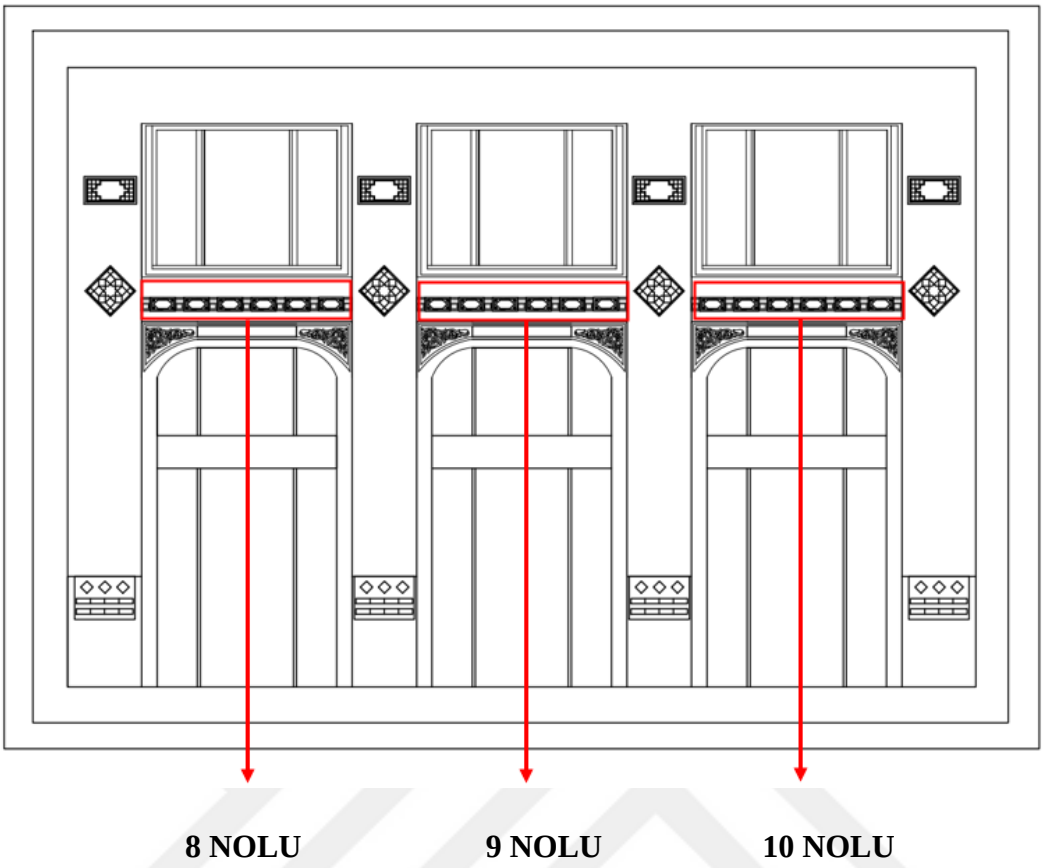

Şekil 5: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A3

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 8-9-10 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: 30 x 60 cm

Teknik: Sır Altı tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Altı Köşeli Yıldız Motif

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı ön cephe ikinci katın triglif frizin 8-9-10 kod nolu çini karonun desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 9-10-11) Triglif frizinde yer alan çini malzeme dikdörtgen formda olup, etrafı mavi kobalt bordürlü, çini karonun beyaz zemini üzerine turkuaz yatay altıgen şeklindedir. 30x30 cmlik kare iki karonun birleşmesiyle desen simetrisi alınmıştır. 8-9-10 kod nolu pencere üstü triglif frizine yerleştirilen çiniler altı adet ve toplam on sekiz adet bulunmaktadır. Köşelerdeki iri dairesel formlar kırmızı renk, altı köşeli yıldızda turkuaz rengi kullanılmıştır.

Fotoğraf 9: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 10 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

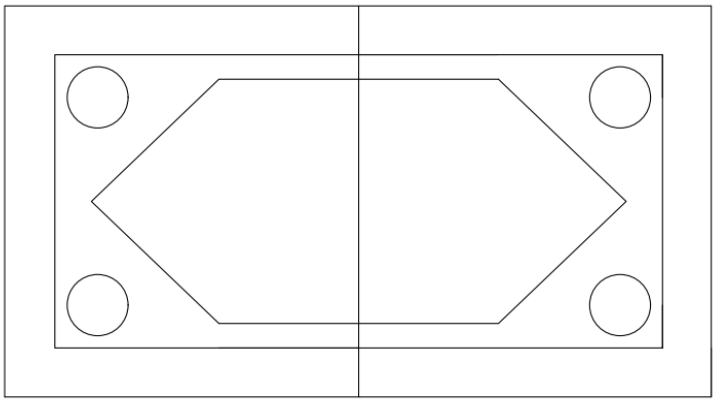

Şekil 6: A3 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 8-9-10 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

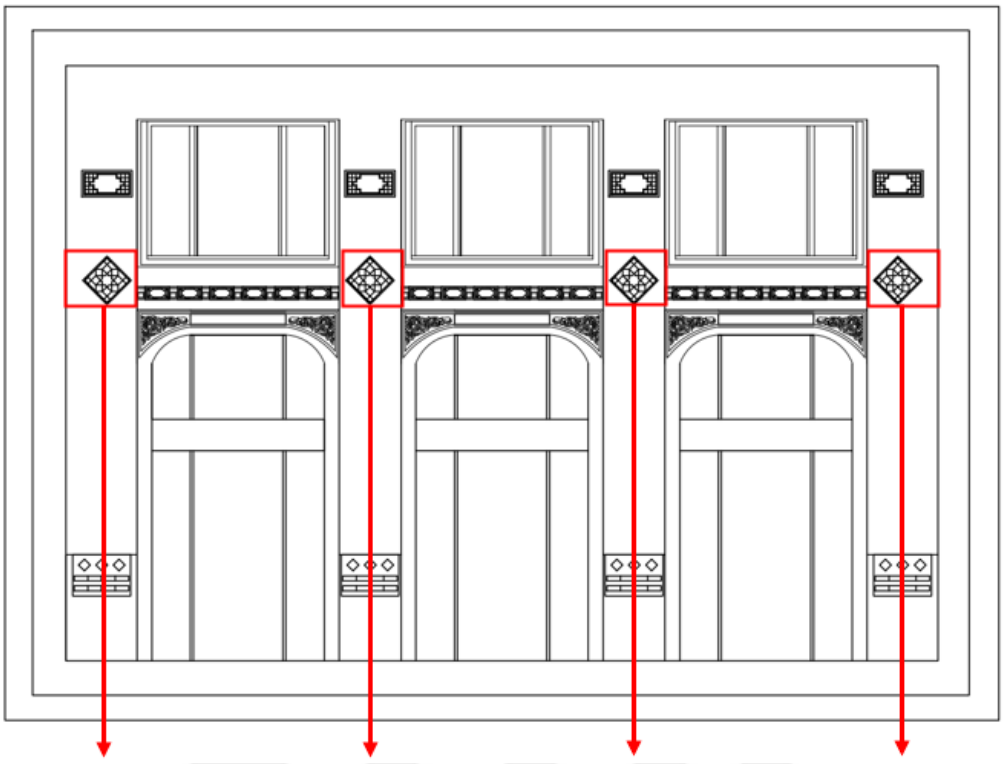

Şekil 7: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A4

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 11-12-13-14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 60 x 60 cm

Teknik: Sır Altı tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı ön cephe ikinci kat 11-12-13-14 kod nolu geometrik çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12-13-14) Ortası sekiz köşeli yıldız formlu mozaik çiniler pencere üstünde ve triglif friz yanlarında yer almaktadır. Mozaik görünümlü eşkenar dörtgen çiniler üçgen, kare ve dörtgen geometrik formlardan oluşmaktadır. Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karolar turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı renktedir. Etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 60x60 cm dir.

Fotoğraf 12: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 11-12 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 13: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 12-13 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 13-14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

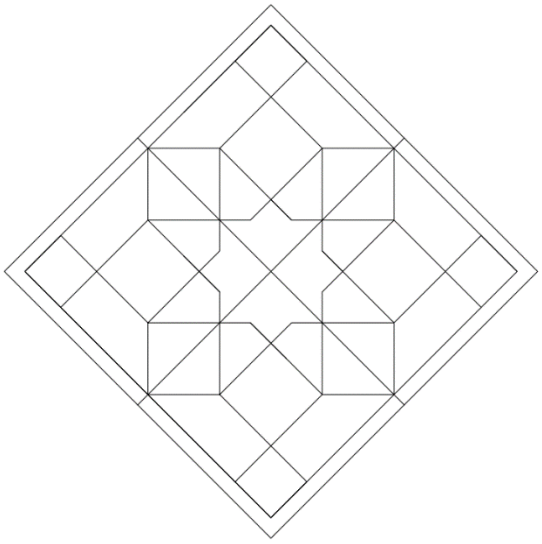

Şekil 8: A4 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe İkinci Kat 11-12-13-14 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

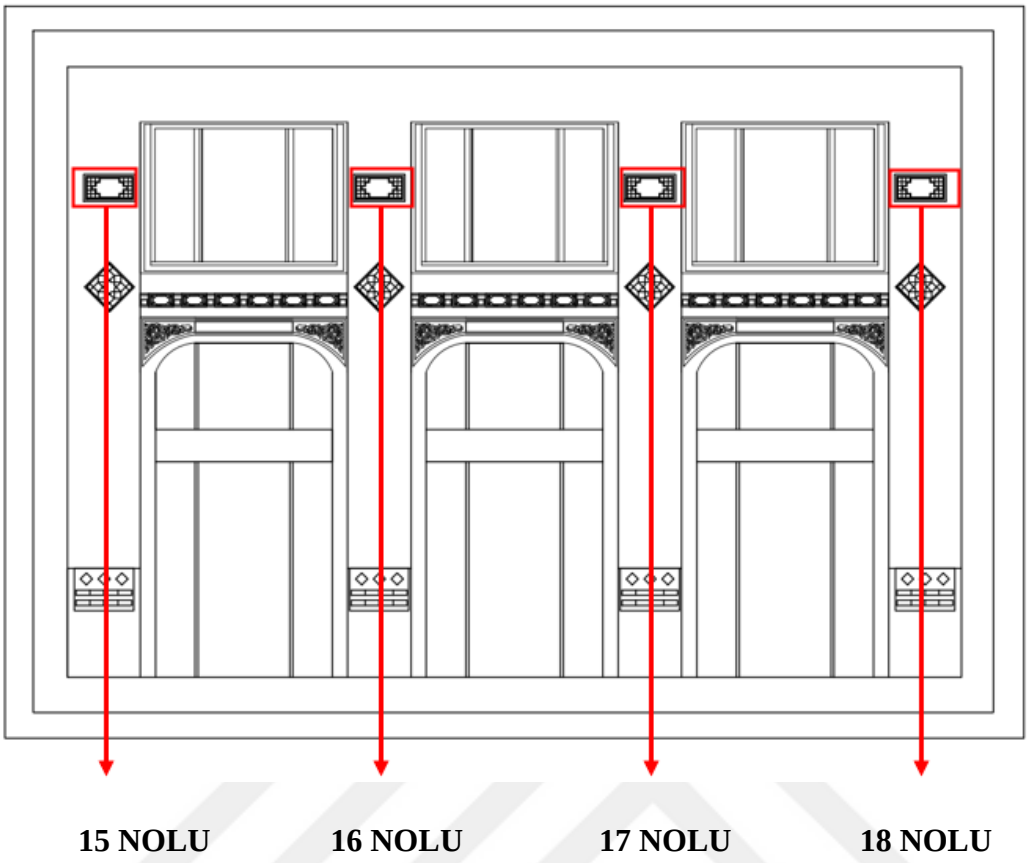

Şekil 9: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A5

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 15-16-17-18 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: 30 x 60 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Geometrik Motifler

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı ön cephe üçüncü kat 15-16-17-18 kod nolu çini karoların desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 15-16-17) Mozaik görünümlü çiniler, yatay dikdörtgen geometrik formlar pencerelerin yan kısmında yer almaktadır. Mozaik görünümlü çini levha 15x30 cm yatay dikdörtgen çini karoların birleşmesiyle oluşmuştur. Ön cephede dört adet, kapı girişinde iki ve yan cephede iki adettir. Renk olarak kırmızı, kobalt mavi ve turkuaz renkler kullanılmıştır. Çini levhaların boyutu 30x60 cm dir.

Fotoğraf 15: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 15-16 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 16: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 16-17 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 17-18 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

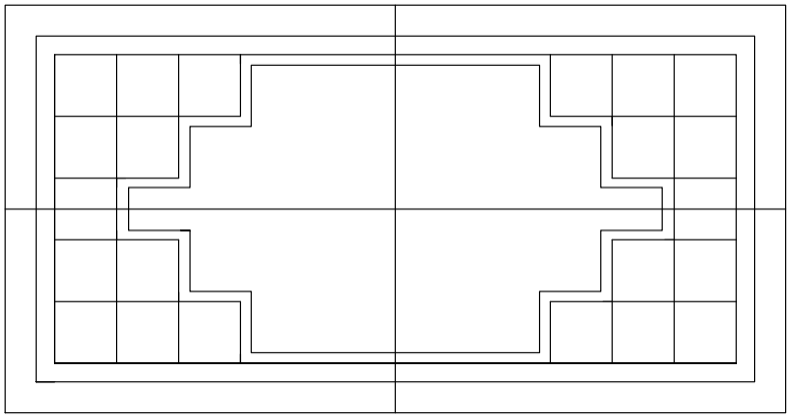

Şekil 10: A5 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Ön Cephe Üçüncü Kat 15-16-17-18 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

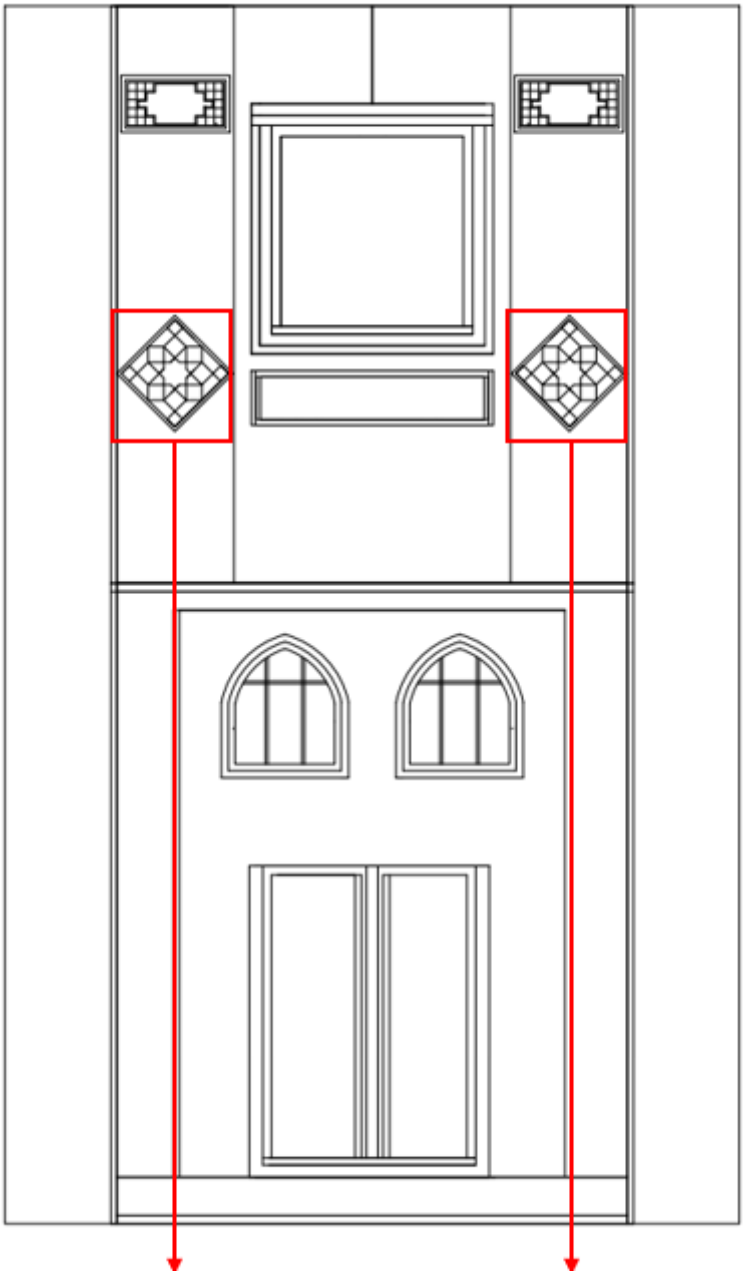

Şekil 11: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A6

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi İkinci Kat 19-20 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 60 x 60 cm

Teknik: Sır Altı tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama Şekil 11'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı kapı girişi ikinci kat 19-20 kod nolu geometrik çini A4'teki çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12-13-14-19) Ortası sekiz köşeli yıldız formlu mozaik çiniler pencere üstünde ve triglif friz yanlarında yer almaktadır. Mozaik görünümlü eşkenar dörtgen çiniler üçgen, kare ve dörtgen geometrik formlardan oluşmaktadır. Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karolar turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı renktedir. Etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 60x60 cm dir.

Fotoğraf 19: A6 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi İkinci Kat 19-20 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

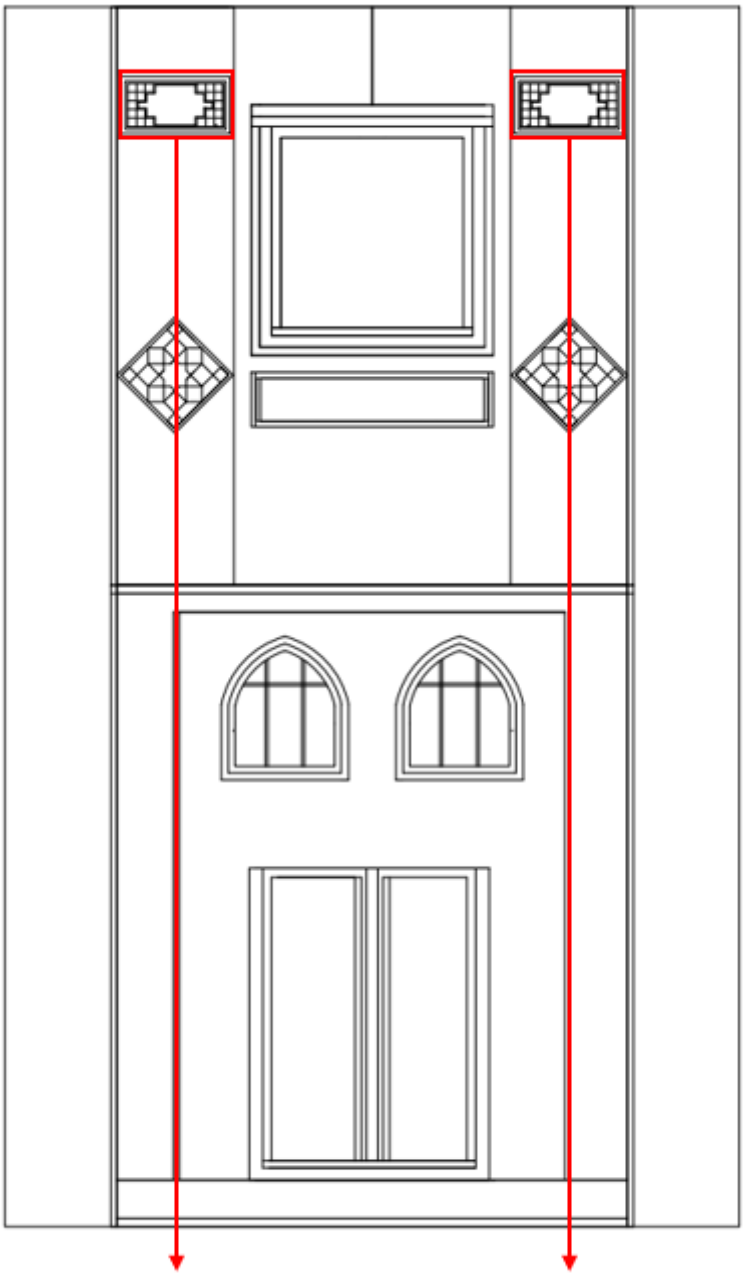

Şekil 12: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A7

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Üçüncü Kat 21-22 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: 30 x 60 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Geometrik Motifler

Açıklama: Şekil 12'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı kapı girişi üçüncü kat 21-22 kod nolu çini karolar D5'teki desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 15-16-17-20) Mozaik görünümlü çiniler, yatay dikdörtgen geometrik formlar pencerenin yan kısımlarında yer almaktadır. Mozaik görünümlü çini levha 15x30 cm yatay dikdörtgen çini karoların birleşmesiyle oluşmuştur. Ön cephede dört adet, kapı girişinde iki ve yan cephede iki adettir. Renk olarak kırmızı, kobalt mavi ve turkuaz renkler kullanılmıştır. Çini levhaların boyutu 30x60 cm dir.

Fotoğraf 20: A7 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Kapı Girişi Üçüncü Kat 21-22 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 21: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

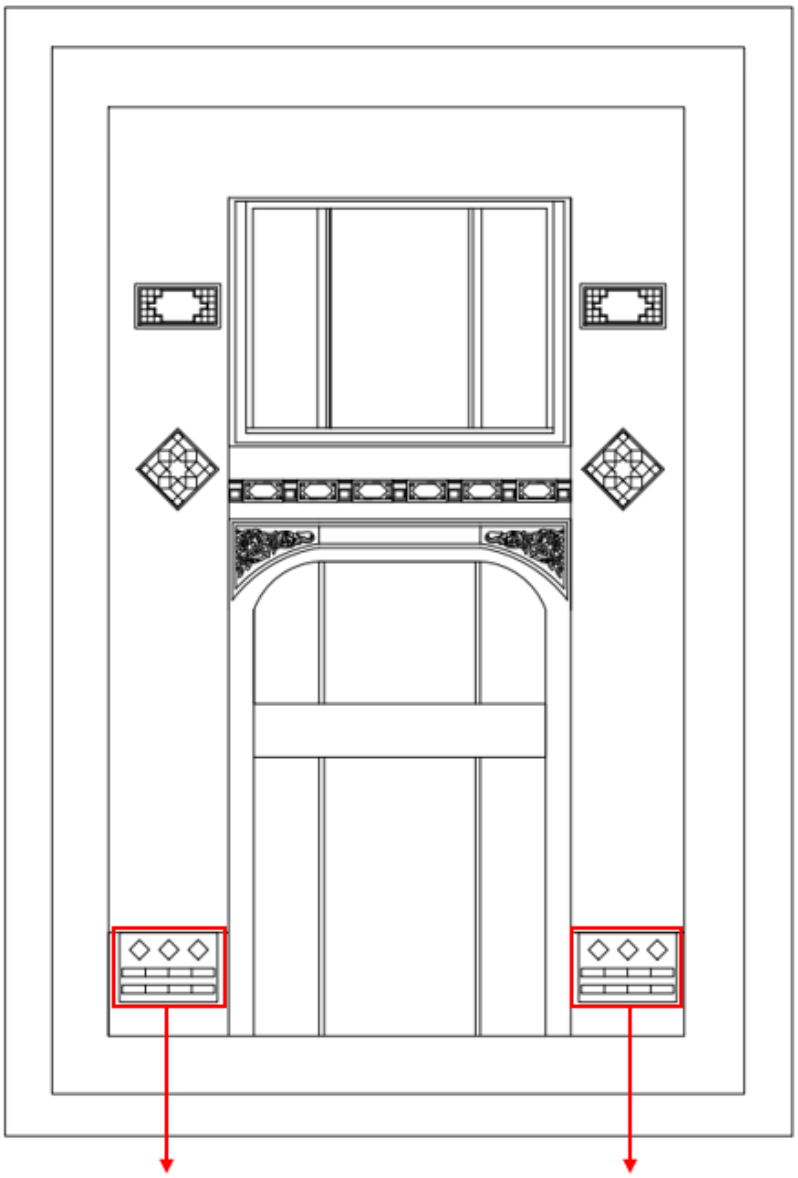

Şekil 13: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A8

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Giriş Kat 23-24 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: Kare Karo:10 x 10 cm Dikdörtgen Karo: 6 x 15 cm

Teknik: Renkli sır tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Geometrik form

Açıklama: Şekil 13'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı yan cephe giriş kat kapı yanlarındaki duvar yüzeyinin süpürgelik kısmında bulunan 23-24 kod nolu çini karo beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. A1'deki çinilerler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 2-3-4-5-22-23) Çini karoların düzenlemesi üstte 10x10 cm eşkenar dörtgen çiniler ile yatay iki sıra şeklindedir. 6x15 cm ebadındaki yatay dikdörtgen çini karolar turkuaz renktedir. Bu düzenleme binanın ön cephesinde dört adet, yan cephesinde iki adet olarak yer almaktadır.

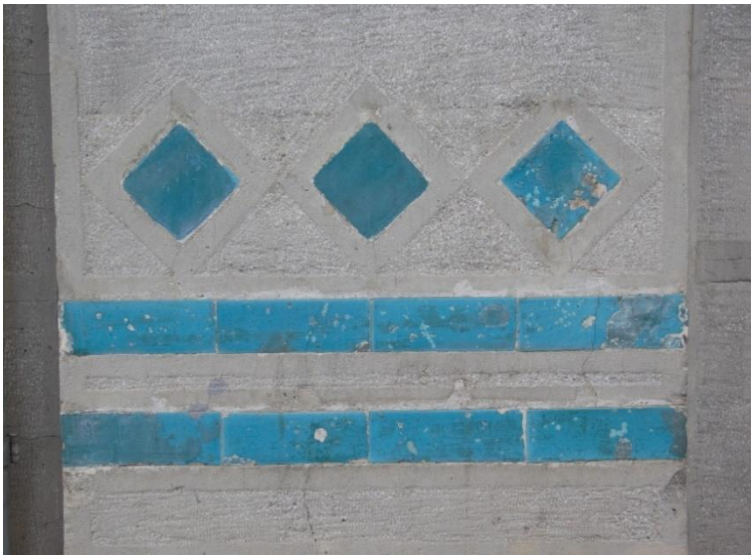

Fotoğraf 22: A8 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 23 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 23: A8 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 24 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

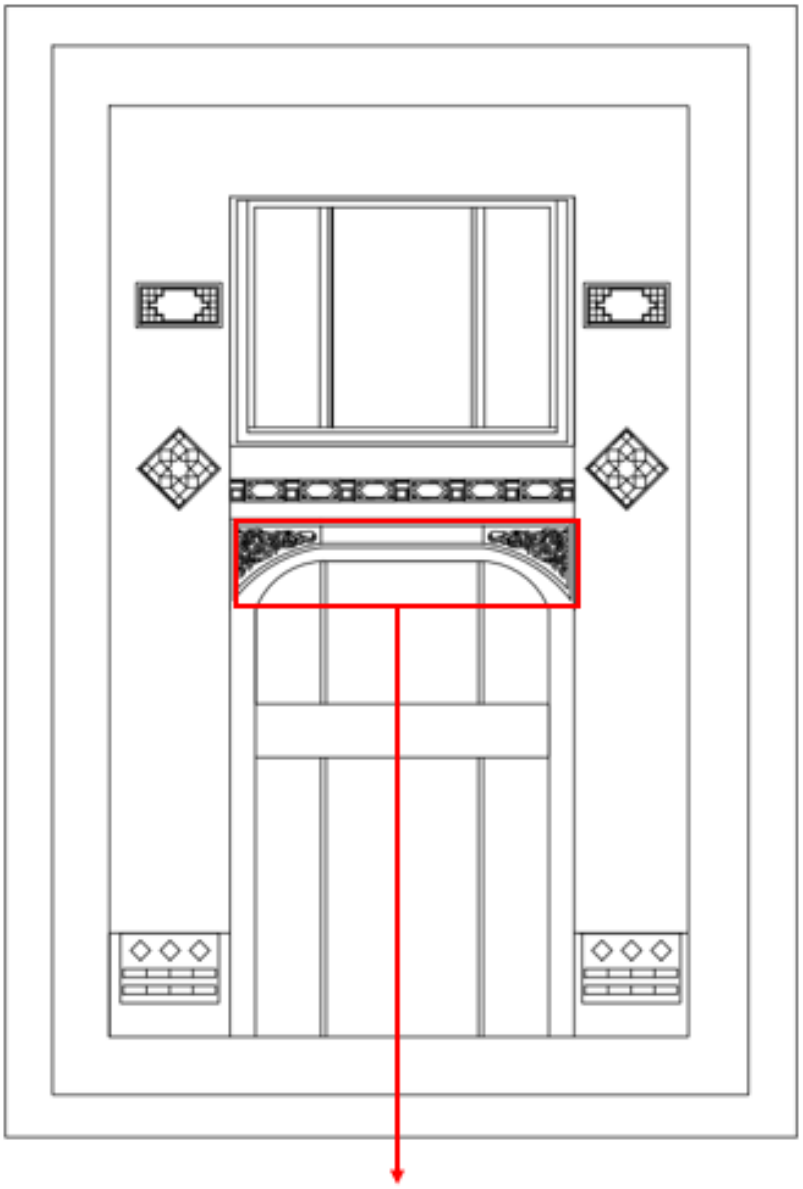

25 NOLU

Şekil 14: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A9

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Birinci Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1910

Ebat: 120 x 70 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 14'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı yan cephe birinci kat 25 kod nolu kemer köşeliğin çiniler ve A2'deki çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 6-7-8-24-25-26) Kemer köşelikte bulunan çini deseni serbest kompozisyon karakterli olup hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Desenin helezonu ince kobalt mavi renkli bordürden çıkan tek sapın sağ ve sola dönüş yapmakta olup, sap üzerindeki hurde rumiler beyaz renktedir. Zemin rengi turkuazdır. Ortabağlar kırmızı renktir. Sır altı tekniğinde olan turkuaz renkli çini kemer köşelikler desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 24: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Birinci Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 25: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 26: A9 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 26 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

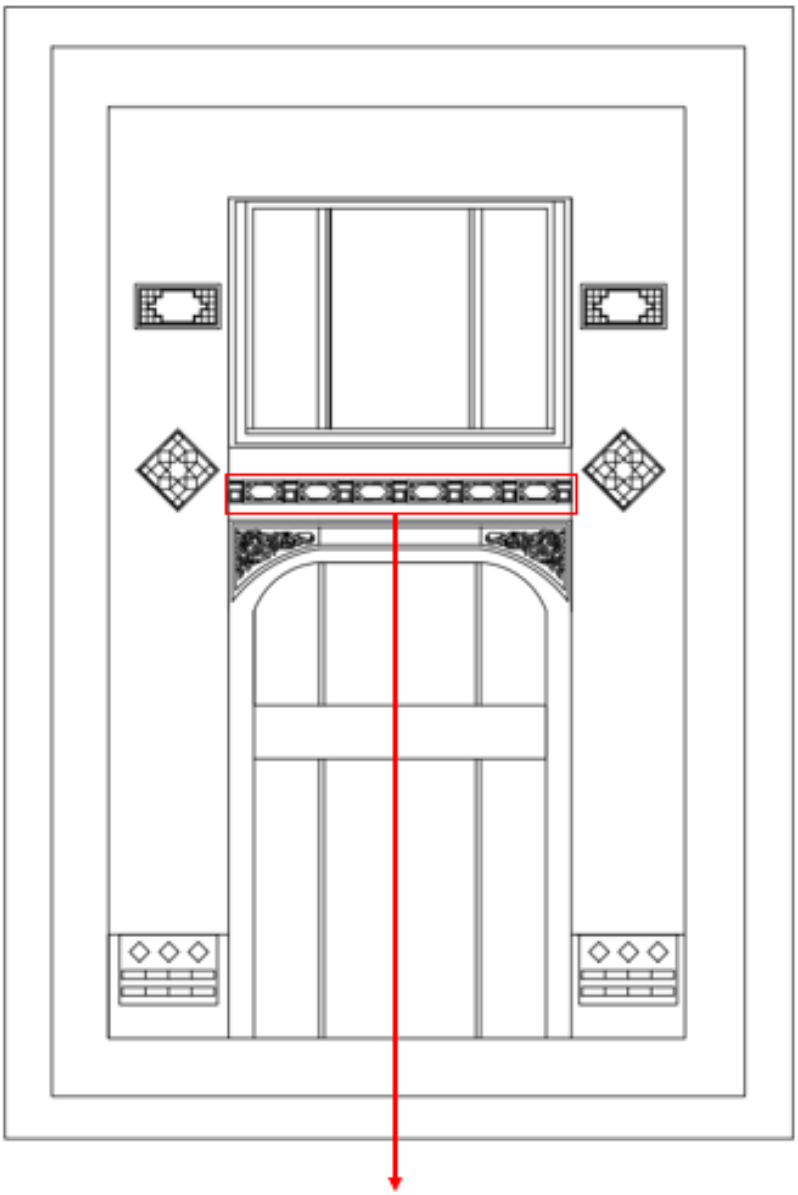

26 NOLU

Şekil 15: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A10

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: 30 x 60 cm

Teknik: Sır Altı tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Altı Köşeli Yıldız Motif

Açıklama: Şekil 15'te gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı yan cephe ikinci katın triglif frizin 26 kod nolu çini karo A3'teki desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 9-10-11-27) Triglif frizinde yer alan çini malzeme dikdörtgen formda olup, etrafı mavi kobalt bordürlü, çini karonun beyaz zemini üzerine turkuaz yatay altıgen şeklindedir. 30x30 cmlik kare iki karonun birleşmesiyle desen simetrisi alınmıştır. 8-9-10 kod nolu pencere üstü triglif frizine yerleştirilen çiniler altı adet ve toplam on sekiz adet bulunmaktadır. Köşelerdeki iri dairesel formlar kırmızı renk, altı köşeli yıldızda turkuaz rengi kullanılmıştır.

Fotoğraf 27: A10 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe 27 Kod Nolu Geometrik Desen Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

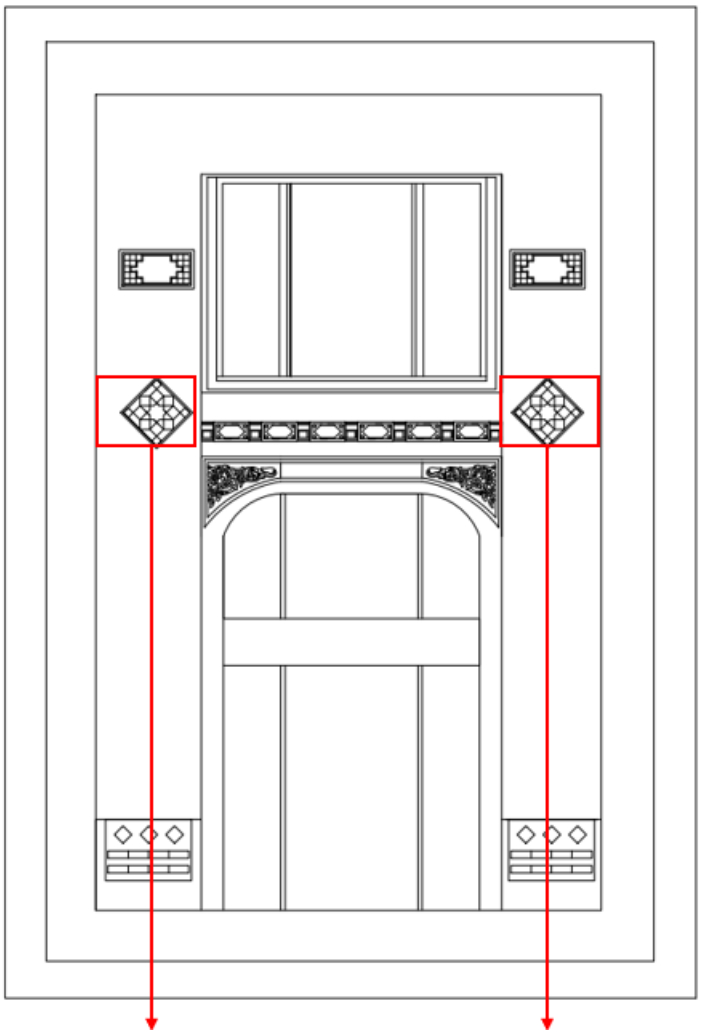

Şekil 16: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A11

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 27-28 Kod Nolu, Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çiniler

Tarih: 1910

Ebat: 60 x 60 cm

Teknik: Sır Altı tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 16'da gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı yan cephe ikinci kat 27-28 kod nolu geometrik çini A4'deki çiniler desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12-13-14-28-29) Ortası sekiz köşeli yıldız formlu mozaik çiniler pencere üstünde ve triglif friz yanlarında yer almaktadır. Mozaik görünümlü eşkenar dörtgen çiniler üçgen, kare ve dörtgen geometrik formlardan oluşmaktadır. Sır altı tekniğiyle uygulanan çini karolar turkuaz, kobalt mavi ve kırmızı renktedir. Etrafı kobalt mavi ince bordür ile çevrilmiştir. Karoların boyutu 60x60 cm dir.

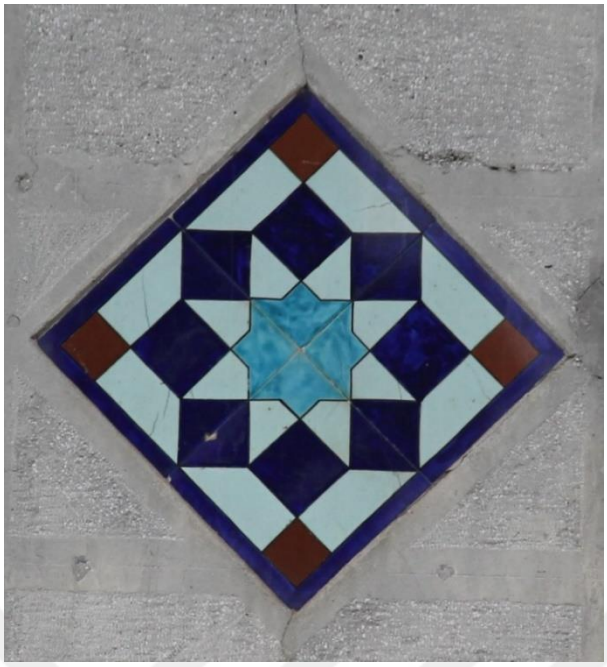

Fotoğraf 28: A11 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe İkinci Kat 27 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: A11 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe İkinci Kat 28 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

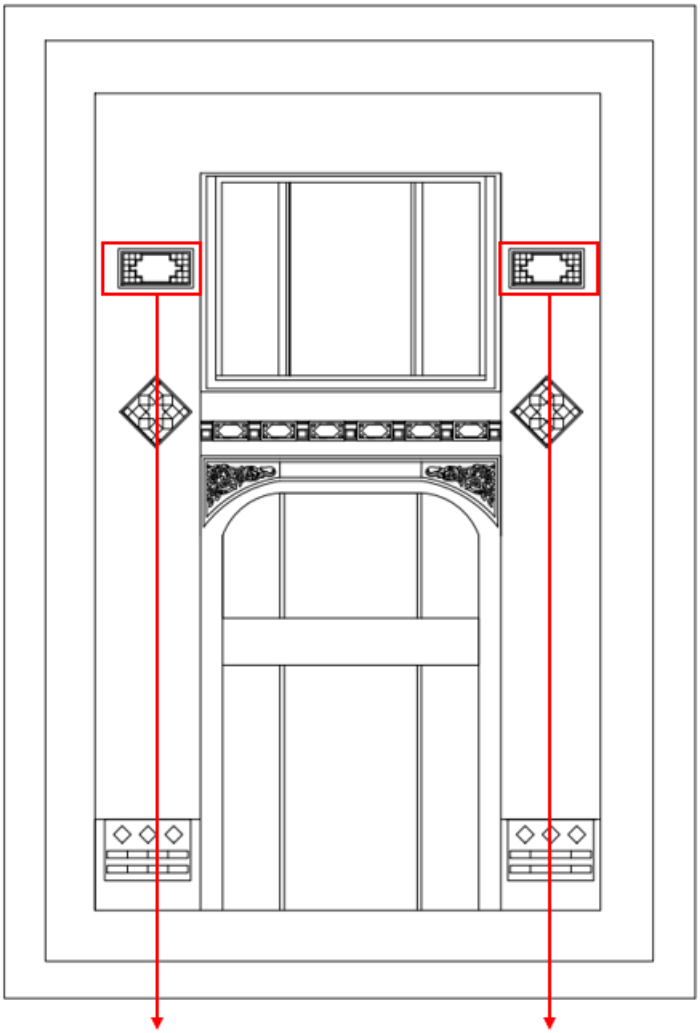

29 NOLU **30 NOLU**

Şekil 17: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: A12

Bulunduğu Yer: Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 29-30 Kod Nolu Geometrik Desenli Çini Karo

Tarih: 1910

Ebat: 30 x 60 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Geometrik Motifler

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Akaretler- Milli Emlak Dükkânı yan cephe üçüncü kat 29-30 kod nolu çini karo A5'teki karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 15-16-17-30-31) Mozaik görünümlü çiniler, yatay dikdörtgen geometrik formlar pencerelerin yan kısmında yer almaktadır. Mozaik görünümlü çini levha 15x30 cm yatay dikdörtgen çini karoların birleşmesiyle oluşmuştur. Ön cephede dört adet, kapı girişinde iki ve yan cephede iki adettir. Renk olarak kırmızı, kobalt mavi ve turkuaz renkler kullanılmıştır. Çini levhaların boyutu 30x60 cm dir.

Fotoğraf 30: A12 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 29 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 31: A12 Akaretler- Milli Emlak Dükkânı Yan Cephe Üçüncü Kat 30 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.5. Vedat Bey Evi (Vali Konağı)

1913-1914 yılında Mimar Vedat Tek ‘in birinci ulusal mimarlık akımı bünyesinde kendi kişisel yorumuyla tasarladığı evi, Nişantaşı Vali Bey Konağı caddesindeki, yıkılan konağın üzerine inşa edilmiştir. “İstanbul, Nişantaşı, Vali Konağı Caddesi, 665 ada, 1 parselde yer alan yapı, Vedat Tek’in ikinci ikametgâhıdır. (Bkz: Fotoğraf:1) Zemin kat ve teras katı ile birlikte üç katlıdır. Yapının en belirgin kısmı, Vali Konağı Caddesi ile Süleyman Nazif Sokağın kesişiminde yer alan balkonlardır.” (Erdoğan, Eynallı, 2015: s.54.). Binanın giriş katı Vedat Bey’in kızının ismini verdiği Yekta lokantası, sonradan değişime uğrayıp günümüzde Alman Kafe olarak işletilmektedir. Giriş kat holde duvar yüzeylerinde çiniler bulunurken kafenin içinde çini yoktur. Birinci ve ikinci katın dış cephesinde, pencere köşeliklerde çiniler vardır. “Birinci katın eski hali Vedat Bey’in çalışma odası, ailesi ve dostlarıyla vakit geçirip yemek yediği yer olarak bilinmektedir.” (Özkan, 1979: s.167). Günümüzde ise Süleyman Nazif Bar- Zihni Bar olarak değişikliğe uğramıştır. Barın içinde çini panolar görülmektedir. İkinci kat ise özel Ajans Ofisi olarak kullanılırken, eski hali “Vedat Tek’in yatak odası, giyinme odası ve banyo olarak kullanıldığı bilinmektedir.” (Özkan, 1979: s.167). “Banyosunda ise çini pano vardır. Teras üçüncü katı kira konut olarak kullanılmaktadır. Mimar iç ve dış cephesinde kullandığı çinilerini ünlü Kütahya seramikçisi ve çinici Hafız Mehmed Emin Efendi’ye yaptırmıştır.” (Arlı ,1989: s.129.).

Fotoğraf 1: Vedat Bey Evi Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

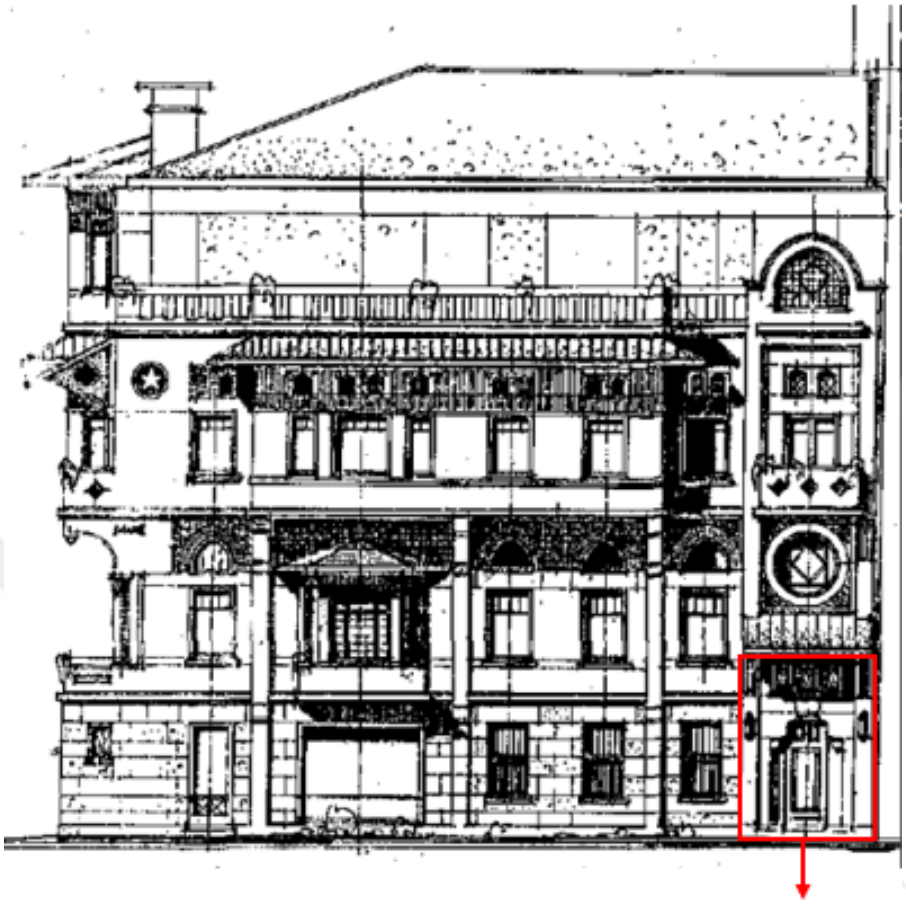

Şekil 1: Vedat Bey Evi Ön Cephe Giriş Kat Çizim

Kaynak: Özkan, 1979: s.171

Katalog No: V1

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Kapı Kenar Bordür

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Renkli sır tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 1' de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe giriş kat 1 kod nolu kapı kenar bordür. (Bkz: Fotoğraf: 2) Beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini dikdörtgen çiniler pencere kenarına ve üstüne yatay ve düşey olarak sıralanmıştır.

Fotoğraf 2: V1 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

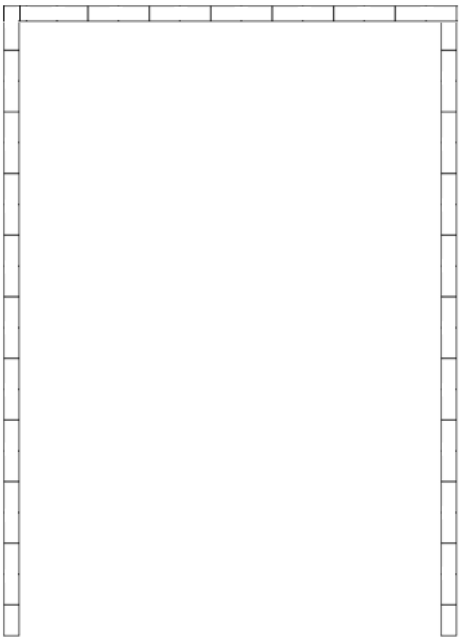

Şekil 2: V1 Vedat Bey Evi Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

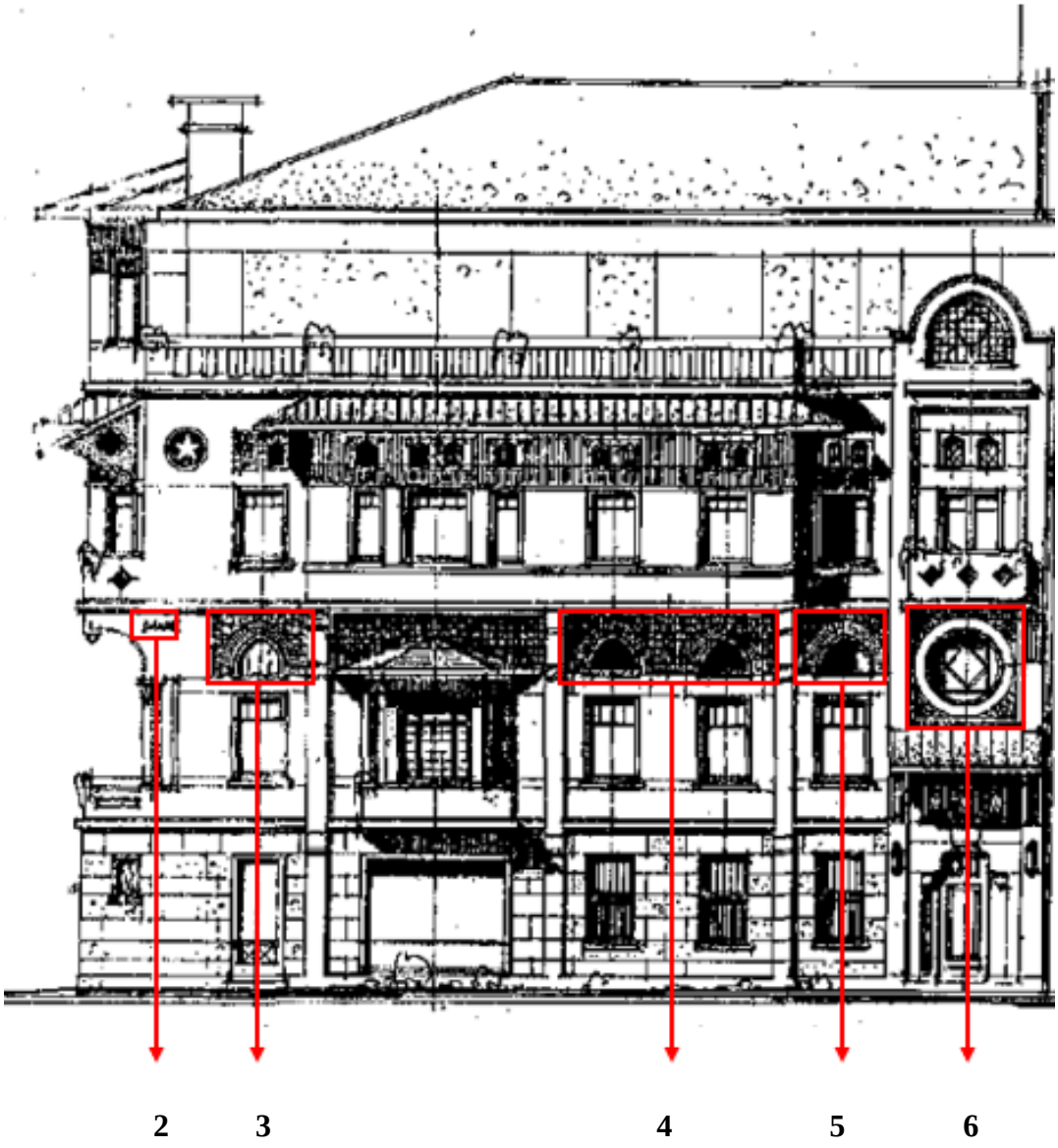

Şekil 3: Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Özkan, 1979: s.171

Katalog No: V2

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Çini Levha

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Siyah

Kullanılan Motifler: Kufi Yazısı İbaresi

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe birinci kat 2 kod nolu çini levha. (Bkz: Fotoğraf: 3-4) Dikdörtgen karelerin birleşmesinden oluşan yatay çini levha, beyaz çini hamuru olup sır altı uygulanmıştır. Zemini turkuaz olan çini üzerinde kufi yazısı ile ''Harbiye Caddesi'' ibaresi yazmaktadır. (Arlı, 1989: s.126).

Fotoğraf 3: V2 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Çini Levha

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: V2 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Kitabe Çini Levha

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

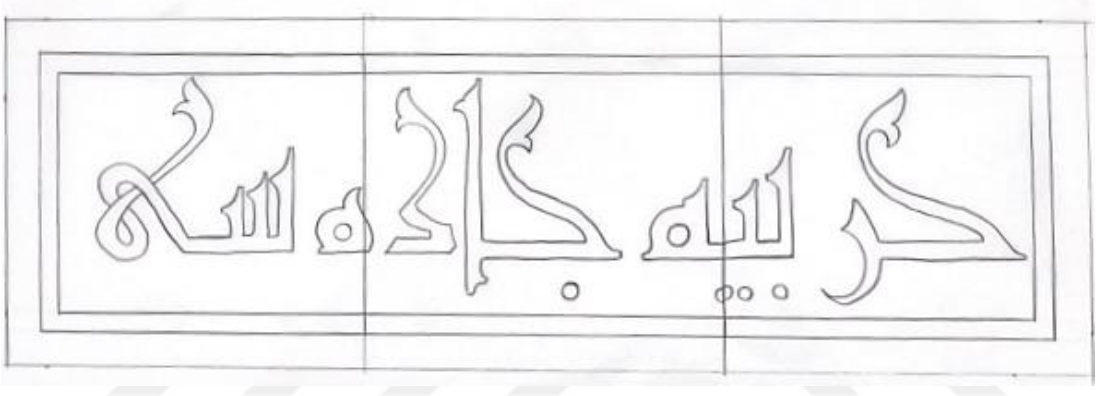

Şekil 4: V2 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 2 Kod Nolu Çini Levha Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V3

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 3-5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Sarılma Rumi, Penç, Zencerek, Kabara

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe birinci kat 3-5 kod nolu pencere nişi etrafındaki sivri kemer köşelikler aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 6-7) Kemer köşelikte bulunan çinilerin deseni rumi motiflerinden oluşmuştur. Desenin zemin rengi turkuazdır. Ruminin helezonları yanlarda üst üste sıralanmış tepelikten çıkış yaparak dolanmakta olup serbest kompozisyon karakterlerindedir. Ortabağ ve tepeliklerin iç kısmı koyu kırmızı, yeşil ve sarı renktedir. Sarılma rumilerin iç rengi ise koyu kırmızı ve sarıdır. Dal ayırımlarında ortabağ motifi penç şeklinde kullanılmıştır. Deseni çevreleyen ince düz mavi kobalt ve yeşil zeminli bordürün ortasında ikili anahtarlı zencerek kenarsuyu vardır. Kabara turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Sır altı tekniği uygulanan kemer köşelikler, desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kabaradan ½ simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 5: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

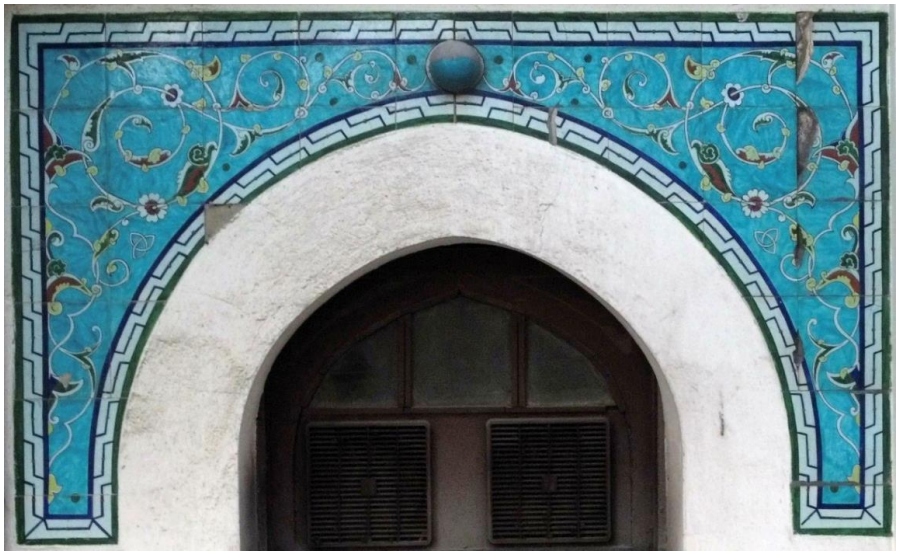

Fotoğraf 7: V3 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 5: V3 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 3-5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V4

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Sarılma Rumi, Penç, Zencerek, Kabara

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe birinci kat 4 kod nolu pencere nişi etrafındaki çini kemer köşelik. (Bkz: Fotoğraf: 8-9) İki sivri kemerin ortasına yerleştirilmiştir. Kemer köşelikte bulunan çini, sarılma ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Zemin rengi turkuazdır. Rumi helezonların çıkış noktası vardır. Ruminin helezonları tepelikten çıkış yaparak, ayırma ruminin sapıyla kabarada son bulmaktadır. Diğer çıkışı ise tepelikten çıkış yapıp ayırma rumiyle kabarada bitmiştir. ½ simetrisi alınan desenin kemerin yan kısmından ayrılmaktadır. İki adet turkuaz renkli sır ile sırlanmış kabara, etrafından ince mavi kobalt ve koyu kırmızı renginde bordür dönmektedir. Bağlaçların iç rengi koyu kırmızı, sarılma rumiler ise yeşil renktedir. Bağlaçları penç şeklinde kullanmıştır. İnce düz mavi kobalt ve yeşil zeminli bordürün ortasında ikili anahtarlı zencerek desen bulunmaktadır. Sır altı tekniği kullanılan kemer köşelikler, desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup kemer köşeliğin yan kısmından ½ simetrisi alınmıştır.

Fotoğraf 8: V4 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: V4 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 6: V4 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V5

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği, Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Yeşil, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo**,** Geometrik Şekil**,** Kabara,

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe birinci kat giriş kapı üstünde 6 kod nolu dört yönlü daire şeklindeki pencere köşelik. (Bkz: Fotoğraf: 10-11) "Vedat Tek'in çalışma odası olarak bilinen pencere, daire şeklinde olup kare formlu bir alan içine yerleştirilmiştir. Pencere ile kare form arasında kalan üçgenimsi alanlar içine turkuaz ve kobalt mavi çiniler yerleştirilmiştir." (Özkan, 1979, s.173) Her bir köşesinde sır altı tekniğinde üçgen çini yer almaktadır. Çini üçgenin dış kenar bordürü ve dairenin iç kısmı turkuaz renktedir. Çini üçgenin içi yeşil renktedir. Pencere kenarından dönen dairelerin merkezindeki yatay dörtgen düz bordür, kabara ile bağlanmıştır. Turkuaz renkli sır tekniğindedir. Kabara mavi kobalt renginde olup pencerenin etrafında dört adet bulunmaktadır.

Fotoğraf 10: V5 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: V5 Vedat Bey Evi -Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

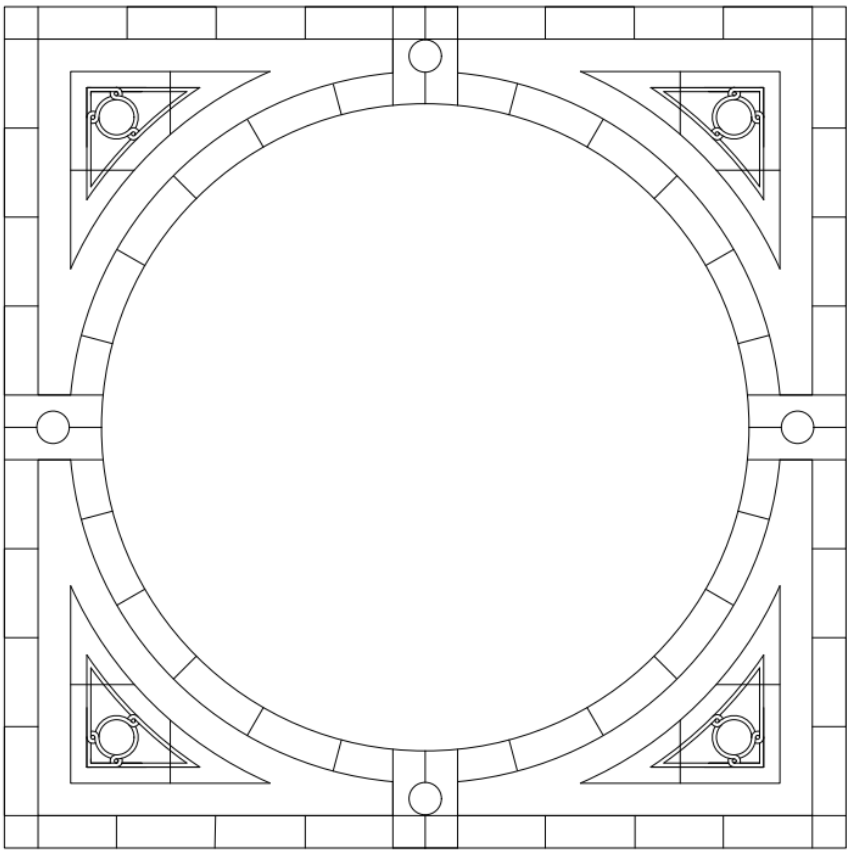

Şekil 7: V5 Vedat Bey Evi Ön Cephe Birinci Kat 6 Kod Nolu Pencere Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

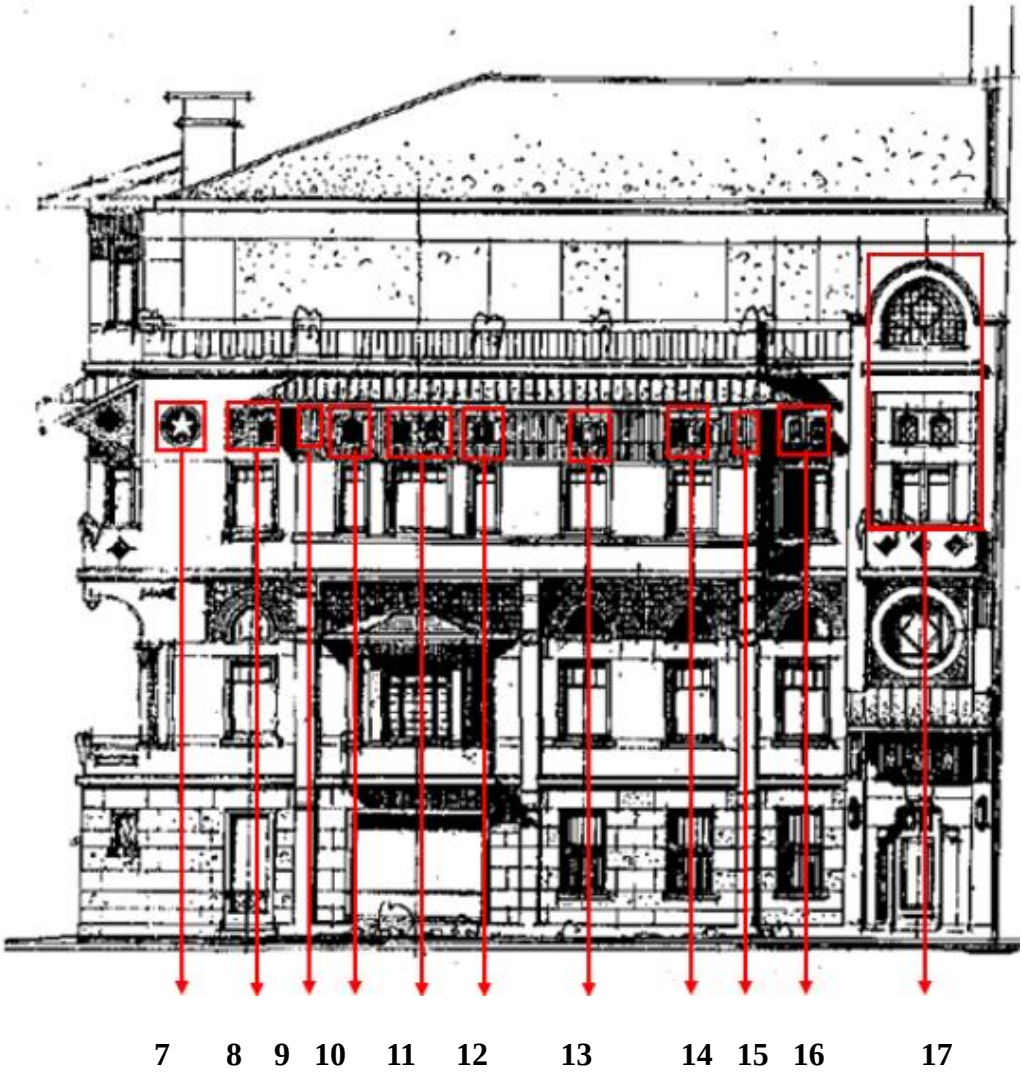

Şekil 8: Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Özkan, 1979: s.171

Katalog No: V6

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motif

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe ikinci kat 7 kod nolu geometrik sekiz köşeli yıldız motifli çini (Bkz: Fotoğraf: 12-13) Sır altı tekniğiyle yapılmış olup, renk olarak turkuaz, kobalt mavi, kırmızı ve yeşil kullanılmıştır. Motif iç içe geçmiş farklı 8 kollu yıldızlardan oluşmaktadır.

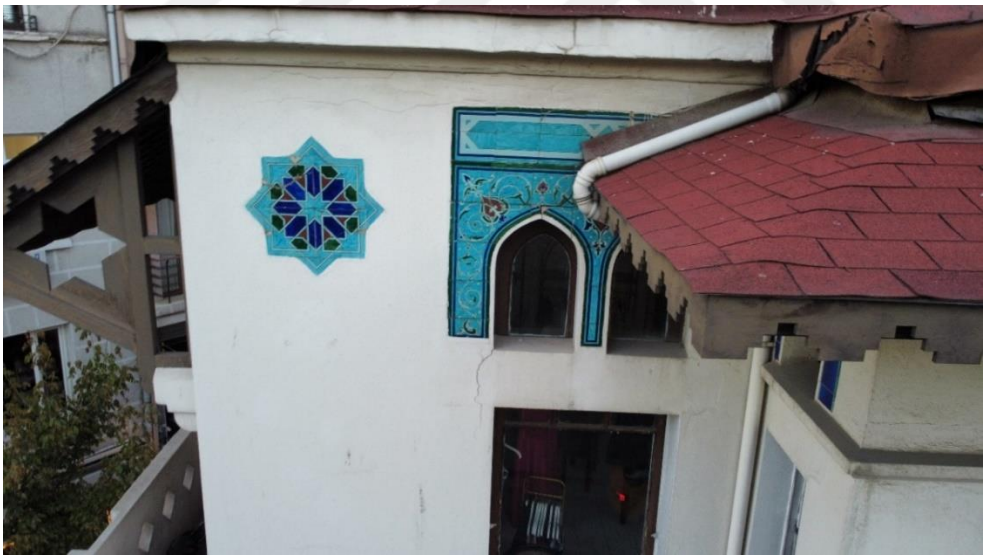

Fotoğraf 12: V6 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

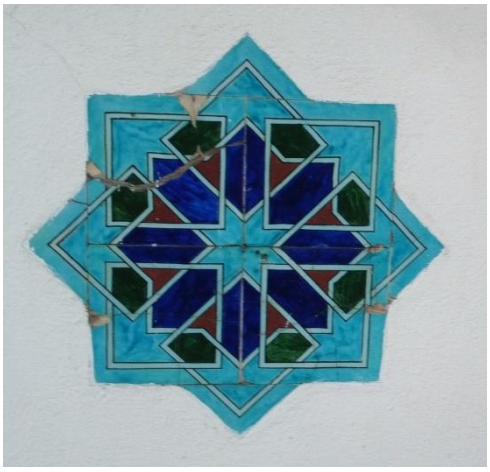

Fotoğraf 13: V6 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

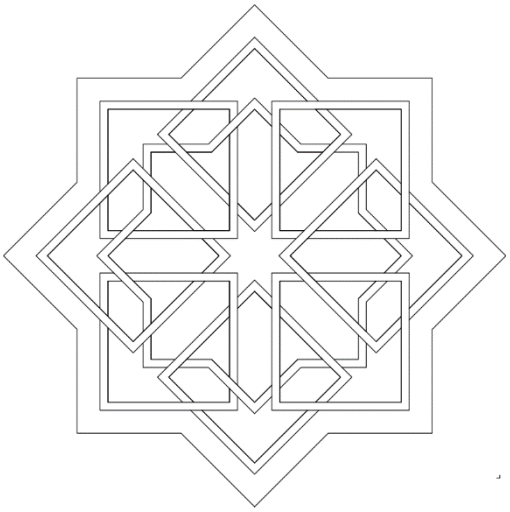

Şekil 9: V6 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 7 Kod Nolu Geometrik Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V7

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 8-16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi Motifleri, Tepelik, Bağlaç, Düz Karo

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe ikinci kat 8-16 kod nolu iki pencere nişi, etrafı sivri kemer köşeliklerin desen ve renkleri aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 14-17) Kemerin üstünde bulunan alınlık ortasındaki turkuaz renkli altıgen düz karodur. Sır altı tekniği çiniler kullanılan kemer köşeliği ve alınlığı çevreleyen dış kenar bordür yeşil, iç kısmı ince turkuaz ve mavi kobalt renklerdedir. Pencerelerin etrafındaki sivri kemer yüzeyini kaplayan çini karonun deseni sarılma ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Kemer köşeliklerinde ve kemerlerin orta noktasında iri rumili ortabağ ve tepelik motifi vardır. Bunlardan çıkış yapan rumi helezonları biri sivri kemerin tam ortasında birleşerek bir tepelik oluşturmakta diğeri panonun bitiş yönüne doğru uzanmaktadır. Ortabağların ve tepeliklerin iç deseni hurde rumiden oluşmaktadır. Sarılma rumilerin iç rengi yeşil, ortabağların ve tepeliklerin iç rengi ise mavi kobalt, koyu kırmızı ve yeşildir. Desenin zemin rengi turkuazdır.

Fotoğraf 14: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

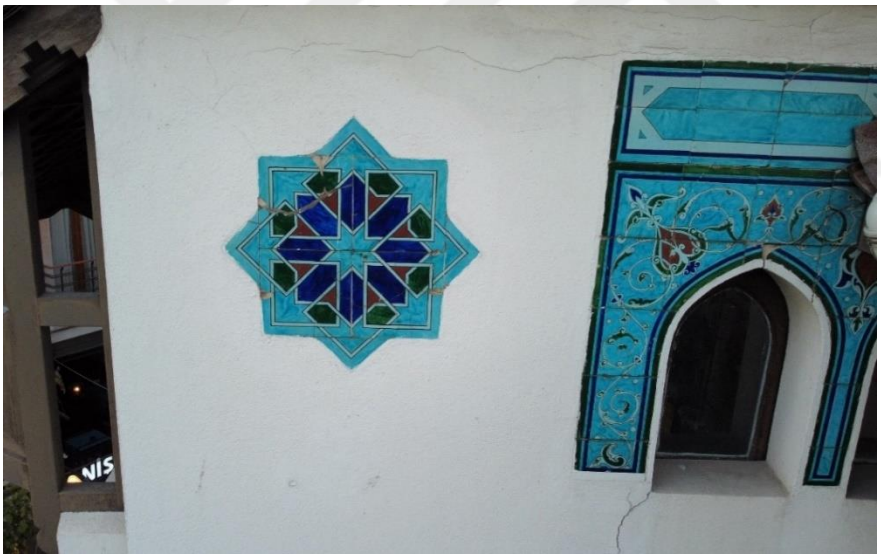

Fotoğraf 15: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 16: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: V7 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

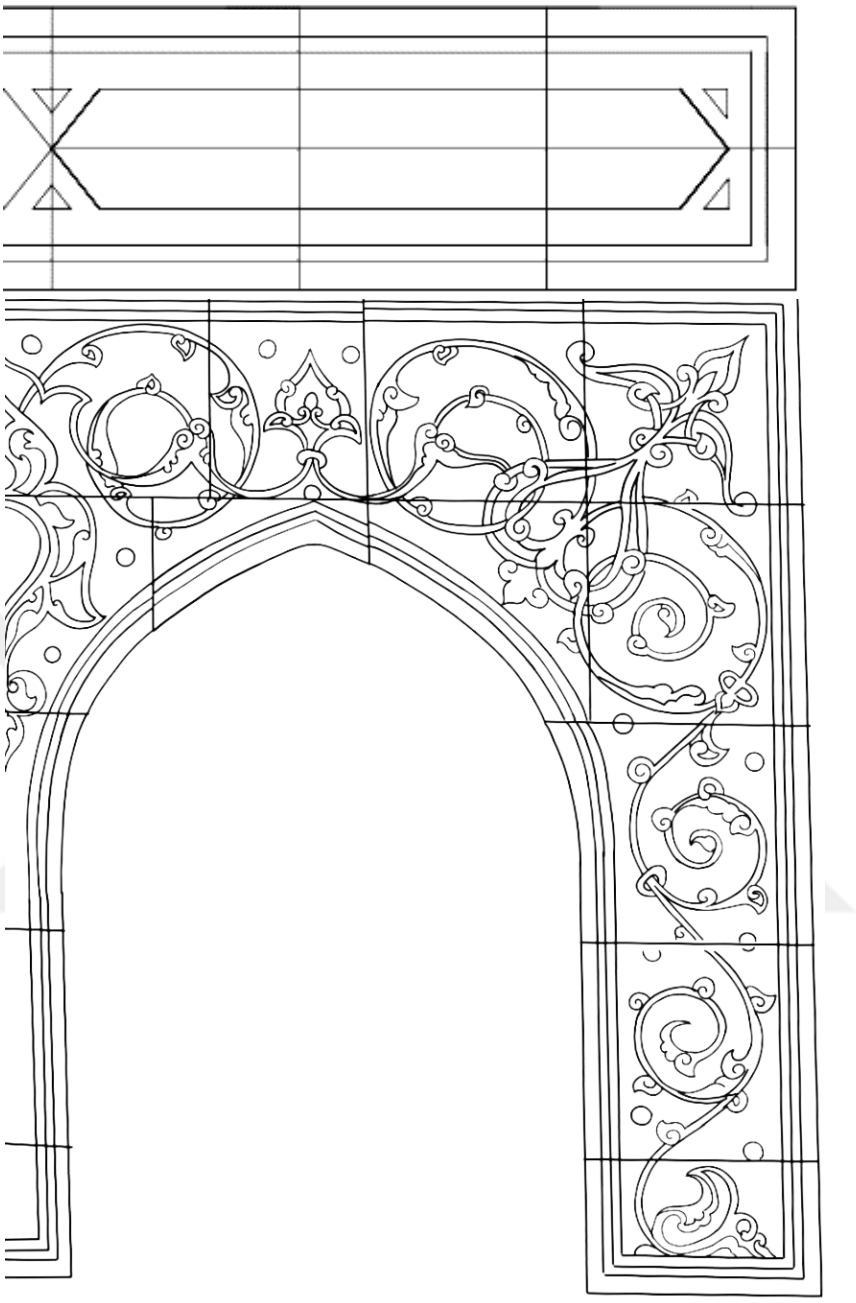

Şekil 10: V7 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 8-16 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V8

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 9-15 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe ikinci kat 9-15 kod nolu pencere nişi etrafındaki çini kemer köşelikler. (Bkz: Fotoğraf: 18-19). Kobalt mavi renkli düz karolardan oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Zemin rengi mavi kobalt, dış bordürü yeşil, iç ince bordür ise turkuaz rengindedir.

Fotoğraf 18: V8 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 9 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 19: V8 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 15 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

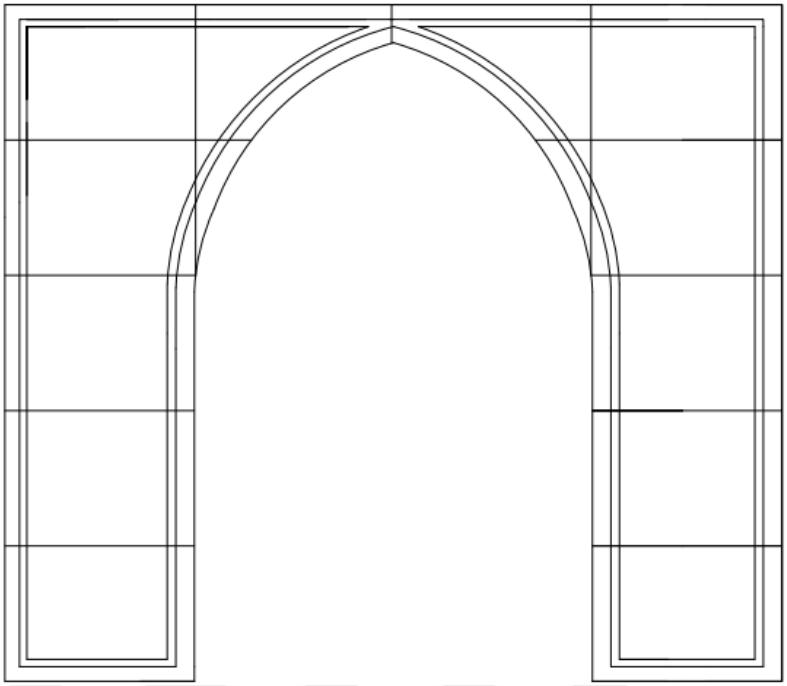

Şekil 11: V8 Vedat Bey Evi- Ön Cephe İkinci Kat 9-15 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V9

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Yeşil

Kullanılan Motifler: Düz Karo, Motifsiz

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe ikinci kat 10-11-12-13-14 kod nolu pencere nişi etrafındaki çini kemer köşelikler. (Bkz: Fotoğraf: 20-21-22). Turkuaz renkli düz karolardan oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Zemin rengi turkuaz, dış bordürü yeşil, iç ince bordür ise beyaz ve kobalt mavi rengindedir.

Fotoğraf 20: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 5 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 21: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 22: V9 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

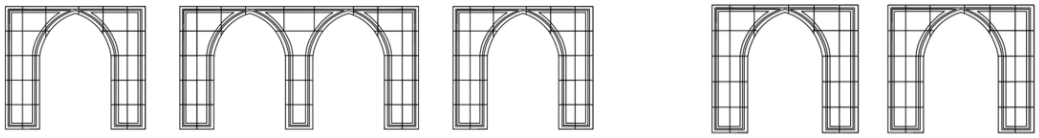

Şekil 12: V9 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 10-11-12-13-14 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V10

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Alınlık-Düz Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği, Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Penç, Gonca Gül, Yaprak, Ayırma rumi, Sarılma Rumi, Ortabağ, Kufi Yazı İbaresi, Zencerek

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada ön cephe ikinci kat 17 kod nolu alınlık. (Bkz: Fotoğraf: 23). Klasik dönem camilerindeki pencere üstü alınlık formlarına benzer. Desen kurgusu da bu dönemi hatırlatmaktadır. Alınlıkta bulunan çini desen, hatai ve rumi grubu motiflerinden oluşmakta ve sır altı tekniğindedir. Desen ½ simetrik kompozisyondur. Alınlığın ortasındaki daire form içinde kufi yazısı ile ''Ya hafız'' ibaresi yazılıdır. Yazı ibaresi ön plandadır. Zemine yapılan rumi desen harfler arasında dolanmaktadır. Bu tarz bezeme klasik dönem ahşap işçilikte ve çinilerde görülen bir uygulama olup, burada da uygulanmıştır. Serbest desenin rumileri mavi kobalt, iç kısmı koyu kırmızı renktir. Daire içinde olan yazı dış kenar bordürü mavi kobalt üzerine koyu kırmızı çizgilerle tamamlanmaktadır. İç ince bordürü ise açık turkuaz olup dairenin zemin rengi ise turkuazdır. Alınlığın ana zemininin üzerindeki hatai grubu motiflerden oluşan desen ½ simetrik kompozisyondur. Hatai motifleri arasında iri rumi dallar dolanmaktadır. Hatai, penç, gonca gül ve yaprak motiflerinde mavi kobalt, koyu kırmızı sarı, turkuaz ve yeşil renk kullanılmıştır. Alınlıkta bulunan sarılma rumi ortabağdan çıkış yapıp dairenin bordüründe son bulmaktadır. Sarılma rumilerden birinin iç rengi sarı ve turkuazdır. Diğer sarılma ruminin iç kısmı turkuaz, yeşil ve mavi kobalt renktedir. Alınlığın dış bordürün zemin rengi turkuaz olup, tek sap üzerinde devam eden penç yaprak ve hatailerden oluşan bir desene sahiptir. Hatai, penç ve yaprak motiflerinde mavi kobalt, koyu kırmızı ve yeşil renk kullanılmıştır. Desenin içten ince mavi kobalt renkli düz bordür geçmektedir. Alınlığın altında tek sıra halinde

yukardan aşağı doğru dikdörtgen formlu turkuaz renkli sır tekniğinde düz karo vardır. (Bkz: Fotoğraf: 24).

Fotoğraf 23: V10 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

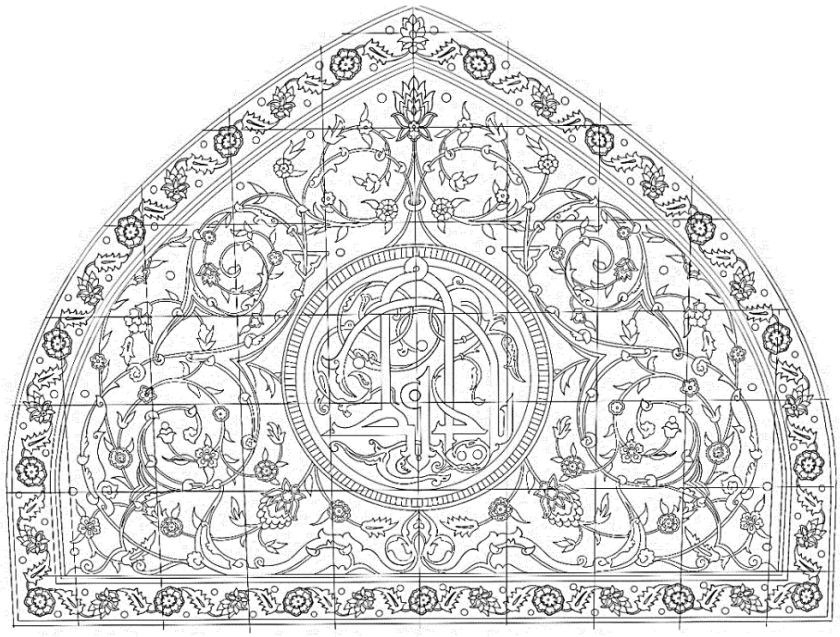

Şekil 13: V10 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

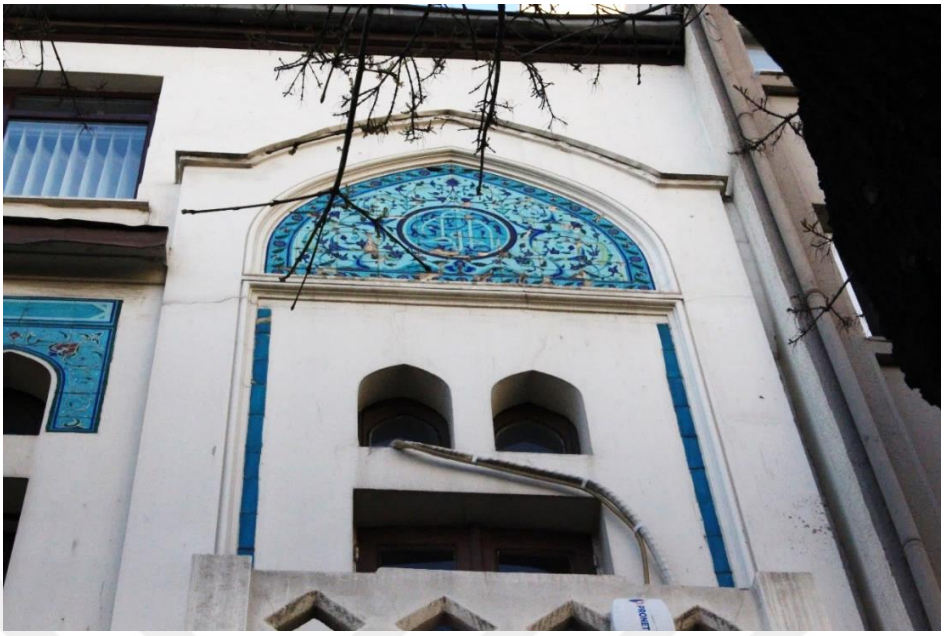

Fotoğraf 24: V10 Vedat Bey Evi -Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Düz Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

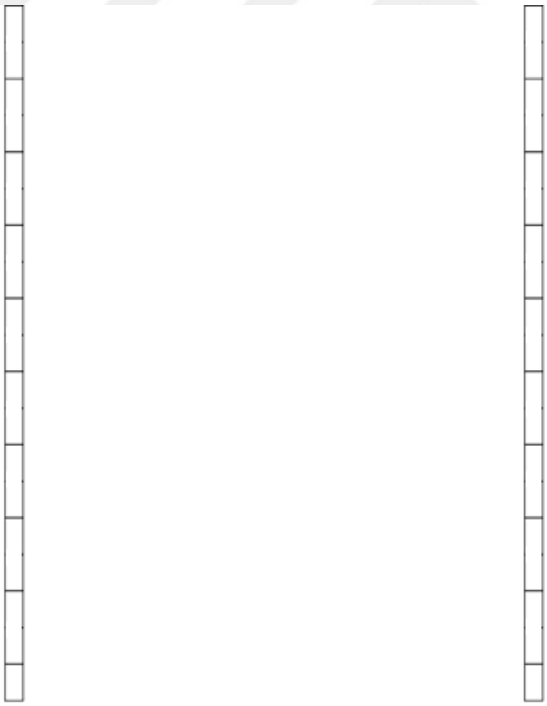

Şekil 14: V10 Vedat Bey Evi Ön Cephe İkinci Kat 17 Kod Nolu Düz Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

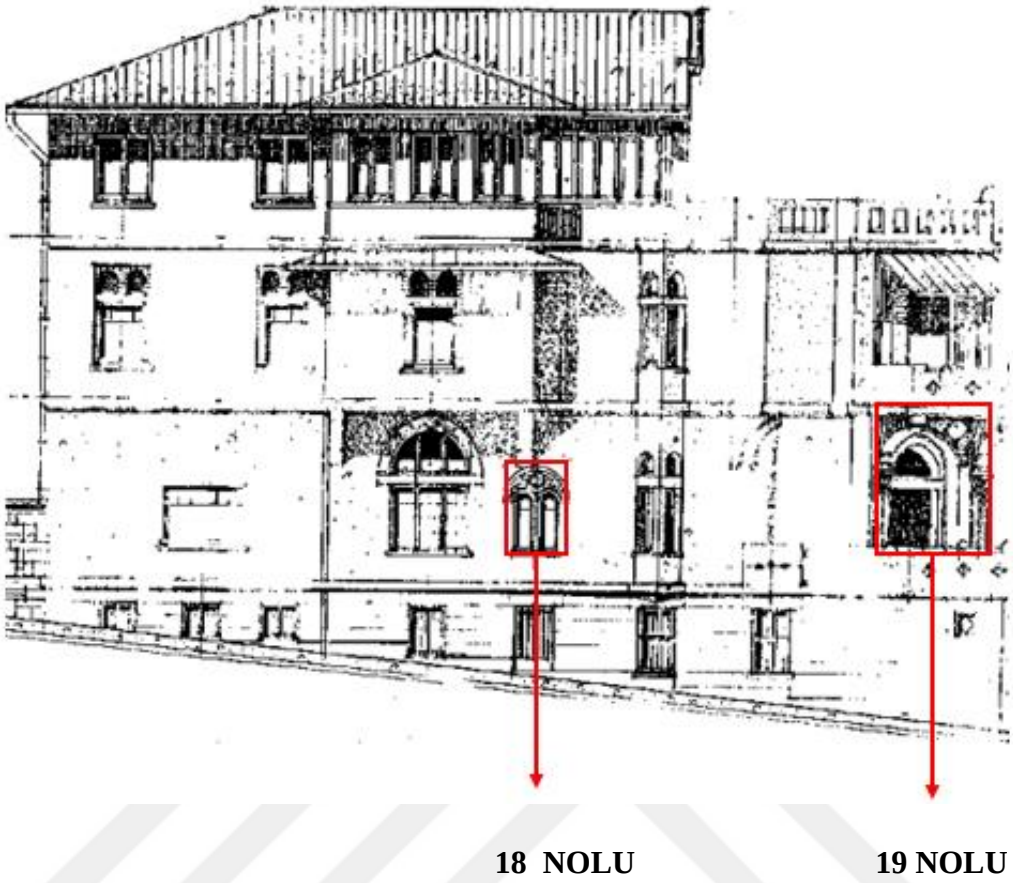

Şekil 15: Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat Çizim

Kaynak: Özkan, 1979: s.177

Katalog No: V11

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Sarılma Rumi, Ayırma rumi, Bağlaç

Açıklama: Şekil 15'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe birinci katta 18 kod nolu pencere nişinin yuvarlak kemer köşeliklerinin çinileri hatai ve rumi grubu motiflerinden oluşan bir desene sahiptir. (Bkz: Fotoğraf: 26). Çiniler sır altı tekniğinde olup ½ kompozisyondur. Rumi helezonlar kemerlerin tam ortasında yer alan ve ortabağ vazifesi gören kapalı formun merkezindeki hatainin taç yapraklarından çıkmakta ve yanlara dağılmaktadır. Hatainin meşime kısmı mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı ve yeşil rengindedir. Yuvarlak kemer köşeliğin zemin rengi turkuaz, ortadaki kapalı formun zemini koyu kırmızı ve yeşildir. Sarılma rumiler sarı ve yeşil renklidir. Kemer köşelikleri içten ince mavi kobalt ve turkuaz, dıştan kalın yeşil renkli düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 25: V11 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

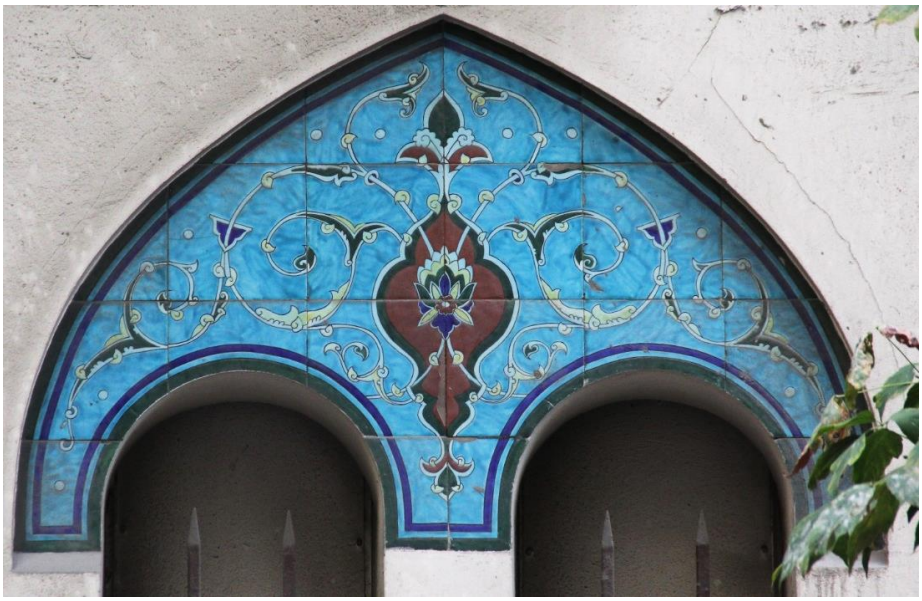

Fotoğraf 26: V11 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

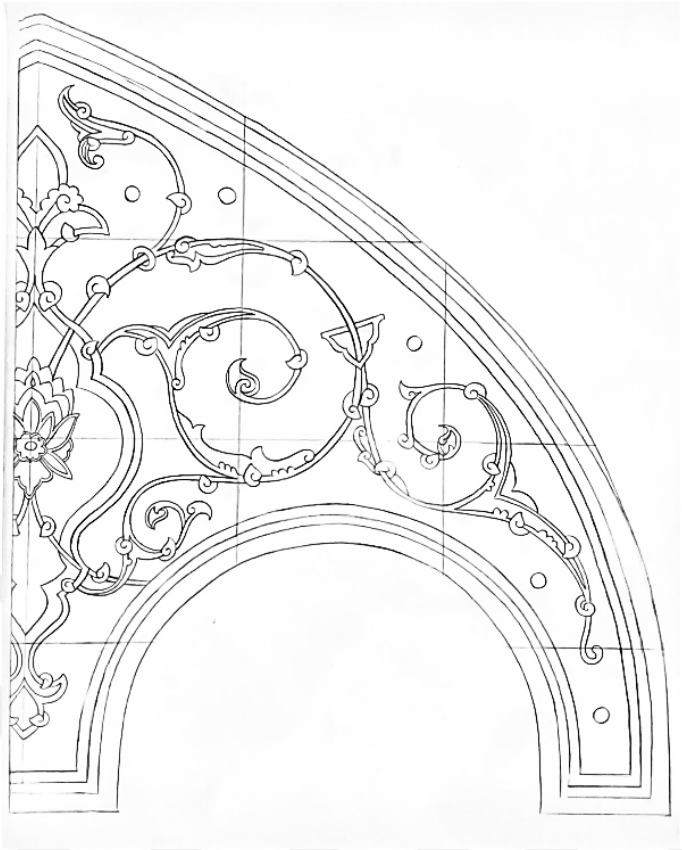

Şekil 16: V11 Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Yuvarlak Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V12

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Penç, Sarılma Rumi, Hurde Rumi, Ayırma rumi, Ortabağ, Zencerek

Açıklama: Şekil 15'te gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe birinci kat penceresinin alınlığın etrafındaki 19 kod nolu kemer köşelik. (Bkz: Fotoğraf: 28). Kemer köşelikte bulunan çini, hatai ve rumi grubu motiflerinden oluşan, sır altı tekniğinde ½ kompozisyondur. Desenin iki çıkış noktası vardır. Birinci çıkış, hataiden başlayıp ortabağ ile son bulmaktadır. Hatainin meşime kısmı yeşil, koyu kırmız, mavi kobalt ve sarı renklerdedir. Sarılma rumilerin rengi koyu kırmızı, mavi kobalt ve sarıdır. İkinci noktadan çıkış yapan hurde rumi bağlaç ile bitmiştir. Ortabağ ve hurde rumiler yeşil, koyu kırmız, mavi kobalt ve sarı rengindedir. Desenin zemin rengi turkuazdır. Kemer köşeliğin bordürü, ikili geçme zencerek ile dönmektedir. Bordürün içten ince mavi kobalt, dıştan kalın yeşil renkli düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 27: V12 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 28: V12 Vedat Bey Evi -Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

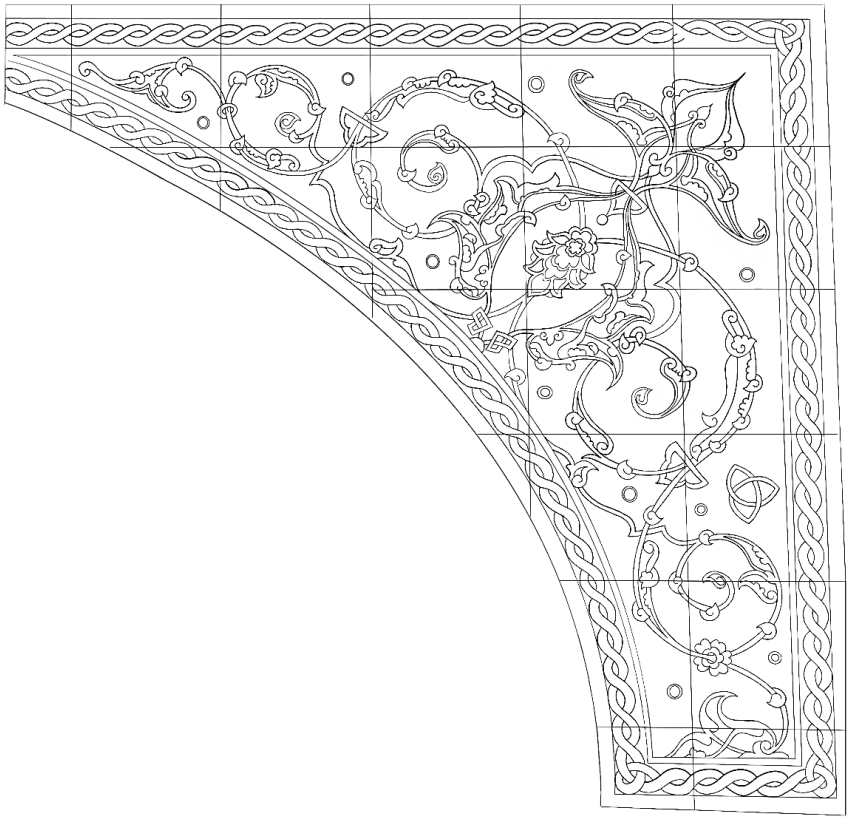

Şekil 17: V12 Vedat Bey Evi Yan Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

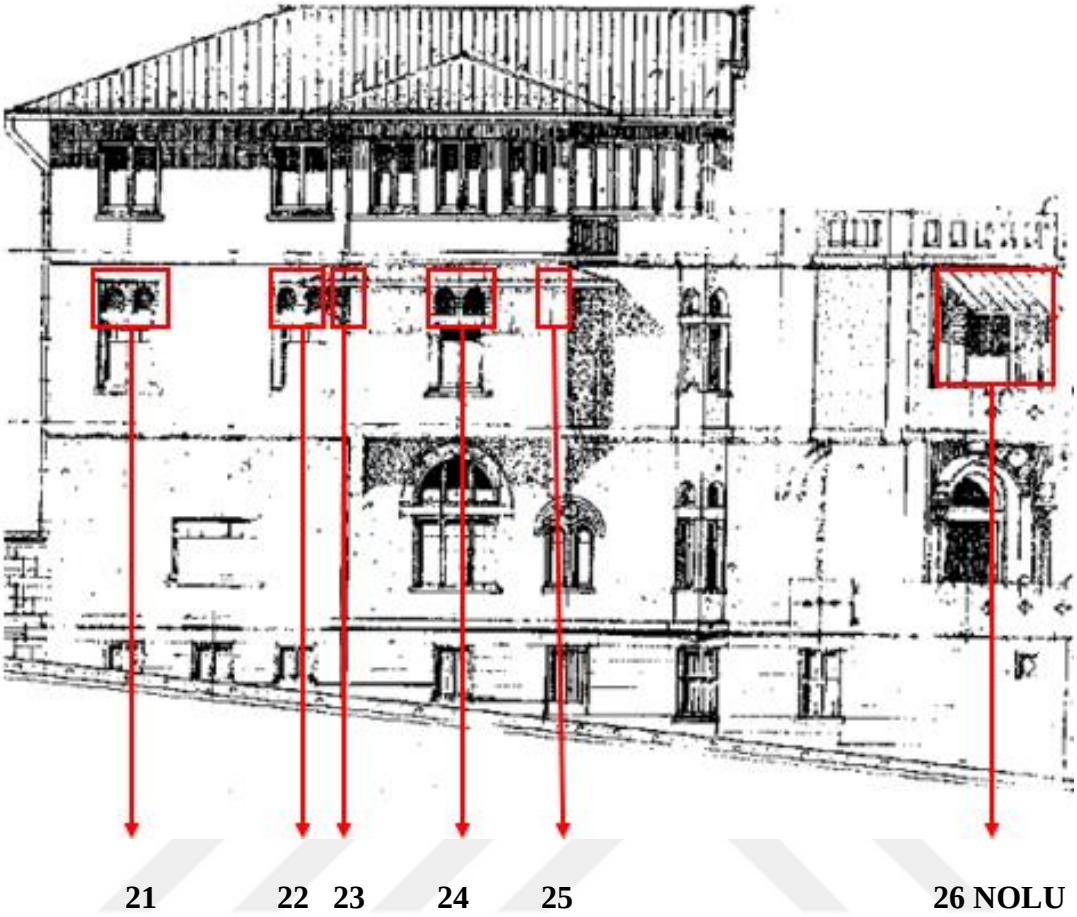

Şekil 18: Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Özkan, 1979: s.177

Katalog No: V13

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 21-22 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe ikinci kat 21-22 kod nolu kemer köşelikler aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 29). Turkuaz renkli düz karolardan oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Kemerin üstünde bulunan alınlık altı köşelidir. Düz karonun zemin rengi mavi kobalt, turkuaz ve mavidir. Kemer köşelikler yan yana olmaktadır. Alınlıkla birleşen kemer dış bordürü yeşil, iç ince bordür turkuaz ve mavi kobalt rengindedir.

Fotoğraf 29: V13 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 21-22 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

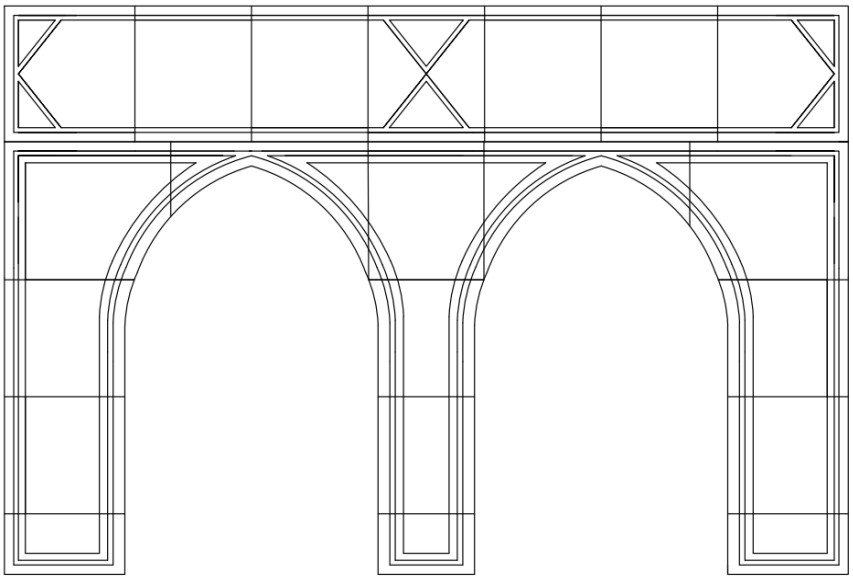

Şekil 19: V13 Vedat Bey Evi Yan Cephe Yan Cephe İkinci Kat 21-22 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V14

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 23-25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe ikinci kat 23-25 kod nolu kemer köşelikler aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 30-31). Turkuaz renkli düz karolardan oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Dış bordürü yeşil, iç ince bordür turkuaz ve mavi kobalt rengindedir.

Fotoğraf 30: V14 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 23 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 31: V14 Vedat Bey Evi-Yan Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

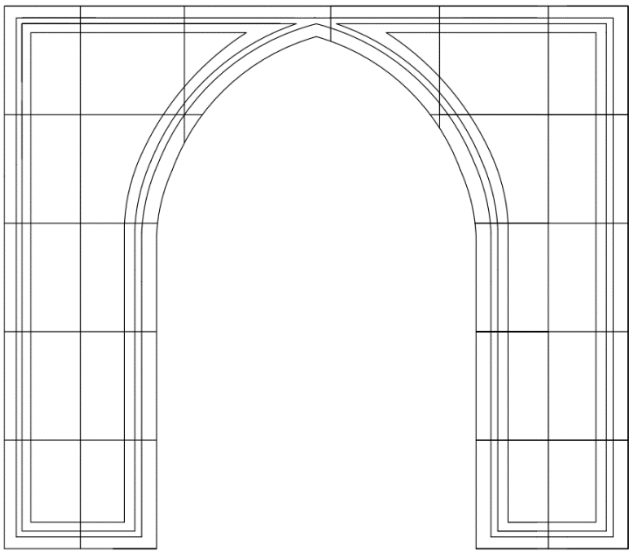

Şekil 20: V14 Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 23-25 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V15

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 24 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe ikinci kat 24 kod nolu pencere nişi etrafındaki çini kemer köşelik. (bkz: Fotoğraf:32). Kobalt mavi renkli düz karolardan oluşmaktadır. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Zemin rengi mavi kobalt, dış bordürü yeşil, iç ince bordür ise turkuaz rengindedir.

Fotoğraf 32: V15 Vedat Bey Evi- Yan Cephe İkinci Kat 24 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

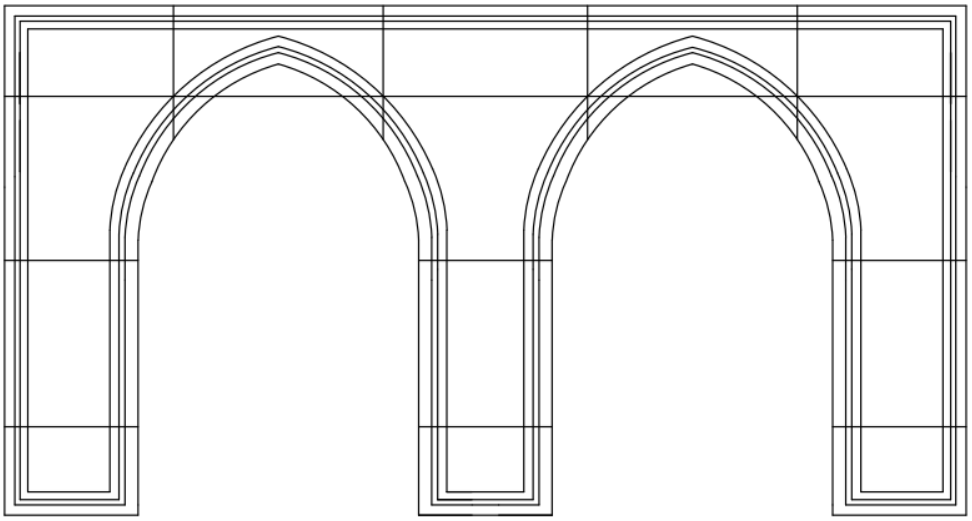

Şekil 21: V15 Vedat Bey Evi-Yan Cephe İkinci Kat 24 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V16

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Yan İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1913-14

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Sarılma Rumi, Hurde Rumi, Ayırma rumi, Bağlaç, Tepelik

Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Vedat Bey Evi'ne ait şemada yan cephe ikinci kat ikiz pencere nişinin 26 kod nolu kemer köşeliği çini deseni rumi grubu motiflerinden oluşur. (bkz: Fotoğraf: 34). Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmış olup, desen ½ kompozisyona sahiptir. Rumi desenin helezon çıkışları sivri kemer kenarına bitişik olan ½ simetrik rumi kapalı formdandır. Rumi helezonların sol yöne dolananlar altta sarılma rumi ile son bulur. Sağ helezonlar sivri kemer ortası ile iki niş arasına yerleştirilen ortabağa ulaşarak ½ simetrik bir kompozisyon oluşturur. İki niş arasındaki ortabağın altından aşağı doğru düşey, tepelikler ardışık olarak yerleştirilmiştir. Sarılma rumilerin rengi koyu kırmızı, yeşil ve sarıdır. Bağlaç ve tepeliklerin rengi, yeşil, koyu kırmız, mavi kobalt ve sarıdır. Desenin zemin rengi turkuazdır. Kemer köşeliği çevreleyen bordür, içten ince mavi kobalt ve turkuaz, dıştan kalın yeşil renkli düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 33: V16 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 34: V16 Vedat Bey Evi -Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

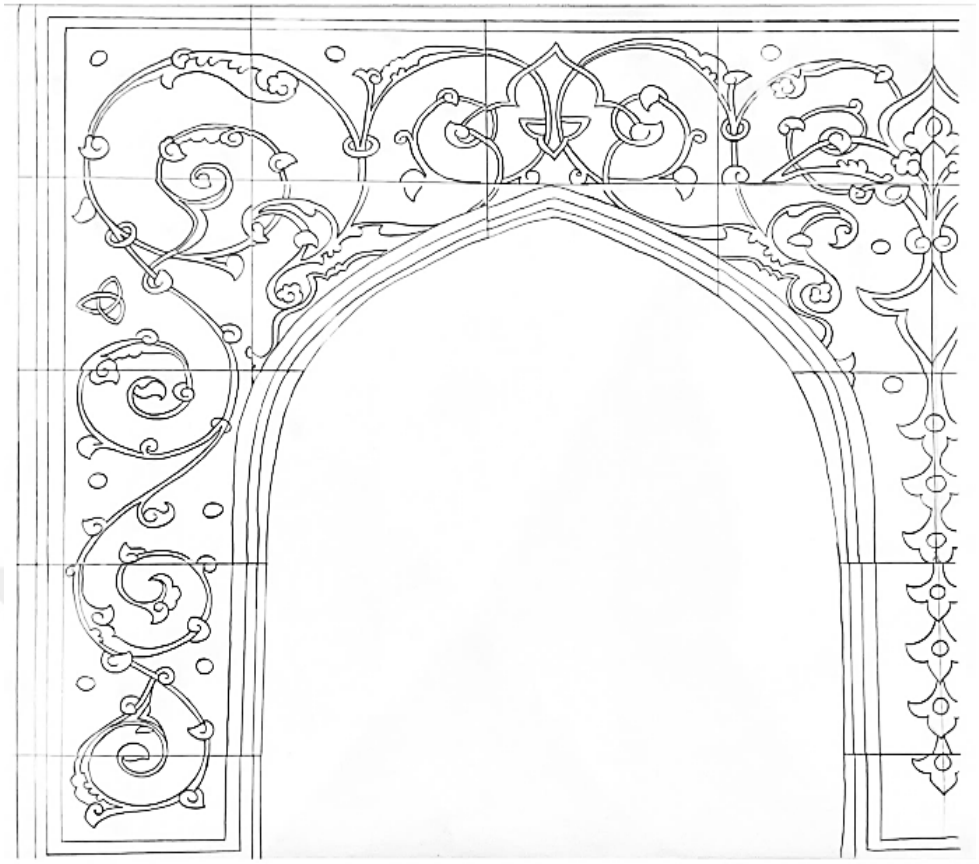

Şekil 22: V16 Vedat Bey Evi Yan Cephe İkinci Kat 26 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V17

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: 10x20cm –-5x5 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Vedat Bey Evi giriş kat holün duvar yüzeyinde çiniler yer almaktadır. Hol doğrudan üst katlarla ilişkiyi sağlamakta olup zemini beyaz mermer, duvarları Kütahya çinileri ile kaplıdır. Bu alanda yer alan kolonlar ve som mermerler yapılmıştır. (Bkz: Fotoğraf: 35). (Özkan,1979, s.162-168.) Giriş kapının arka kısmında içe gömmeli bir alan bulunmaktadır. (Bkz: Fotoğraf: 36). Duvar yüzeyleri hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler 10x20 cm yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde 5x5cm çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır. (Bkz: Fotoğraf: 37).

Fotoğraf 35: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Görünüm

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 36: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Kapı Arkası

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 37: V17 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

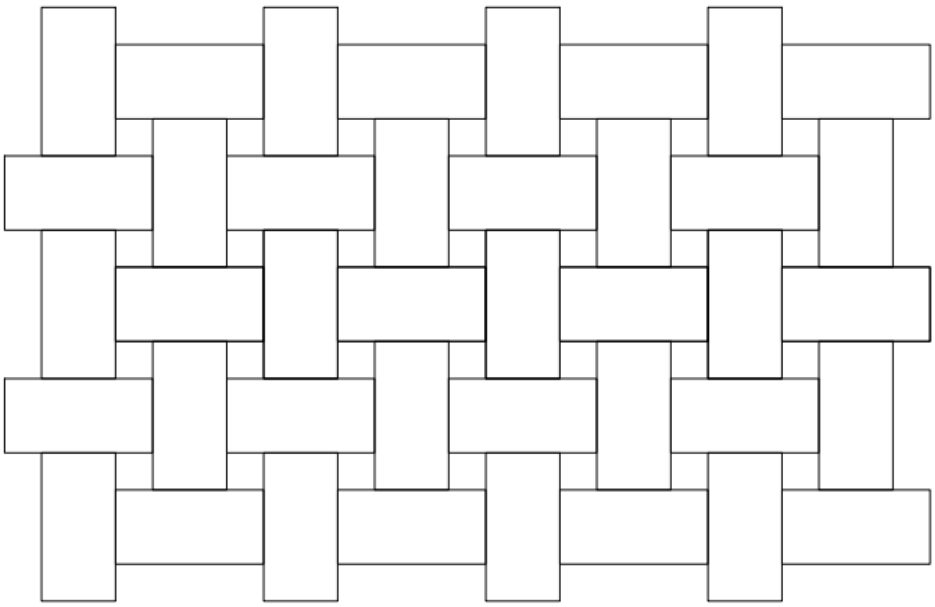

Şekil 23: V17 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V18

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Üst Bordür

Tarih: 1913-14

Ebat: 13x20

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi

Açıklama: Vedat Bey Evi giriş kat holün duvar yüzeyinin kalın üst çini bordür deseni ½ simetrik\müsenna rumi motif görünümlü çift iplikli yarı ulama desendir. Bu çini deseni Bordür Şerare Yetkin'in "Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişmesi" (1972) kitabında yer alan, Konya Sırçalı medrese eyvan cephesindeki bordürle (bkz: Şekil:24) giriş kat holün duvar yüzeyindeki çini üst bordür benzeşmektedir. (bkz: Fotoğraf: 38). Geleneksel ahşap oyma deseni olan rumi kuşak deseni kademeli olarak turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. 13x20 cm olan dikdörtgen çini karo dıştan turkuaz ince bordür, içten mavi kobalt ile devam etmektedir. Rumiler ise turkuaz ve mavi kobalt rengi olup, sır altı tekniği uygulanmıştır.

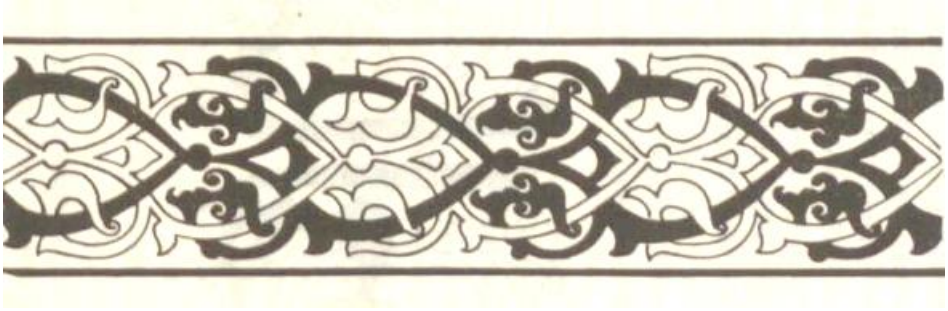

Şekil 24: Konya Sırçalı Medresesi, Eyvan Cephesindeki Bordür

Kaynak: Yetkin, 1972: s.54

Fotoğraf 38: V18 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Üst Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

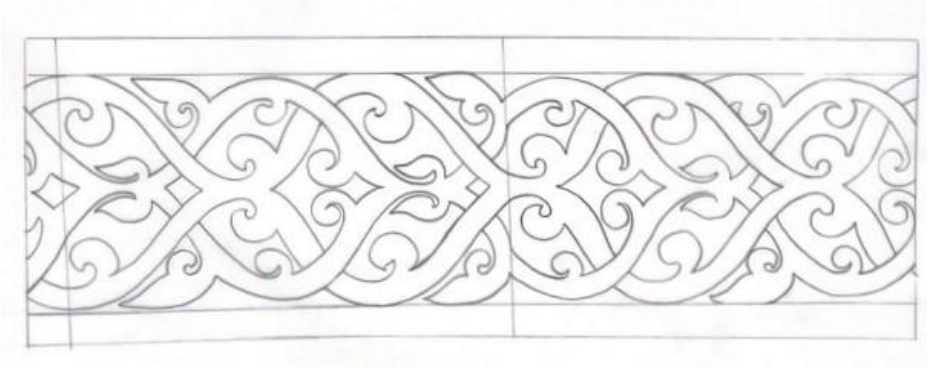

Şekil 25: V18 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Üst Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V19

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür

Tarih: 1913-14

Ebat: 10x20

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Tepelik, Düz Karo

Açıklama: Vedat Bey Evi giriş kat holün duvar yüzeyinin süpürgelik kısmındaki ince zeminli çini bordür kobalt mavi rengindedir. (Bkz: Fotoğraf: 39). Diğer çini bordür ise yatay olarak beyaz renkli ardışık rumi tepeliklerden oluşur. Tepelikler arasında yatay oval kırmızı zeminler yer alır. (Bkz: Fotoğraf: 40-41). Zemin kobalt mavi renginde sır altı tekniği uygulanmıştır.

Fotoğraf 39: V19 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 40: V19 Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

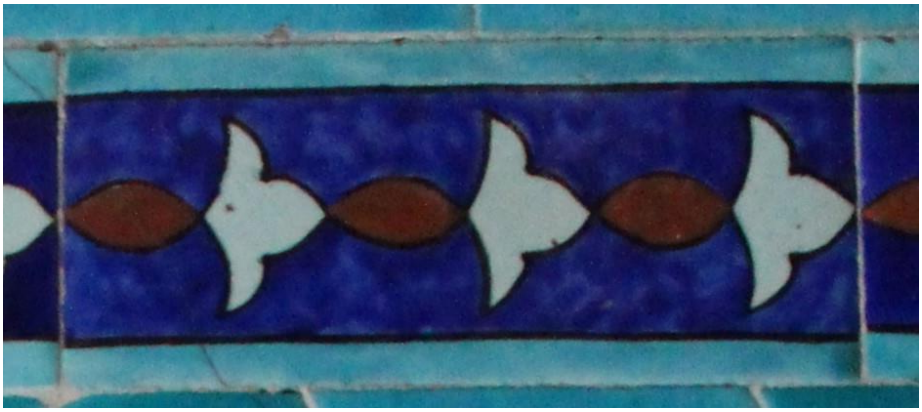

Fotoğraf 41: V19 Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Detay 3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

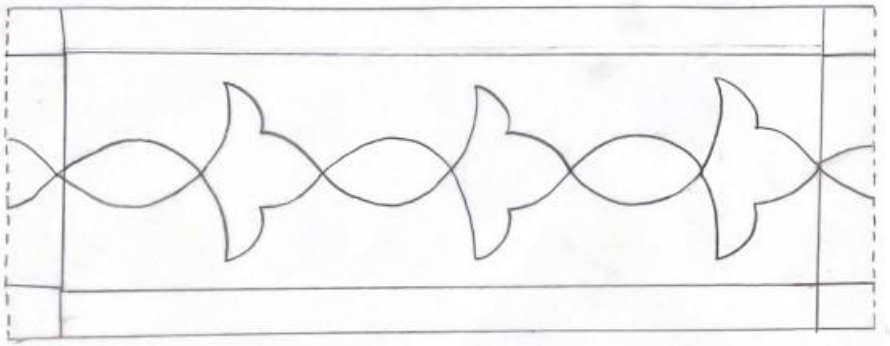

Şekil 26: V19 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Alt Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

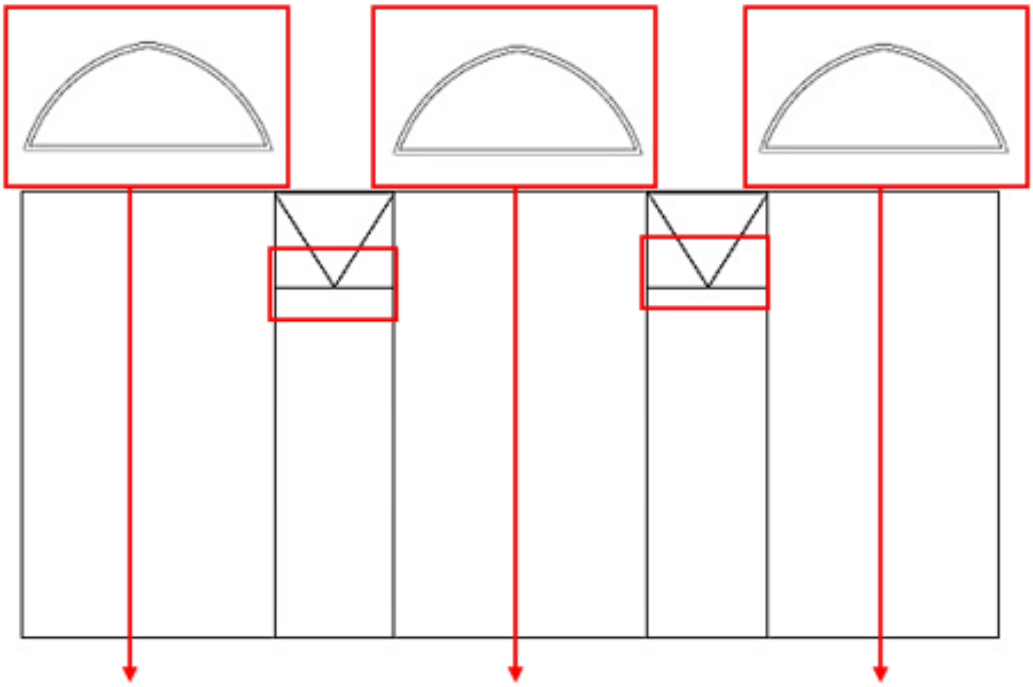

Şekil 27: Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Çini Sivri Kemer Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V20

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi Giriş Kat Hol 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Tarih: 1913-14

Ebat: 74 x 110

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Gonca Gül, Yaprak, Penç, Ayırma rumi, Sarılma Rumi, Ortabağ, Tepelik, Zencerek, Üçgen Geometrik Form

Açıklama: Şekil 27'de gösterilen, Vedat Bey Evi giriş kat holü sivri kemer alınlık 1-3 kod nolu alınlıkların çini deseni ve renk olarak aynıdırlar. (Bkz: Fotoğraf: 45-47-48). Evin giriş kat holü, eski görünümde geniş iken, (bkz: Fotoğraf: 42) günümüzdeki görünümde alan daraltılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 43). Çini alınlığın altından aynalı ahşap kapılar yapılarak holün yarısı kapatılmış ve depo olarak kullanılmaktadır. (Bkz: Fotoğraf: 44-45). Vedat Bey Evi giriş kat hol Sivri kemer formunun alınlıktaki çininin deseni hatai ve rumi grubu motiflerinden oluşmakta olup ½ simetrik kompozisyondur. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Desen klasik dönem Haliç işi olarak adlandırılan desen tarzını yansıtmaktadır. Bitki desen hataiden çıkış yapıp gonca gül ve yaprakla bitmiştir. Hatai, penç, gonca gül ve yaprak meşime kısımları mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı, turkuaz ve yeşil renktedir. Alınlıkta bulunan sarılma ruminin helezonları üç farklı çıkışı vardır. Tepeliğin üstünden çıkış yaparak ayrıma rumi ile son bulmaktadır. İkinci, tepeliğin altından çıkış yaparak ortabağ ile bitmektedir. Üçüncü ise yine ortabağdan çıkış yapıp rumi ile son bulmaktadır. İki farklı sarılma rumilerden birinin iç rengi yeşil, sarı ve turkuazdır. Diğer sarılma ruminin iç kısmı turkuaz ve mavi kobalt renktedir. Ortabağların ve tepeliğin rengi turkuaz, yeşil, sarı, koyu kırmızı ve mavi kobalt uygulanmıştır. Alınlık ve dış bordürün zemin rengi turkuazdır. Alınlık bordürünün deseni ince cetvellerinin aralıklı oluşturduğu daireler içine yerleştirilen pençlerden ve daireler arasında kalan alanda ters simetrik desenlerden oluşmaktadır. Pençten çıkış yaparak gonca gül ve yaprakla son bulan desen dairelerin arasına yerleştirilmiştir. Gonca gül, penç ve yaprak meşime kısımları mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı ve yeşil

renktedir. Çini deseni dıştan yeşil renkli düz bordür çevrelemektedir. Alınlığın altında kırmızı renkle işaretli kolonların baş sütununda yer alan çiniler, üçgen geometrik formda yerleştirilmiştir. Renkli sır tekniğinde turkuaz ve koyu kırmızı renginde uygulanmıştır. (Bkz: Fotoğraf:46).

Fotoğraf 42: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Eski Görünüm

Kaynak: Batur, 2003: s.290

Fotoğraf 43: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Günümüzdeki Görünüm

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 44: Vedat Bey Evi- Giriş Kat Hol Merdivenden Günümüzdeki Görünüm 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

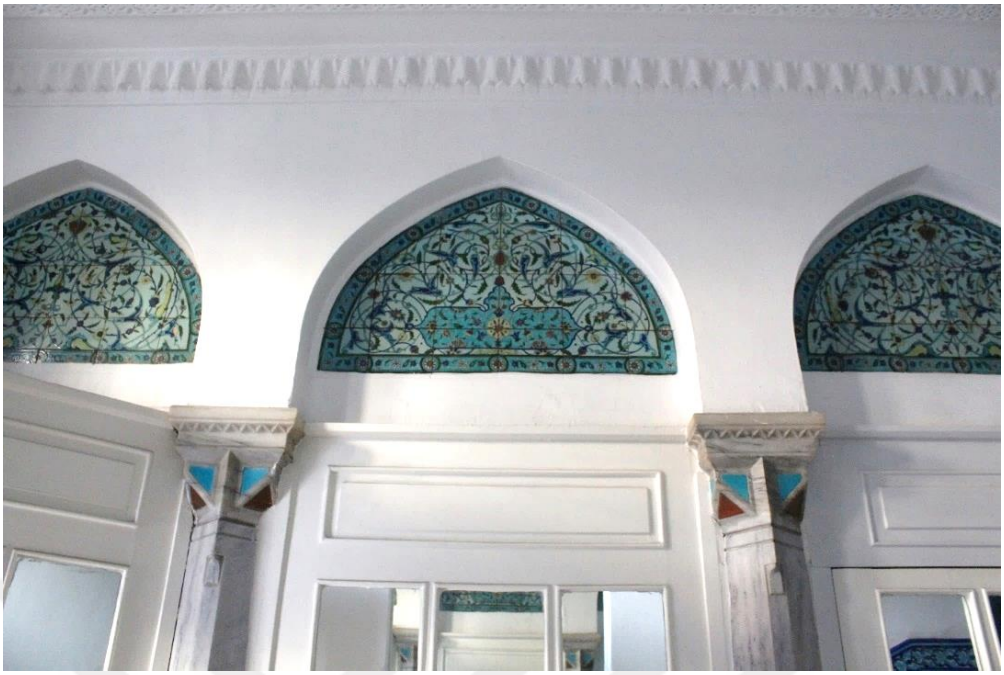

Fotoğraf 45: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 1-2-3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 46: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol Sütun Başlığı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 47: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 1 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 48: V20 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 28: V20 Vedat Bey Evi Giriş Kat Hol 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V21

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Giriş Kat Hol 2 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Tarih: 1913-14

Ebat: 74 x 110

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Gonca Gül, Yaprak, Penç, Ayırma rumi, Hurde Rumi, Ortabağ, Tepelik, Kapalı Form, Zencerek

Açıklama: Şekil 27'de gösterilen, Vedat Bey Evi giriş kat holü sivri kemer alınlık 2 kod nolu alınlık. (Bkz: Fotoğraf: 49). Alınlıkta bulunan çini, desen klasik dönem çini desen anlayışını anımsatmakla birlikte motiflerin çizimi ve renklendirilmesi çok farklı kabadır. ½ simetrik kompozisyon hatai ve rumi grubu motiflerinden oluşur. Desenin alt bordürüne yakın kısmına ½ simetrik bir kitabe formu yapılmıştır. Yatay dikdörtgen formundaki turkuaz zeminli kitabenin, hatai grubu motiflerinden oluşan deseni ana zemindeki desenden farklı olup ½ simetriktir. Merkezdeki renkli pençten çıkan dallar sağ ve sol yönde ilerlemektedir. ½ simetrik kompozisyon olup sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Desenin hazırlanışında kompozisyon kural hatası görülmektedir. Hatai hurde ruminin üstünden ve altından çıkış yaparak gonca gül ve yaprakla bitmektedir. Diğer dalların çıkışı ise kapalı formun kenar bordüründen başlayıp yaprakta son bulmuştur. Hatai, penç, gonca gül, yaprak meşime kısımları mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı, turkuaz ve yeşil renktedir. Alınlığın orta alt kısmında bulunan kapalı formun içine hatai motiflerinden oluşan desen ½ simetrik kompozisyondur. Zemin rengi turkuazdır. Penç, hatai, gonca gül ve yaprakların meşime kısmı mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı, turkuaz ve yeşil renktedir. Kapalı form ince mavi kobalt renkli cetvel çevreler. Alınlık deseninin sarılma rumi helezonlarının üç farklı çıkış vardır. Alınlığın orta alt kısımdaki kapalı formun üstündeki tepelikten çıkış yapmaktadır. İkinci helezon kapalı formun alt kenar bordürün rumi sapından çıkış yaparak hurde rumi ile bitmektedir. Üçüncü ise kapalı formun yan kenar bordürden çıkış yapıp hurde rumi ile son bulmaktadır. Hurde rumilerin iç kısmı turkuaz ve mavi kobalt renktedir. Ortabağ ve tepeliğin rengi turkuaz,

sarı, koyu kırmızı ve yeşildir. Alınlık ve dış bordürün zemin rengi turkuazdır. Alınlık bordürünün deseni ince cetvellerinin aralıklı oluşturduğu daireler içine yerleştirilen pençlerden ve daireler arasında kalan alanda ters simetrik desenlerden oluşmaktadır. Pençten çıkış yaparak gonca gül ve yaprakla son bulan desen dairelerin arasına yerleştirilmiştir. Gonca gül, penç ve yaprak meşime kısımları mavi kobalt, koyu kırmızı, sarı ve yeşil renktedir. Çini deseni dıştan yeşil renkli düz bordür çevrelemektedir. (Bkz: Fotoğraf:49).

Fotoğraf 49: V21 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 2 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

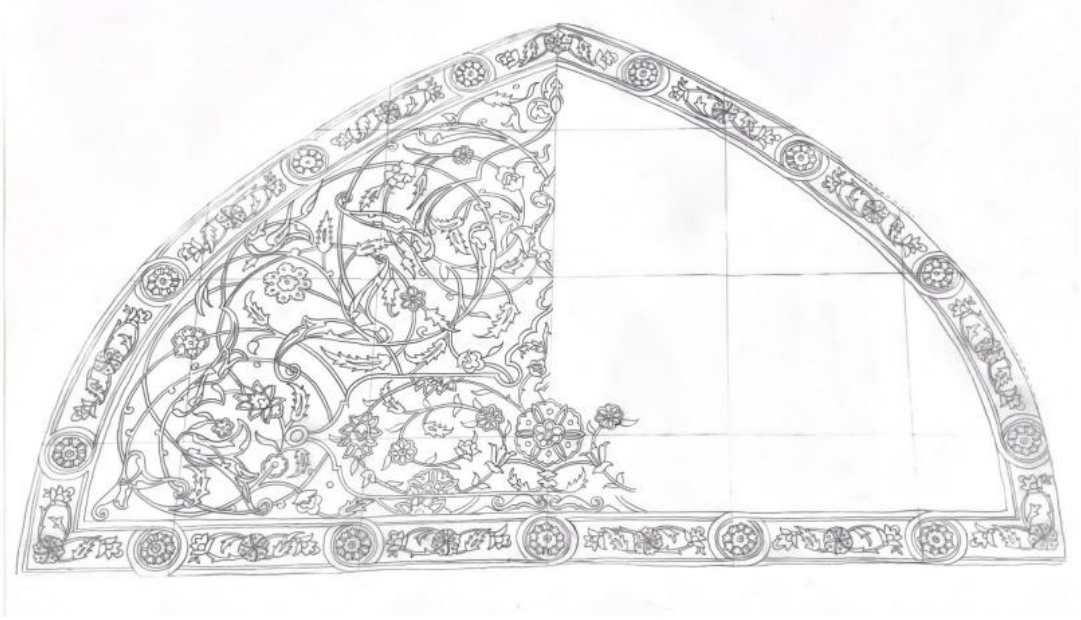

Şekil 29: V21 Vedat Bey Evi -Giriş Kat Hol 2 Kod Nolu Sivri Kemer Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V22

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 1-2-3-4-5 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1913-14

Ebat:-

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Ortabağ

Açıklama: Vedat Bey Evi birinci kat bar 1-2-3-4-5 kod nolu pencere üst alınlığın desenleri ve renkleri aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 53-54-55-57-58). Alınlıkta bulunan çini rumi deseni grubu motifinden oluşu sağ ve sol yöne ilerleyen yarı ulama desendir. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Yapılan çiniler ½ simetrik kompozisyondur. 1-2-3 kod nolu alınlıkta deseni daha kısa tutulmuşken (bkz: Fotoğraf: 52-53-54-55) 4-5 kod nolu alınlıkta aynı desenin daha uzun olduğu görülmektedir. (bkz: Fotoğraf: 56-57-58). Alınlıkta yer alan hurde rumi, ortabağdan çıkış yaparak ayırma rumi ile son bulmaktadır. Hurde rumilerin iç kısmı mavi kobalt ve kırmızı, alınlığın zemin rengi ise turkuaz renginde olmaktadır. Dış bordürü düz mavi kobalt renginde çevrilmiştir.

Fotoğraf 50: Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Barın Giriş Merdivenlerinden Görünüm

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 51: Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

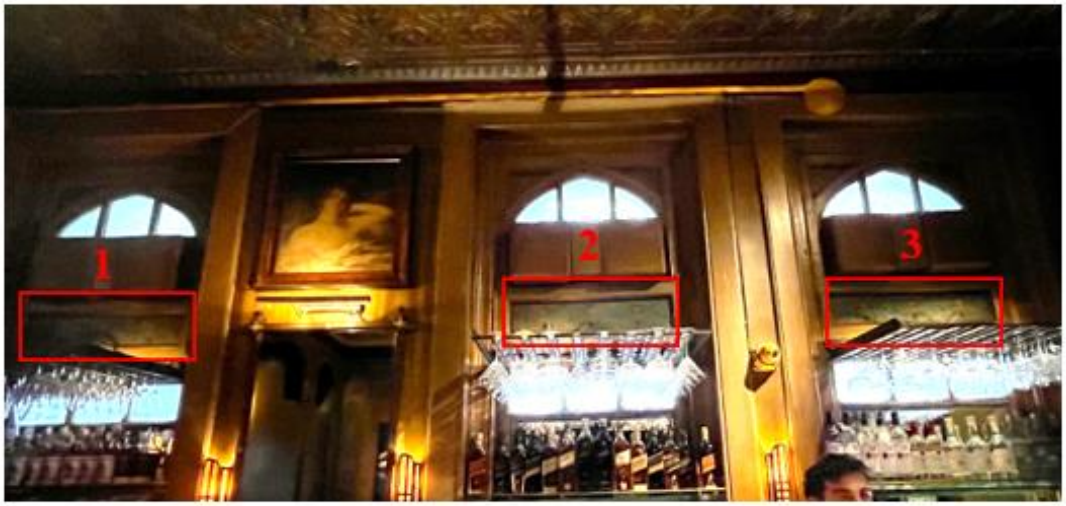

Fotoğraf 52: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 1-2-3 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

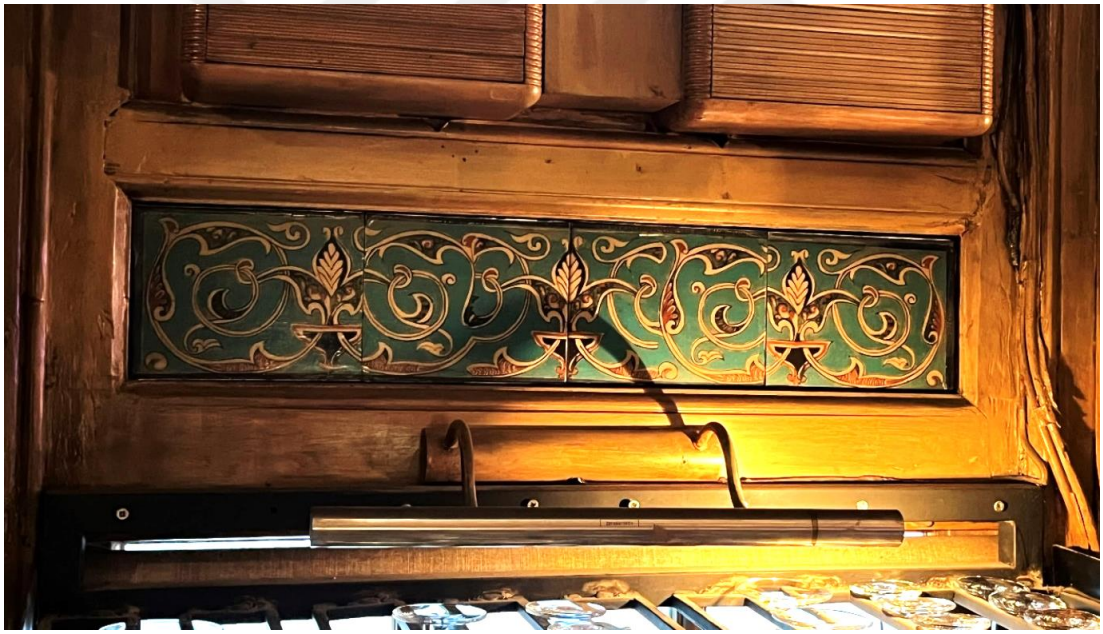

Fotoğraf 53: V22 Vedat Bey Evi-Birinci Kat- Bar 1 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 54: V22 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 2 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 55: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 3 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 56: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 4-5 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 57: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 4 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 58: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 5 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

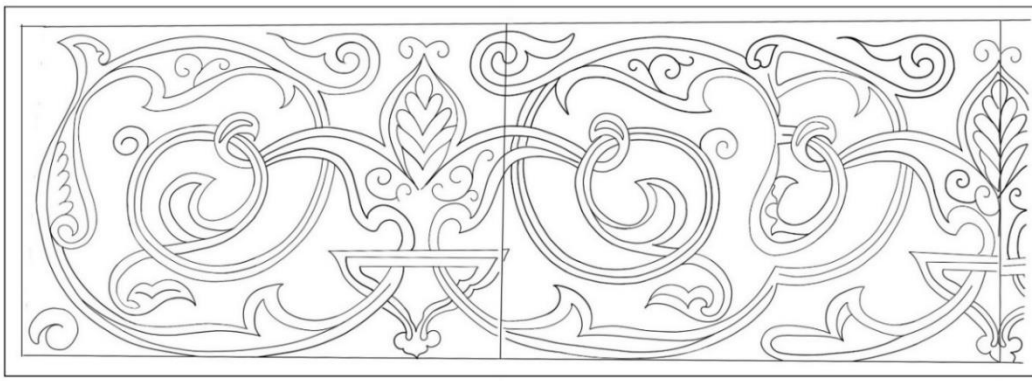

Şekil 30: V22 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 1-2-3-4-5 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V23

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 6 Kod Nolu Şömine

Tarih: 1913-14

Ebat:-

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Bordür, Altıgen ve Dikdörtgen Geometrik Form

Açıklama: Vedat Bey Evi birinci kat bar 6 kod nolu şömine. (bkz: Fotoğraf: 59). Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır. Altıgen ve dikdörtgen şekilli karolar dikey ve yatay olarak mihrap şeklinde istiflenmiştir. Kenar bordürü mavi kobalt renktedir.

Fotoğraf 59: V23 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 6 Kod Nolu Şömine

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

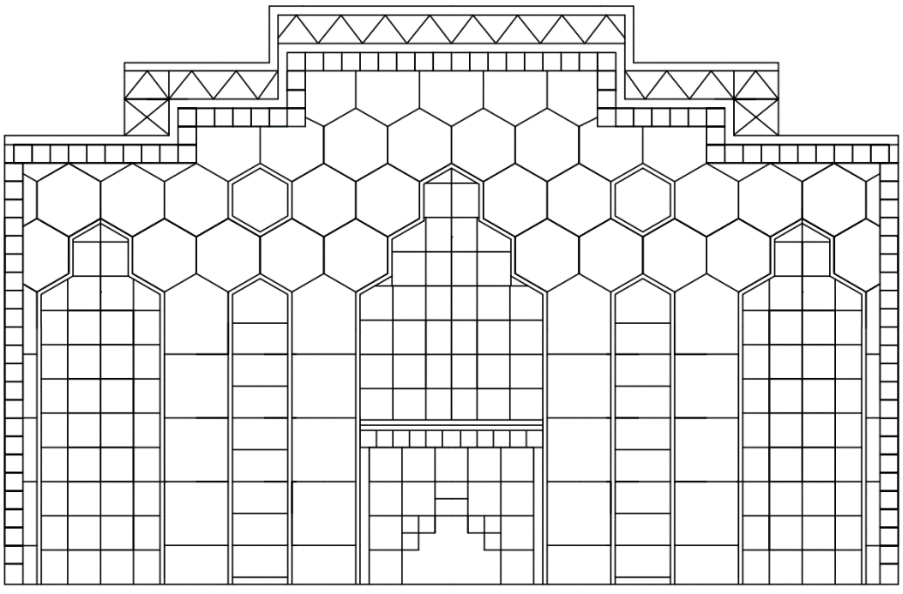

Şekil 31: V23 Vedat Bey Evi-Birinci Kat- Bar 6 Kod Nolu Şömine Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V24

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 7-8-9-10-11 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat:-

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi, Mavi

Kullanılan Motifler: Karanfil, Hatai

Açıklama: Vedat Bey Evi -birinci kat barın ahşap duvarı arasında görülen 7-8-9-10-11 kod nolu çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 60-61-62-63-64). Beyaz zeminli çini karoda stilize hatai ve yarı stilize karanfil motifi kullanılmıştır. Desenin başlangıç noktası alttaki dört yapraklı penç motifinden başlamaktadır. Desen ½ simetrik kompozisyondur. Karanfilin meşimesi turkuaz, sulu mavi ve kırmızı renktedir. Hatai ve tomurcukların rengi ise kırmızı ve sulu mavi üzerine Mavi ile nokta uygulanmıştır. Dış bordürü sulu mavi renginde çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

Fotoğraf 60: V24 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 7 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

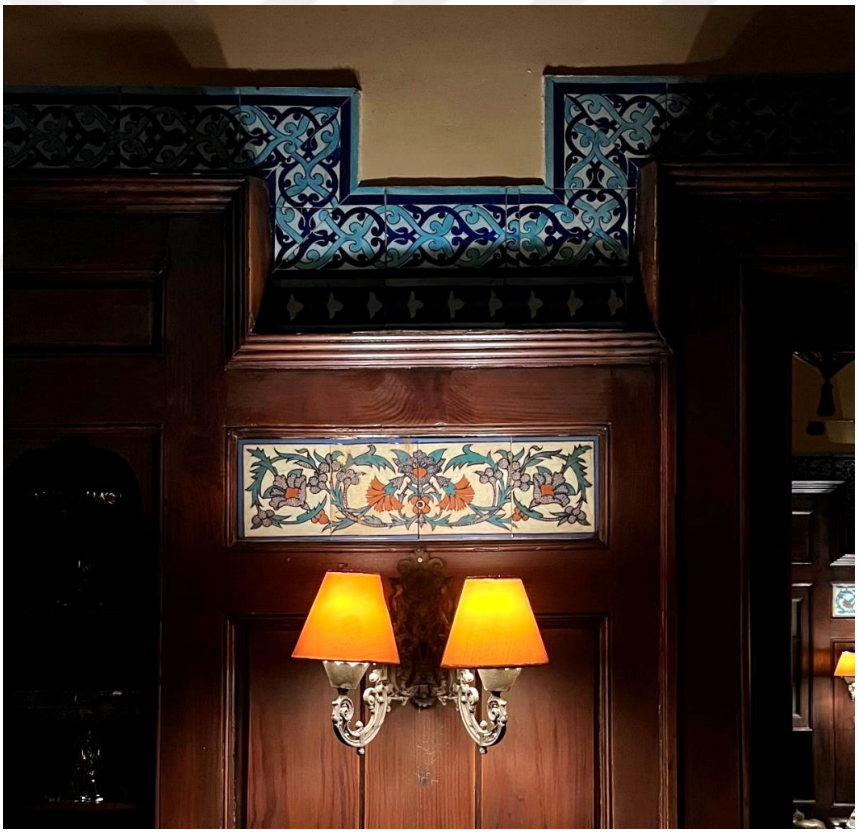

Fotoğraf 61: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 8 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 62: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 9 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 63: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 10 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 64: V24 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 11 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

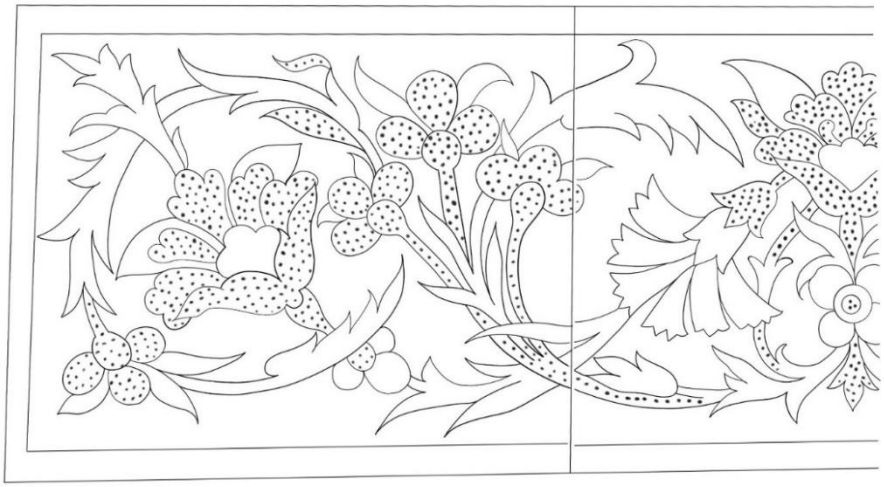

Şekil 32: V24 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 7-8-9-10-11 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V25

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 12-13-14-15 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat:-

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kırmızı, Mavi, Mavi

Kullanılan Motifler: Karanfil, Hatai

Açıklama: Vedat Bey Evi, birinci kat barın ahşap duvarı arasında görülen 12-13-14-15 kod nolu çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (Bkz: Fotoğraf: 65-66-67-68). Beyaz zeminli çini karoda stilize hatai ve yarı stilize karanfil motifi kullanılmıştır. Desenin başlangıç noktası alttaki dört yapraklı penç motifinden başlamaktadır. Desen ½ simetrik kompozisyondur. Karanfilin meşimesi turkuaz, sulu mavi ve kırmızı renktedir. Hatai ve tomurcukların rengi ise kırmızı ve sulu mavi üzerine Mavi ile nokta uygulanmıştır. Dış bordürü sulu mavi renginde çevrilmiştir. Çiniler sır altı tekniğinde uygulanmıştır. Çini karonun montaj sırasında simetrisi alınması gerekirken muhtemelen yetmediği için burada bozuk bir şekilde yapılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 65-66).

Fotoğraf 65: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 12 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 66: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 13 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

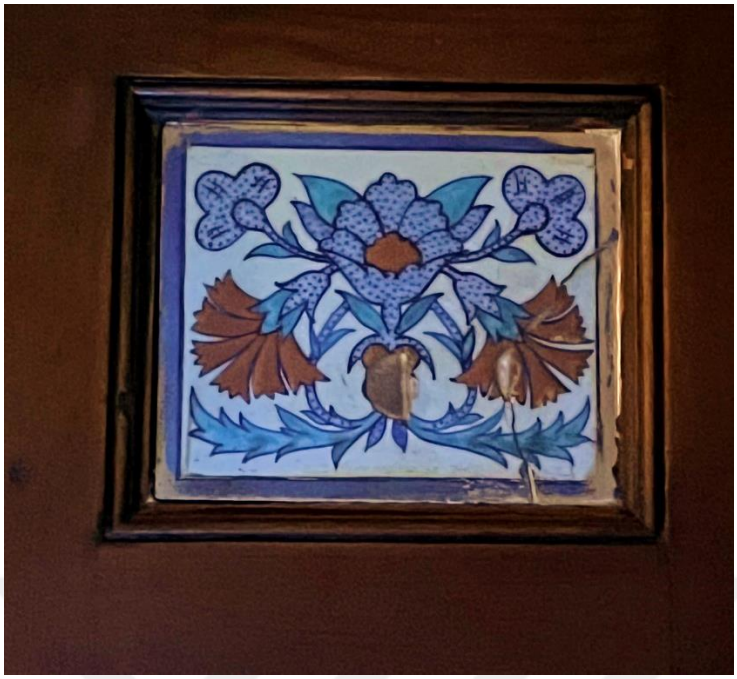

Fotoğraf 67: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 14 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 33: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 14 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 68: V25 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 15 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

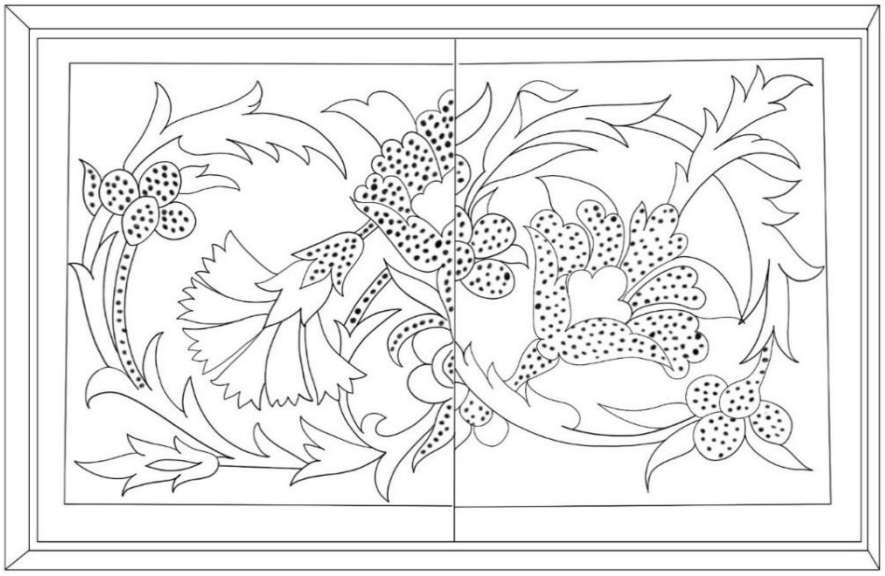

Şekil 34: V25 Vedat Bey Evi- Birinci Kat- Bar 12-13-15 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V26

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 16 Kod Nolu Çeşme

Tarih: 1913-14

Ebat:-

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Bordür, Altıgen ve Dikdörtgen Geometrik Form

Açıklama: Vedat Bey Evi, birinci kat barın giriş holü ahşap duvarı arasında görülen 16 kod nolu çeşme. (bkz: Fotoğraf: 69). Çeşminin yüzeyinde hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır.

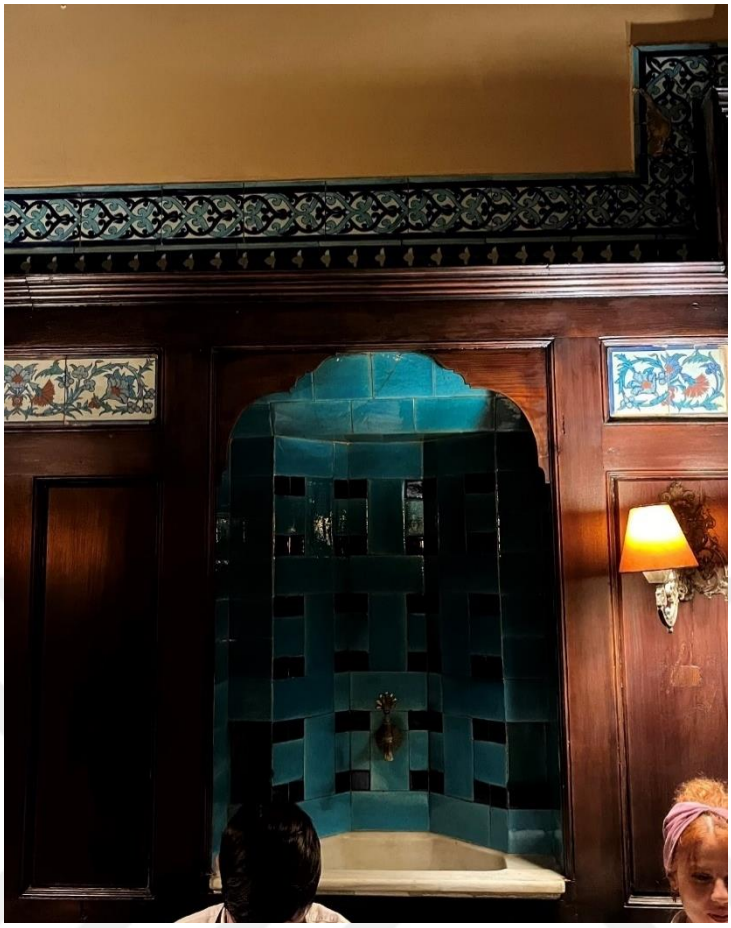

Fotoğraf 69: V26 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar 16 Kod Nolu Çeşme

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V27

Bulunduğu Yer Nişantaşı-Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar 17 Kod Nolu Bordür

Tarih: 1913-14

Ebat: 13x20 cm -10x20 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Rumi, Tepelik

Açıklama: Vedat Bey Evi, birinci kat bar 17 kod nolu bordür. (Bkz: Fotoğraf: 70-71). Ahşap duvar yüzeyinin üstünde bulunan bordür, giriş holünde V18'deki çini bordür ve V19'daki çini bordür desenleri ve renkleri aynı olmaktadır. (Bkz: Fotoğraf: 37-38-40-71-73). Duvar yüzeyinin üst kısmındaki çini bordür ½ simetrik\müsenna rumi motif görünümlü çift iplikli yarı ulama desendir. Geleneksel ahşap oyma deseni olan rumi kuşak deseni kademeli olarak turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. Dikdörtgen çini karo dıştan turkuaz ince bordür, içten mavi kobalt ile devam etmektedir. Rumiler ise turkuaz ve mavi kobalt rengi olup, sır altı tekniği uygulanmıştır. (bkz: Fotoğraf: 72-73). Diğer ikinci bordür alt kısımdaki ince zeminli çini bordür kobalt mavi rengindedir. Diğer çini bordür ise yatay olarak beyaz renkli ardışık rumi tepeliklerden oluşur. Tepelikler arasında yatay oval kırmızı zeminler yer alır. Zemin kobalt mavi renginde sır altı tekniği uygulanmıştır. (bkz: Fotoğraf: 73-76).

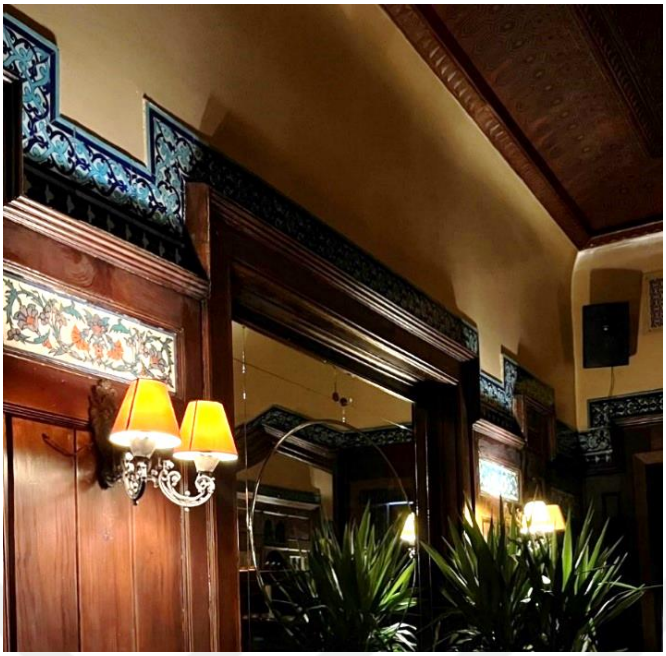

Fotoğraf 70: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

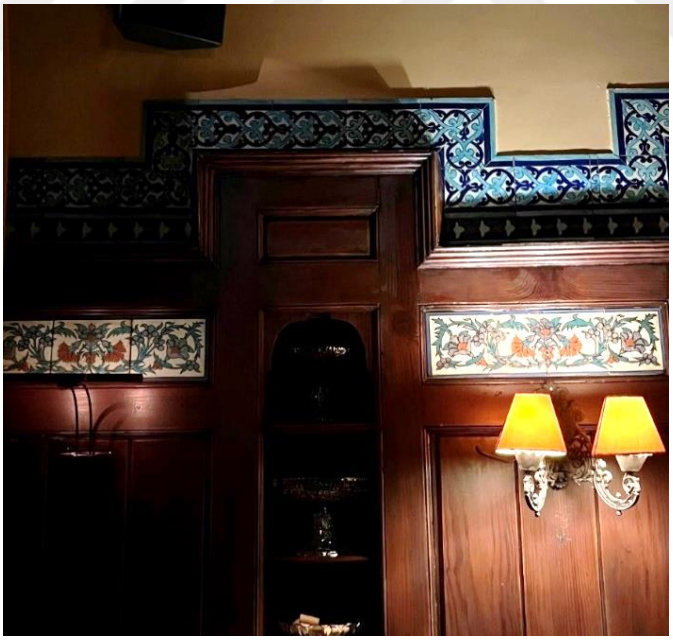

Fotoğraf 71: V27 Vedat Bey Evi Birinci Kat- Bar Bordür 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

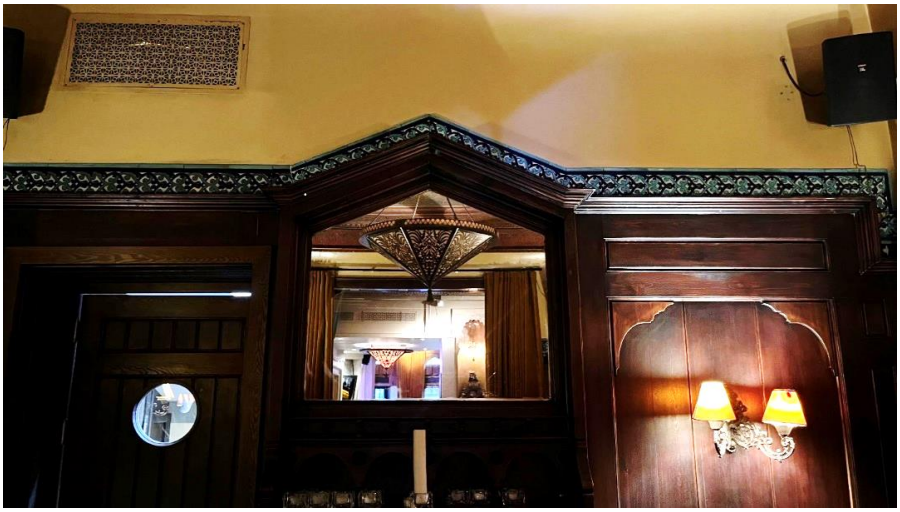

Fotoğraf 72: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

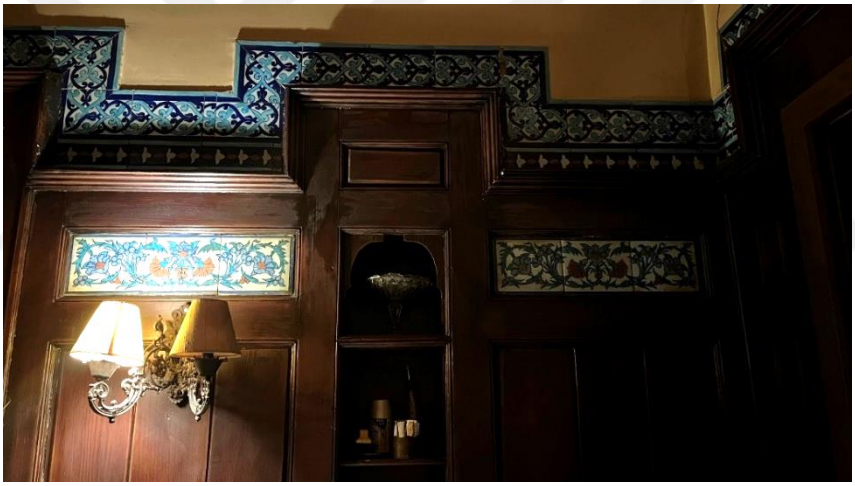

Fotoğraf 73: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 4

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 74: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 5

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 75: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 6

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

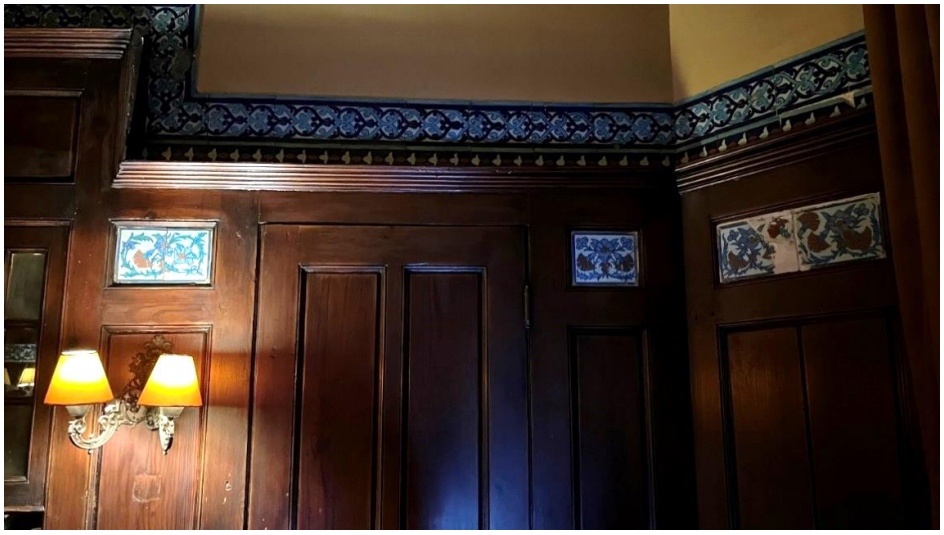

Fotoğraf 76: V27 Vedat Bey Evi -Birinci Kat- Bar Bordür 7

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

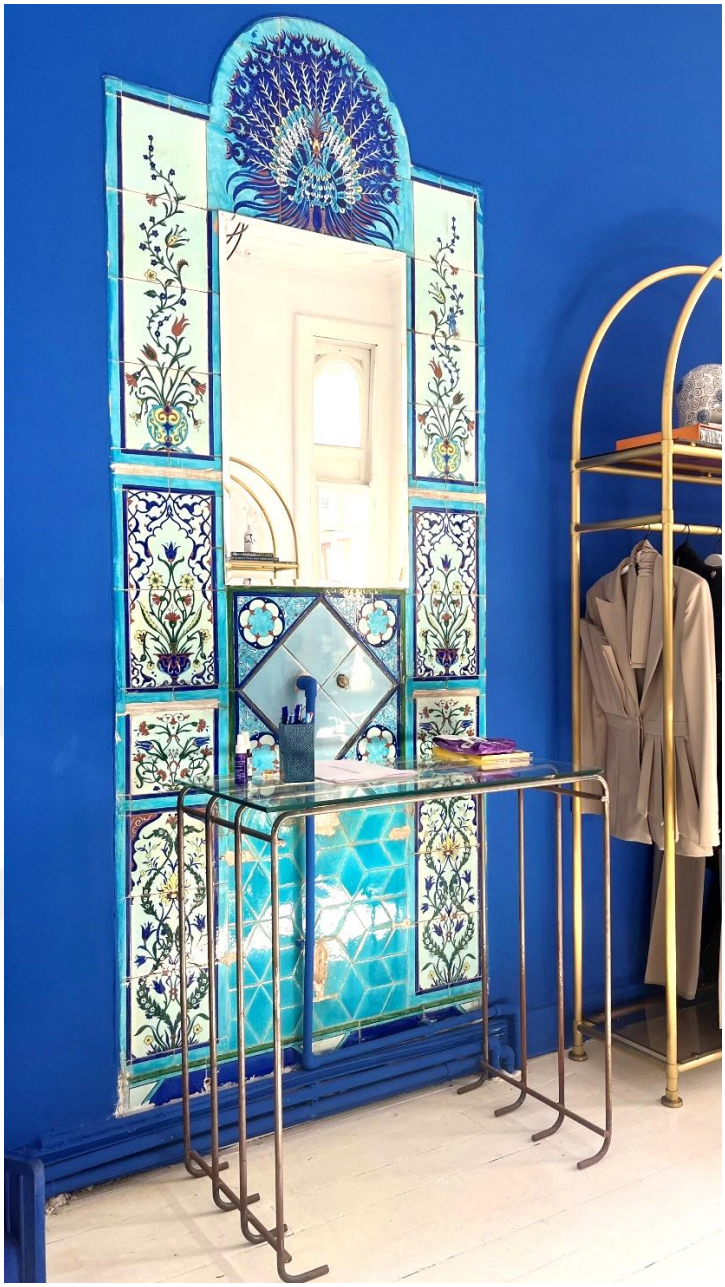

Fotoğraf 77: Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

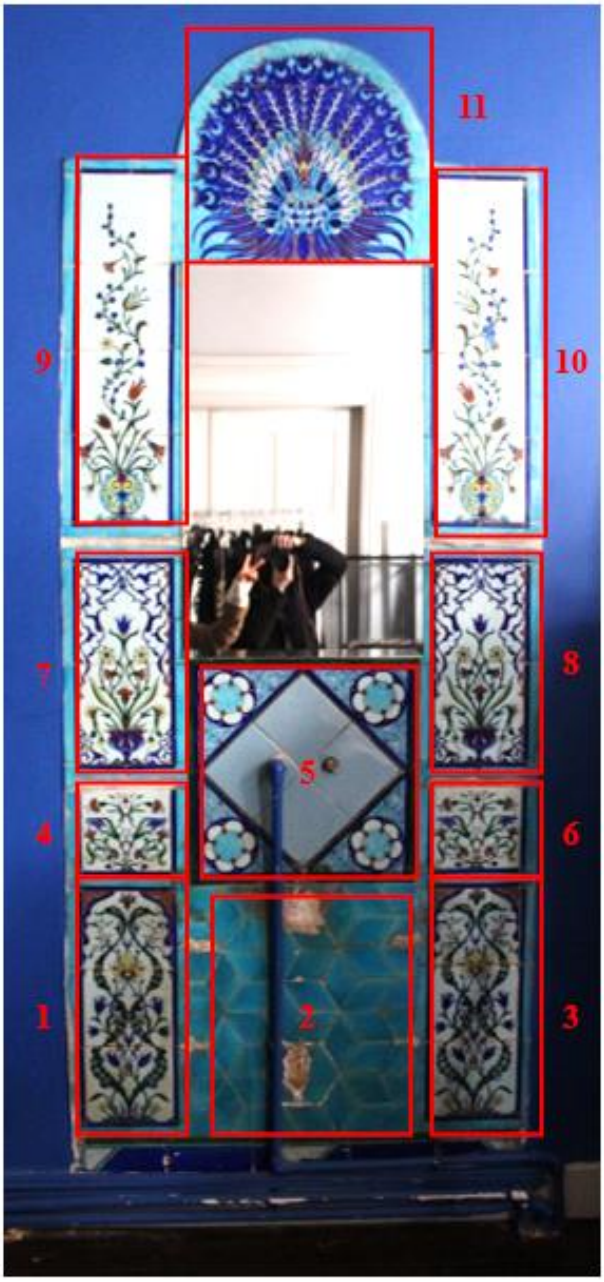

Fotoğraf 78: Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo Çini Pano Detay**; a.** Vedat Bey Evi - İkinci Kat Banyo Çini Pano Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V28

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 1-3 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1913-14

Ebat: 56 x 27

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil, Mavi

Kullanılan Motifler: Nergis Çiçeği, Yaprak, Penç Karanfil, Lale, Rumi

Açıklama: Vedat Bey Evi ikinci kat banyo duvarında 1-3 kod nolu çini panoların desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 79-80). Beyaz zeminli her iki çini panonun deseni ½ simetrik kompozisyondadır. Desenli kitabe arasında sağ ve sola doğru zikzaklar yaparak aşağıdan yukarı çıkış yapan yeşil renkli dilimli yaprakların orta damarı beyaz renkli pençlerden oluşur. Zemindeki otlardan çıkış yapan kobalt renginde yarı stilize çiçek motiflerinin mavi renge dönüşüp yeşil dalları kırmızı tepelikten ikiye ayrılarak üst kısmındaki hatai benzeri nergis motifinden yanlara doğru sarı mineli dallar geçmektedir. Kobalt mavi renkli dallar üstte kırmızı karanfil ile biter. Nergis çiçeği, lale, penç ve karanfil meşime kısımları koyu kırmızı, sarı, mavi kobalt ve yeşildir. 56x27 cm panonun zemin rengi beyaz, iç bordürü mavi kobalt, dış bordürü ise turkuazdır. Çiniler sır altı tekniğinde yapılmıştır.

Fotoğraf 79: V28 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyodaki 1 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

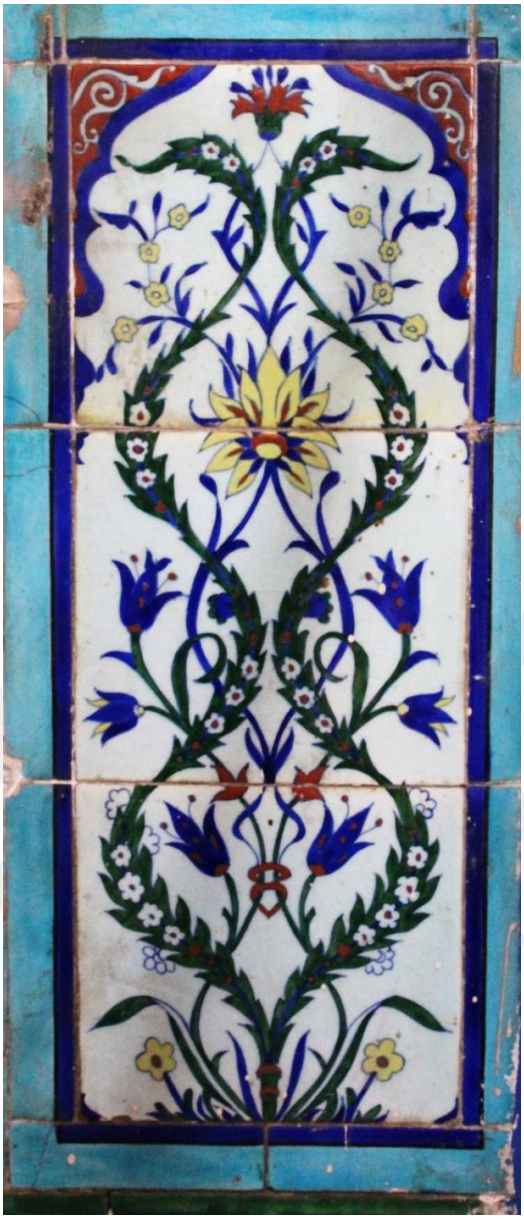

Fotoğraf 80: V28 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 3 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

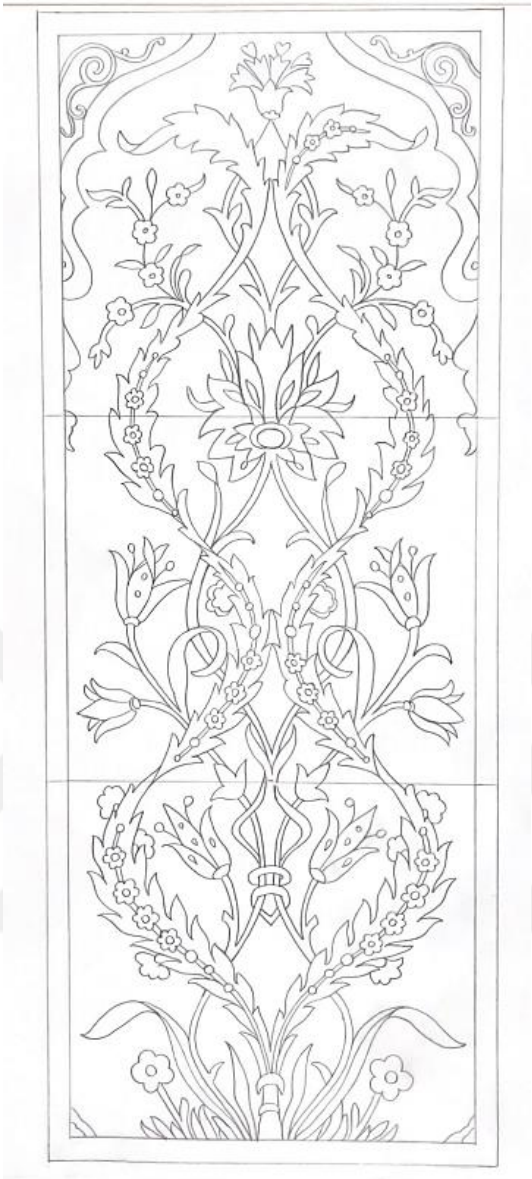

Şekil 35: V28 Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 1-3 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V29

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 2 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: 62 x 56

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Eşkenar Formlu Karo

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo 2 kod nolu çini karo (bkz: Fotoğraf: 81). Çini panoda yer alan eşkenar formlu karoların malzemesi beyaz çini hamuru olup, turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. 62x56 cm eşkenar dörtgen çiniler yatay, çapraz ve düşey olarak istiflenmiştir.

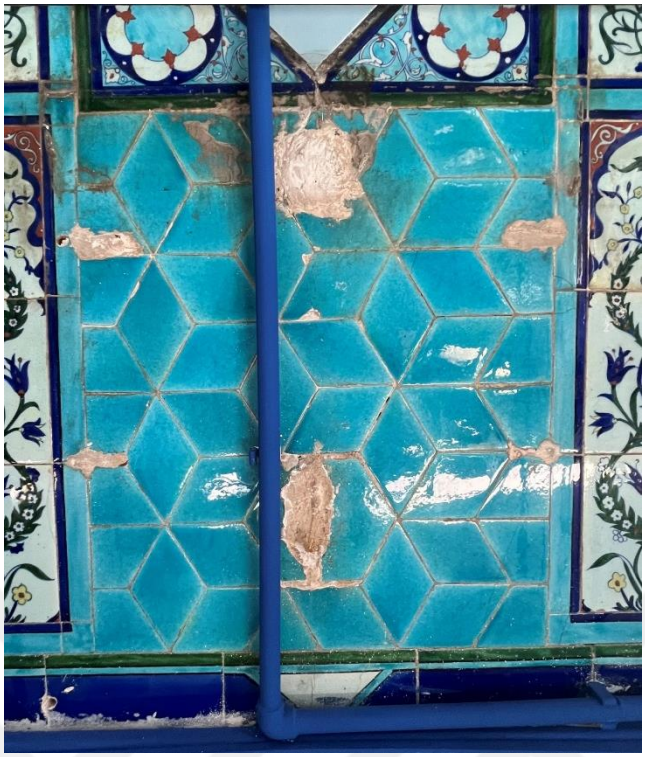

Fotoğraf 81: V29 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 2 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

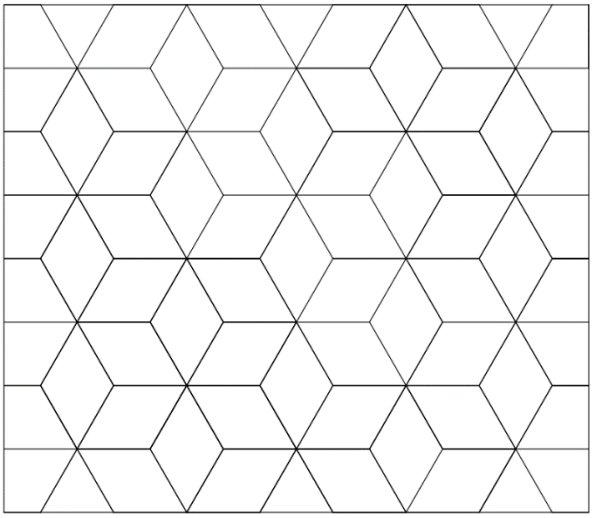

Şekil 36: V29 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 2 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V30

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 4-6 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: 20 x 27

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Kırmızı, Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil, Mavi

Kullanılan Motifler: Yaprak, Kır Çiçekleri, Karanfil, Lale, Rumi, Tepelik

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo 4-6 kod nolu çini karoların desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 82-83). 20x27 cm boyutundaki simetrik çini karoların deseni yarı stilize çiçek motiflerinden oluşmaktadır. Çini karo sır altı tekniğinde olup desen ½ simetri kompozisyondur. Desen çıkışı karo alt zeminindeki küçük yapraklar ve kobalt mavi renginde kır çiçekleri arasında olup karanfil motifi görülmektedir. Vazonun boğaz kısmında kırmızı renkli bir gerdanlık vardır. Kulplar ise dalları kırılmış kırmızı karanfil ve yeşil yapraklarından oluşmaktadır. Osmanlı dönemi çinilerinde görülen vazolu panoları hatırlatmaktadır. Kobalt mavi renkli lale motiflerinin çıkışı da aynı noktadan olup, dalların ayrım noktalarındaki genişlik yine kırmızı renkli gerdanlıklarla kapatılmıştır. Kompozisyonun üst kısmındaki boşluk dengesi kırmızı bir tepelikten çıkan ½ simetrik rumili helezonlarla sağlanmıştır. Aynı noktadan çıkış yapan karanfil ve lale beyaz zemin üzerine uygulanmıştır. Lale, kır çiçekleri, yaprak ve karanfil meşime kısımları koyu kırmızı, mavi kobalt ve yeşildir. Karonun üst kısmında tepelikten çıkan rumi koyu kırmızı renktedir. Karonun zemin rengi beyaz, iç bordürü mavi kobalt, dış bordürü ise turkuazdır.

Fotoğraf 82: V30 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 4 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 83: V30 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 6 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

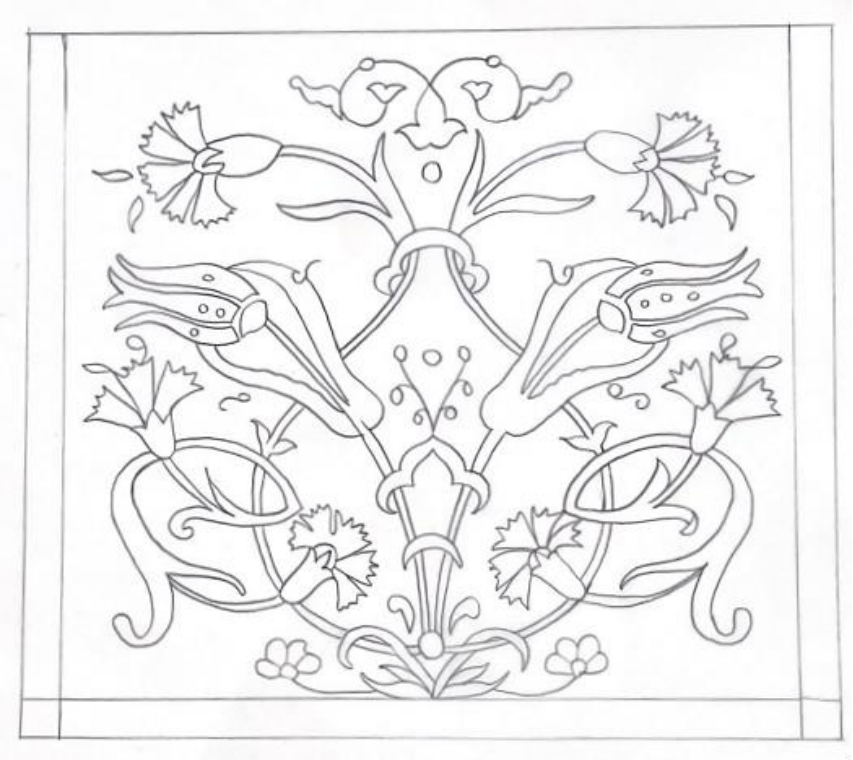

Şekil 37: V30 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 4-6 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V31

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1913-14

Ebat: 51 x 51

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Kırmızı, Mavi, Kobalt Mavi, Turkuaz, Yeşil, Mavi

Kullanılan Motifler: Rumi, Tepelik, Geometrik Form, Düz Karo

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo 5 kod nolu çini pano (bkz: Fotoğraf: 84-85). 51x51 cm boyutunda çini panonun ortasındaki aynanın altındaki çiniler ortada eşkenar formda yerleştirilmiş olan kare çiniler ve etrafında ana kare formu tamamlayan üçgen çinilerden oluşmaktadır. Ortada mavi renkli sır tekniğinde dört tane bulunmaktadır. Karelerin dört bir kenarında penç görünümlü üçgen formlu çinilerin tam ortasına 6 dilimli daireler vardır. Orta kısmı turkuaz, dilimleri oluşturan tepelikler kırmızı, dairenin taç yaprakları ise beyaz ve mavi kobalt renktedir. Daire etrafında rumi motifi çeşitlerinden oluşan serbest desen görülür. Rumi motifler beyaz renklidir. Karonun ana zemini turkuaz, iç bordürü mavi kobalt, dış bordürü ise yeşil renktedir.

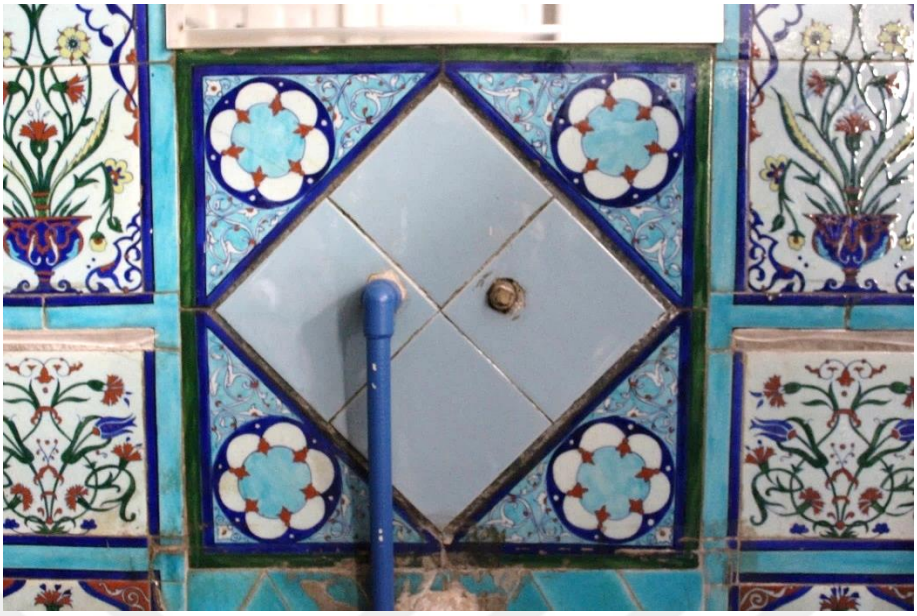

Fotoğraf 84: V31 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 85: V31 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

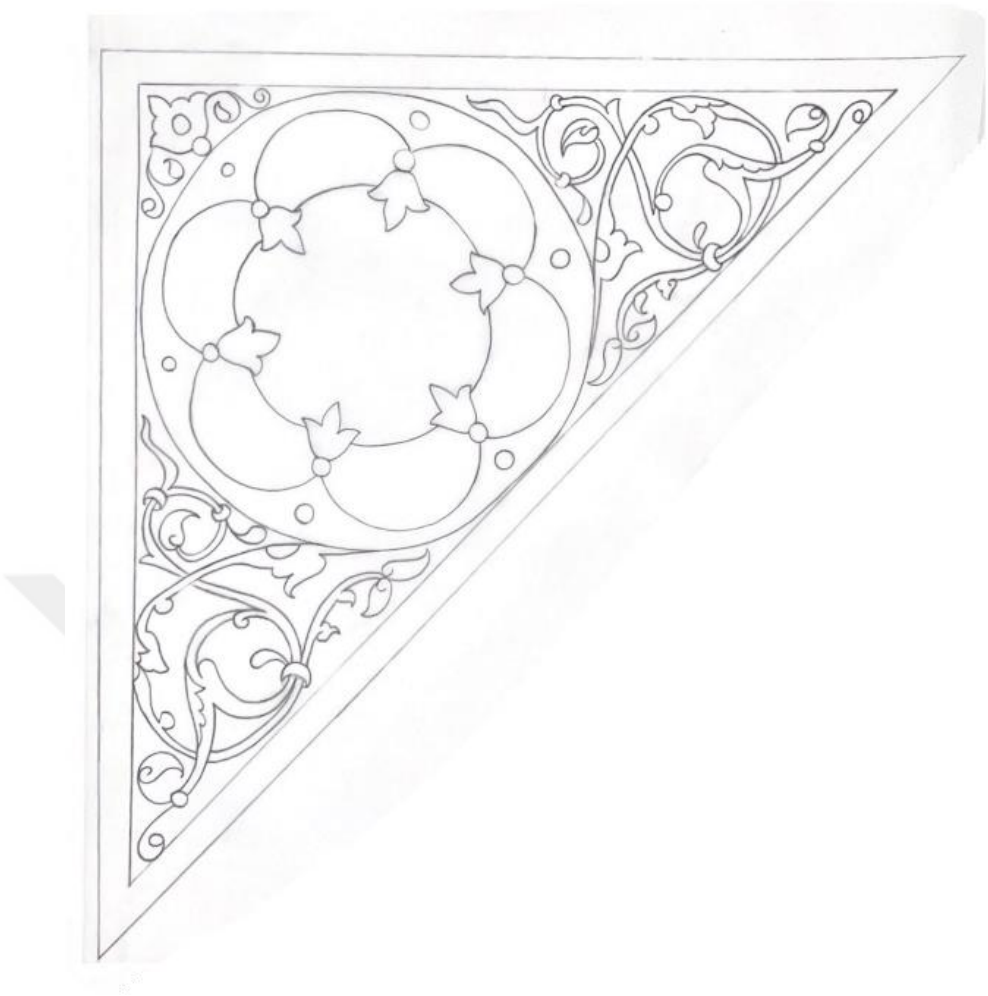

Şekil 38: V31 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 5 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V32

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 7-8 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1913-14

Ebat: 51 x 27

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Turkuaz, Mavi

Kullanılan Motifler: Yaprak, Gonca Gül, Karanfil, Lale, Rumi, Rumi, Vazo

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo 7-8 kod nolu rumi köşebent çini panoların desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 86-87). İki kare karodan oluşan 51x27 cm ebadındaki çini karoların deseni rumi ve yarı stilize hatai motiflerinden oluşmaktadır. Sır altı tekniği ile yapılmış olup ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Desen vazodan tek dal üzerinden çıkış yapan karanfil ile gül, lale ve yaprak motifleri ile tasarlanmıştır. Lale, gül, karanfil, gonca gül ve yaprakların meşime kısmı koyu kırmızı, mavi kobalt, sarı ve yeşil renklerindedir. Köşebentlerdeki rumi motifleri üstte mihrap formlu altta köşelik şeklindedir. Vazonun zemin rengi mavi kobalt, rumiler koyu kırmızı ve turkuazdır. Panonun kenar bordürüne bitişik ½ simetrik rumiler, mavi kobalt ve koyu kırmızı renktir. Panonun zemin rengi beyaz, iç bordürü mavi kobalt, dış bordürü ise turkuazdır.

Fotoğraf 86: V32 Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 7 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

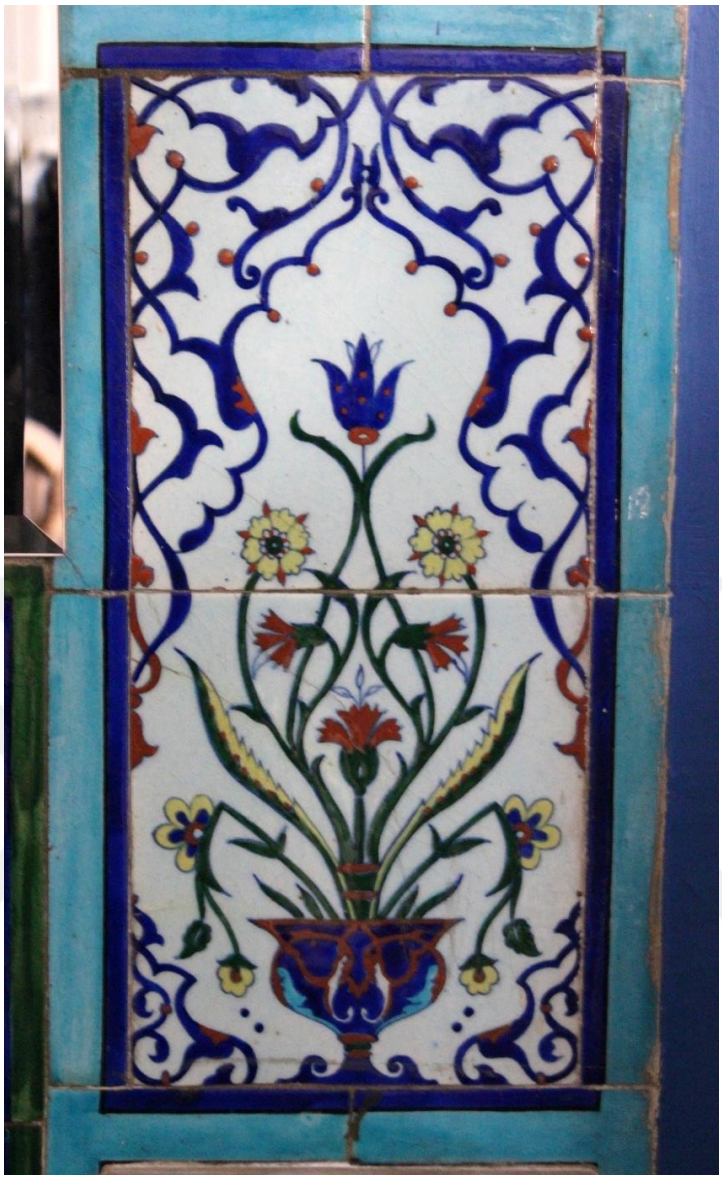

Fotoğraf 87: V32 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 8 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 39: V32 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 7-8 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V33

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi- İkinci Kat Banyo 9-10 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1913-14

Ebat: 79 x 27

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Sarı, Kırmızı, Kobalt Mavi, Yeşil, Turkuaz, Mavi

Kullanılan Motifler: Yaprak, Mine, Kır Çiçekleri, Karanfil, Lale, Rumi, Vazo, Bağlaç

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo ayna kenarı 9-10 kod nolu çini panolar serbest kompozisyon olup desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 88-89). Dörtlü kare karolardan oluşan karoların ebadı 79x27 cm dir. Küp formlu vazodan tek dal üzerinden çıkış yapan serbest desen yarı stilize çiçeklerden mine, kır çiçekleri, karanfil, lale ve yaprak ile tasarlanmıştır. Lale, mine, karanfil, kır çiçekleri ve yaprakların meşime kısmı koyu kırmızı, taç yaprakları mavi kobalt, sarı ve yeşil renklerindedir. Vazonun zemininde görülen desen rumi motiflerinden olup ½ simetriktir. Vazonun zemin rengi sarı, rumiler turkuaz, ortabağ mavi kobalt ve koyu kırmızıdır. Panonun zemin rengi beyaz, iç bordürü mavi kobalt, dış bordürü ise turkuazdır.

Fotoğraf 88: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 9 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 89: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 10 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

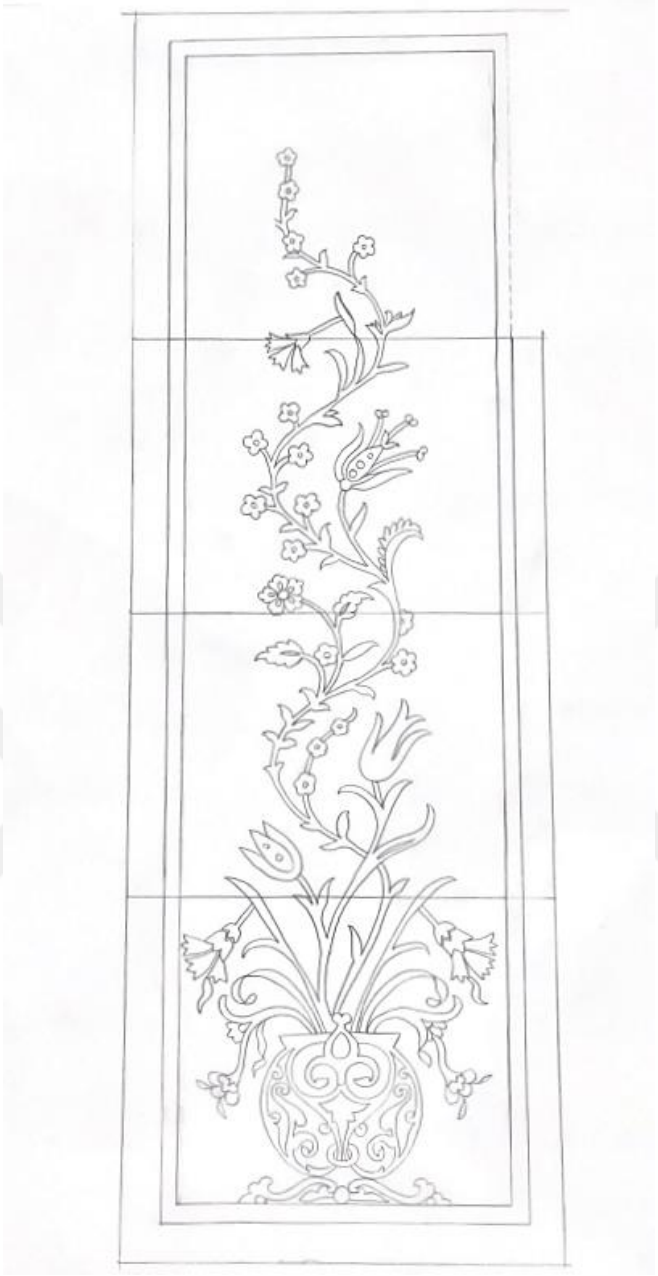

Şekil 40: V33 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 9-10 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: V34

Bulunduğu Yer: Nişantaşı-Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 11 Kod Nolu Tavus Kuşu Çini Pano

Tarih: 1913-14

Ebat: 60 x 49

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Sarı, Kırmızı, Mavi Kobalt, Turkuaz, Mavi

Kullanılan Motifler: Stilize Edilmiş Tavus Kuşu Motifi

Açıklama: Vedat Bey Evi, ikinci kat banyo 11 kod nolu çini panonun karoları (bkz: Fotoğraf: 90). 60x49 cm ebadındadır. Panonun en üst kısmına yerleştirilmiş olan stilize tavus kuşu figürlü panonun çinilerinde sır altı tekniği uygulanmıştır. Tavus kuşu Türk kültüründe genelde bolluk ve bereket şans simgesi olarak kabul edilen bir unsur olup, halı, kilim, mimari vb. gibi duvar yüzeyi çini karolarında da yer almıştır. Örneğin Kubadabad Sarayı çinilerinde farklı tavus kuşu motifleri görmek mümkündür. Osmanlı döneminde ise çini tabak ve seramiklerinde de bu motif uygulanmıştır. Panoda karşıdan görünür halde resmedilen tavus kuşunun on yedi adet yarım ay şeklinde daireler bulunmaktadır. Mavi kobalt renginde olan dairelerin iç kısmında turkuaz renkli yarım daire yer almaktadır. Panonun zemin rengi turkuazdır. Tavus kuşunun gövdesi ile ayaklarıyla birlikte koyu kırmızı, turkuaz, sarı ve beyaz renktedir.

Fotoğraf 90: V34 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 11 Kod Nolu Tavus Kuşu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

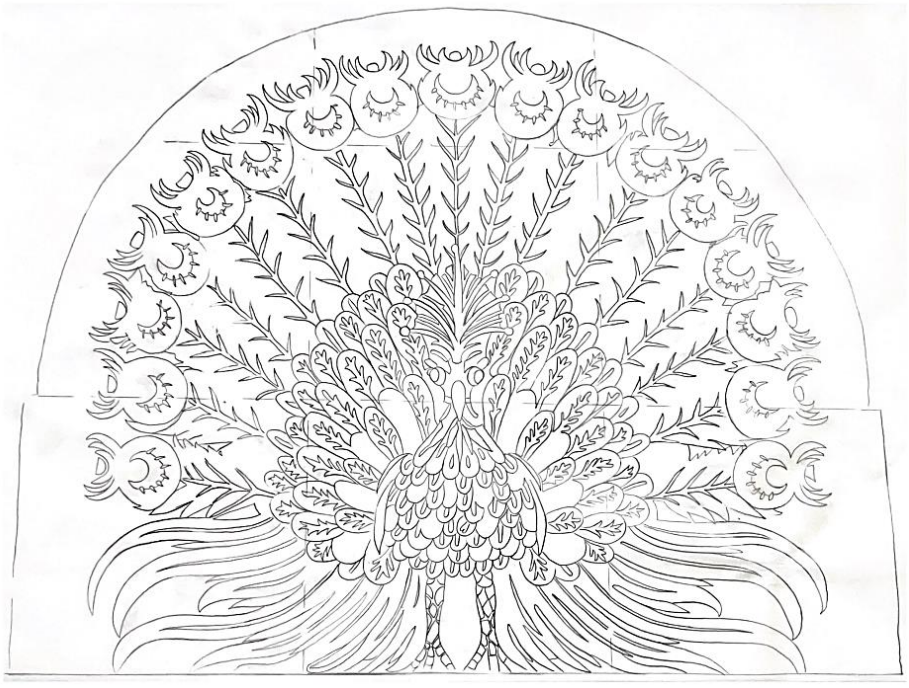

Şekil 41: V34 Vedat Bey Evi -İkinci Kat Banyo 11 Kod Nolu Tavus Kuşu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.6. Sabit Bey Muradiye Han

1914 yılında ticaret yapısı olarak tasarlanan Sabit Bey (Muradiye) Han adlı bina, Mimar Vedat Tek tarafından inşa edilmiştir. İstanbul'un Beyoğlu ilçesi, Galata Şarap İskele Sokağında yer almaktadır. Onur Karahan'ın yüksek lisans tezinde aktardığına göre tapu kayıtlarında yapının Sabit Bey'e ait olan bir dükkân olduğu ifade edilmektedir. Yapının 1918'deki İstanbul işgali sırasında bir süre Fransızlar tarafından karakol olarak kullanıldığını ve bu nedenle Muradiye Karakolu olarak bilindiğini ifade etmektedir. (Karahan, 2007: s.18-19). Binan giriş katıyla beraber altı katlıdır. Geniş pencere açıklıkları ve giriş katının kemerleri, sokağa açılan simetrik bir cephesi vardır. Tezin konusunu ihtiva eden yapılardan biri olan Han'la ilgili araştırmalar sırasında giriş katında düz karo çiniler, birinci ve dördüncü katın pencere alınlıklarının köşeliklerinde rumi desenli çiniler, beşinci katın pencereleri üzerinde ise düz renkli bordür şeklinde çiniler yerleştirildiği görülmüştür. Bu çiniler Kütahya çinisi olup, Mehmet Emin Efendi tarafından bina yüzeyine uygulanmıştır. (Arlı, 1989: s.98) 2021 yılında binayı güçlendirmek amacıyla restorasyona girilmiştir. Restorasyondan önce bu binada muhtelif ofis bürolarının yer aldığı öğrenilmiştir. Günümüzde ise binanın restorasyonu bitmiş hali hazırda boş bir halde bulunmaktadır. Şekil 1'deki bina yüzeyindeki çinilerin bulunduğu alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Fotoğraf 1: Sabit Bey -Muradiye Han Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 2: Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

(NOLU)

Şekil 1: Sabit Bey- Muradiye Han Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S1

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 1-2-3 Kod Nolu Basık Kemer

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada giriş kat 1-2-3 kod nolu basık kemer çinileri kare şeklinde küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 2-3-4-5) Beyaz çini hamuru turkuaz ve renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler basık kemer şeklindeki kapı üstlerine yerleştirilmiştir. Yoğun olarak yerleştirilen kobalt renkli düz karolar arasına boydan boya turkuaz renkli çiniler de konulmuştur. Binanın ön cephe giriş katında sağ, sol ve ortada aynı özellikte basık kemerler yer almaktadır.

Fotoğraf 3: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 1 Kod Nolu Basık Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 2 Kod Nolu Basık Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

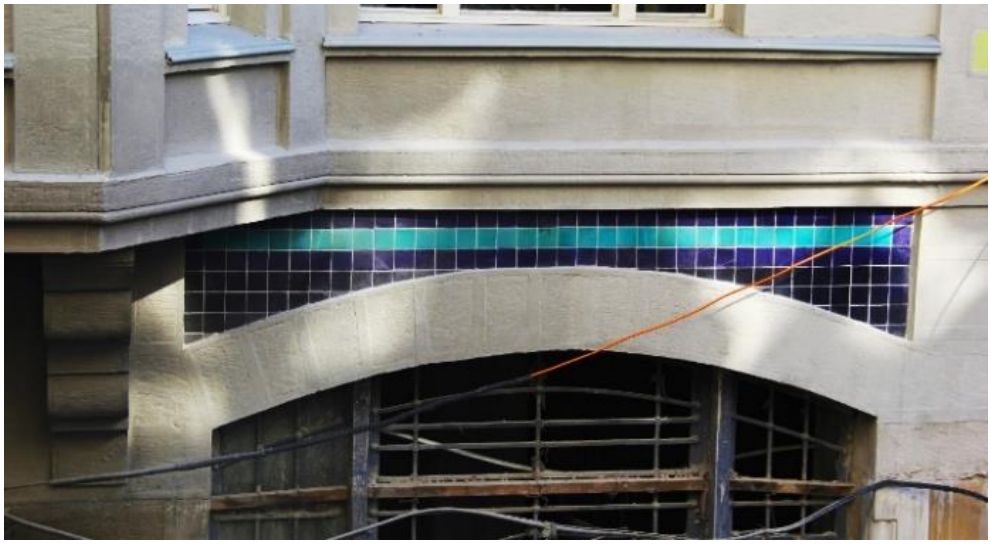

Fotoğraf 5: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 3 Kod Nolu Basık Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

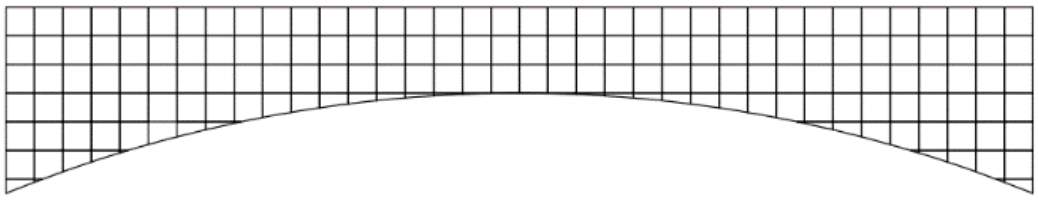

Şekil 2: S1 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 1-2-3 Kod Nolu Basık Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 3: Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S2

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat- 4-5 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Düz Karolardan Oluşan Sekiz Köşeli Yıldız Motifi

Açıklama: Şekil 3'te gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada giriş katının üstündeki pencerelerinin sağ ve sol alt taraflarında 4-5 kod nolu sekiz köşeli yıldız motifli çiniler aynı tarzdadır. (bkz; Fotoğraf: 6-7) Motif kare kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Beyaz çini hamuru turkuaz, kobalt mavi ve sarı renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler küçük karolardan oluşarak geometrik desenli bir form oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 4 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 5 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

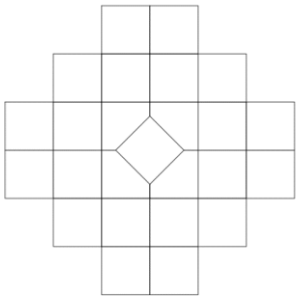

Şekil 4: S2 Sabit Bey- Muradiye Han Giriş Kat 4-5 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 5: Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S3

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6-12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada birinci kat 6-12 kod nolu basık kemer üstü köşeliklerde gösterilen çini desenleri ½ simetrik kompozisyon olup renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 8-9) Kemer köşelikte bulunan çini deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Sır altı tekniğinde olan çini, zemin rengi kobalt mavi, rumiler sarı, kenarı ise turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Kemer köşelikleri çevreleyen turkuaz renkli bordür orta kısımda içi lacivert renkli bir düğüm oluşturmaktadır. Desen etrafındaki turkuaz çinilerin kemer ortasında ki düz lacivert zeminli düğüm taş kabartma kabaraların burada çinilere uygulandığı anımsatmaktadır. Çini desenindeki rumili kompozisyon 16. yy. klasik rumi motifli desenlerden farklıdır. (bkz: Fotoğraf: 10-11-12)

Fotoğraf 8: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 12: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6-12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Karahan, 2007: s.72

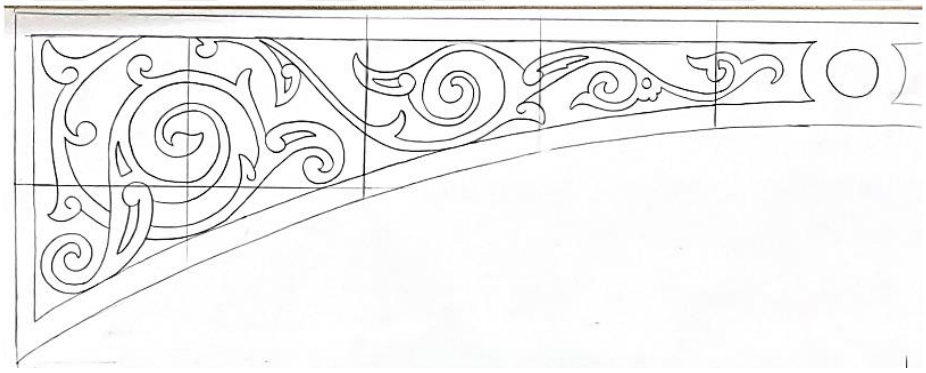

Şekil 6: S3 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 6-12 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: S4

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7-11 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait cephe şemasında ortadaki çıkma kısmın birinci katının 7-11 kod nolu alınlık çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 13-14) Kemer köşelikte bulunan çini deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. ½ simetrik kompozisyondur. Açık sarı renk zeminli rumi tepelikten çıkış yapan iç içe geçmiş helezon sap, hurde rumi motifiyle sonlanmaktadır. Sır altı tekniğinde olan çininin, zemin rengi kobalt mavi olup rumi helezonlar beyaz bırakılmıştır. Kenar bordürü turkuaz renktir. (bkz: Fotoğraf: 15-16)

Fotoğraf 13: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 16: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 11 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

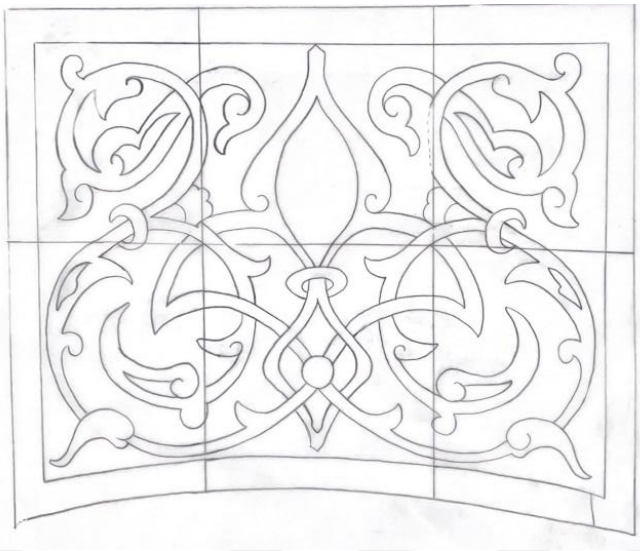

Şekil 7: S4 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 7-11 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: S5

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 9 Kod Nolu Pencere Ortası Yüzey Çini Karolar

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada birinci kat 9 kod nolu karolar, iki pencere arasına yerleştirilmiştir. Gösterilen çiniler alt alta sekiz adet olarak sıralanıp dikdörtgen yatay şeklinde yerleştirilmiştir. Beyaz çini hamurlu karolar turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. (bkz: Fotoğraf: 17)

Fotoğraf 17: S5 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 9 Kod Nolu Pencere Ortası Yüzey Çini Karolar

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

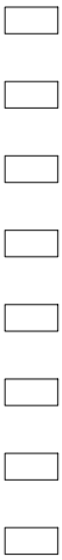

Şekil 8: S5 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 9 Kod Nolu Pencere Ortası Yüzey Çini Karolar Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: S6

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 8-10 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada ortadaki çıkma kısmın birinci katındaki 8-10 kod nolu pencere alınlığında bulunan çinilerin deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmuştur. Her iki pencere çininin desenleri ve renkleri aynı olup ½ simetrik kompozisyondur. (bkz: Fotoğraf: 18-19) Saplarının birleşme ve ayırma noktalarına konulan Ortabağların zemini sarı renktedir. Sır altı tekniğinde olan çinilerin, zemin rengi kobalt mavi, rumiler beyaz, kenarı ise turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 18-19)

Fotoğraf 18: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 8 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 19: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 10 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

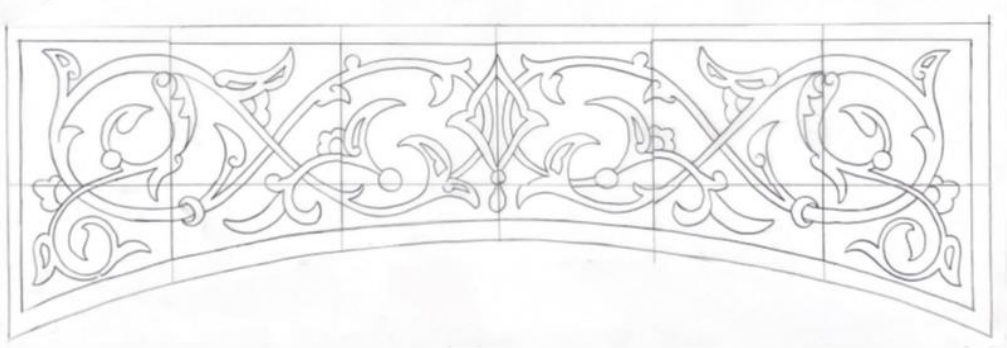

Şekil 9: S6 Sabit Bey- Muradiye Han Birinci Kat 8-10 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

13 NOLU **14 NOLU**

Şekil 10: Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S7

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13-14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Geometrik Desen

Açıklama: Şekil 10'da gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada ikinci kat yan duvarlar üzerindeki 13-14 kod nolu mozaik görünümlü çiniler, geometrik desenli çinilerle aynı tarzda yapılmış olup, kare kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 20-21). Beyaz çini hamuru turkuaz, kobalt mavi, turkuaz ve sarı renkli sır ile sırlanmıştır. Kenar bordürü ise kobalt mavi renktedir. Çiniler küçük karolardan oluşarak geometrik desenli bir form oluşturulmuştur. (bkz: Fotoğraf: 22-23)

Fotoğraf 20: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13 Kod Nolu Geometrik Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 21: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

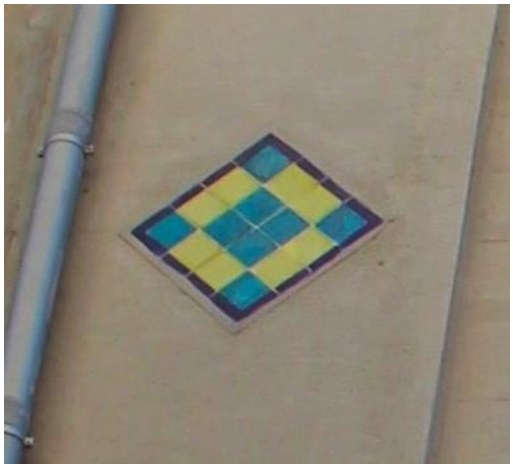

Fotoğraf 22: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 23: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

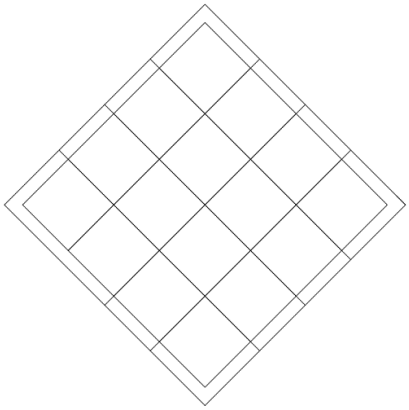

Şekil 11: S7 Sabit Bey- Muradiye Han İkinci Kat 13-14 Kod Nolu Geometrik Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

15 NOLU **16 NOLU**

Şekil 12: Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S8

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15-16 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Kobalt Mavi ve Sarı

Kullanılan Motifler: Geometrik Desen

Açıklama: Şekil 12'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada üçüncü kat Friz altı yan duvarlar üzerindeki 15-16 kod nolu geometrik desenli çiniler aynı tarzda yapılmış olup, mozaik çini görünümlüdür. (bkz: Fotoğraf: 24-25) Çiniler kare kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Beyaz çini hamuru kobalt mavi ve sarı renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler küçük karolardan oluşarak geometrik desenli bir form oluşturulmuştur. (bkz: Fotoğraf: 26-27)

Fotoğraf 24: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 25: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 26: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 27: S8 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

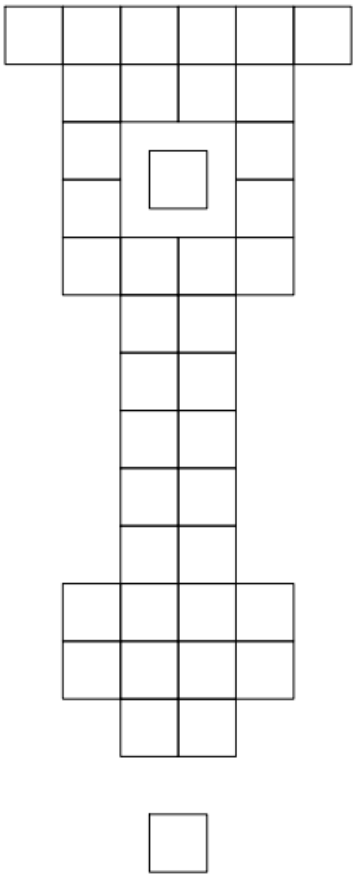

Şekil 13: S8 Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 15-16 Kod Nolu Geometrik Desenli Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

17 NOLU

Şekil 14: Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S9

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Geometrik Çini Bordür

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Kobalt Mavi ve Sarı

Kullanılan Motifler: Geometrik Desen

Açıklama: Şekil 12'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada üçüncü kat ortadaki çıkma kısım ve yan duvar yüzeyinde friz olarak devam eden 17 kod nolu geometrik desenli çini bordür aynı tarzda olup, kare kesimli çinilerin eşkenar dörtgen şeklinde yerleştirilmesinden oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 28-29) Beyaz çini hamuru kobalt mavi ve sarı renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler büyük, küçük karolar halinde kolonlar üzerinde tekli, pencere alınlıklarına dört ve yan yana uzun bir şekilde sabitlenmiştir. (bkz: Fotoğraf:30)

Fotoğraf 28: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Geometrik Desenli Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Geometrik Desenli Bordür Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

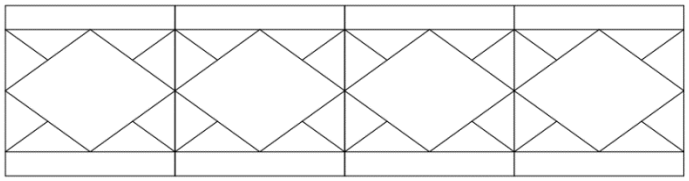

Şekil 15: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Dörtlü Geometrik Desenli Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

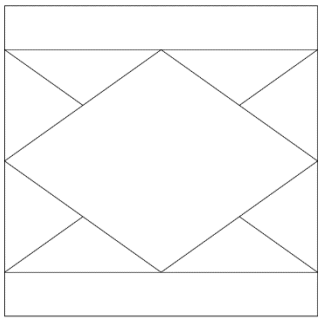

Şekil 16: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Tekli Geometrik Desenli Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 30: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Orta Geometrik Desenli Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

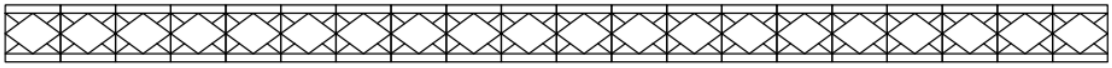

Şekil 17: S9 Sabit Bey- Muradiye Han Üçüncü Kat 17 Kod Nolu Orta Geometrik Desenli Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 18: Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S10

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey Muradiye Han Dördüncü Kat 18-22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Ortabağ, Nokta

Açıklama: Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada dördüncü kat saçak altı yan duvarlar üzerindeki pencerelerin 18-22 kod nolu kırık\üçgen kemer köşeliklerindeki çinilerin deseni aynı olup ½ simetrik kompozisyondur. (bkz: Fotoğraf: 30-31) Yarım ay şeklindeki ortabağdan çıkış yapan helezonlar üzerinde hurde ve ayırma rumi motifleri kullanılmıştır. Sır altı tekniğinde olan çininin zemin rengi kobalt mavi olup, rumiler beyaz bırakılmıştır. Ortabağ sarı, kenar bordürü ise turkuazdır. Simetrisi alınan sağ ve sol kemer köşelikler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 32-33)

Fotoğraf 31: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 32: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 33: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 34: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

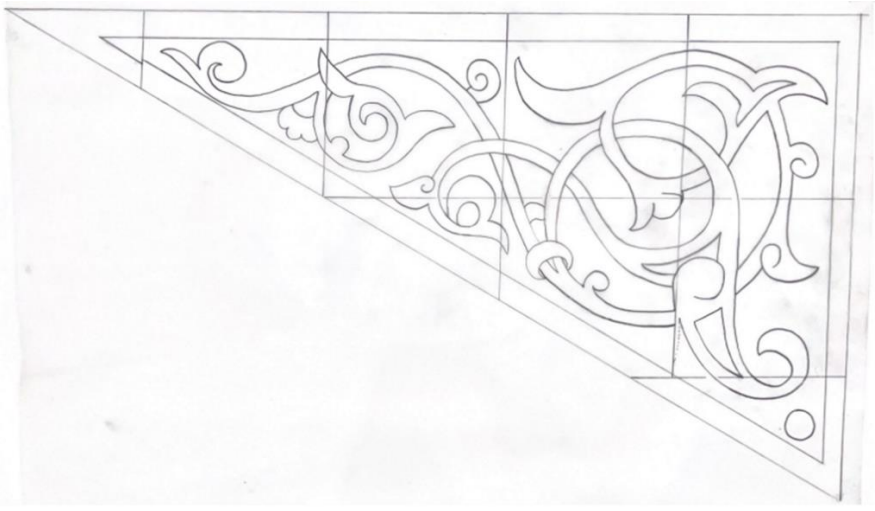

Şekil 19: S10 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 18-22 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: S11

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey Muradiye Han Dördüncü Kat 19-21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi

Açıklama: Şekil 18'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada dördüncü kat 19-21 kod nolu kırık\üçgen kemer çini desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 35-36) Kemer köşelikte bulunan çini ½ simetrik deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmaktadır. Hurde ve ayırma rumilerin saplar üst kısımdaki orta bağın merkezinden alt kısımdaki sap çıkması ters yöne yapıldığı için çizim kurallarına aykırıdır. Kendi için girift bir tarzdadır. Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır. Sır altı tekniğinde olan çini, zemin rengi kobalt mavi, rumiler beyaz, kenarı ise turkuaz renkli düz bordür ile çevrilmiştir. Ortabağlar sarı renktedir. (bkz: Fotoğraf: 37)

Fotoğraf 35: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 19 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 36: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 37: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

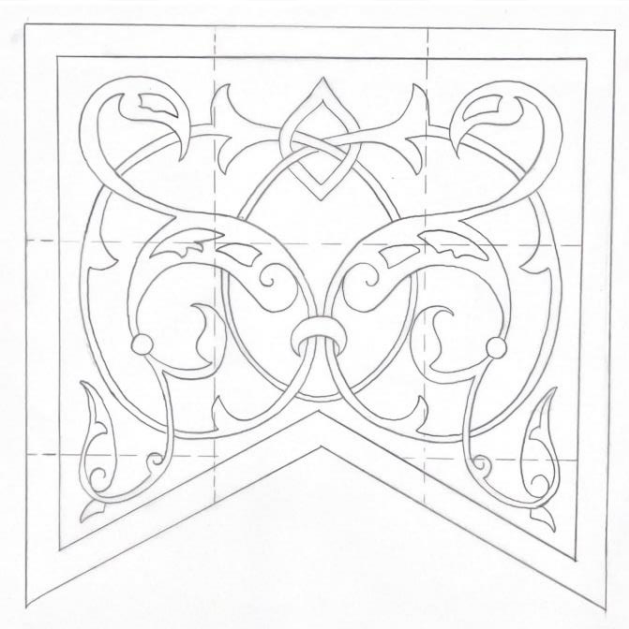

Şekil 20: S11 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 19-21 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: S12

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Sarı

Kullanılan Motifler: Hurde Rumi, Ayırma rumi, Kufi Yazı İbaresi

Açıklama Şekil 18'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada dördüncü kat ortadaki çıkma kısmın saçak altındaki pencerelerin 20 kod nolu kırık\üçgen kemer köşelikleri üzerinde bulunan çini deseni hurde ve ayırma rumi motiflerinden oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 38) Kemer köşeliklerin desen ve renk açısından birbirleriyle aynı olup simetrisi alınmıştır. Orta beyaz zeminli Kufi yazı kemer köşeliklerin birleşiminde yer almakta olup, oval madalyonun içine 'Ya Hafız'' kufi yazı ibaresi yerleştirilmiştir. (Arlı, 1989, s:96). (bkz: Fotoğraf: 38-39) El-Hâfız/El-hafîz; koruyan, gözeten, dengede tutan, muhafaza eden ve Allah'ın varlıklar üzerinde koruyucu olduğu vurgulanan bir kavramdır. (Köksal,2016, s:41) Türk-İslam toplum kültüründe binaların görünen kısımlarına Esma-il Hüsna ya hafız ibaresi korumak gözetmek anlamında olduğu için yerleştirilir. Kufi yazısının etrafında turkuaz renkli serbest desenli rumiler dolanmaktadır. Sır altı tekniğinde olan çini, zemin rengi kobalt mavi, rumiler beyaz bırakılmıştır. Yazının iç kısmı beyaz, yazı kobalt mavi, rumiler turkuaz renktedir. Bağlaçların içi sarı, kenar bordürü ise turkuazdır. (bkz: Fotoğraf: 39)

Fotoğraf 38: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 39: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

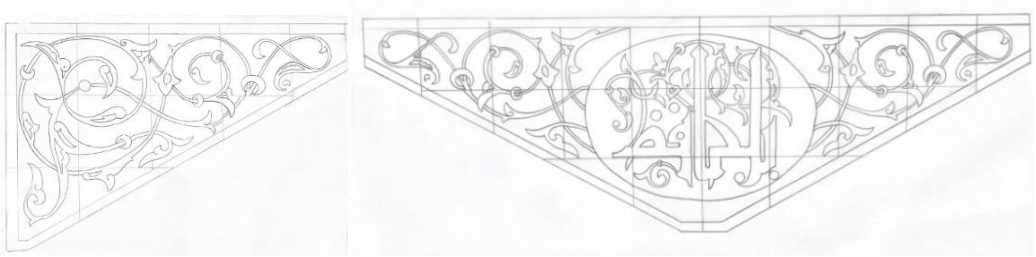

Şekil 21: S12 Sabit Bey- Muradiye Han Dördüncü Kat 20 Kod Nolu Kırık\Üçgen Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

23 NOLU

Şekil 22: Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat Çizim

Kaynak: Karahan, 2007: s.69

Katalog No: S13

Bulunduğu Yer: Karaköy Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür

Tarih: 1914

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 22'de gösterilen, Sabit Bey-Muradiye Han'a ait şemada beşinci kat 23 kod nolu çini bordür. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Bina cephesinin taşkın ve yan yüzeylerinde ince bir friz halindeki turkuaz renkli çiniler pencere üstüne yerleştirilmiştir. Sol pencere üstünden başlayıp sağ pencere üstüne kadar devam eden turkuaz renginde karolar düz sıralanıp ardışık dizilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 40-41-42)

Fotoğraf 40: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 41: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 42: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

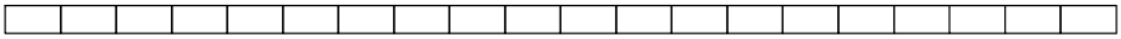

Şekil 23: S13 Sabit Bey- Muradiye Han Beşinci Kat 23 Kod Nolu Çini Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.7. Liman Han (Mes'adet Han)

Mes'adet Han (Liman Han) binası 1915 yılında Eminönü Sirkeci, Hobyar Mahallesinde, düzgün olmayan bir arazi üzerinde beş katlı olarak mimar Vedat Tek tarafından inşa edilmiştir. "Liman Han gelirinin şehzadelere bırakılmak suretiyle yapılan ilk ticari iş hanıdır. Sultan V. Mehmet (Reşat) tarafından, oğullarına hem dükkân hem oda olarak gelir bırakmak amacıyla yaptırmış olduğu Liman Han oğullarının ölümünden sonra tek tek odalar halinde satılmıştır." (Köse, 2021: s.102). "Beş katlı bir yapı olan han, giriş katında iki sütun ve sivri kemerlerde bulunan çini süslemeler yer almaktadır. İkinci katta bulunan basık kemerli pencereler ile üçüncü ve dördüncü kattaki ise sivri kemerli pencerelerin üstü ve araları turkuaz renkli çinilerle kaplıdır. Hatai üslubu ve geometrik desenli çini karolar sır altı ve renkli sır tekniği ile yapılmıştır." (Batur,2003: s.149). "Binanın iç kısmında U şeklinde merdiven bulunmakta olup, orta yerde asansör vardır. Duvar yüzeylerinde yarısına kadar birbirine geçmeli hasır örgü tekniğine benzeyen çini karolar kullanılmıştır. Kütahya'da üretilen binanın çinileri Mehmet Emin Efendi tarafından yapılmıştır." (Arlı, 1989, s.74). Liman Han ile ilgili araştırmalar sırasında mülkiyeti İstanbul Ticaret Odasına ait olan han, 2020 yılında binayı güçlendirmek amacıyla "If Mimarlık" tarafından restore edilmiştir. Günümüzde binanın restorasyonu bitmiş olup, kültür-sanat ve araştırma mekânı olarak kullanılmaktadır.

Fotoğraf 1: Liman Han Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 2: Liman Han Ön Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1: Liman Han Ön Cephe Giriş Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L1

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Geometrik Motif

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe giriş katındaki pencere üstlerinde görülen ve 1-7-8-9 kod nolu sivri kemerlerin köşeliklerinde yer alan çini süsleme deseni aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 3-4-5-6) Turkuaz renkte olan zemin karolar, sır altı tekniğinde yapılmıştır. Kenar bordürü kobalt mavidir. Turkuaz zeminli sivri kemer köşeliğin tam ortasında bordürleri yeşil ve kobalt mavi olan üç adet daire formun içinde birbirinden farklı sekiz köşeli yıldız motifi bulunmaktadır. Ayrıca üçgen bir formu oluşturan bu dairelerin üst ve alt köşelerin daha küçük yeşil bordürlü, beyaz zeminli beş köşeli yıldızlı daireler yer almaktadır. Büyük dairelerin zemini beyaz, mavi kobalt dilimlerin zemini sarı, ortası ise koyu kırmızı renktedir. Çinilerin bulunduğu kısım çok yüksekte olduğundan karoların ebadını ölçmek mümkün olmamıştır.

Fotoğraf 3: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 5: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

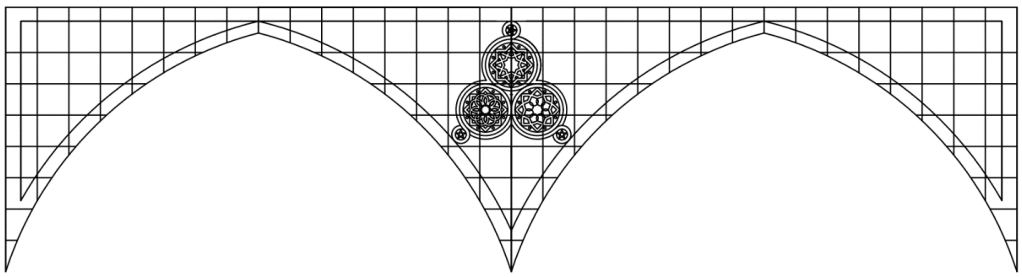

Şekil 2: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelikte Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

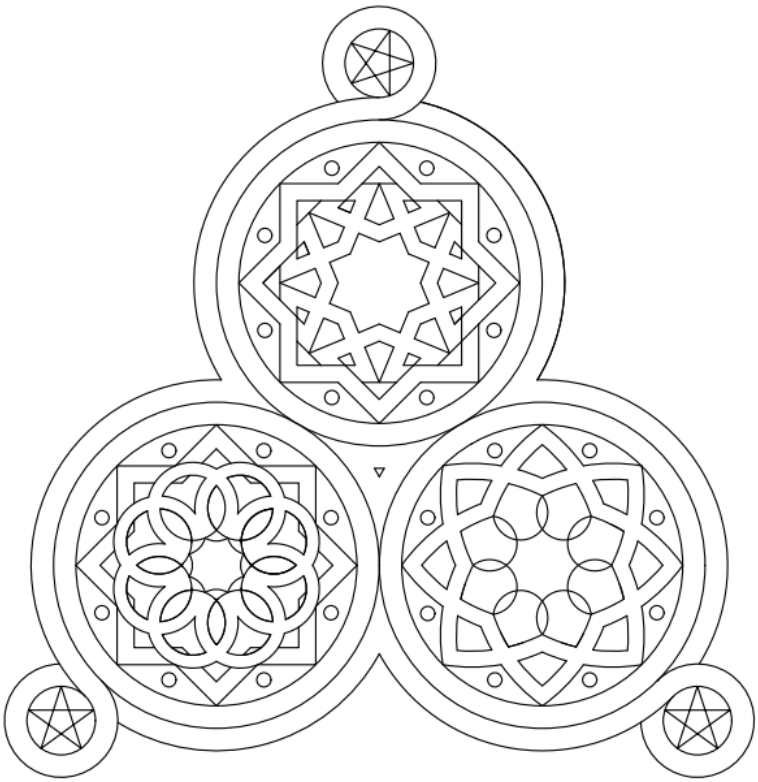

Şekil 3: L1 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 1-7-8-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelikte Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L2

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlıkları

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli sır tekniği, Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Tepelik, Penç, Ayırma rumi, Kabara

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe giriş kapısının iki yanındaki 2-6 kod nolu sekiz dilimli mermer sütun başlıklarında yer alan çinilerin deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 8-9-10) Mermer yıldız dilimler arasındaki üçgen şeklindeki çini karolar, sütun başlığının etrafına sekiz adet yerleştirilmiş alt kısmında da sağır nişler uçlarına turkuaz renkli çini kabaralar konulmuştur. Üçgen formlu çiniler sır altı, kabaralar renkli sır tekniğinde uygulanmıştır. Turkuaz zeminli üçgen formlu çini karoda dilimli rumi ve tepelik motifi kullanılmış, rumi tepeliğin üstünde beş dilimli küçük bir penç bulunmaktadır. Sır altı tekniğinde uygulanan çini karoda, rumi tepeliğin rengi kobalt mavi, ortaları kırmızı etrafı beyaz zeminlidir. (bkz: Fotoğraf: 11)

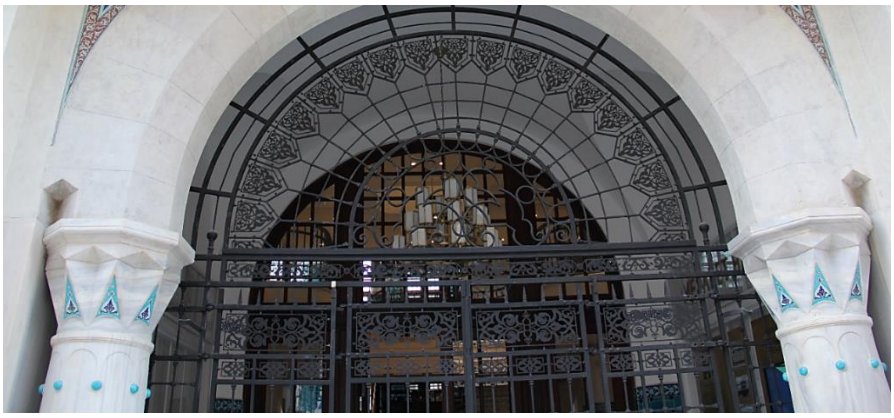

Fotoğraf 8: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlıkları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Sütun Başlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 6 Kod Nolu Sütun Başlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlık Üçgen Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

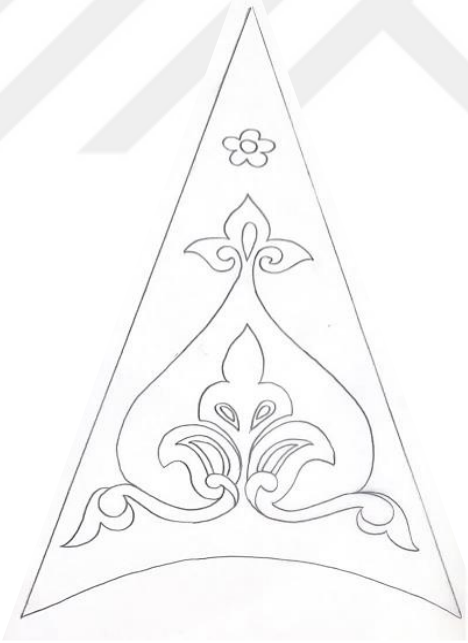

Şekil 4: L2 Liman Han Ön Cephe Giriş Kat 2-6 Kod Nolu Sütun Başlık Üçgen Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L3

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 3-5 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe giriş kapı üstündeki saçak altı 3-5 kod nolu çini karoların deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12) Sivri kemer köşeliğin üstünde bulunan duvar yüzeyleri hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır.

Fotoğraf 12: L3 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 3-5 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

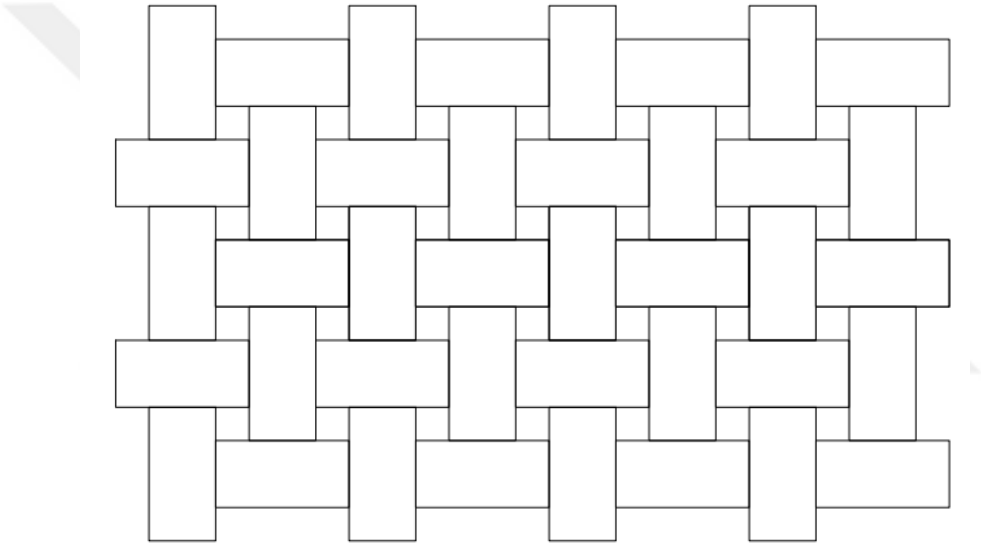

Şekil 5: L3 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 3-5 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L4

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Hatai, Penç, Gonca Gül, Yaprak, Ayırma Rumi, Hurde Rumi**,** Kabara, Sekiz Köşeli Yıldız, Zencerek

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe kapı üstündeki giriş kat 4 kod nolu kemer. (bkz: Fotoğraf: 13) Köşelikte bulunan çini desen, hatai ve rumi grubu motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Zemin rengi kobalt mavidir. Çınar yapraklı hatai motifinin etrafındaki hurde ve ayırma rumilerin sapı, ince bordürün üzerindeki koyu kırmızı renginde olan tepelikten çıkış yapmaktadır. Orta kabaranın yanlarında da beyaz zeminli kırmızı renkli rumilerden oluşan bir rumi motif vardır. Rumilerin arasında dolaşan dallar üzerinde ½ simetrik hatai, penç, dilimli yaprak, gonca gül, motifleri kullanılmıştır. Desenin hazırlanışında hatai grubu motiflerin sapları hatai motifi esas alınarak çanak yapraklarından çıkış yaptığı için kompozisyon kural hatası görülmektedir. Hatai, penç ve gonca gül meşime kısımları kırmızı ve turkuazla renklendirilmiştir. Bordürün ince turkuaz zeminli iplikleri ikili anahtarlı beyaz zencerek desenlidir. Bordür ise koyu kırmızı zemin üzerine beyaz renkli hatai, yaprak ve penç motiflerinden oluşan çift iplik, ters simetrik ve yarı ulama bir desenle çevrili olup, motiflerin meşime, damar kısımlarına ve taç yapraklarına kırmızı ile süslemeler yapıldığı görülmektedir. Kemer köşelikleri simetrik olarak ayıran kabara ortada yer almaktadır. Kabaranın üzerinde birbirine yıldız şekil kullanılmıştır. Kırmızı renginde olan kabaranın çevresinde bordür dönmektedir. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır.

Fotoğraf 13: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 6: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Koçak, 2021: s.143

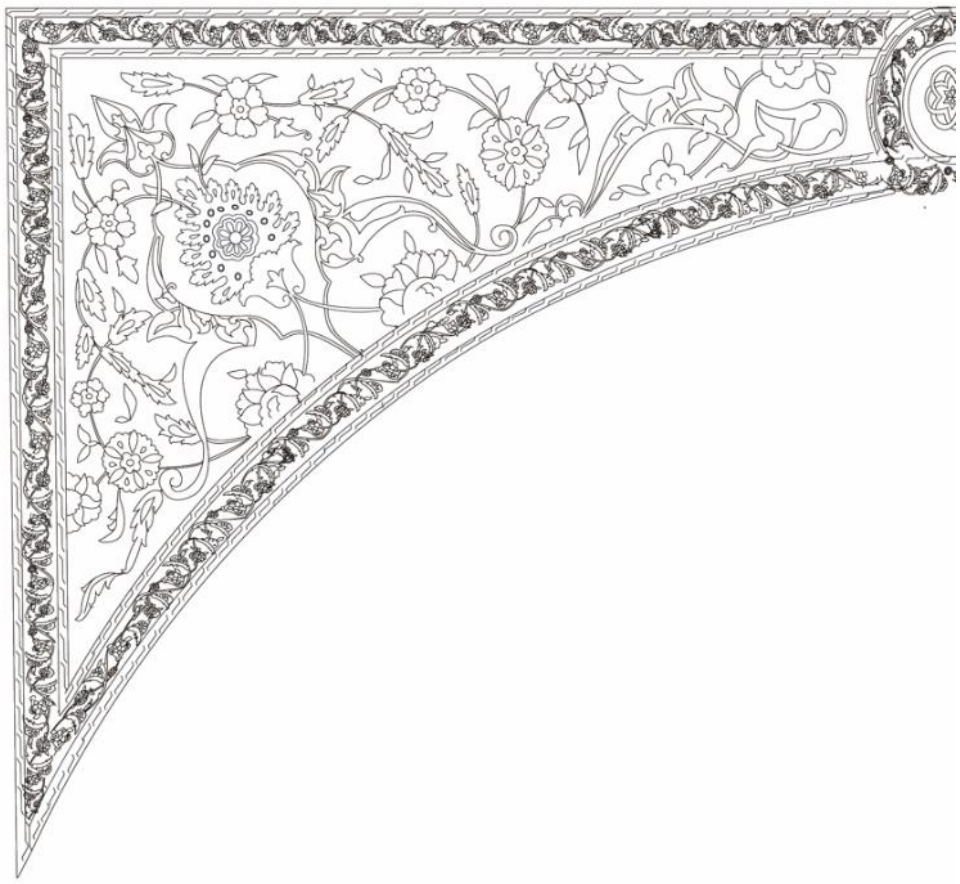

Şekil 7: L4 Liman Han Ön Cephe Giriş Kapı Üstü 4 Kod Nolu Kemer Köşelik Detay Çizim

Kaynak: Koçak, 2021: s.143

Şekil 8: Liman Han Ön Cephe Birinci Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L5

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 10-12-14-16-17-19-20-22 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe birinci kat 10-12-14-16-17-19-20-22 kod nolu pencereleri çevreleyen tek renkli çini bordürler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 14-15) Beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Eşkenar dörtgen çiniler pencere kenarına ve üstüne yatay ve düşey olarak sıralanmıştır. Desen dıştan ince kobalt mavi renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 14: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 10-12 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 14-16-17-19-20-22 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

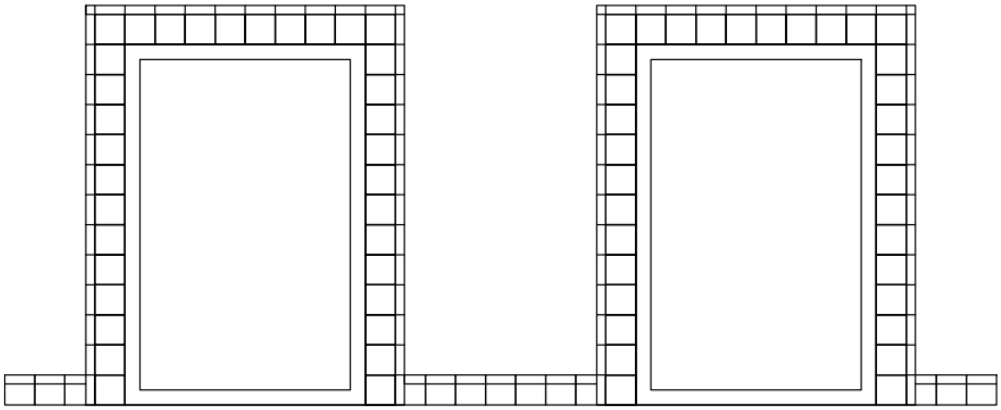

Şekil 9: L5 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 10-12-14-16-17-19-20-22 Kod Nolu Pencere Kenar Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L6

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11-15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifi, Kabara

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe birinci kat pencereleri arasına yerleştirilen 11-15-18-21 kod nolu sekiz köşeli yıldız motifli çini deseni aynıdır. (bkz: Fotoğraf:16-17) Mozaik görünümlü eşkenar dörtgen çiniler pencerelerin üst orta kısmında yer almaktadır. Sır altı tekniği uygulanan çini karolar, sekiz köşeli yıldız motifli çini yeşil, kobalt mavi, sarı ve kırmızı renktedir. Motifin tam ortasındaki kabara turkuaz renginde olup, renkli sır tekniğinde yapılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 18)

Fotoğraf 16: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11-15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

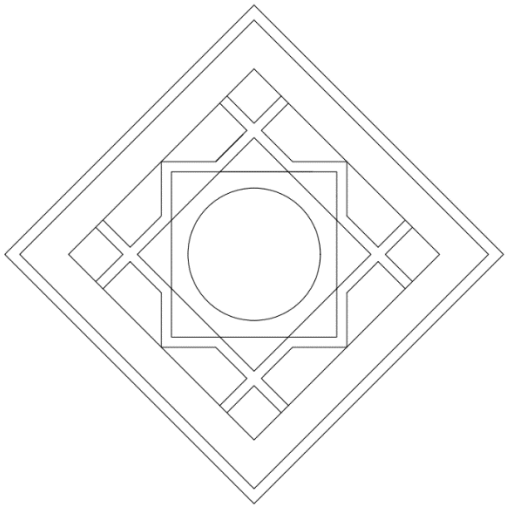

Şekil 10: L6 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 11-15-18-21 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L7

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi, Tepelik, Ortabağ

Açıklama: Şekil 8'de gösterilen, Liman Han' a ait şemadaki ön cephe taşkın kısmın birinci katındaki 13 kod nolu alınlık. Pencerelerin üstündeki yan yana beş adet alınlık desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 19) Sır altı tekniğinde olan desen ½ simetri kompozisyondur. Pencere üstünde bulunan dikdörtgen çini alınlığın alt kısmı üçgen formda olup, pencerelere üçgen kemerli ayırma ve hurde rumi motiflerinden oluşmaktadır. Desenin çıkış noktası kırmızı zeminli tepelik olup sağ ve sol yöne devam eden helezon üzerinde ayırma ve yalın rumiler yer alır. Zemin rengi turkuaz, rumiler beyaz, iç kısmı mavi kobalttır. Rumi helezonların ayırım noktalarına yeşil renkli penç şeklinde ortabağ motifleri konulmuştur. Deseni çevreleyen dış kenar bordürü kobalt mavi, iç kısmı ise beyaz renktedir. (bkz: Fotoğraf: 20)

Fotoğraf 19: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 20: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

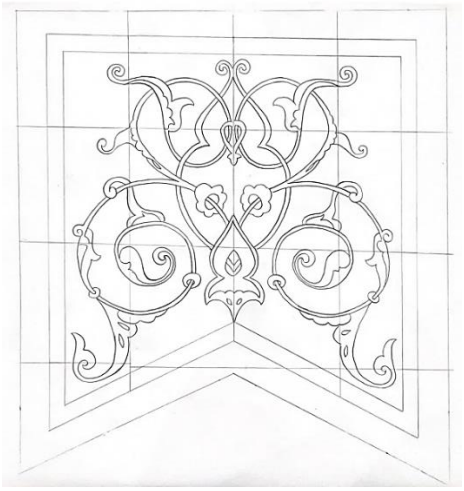

Şekil 11: L7 Liman Han Ön Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 12: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L8

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 23-24-26-27-28-29-30-31 Kod Nolu Basık Kemer Bordür

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 12'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe ikinci kat 23-24-26-27-28-29-30-31 kod nolu pencereleri çevreleyen basık kemer bordürler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21-22) Beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Eşkenar dörtgen çiniler pencere kenarına ve üstüne yatay ve düşey olarak sıralanmıştır. Desen dıştan ince kobalt mavi renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 21: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 23-24 Kod Nolu Basık Kemer Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 22: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 26-27-28-29-30-31 Kod Nolu Basık Kemer Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

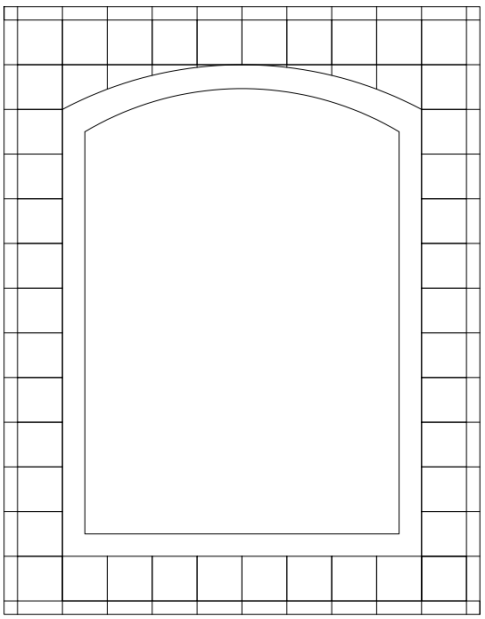

Şekil 13: L8 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 23-24-26-27-28-29-30-31 Kod Nolu Basık Kemer Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L9

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi, Hatai, Ortabağ

Açıklama: Şekil 12'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe ikinci katta 25 kod nolu pencere grubu üstünde uzanan çini alınlık deseni ayırma, hurde rumi, ortabağ ve hatai motiflerinden oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 23-24) Desen ½ simetrik kompozisyondur. Desenin çıkış noktası pencerelerin kenar sınırı beyaz bordürün zemini beyaz bordürün üzerinden çıkış yapıp sağ ve sola doğru dağılmaktadır. Helezon üzerinde klasik desen kurallarına aykırı olarak aynı sap üzerinde hem rumi hem de hatai motifi yerleştirilmiştir. Kompozisyon kurallarına göre iki rumi helezonun birleşme noktasına hatai motifi ortabağ olarak yerleştirilmez. Ancak burada istisnai bir durum kullanılmıştır. Aynı sap üzerinde devam eden rumiler aynı yöne gitmesi gerekirken rumiler birbirleriyle çakışmaktadır. Zemin rengi turkuazdır. Hatai meşime kısımları kobalt mavi ve kırmızıdır. Desen içten ince beyaz, dıştan kalın kobalt mavi renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Sır altı tekniğinde olan çini alınlığı deseni kapalı formun orta noktasından ayırılıp boşluk bırakılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 25)

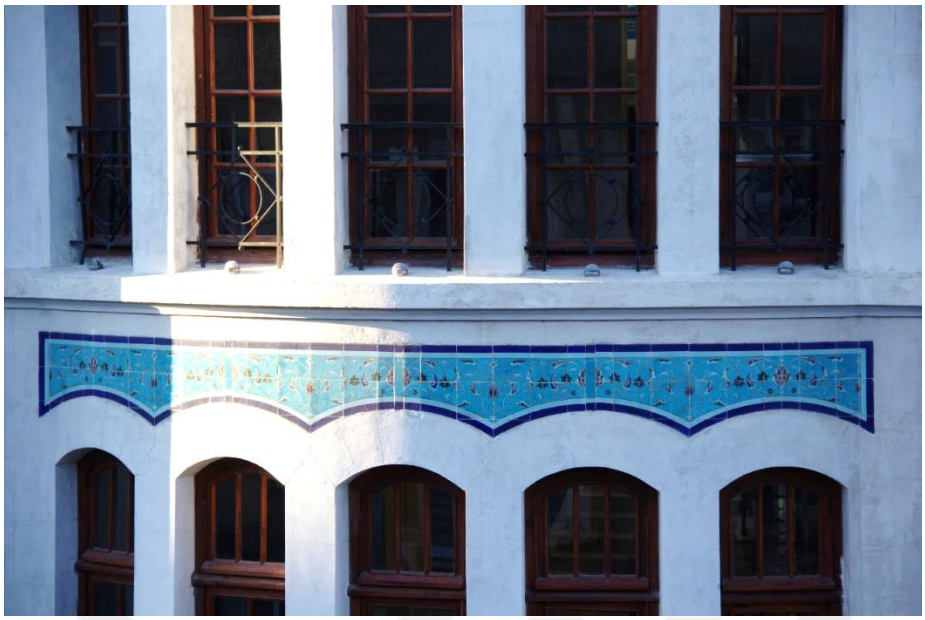

Fotoğraf 23: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 24: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 25: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

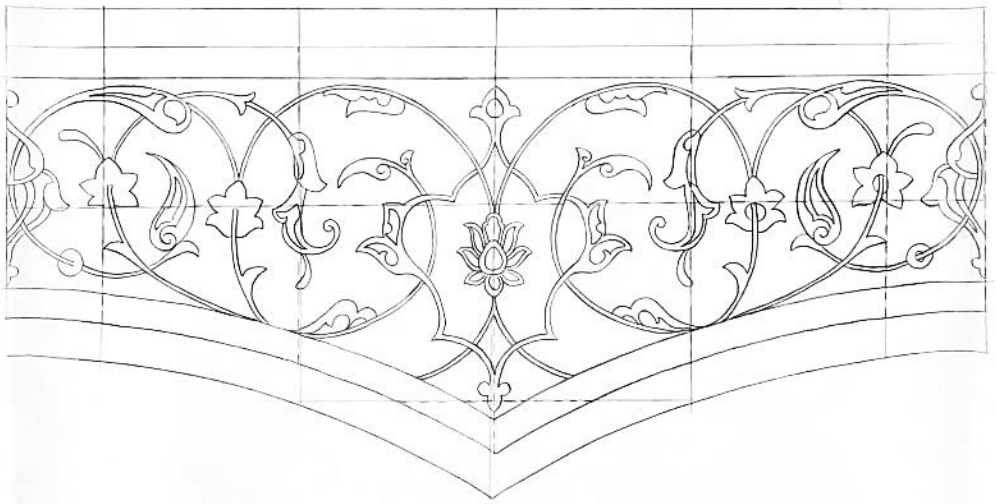

Şekil 14: L9 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 25 Kod Nolu Alınlık Detay 2 Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 15: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L10

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 32-33-34-35 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği, Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo, Kabara

Açıklama: Şekil 15'te gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe ikinci kat 32-33-34-35 kod nolu pencere aralarında dört kabaralı çini karolar aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 26-27-28) Beyaz çini hamuru ile üçgen karo ve kabaralar turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Üçgen karoların üstünde bulunan düz kare formlu çiniler yan yana koyulmuştur. Zemin rengi turkuaz olup kenarından kobalt mavi renginde ince bordür çevrelenmiştir. Sır altı tekniğinde uygulanmıştır. (bkz: Fotoğraf: 29)

Fotoğraf 26: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 32 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 27: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 33-34-35 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 28: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 35 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 34 Kod Nolu Çini Karo Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

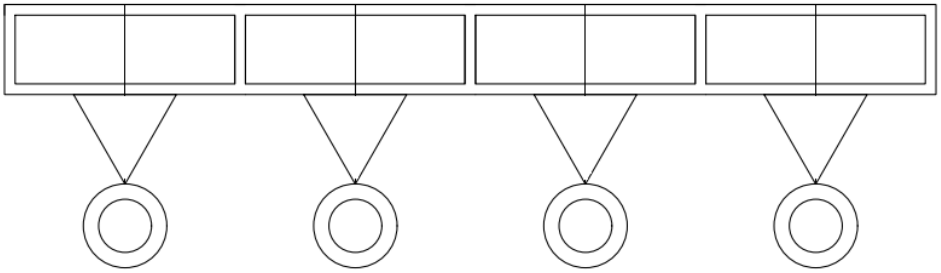

Şekil 16: L10 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 32-33-34-35 Kod Nolu Çini Karo Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

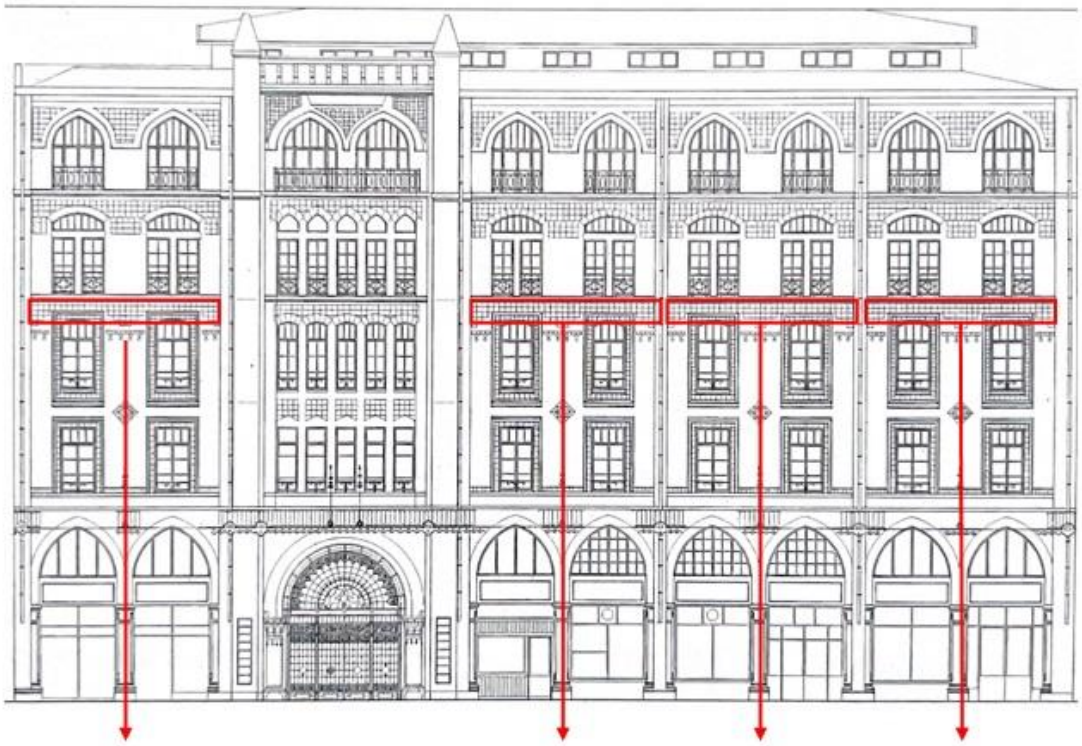

Şekil 17: Liman Han Ön Cephe İkinci Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L11

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 36-37-38-39 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Dilimli Rumi, Hurde Rumi, Sencide Rumi, Hatai, Ortabağ

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe ikinci kat 36-37-38-39 kod nolu basık kemerli pencerelerin üzerindeki çini alınlıklar aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 30-31) Alınlıkların araları çıkmalı bordür şeklindedir. Çini alınlıkların deseni rumi motiflerinden oluşturulmuştur. Deseni ayırma rumi, hurde rumi, dilimli rumi ve hatai motiflerinden oluşmaktadır. Şemse formun ortasındaki hataiden tek sap olarak çıkan helezon ikiye ayrılıp çıkmalı bordürde bitmiştir. Hatai ortabağla bağlanıp desen rumi ile bitmiştir. Rumiler kobalt mavi ve turkuaz renktedir. Desen içten ince turkuaz, dıştan kalın mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Sır altı tekniğinde olan çini deseni hatainin orta kısmından ve ruminin bitiminden ½ simetrik kompozisyondur. (bkz: Fotoğraf: 32)

Fotoğraf 30: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 36 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 31: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37-38-39 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 32: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37 Kod Nolu Alınlık Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

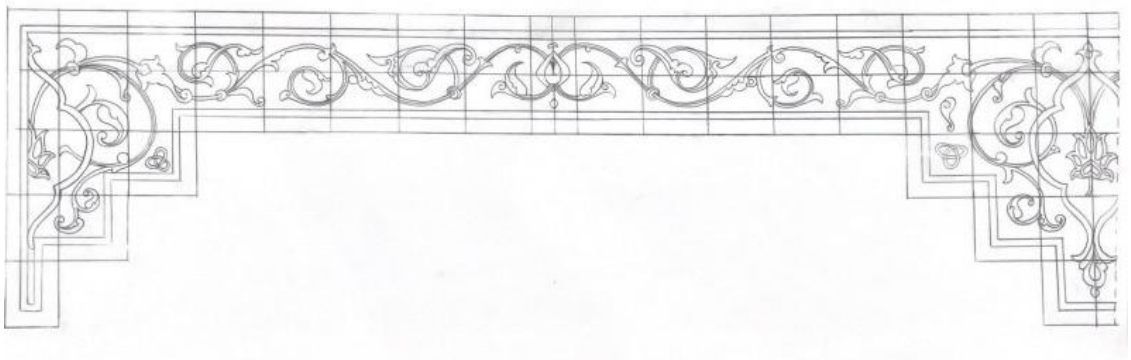

Şekil 18: L11 Liman Han Ön Cephe İkinci Kat 37-38-39 Kod Nolu Alınlık Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 19: Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L12

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42-43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma Rumi, Hurde Rumi, Gonca, Zencerek, Kapalı Form, Tepelik

Açıklama: Şekil 19'da gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe üçüncü katta bulunan 40-42-43-45-46-48-49-51 kod nolu basık kemerli pencerelerin yanlarında yer alan renkli turkuaz çini pano yerleşimleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 33-34-35) Pencere aralarına yerleştirilen yatay ve dikey dikdörtgen çini panoların hurde rumi motifli deseni ½ simetrik kompozisyondur. Yatay ve dikey altıgen form içine alınan desenin köşelerinde rumi tepelik ve rumi deseni yerleştirilmiştir. Deseni dikey ve yatay altıgen form çevreler. Etrafındaki bordür lacivert zemin üzerine beyaz yatay altıgenlerin ardışık yerleştirilmesiyle oluşmuştur. Bunu çevreleyen dikdörtgen çiniler ise turkuaz ve lacivert renklidir. Desen ortabağdan çıkış yapıp rumi ile bitmiştir. Ortabağın zemin rengi kırmızı rumiler yeşil ve turkuaz renktedir. Çini malzeme sır altı tekniğindedir. (bkz: Fotoğraf: 36)

Fotoğraf 33: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42 Kod Nolu Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 34: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 35: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42 Kod Nolu Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 36: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42-43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

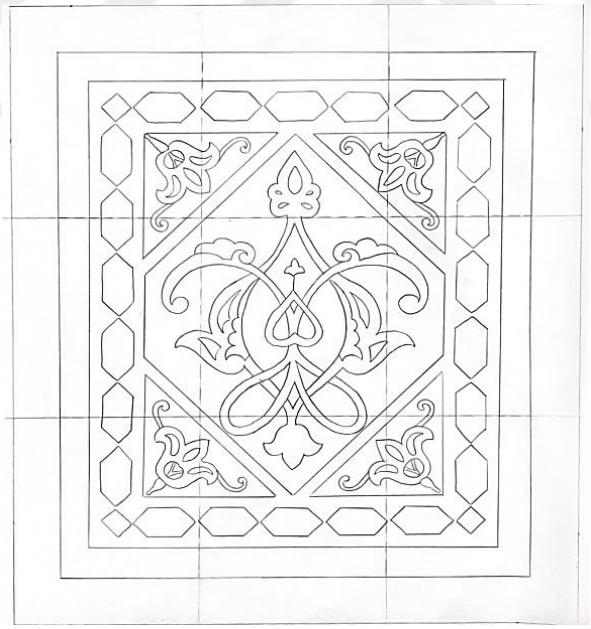

Şekil 20: L12 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 40-42-43-45-46-48-49-51 Kod Nolu Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L13

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41-44-47-50 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma Rumi, Hurde Rumi, Penç Hatai, Kapalı Form

Açıklama: Şekil 19'da gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe üçüncü kat 41-44-47-50 kod nolu basık kemer altına yerleştirilen çini panolar aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 37-38-39 Pencere aralarına yerleştirilen yatay ve dikey dikdörtgen çini panoların hurde rumi motifli deseni ½ simetrik kompozisyondur. Yatay ve dikey altıgen form içine alınan desenin köşelerinde rumi tepelik ve serbest rumi helezonlar yerleştirilmiştir. Deseni dikey ve yatay altıgen form çevreler. Etrafındaki bordür lacivert zemin üzerine beyaz yatay altıgenlerin ardışık yerleştirilmesiyle oluşmuştur. Bunu çevreleyen dikdörtgen çiniler ise turkuaz ve lacivert renklidir. Ayırma, hurde rumi ve gonca motiflerinden oluşmaktadır. Desen ortabağdan çıkış yapıp rumi ile bitmiştir. Ortabağın zemin rengi kırmızıdır. Aynı sap üzerinde devam eden rumiler yeşil ve turkuaz renktedir. Çini malzeme sır altı tekniğindedir. Kare karolardan eşkenar dörtgen çini pano oluşturulmuştur. (bkz: Fotoğraf: 40)

Fotoğraf 37: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 38: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 44-47-50 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 39: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 44 Kod Nolu Çini Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 40: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41-44-47-50 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

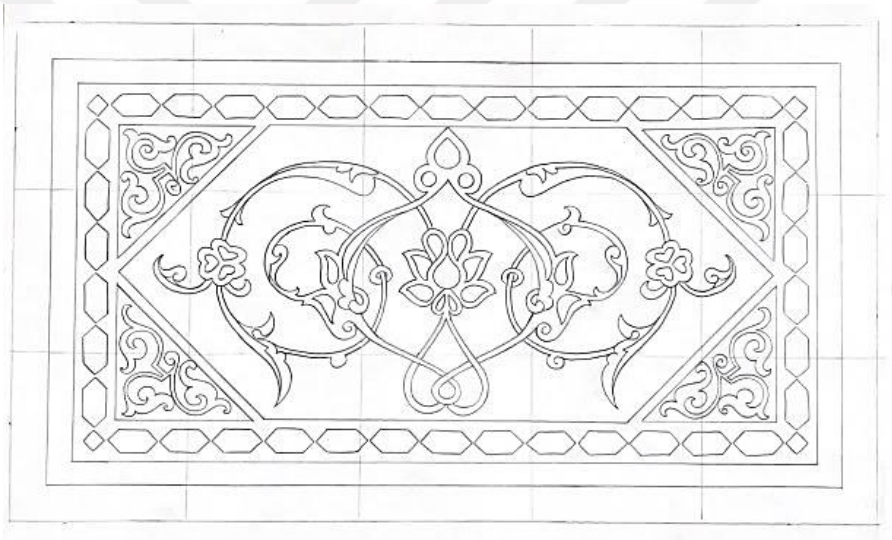

Şekil 21: L13 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 41-44-47-50 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

52 **53** **54** **55** **56**

(NOLU)

Şekil 22: Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L14

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 52-54-55-56 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 22'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe üçüncü kat 52-54-55-56 kod nolu basık kemer bordürler aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 41-42) Beyaz çini hamuru olup turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kare formlu çiniler pencere üstüne yatay ve düşey sıralanmıştır. Desen dıştan ince kobalt mavi renginde düz bordür ile çevrilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 43)

Fotoğraf 41: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 52 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 42: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 54 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 43: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 54-55-56 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.
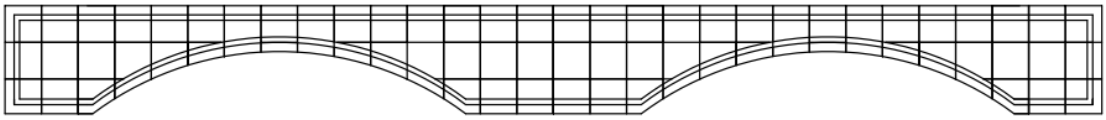
Şekil 23: L14 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 52-54-55-56 Kod Nolu Basık Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L15

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi, Tepelik, Gonca Gül

Açıklama: Şekil 22'de gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe öne taşkın kısmın üçüncü katındaki 53 kod nolu 5 adet sivri kemerin pencerelerin üst kısmına yerleştirilen köşelik alınlık (bkz: Fotoğraf: 44-45) kısmının deseni, ayırma, hurde rumi, tepelik ve gonca gül motiflerinden oluşmaktadır. Desenin helezonları kırmızı zeminli tepelikten çıkış yapmakta olup, beyaz rumi saplar üzerinde kobalt mavi hurdelenmiş beyaz renkli ayırma ve yalın rumi motifleri yer almaktadır. Tepeliğin ortasına gonca gül motifi yerleştirilmiştir. Penç motifli ortabağlar yeşil, kırmızı renk olup, hurde rumilerin içi beyaz ve kobalt mavidir. Zemin rengi turkuaz olup, desen içten ince beyaz, dıştan kalın kobalt mavi renginde düz bordür ile sivri kemer şeklini alıp çevrilmiştir. Sır altı tekniğinde çini desen ½ simetrik kompozisyondur. (bkz: Fotoğraf: 46)

Fotoğraf 44: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 45: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 46: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

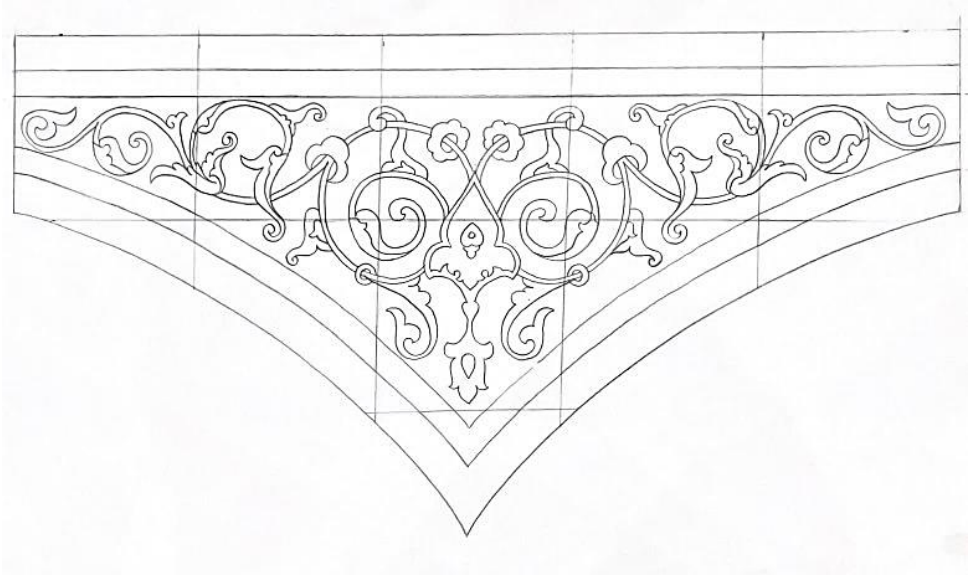

Şekil 24: L15 Liman Han Ön Cephe Üçüncü Kat 53 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Detay 2 Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 25: Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

Katalog No: L16

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 57-59-60-61 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 25'te gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe dördüncü katındaki 57-59-60-61 kod nolu sivri kemerli pencerelerin köşelik çini desenleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 48) Çiniler turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Kare formlu çiniler pencere üstüne yatay ve düşey sıralanmıştır. Desen dıştan ince kobalt mavi renginde düz bordür ile çevrilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 47)

Fotoğraf 47: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 57 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 48: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 59-60-61 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

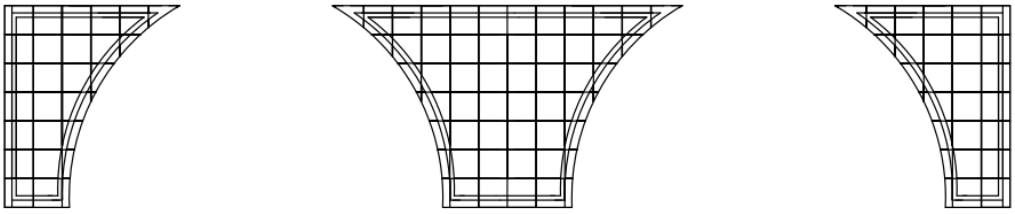

Şekil 26: L16 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 57-59-60-61 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L17

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 25'te gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe dördüncü kat 58 kod nolu sivri kemer köşelik. (bkz: Fotoğraf: 49) Duvar yüzeyleri hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır.

Fotoğraf 49: L17 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

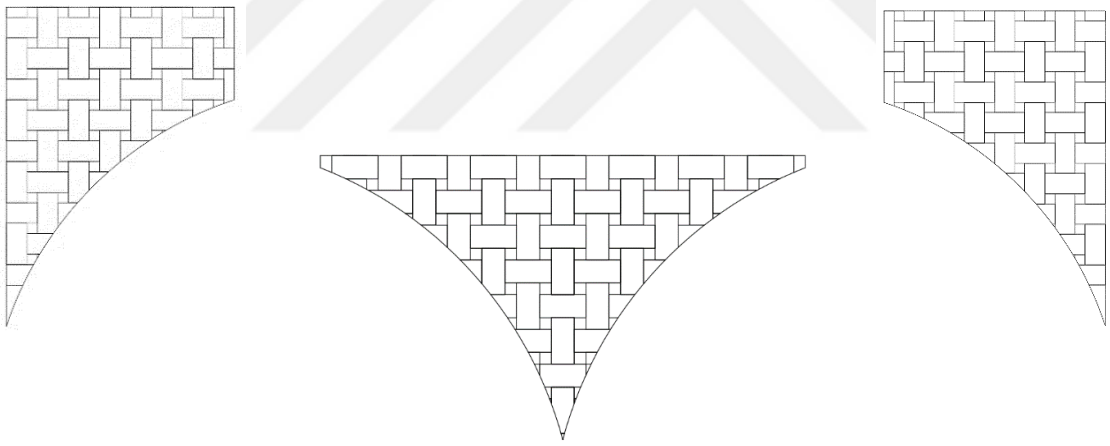

Şekil 27: L17 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 58 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

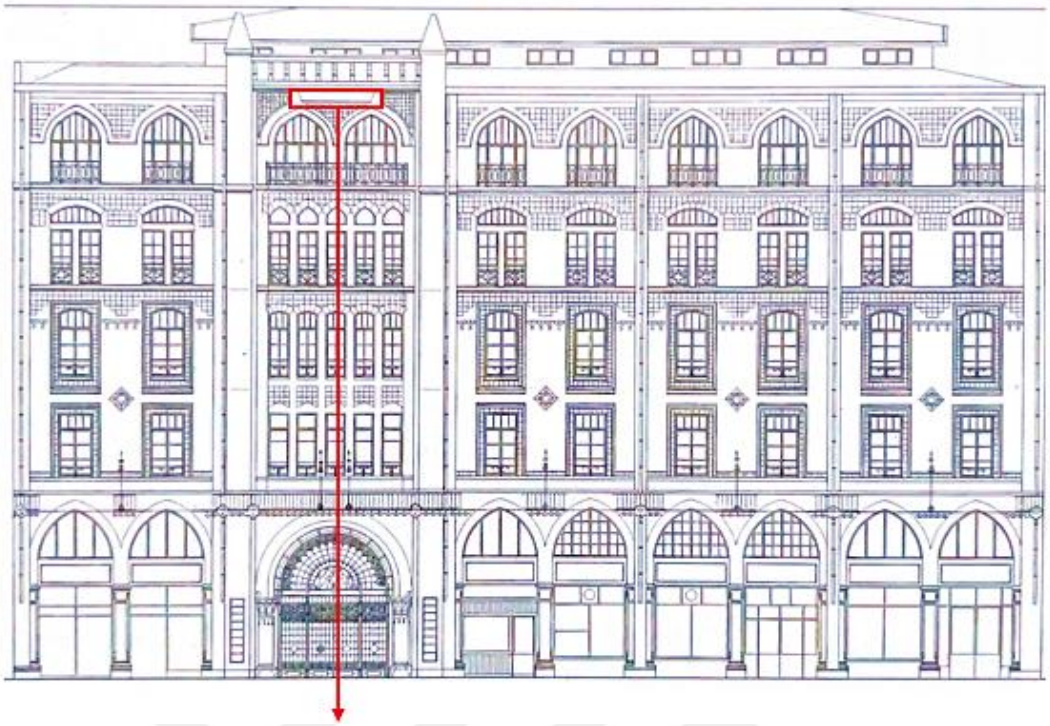

62 NOLU

Şekil 28: Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.347

,

Katalog No: L18

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 62 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 25'te gösterilen, Liman Han' a ait şemada ön cephe dördüncü kat 62 kod nolu triglif frizin mermer konsolları arasına yerleştirilen çiniler on adet bölüm halindedir. (bkz: Fotoğraf:50) Çiniler hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır.

Fotoğraf 50: L18 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 62 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

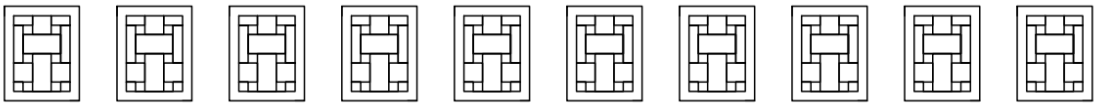

Şekil 29: L18 Liman Han Ön Cephe Dördüncü Kat 62 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: L19

Bulunduğu Yer: Sirkeci- Liman Han Bina İç Kısmı Bodrum Kat- Giriş 2-3-4-5 Kod Nolu Kat Duvar Çini Karo

Tarih: 1915

Ebat: 13x20 (Rumi) 10x20cm – 5x5 cm (Düz Karo) 10x20 (Tepelik)

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Rumi, Düz Karo, Tepelik

Açıklama: Liman Han bina iç kısmı bodrum, giriş, 2.-3.-4.-5. kattan oluşmaktadır. Giriş iç kısmında ahşap kapı olup ‘’U’’ şeklinde merdiven bulunan ve orta yerde asansör vardır. Birbirini tekrar eden duvar yüzeylerinde çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 51-52-53-54-55-56) ½ simetrik\müsenna rumi motif görünümlü çift iplikli yarı ulama desendir. Geleneksel ahşap oyma deseni olan rumi kuşak deseni kademeli olarak turkuaz ve kobalt mavi rengindedir. 13x20 cm olan dikdörtgen çini karo dıştan turkuaz ince bordür, içten mavi kobalt ile devam etmektedir. Rumiler ise turkuaz ve mavi kobalt rengi olup, sır altı tekniği uygulanmıştır. (Bkz.: Fotoğraf: 57-58). Duvar yüzeyleri hasır örgüsü tekniğinde yerleştirilmiş tek renkli turkuaz çiniler 10x20 cm yatay ve düşey olarak istiflenmiş olup aralarında kobalt mavi renginde 5x5cm çini karolar vardır. Beyaz çini hamuru turkuaz ve kobalt mavi renkli sır ile sırlanmıştır. (Bkz.: Fotoğraf: 59). Duvar yüzeyinin süpürgelik kısmındaki ince zeminli çini bordür kobalt mavi rengindedir. (bkz: Fotoğraf: 60). Diğer çini bordür ise yatay olarak beyaz renkli ardışık rumi tepeliklerden oluşur. Tepelikler arasında yatay oval kırmızı zeminler yer alır. Zemin kobalt mavi renginde sır altı tekniği uygulanmıştır.

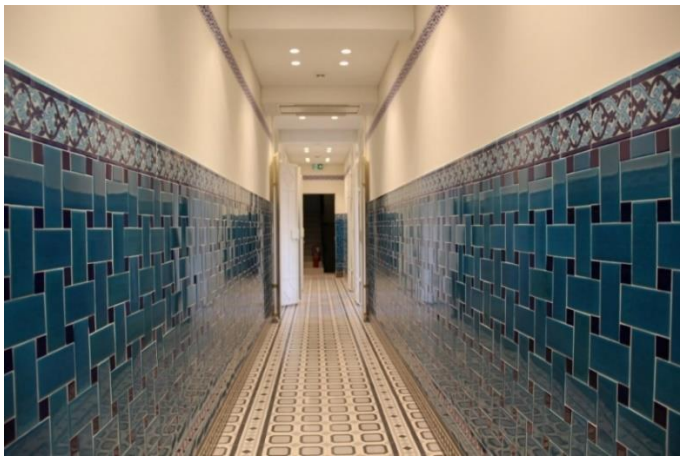

Fotoğraf 51: L19 Liman Han Bodrum Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 52: L19 Liman Han Giriş Kat Giriş Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

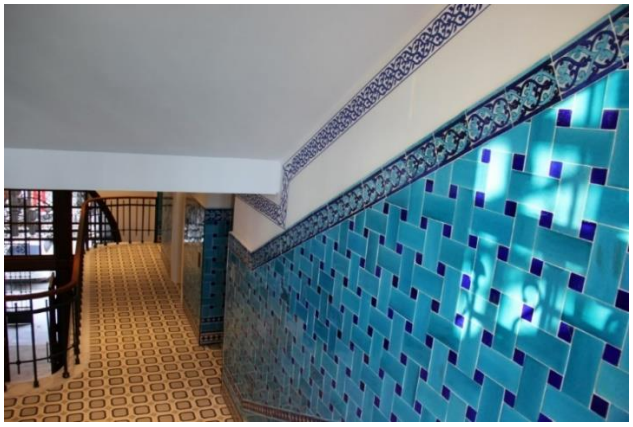

Fotoğraf 53: L19 Liman Han 2. Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 54: L19 Liman Han 3. Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

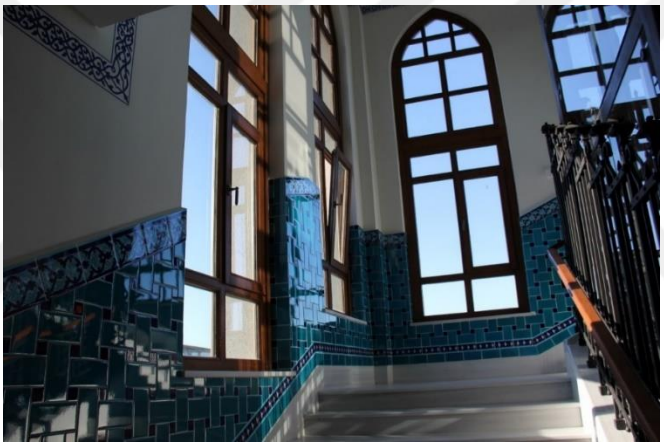

Fotoğraf 55: L19 Liman Han 4. Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

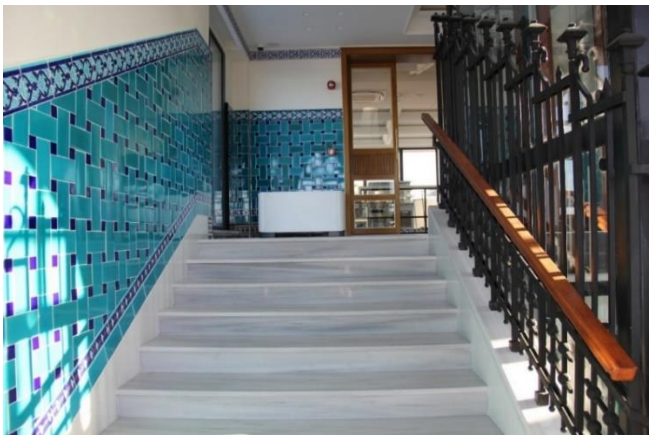

Fotoğraf 56: L19 Liman Han 5. Kat Duvar Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 57: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 58: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

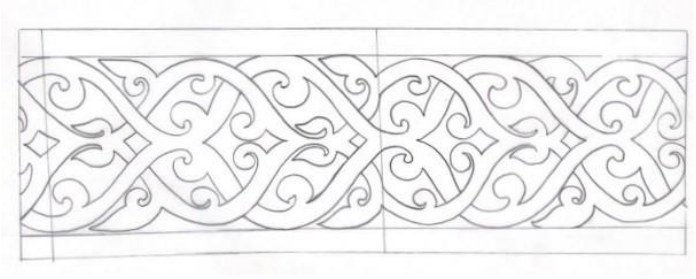

Şekil 30: L20 Liman Han Duvar Çini Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 59: L21 Liman Han Duvar Çini Orta Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

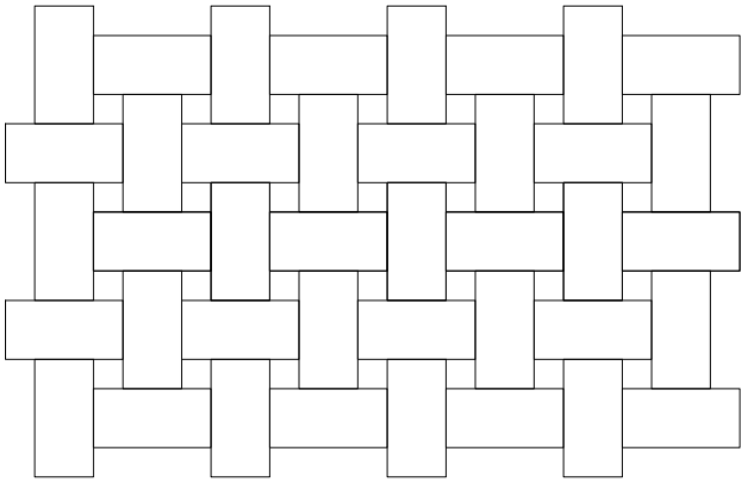

Şekil 31: L21 Liman Han Duvar Çini Orta Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

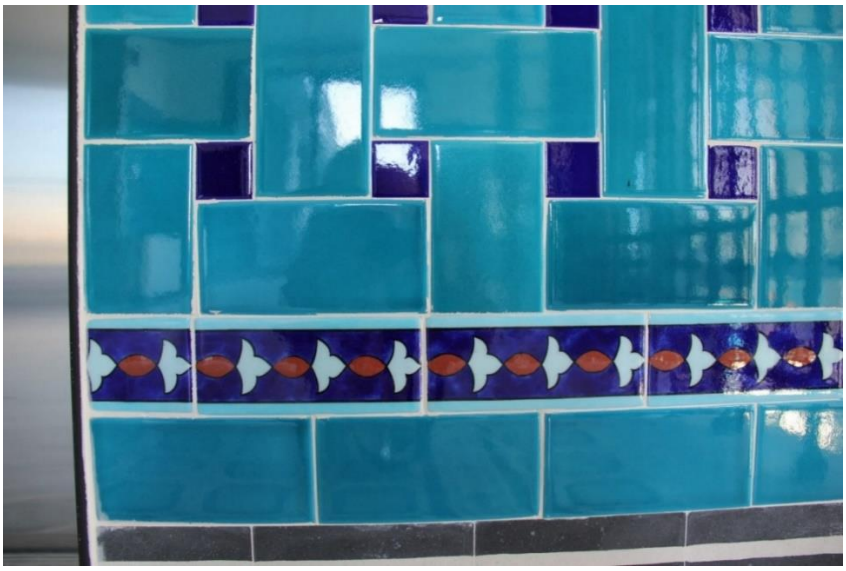

Fotoğraf 60: L21 Liman Han Duvar Çini Alt Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

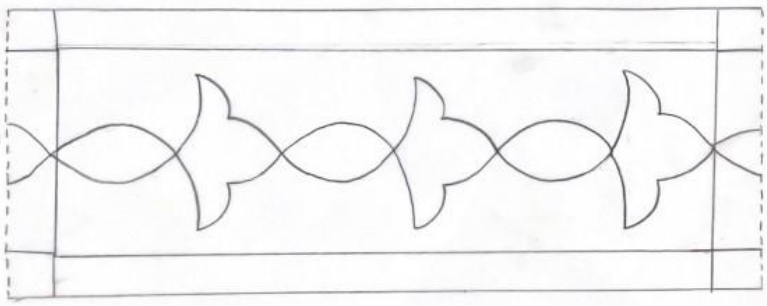

Şekil 32: L21 Liman Han Duvar Çini Alt Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.8. Haydarpaşa Vapur İskelesi Binası

Haydarpaşa İskelesi Seyr-ü Sefain İdaresi'nin Harbiye Nezareti yönetimine devredilmesinin ardından 1915-1916 yıllar arasında mimar Vedat Tek tarafından birtakım değişiklikler yapılıp tekrar inşa edilmiştir. "Vedat Bey'in iskeleler için bina tasarımı yaptığı ve bu tasarımlarından yalnızca Haydarpaşa ve Moda Deniz İskelesinin tasarımları gerçekleştirilmiştir." (Batur, 2003: s.158). Tek katlı bina olan, yatay ve dikdörtgen bir plandadır. Giriş cephesinde sekizgen planlı bilet gişesi bulunmaktadır. İskelenin doğu, batı, kuzey, güney olmak üzere dört cephesi vardır. "Alınlıklar sivri kemer köşeliklerinde ve duvar yüzeyinde çini panolar kullanılmıştır. Kütahya'da üretilen binanın çinileri Mehmet Emin Efendi tarafından yapılmıştır." (Arlı, 1989: s.61). "Binanın iç kısım duvar yüzeyleri ve sivri kemerler çinilerle kaplıdır. Yapı 1987 yılında restorasyon geçirmiştir." (Batur, 2003: s.158). 2014 yılında tekrar bir restorasyona girmiştir. Günümüzde "Aksan" inşaat tarafından yapılan restorasyon, iskelenin iç kısmında büyük değişikler görülmektedir. Sivri kemerlerde bulunan çiniler tamamen üzeri boyanıp kapatılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 71-72-73-74) Haydarpaşa İskelesi ile ilgili araştırmalar sırasında mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait olan iskele, günümüzde bina boş halde bulunmaktadır. (https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/).

Fotoğraf 1: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe (Aksan, 2014)

Kaynak: Aksan, 2014; https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023)

Fotoğraf 2: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 3: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

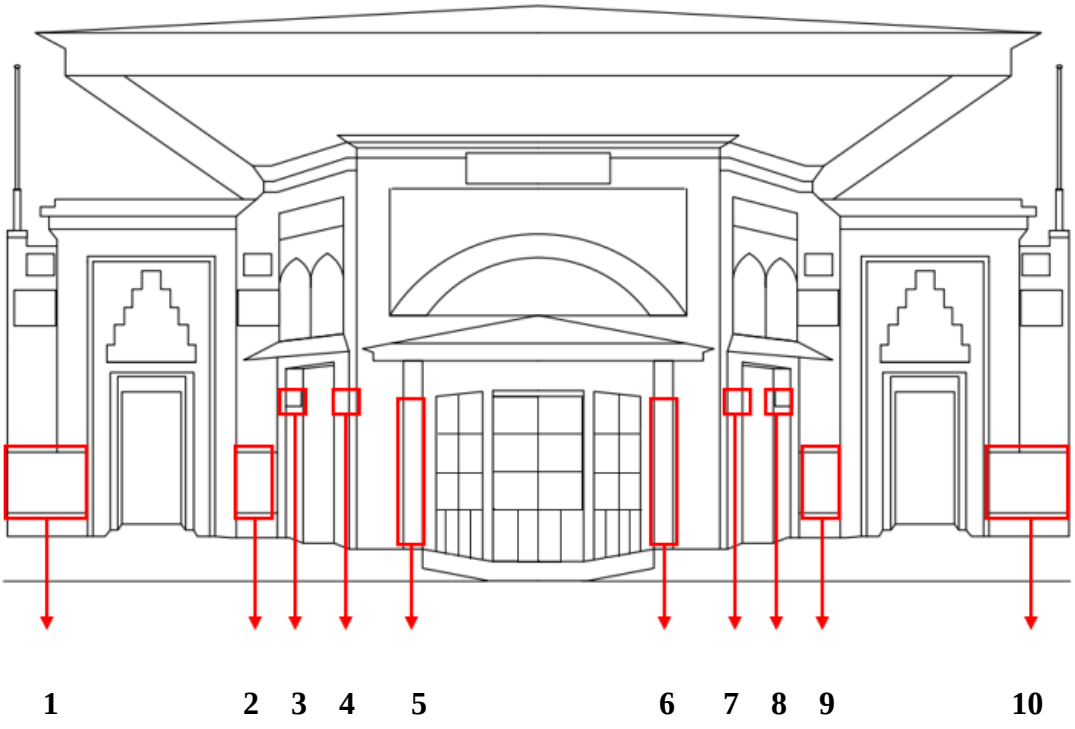

Şekil 1: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H1

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 1-2-9-10 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: Uzunluk; 30 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe giriş kat alt duvar yüzeyindeki 1-2-9-10 kod nolu altı köşeli yıldız motifli çini karolar desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:4-5-6-7) Renkli sır tekniği uygulanan çini karolar, altı köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Yatay dikdörtgen bordürler de bir turkuaz bir kobalt olarak sıralanmıştır.

Fotoğraf 4: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 1 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 5: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 2 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 9 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 10 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

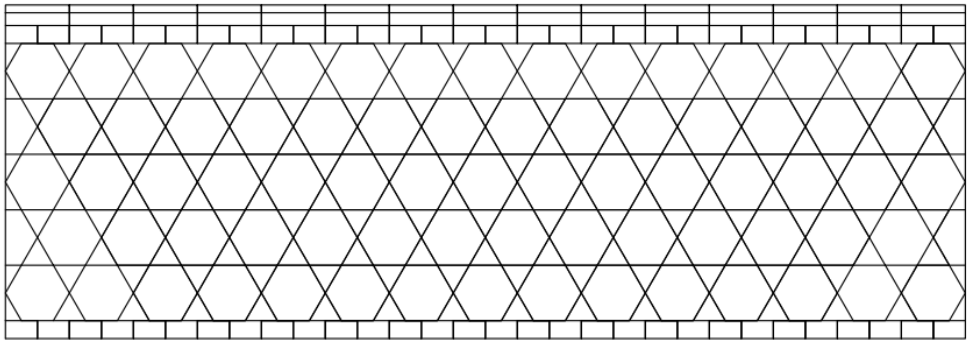

Şekil 2: H1 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 1-2-9-10 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H2

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 3-4-7-8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: 20 x 20

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo, Kabara

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe giriş kat 3-4-7-8 kod nolu sekiz köşeli yıldız motifli çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 8-9-10-11) Sır altı tekniğiyle uygulanan kare formlu çini karonun ortasına turkuaz, kobalt mavi ve yeşil renkte 8 köşeli geometrik bir motif yerleştirilmiştir. Karoların boyutu 20x20 cm dir. Kemer payanda bölümünde turkuaz renkli sır ile uygulanmış kabara yer almaktadır.

Fotoğraf 8: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 3 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 9: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 4 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 7 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 11: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

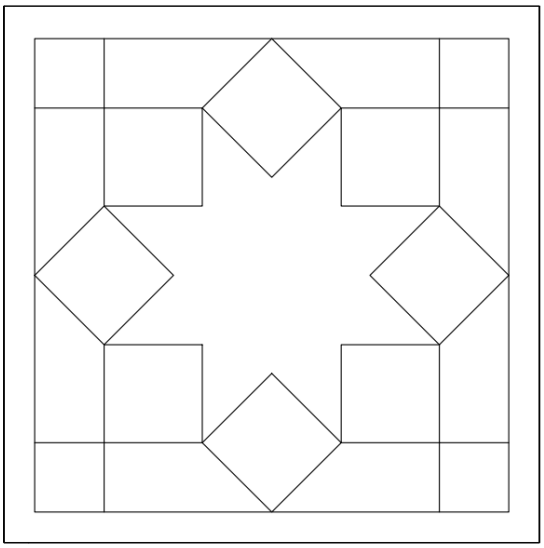

Şekil 3: H2 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 3-4-7-8 Kod Nolu Sekiz Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H3

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: 150 x 20 cm

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Sarı, Yeşil, Siyah

Kullanılan Motifler: Selvi Ağacı, Karanfil, Lale, Yaprak, Penç, Üç İplik Rumi, Şemse, Kitabe, Geometrik Şekil,

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe giriş kattaki bilet satış kulübesinin yanındaki ara duvar yüzeyinde 5-6 kod nolu çini pano desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 12,13) Sır altı tekniğiyle uygulanan çini panoda üç bölüme ayrılmıştır. Üst bölümde turkuaz zeminlidir. Yatay dikdörtgen ortasında yer alan kobalt renkli zemin kitabe içinde beyaz celi sülüs hat ile "Kütahya" ibaresi vardır. Panonun etrafını çevreleyen üç iplik rumi bordürün zemini turkuaz olup, rumiler beyaz ve kırmızı ile hurdelenmiştir. Orta kısımdaki yeşil uzun selvi ağacı motifinin üst kısmı mihrap formundadır. Köşebentlerin zemini kırmızı, rumiler ise beyazdır. Kompozisyon ½ simetriktir. Selvi ağacı mavi kobalt renkli gövdesinin çıkış kısmına topraktan fışkırma tasviriyle lale, karanfil, yaprak motifleri yapılmıştır. Selvi ağacının üst kısmında ise bu alanda oluşan boşluğu dengelemek için bir penç motifi yerleştirilmiştir. Zemin rengi turkuaz, motifler ise kırmızı, yeşil, sarı ve mavi kobalt renktedir. Alt bölümde kare formun içine geometrik şekil ile pano tamamlanmıştır. Yeşil, turkuaz, mavi kobalt, kenar cetveli ise beyaz ve mavi kobalt renktedir. Pano 150x20 cm boyutundadır.

Fotoğraf 12: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 13: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 6 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

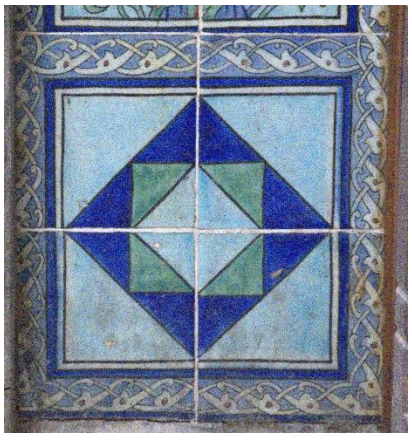

Fotoğraf 16: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 3

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

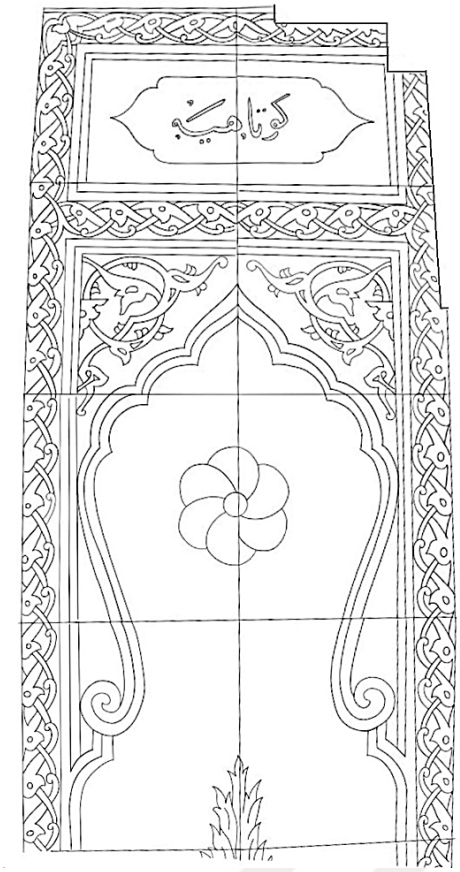

Şekil 4: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

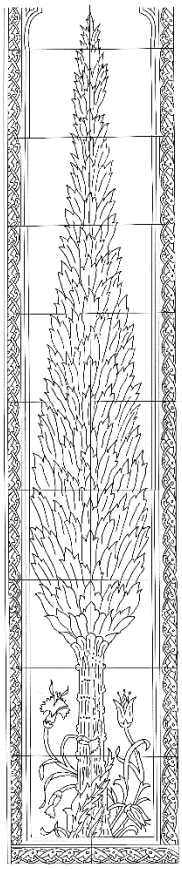

Şekil 5: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 2 Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

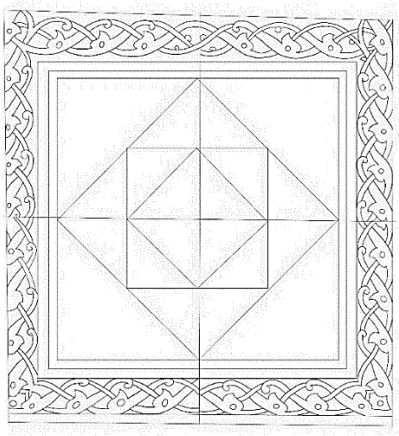

Şekil 6: H3 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Giriş Kat 5-6 Kod Nolu Çini Pano Detay 3 Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

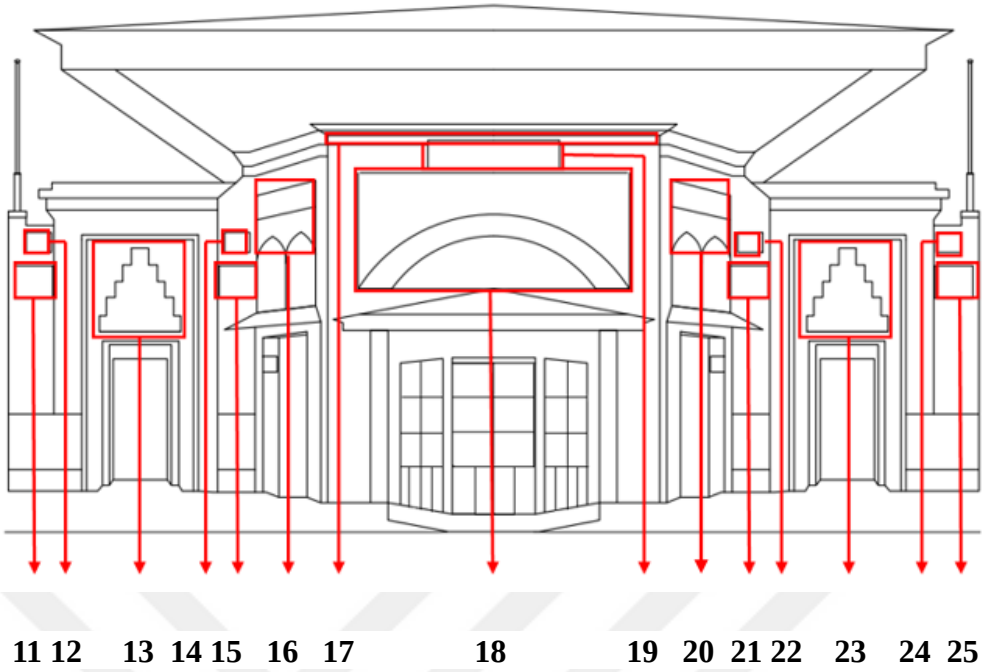

Şekil 7: Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H4

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 11-15-21-25 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat 11-15-21-25 kod nolu niş ortasına yerleştirilen çini karo desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 17,18,19,20) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni iç içe geçmiş kare mozaik kesimli beyaz ve turkuaz renkli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 17: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 11 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 15 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

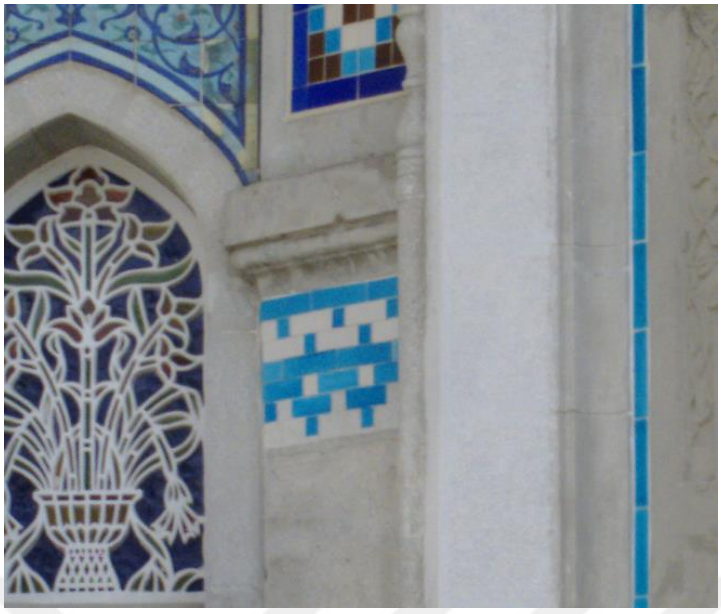

Fotoğraf 19: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 21 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

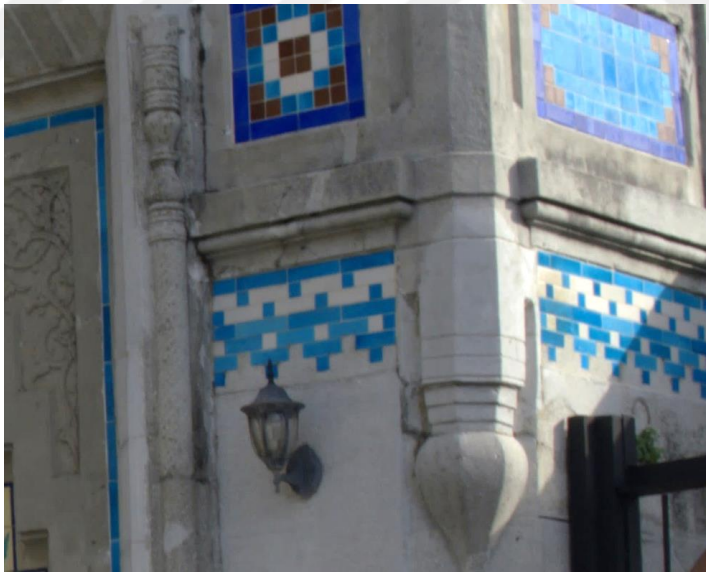

Fotoğraf 20: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 25 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

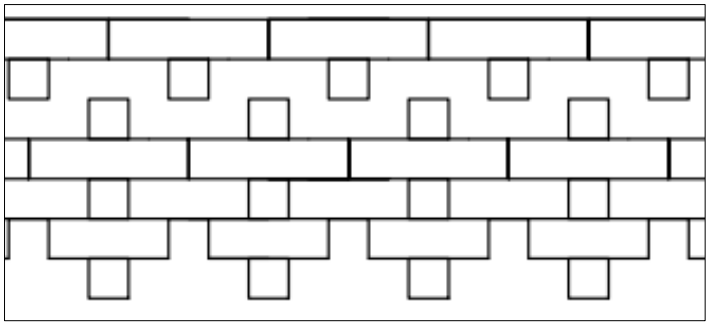

Şekil 8: H4 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 11-15-21-25 Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H5

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 12-14-22-24 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat 12-14-22-24 kod nolu çini karo desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21-22-23-24) Beyaz çini hamuru turkuaz, koyu kırmızı ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Kare mozaik kesimli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 21: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 12 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

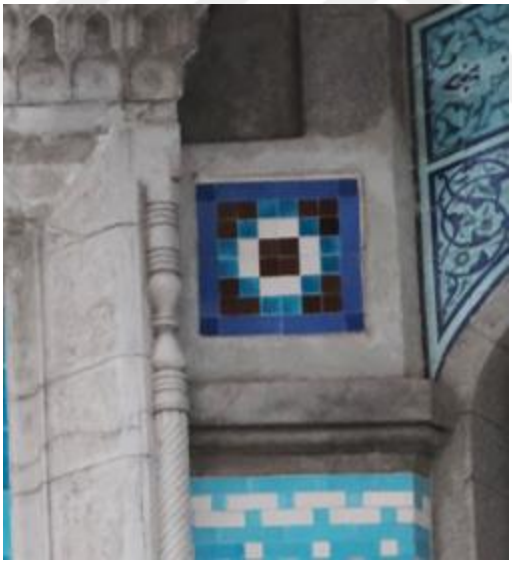

Fotoğraf 22: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 14 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 23: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 22 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

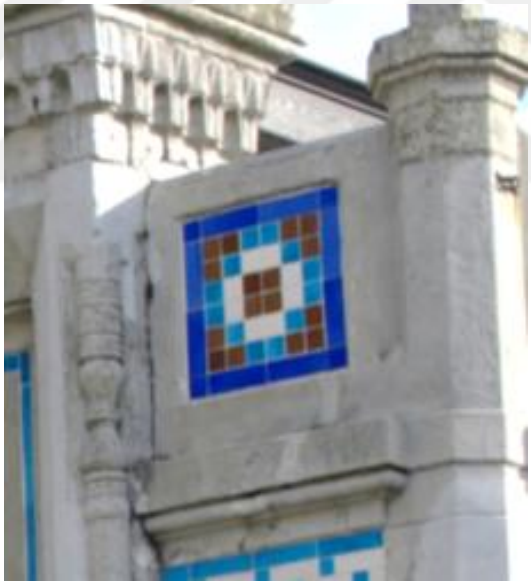

Fotoğraf 24: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 24 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

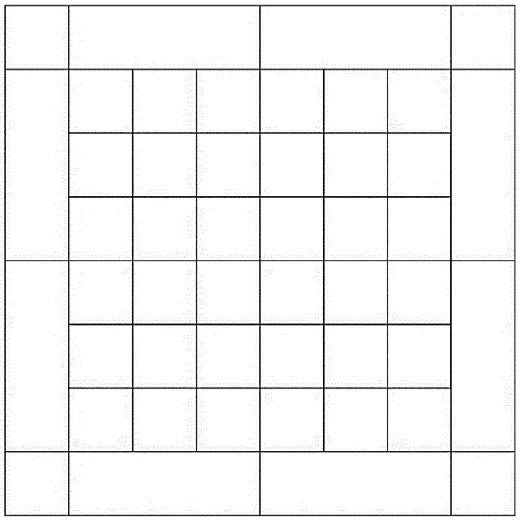

Şekil 9: H5 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 12-14-22-24 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H6

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği, Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi ve Çeşitleri, Hatai Grubu Motifler, Lale, Şirket-i Hayriye Logosu, Ay Yıldız, İkili Zencerek

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kattaki kapı üstü mukarnas aralığına yerleştirilen 13-23 kod nolu çini panoların deseni ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 25-26) Sır altı tekniğinde olan çini pano, hatai ve rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Panonun orta kısmında "Şirketi Hayriye" logosu bulunmaktadır. Zemin rengi turkuaz, kenar cetveli kırmızıdır. Ortasında birbirine geçmiş 2 adet siyah çıpa ve onun üstünde kırmızı renkli ay yıldız formu vardır. Beyaz zeminli 5 kademeli bir form içerisine çalışan ½ simetrik kompozisyonlu desen rumi ve hatai grubu motiflerden oluşmaktadır. Bu formun alt kısmından başlayan ½ simetrik hurde rumi desenin motifleri ve helezonu koyu laciverttir. Formun üstündeki tepelikten çıkış yapan diğer ½ simetrik rumi desen de aynı karakterdedir. Turkuaz renkli hatai grubu desen ½ simetriktir. Desenin çıkış noktası kapalı formun alt kısmında olmakta ve yukarı doğru devam etmektedir. Desenin hazırlanışında kompozisyon kuralına aykırı olarak aynı sap üzerinde devam eden hatai ve lale motifleri yerleştirilmiştir. Hatai, lale, gonca gül ve yaprakların meşime kısımları kırmızı, turkuaz ve mavi renktedir. Çini desen dıştan ince mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Mermerin şeklini alarak pano basamak olarak inmektedir. Panonun altında ikili zencerek bordür, dolanmaktadır. (bkz: Fotoğraf: 26-27) Kapının ve panonun etrafını çevreleyen düz turkuaz renkli sır ile uygulanmış çini bordür yerleştirilmiştir. (bkz: Fotoğraf: 25)

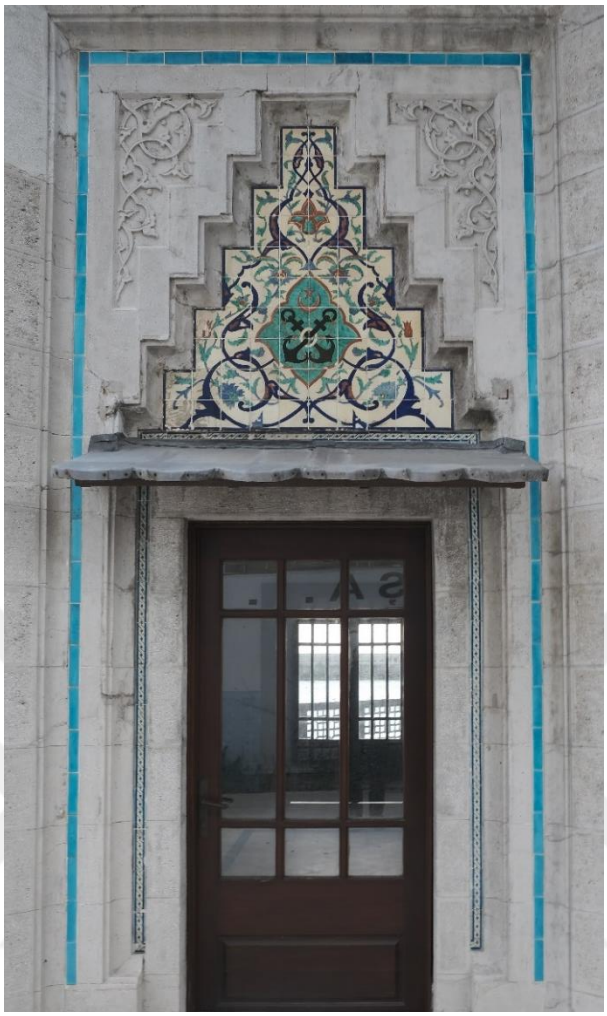

Fotoğraf 25: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 26: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 23 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 27: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Zencerek

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 10: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

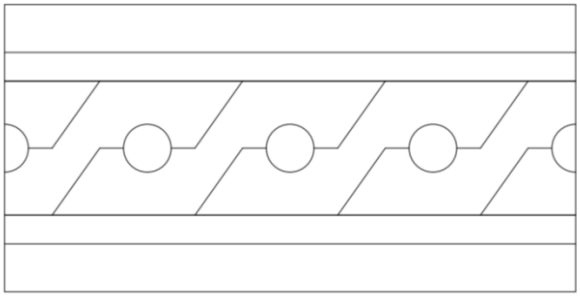

Şekil 11: H6 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 13-23 Kod Nolu Zencerek Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H7

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 16-20 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi, Ortabağ, Hatai Grubu Motifler, Celi Sülüs Yazı

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat 16-20 kod nolu kapı üstü sivri kemerlerin alınlığı çinileri alınlık, desen ve renkleri açısından aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 28-29) Sır altı tekniğinde olan alınlık, hatai ve rumi motiflerden oluşan bir ½ simetrik kompozisyona sahiptir. İki bölümlü panonun, üst kısım ortasında "Birinci Mevki" ve "İkinci Mevki" yazan kitabeli yatay dikdörtgen bir paftadır. (bkz: Fotoğraf: 28- 29) Lacivert zeminli beyaz celi sülüs kitabenin etrafında turkuaz zemin üzerine ½ simetrik kobalt mavi renkli rumi desen yer alır. Kitabenin her iki tarafında beyaz rumi kapalı form bulunur. Altta sivri kemer üstü köşeliklerde rumi ve hatai grubundan oluşan ½ simetrik bir desen vardır. Rumiler kırmızı zeminli rumi kapalı ortabağdan çini kompozisyon çıkış yapmaktadır. Dıştan kalın mavi kobalt düz bordür ile çevrelenmiştir. Rumilerin rengi mavi kobalt, iç kısımları kırmızıdır. Hatai, gonca gül, penç ve yaprakların meşime kısımları kırmızı, yeşil ve mavi kobalt renktedir. Dıştan ince mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

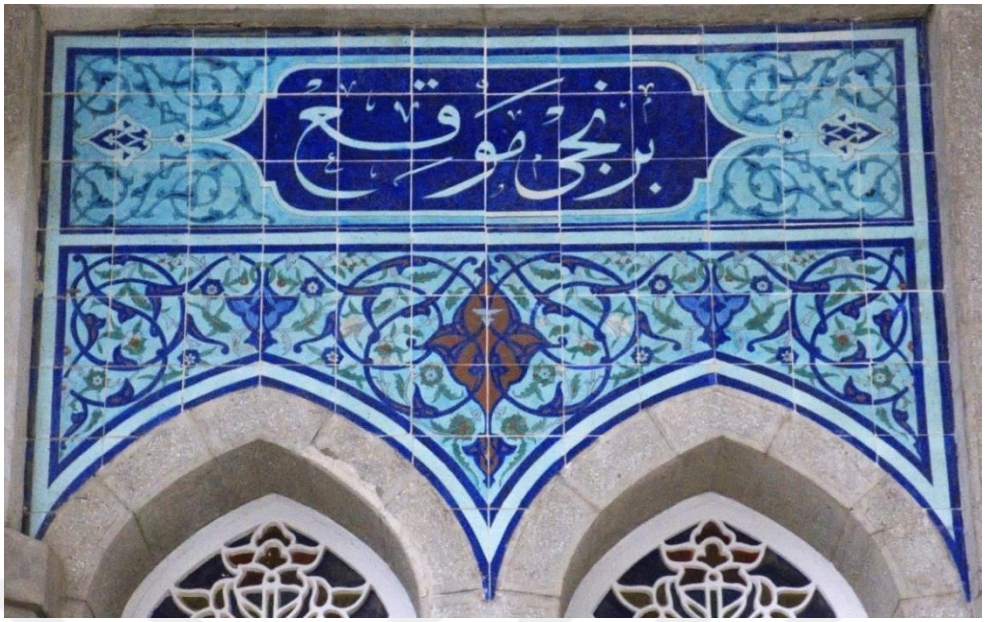

Fotoğraf 28: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 29: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 20 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 12: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 16 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 13: H7 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 20 Kod Nolu Sivri Kemer, Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H8

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Saçak Altı 17 Kod Nolu Çini Bordür

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat 17 kod nolu çini bordür. (bkz: Fotoğraf: 30) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Kare mozaik kesimli karolardan oluşmakta olup, zikzaklı desen özelliğine sahiptir.

Fotoğraf 30: H8 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Saçak Altı 17 Kod Nolu Çini Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

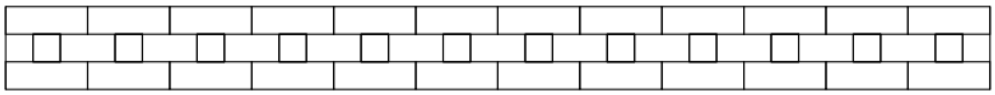

Şekil 14: H8 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat Saçak Altı 17 Kod Nolu Çini Bordür Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H9

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Yeşil, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi, Hatai Grubu Motifleri, Celi Sülüs Yazı İbaresi, Şirketi Hayriye Logosu, Ay Yıldız

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat taşkın kısmın kapı üzerindeki 18 kod nolu sivri kemerin çinileri sır altı tekniğindedir. (bkz: Fotoğraf: 31) Desen hatai ve rumi motiflerden oluşup ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Panonun orta kısmında celi sülüs hat yazısı ile "Allah" ibaresi yazmaktadır. Yazının zemin rengi mavi kobalt, celi sülüs hat yazısı beyazdır. Kemer köşelikte yer alan "Şirketi Hayriye" ibaresi turkuaz zeminli bir kapalı form içinde olup, üstünde kırmızı renkli ay ve yıldız motifi vardır. Çini desenin kobalt mavi renkli rumi helezonların çıkışı turkuaz renkli Şirketi Hayriye logosunun alt kısmından başlayıp sağ ve sol yöne dağılmaktadır. Hurde rumilerin rengi mavi kobalt, iç kısımları kırmızıdır. Desende klasik kompozisyon kuralı aksine aynı sap üzerinden ardışık devam eden hatai ve lale motifleri yerleştirilmiştir. Hatai, lale, gonca gül, penç ve yaprakların meşime kısımları kırmızı, yeşil ve mavi renktedir. Dıştan ince mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 31: H9 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 15: H9 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 18 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H10

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Bulut, Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi batı cephe birinci kat 19 kod nolu yassı kemer üzerindeki çini panonun üstünde yer alan ve Latin alfabesi ile yazılmış kitabe sır altı tekniğinde olup, bulut motiflerinden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. (bkz: Fotoğraf: 32) Panonun orta kısmında "İskele" ibaresi vardır. Zemin rengi beyaz, yazı ibaresi mavi kobalttır. Köşebentlerde bulut motifi çeşitlerinden oluşan bir desen görülür. Köşebenttin kenar cetveli mavi kobalt bulutların rengi ise turkuaz ve kırmızıdır. Dıştan kalın turkuaz, içten mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 32: H10 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

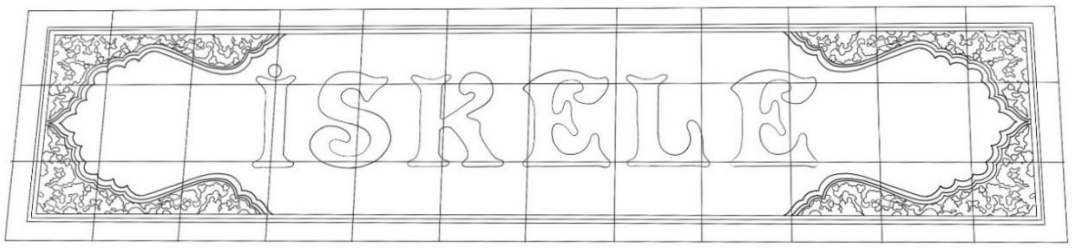

Şekil 16: H10 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe Birinci Kat 19 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

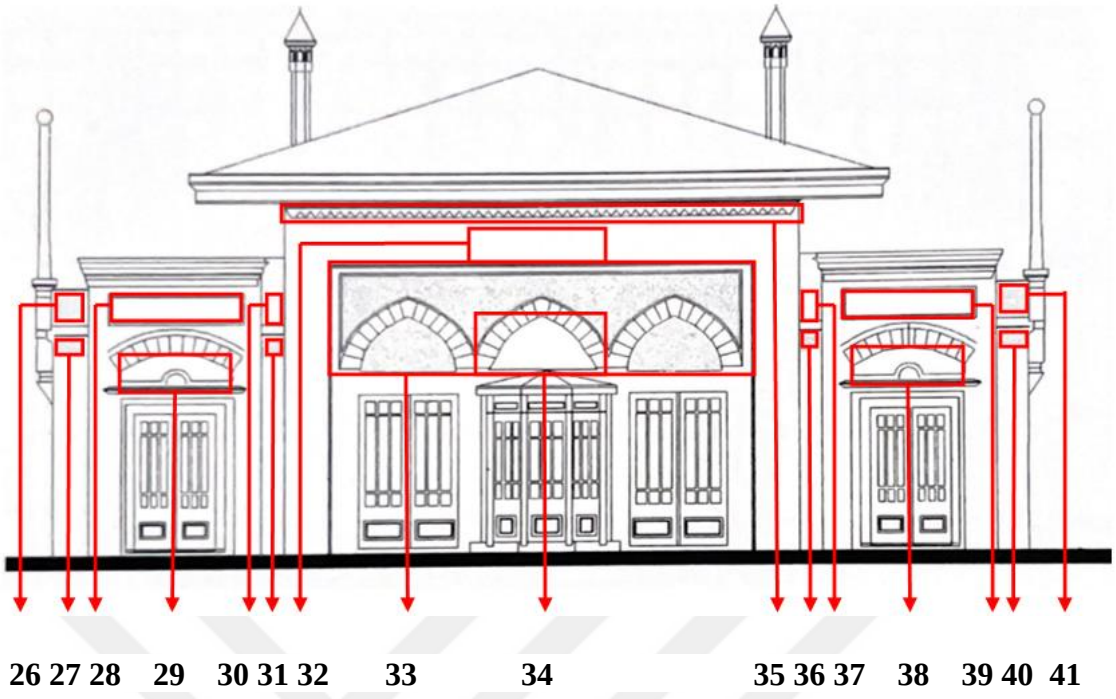

Şekil 17: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.349

Fotoğraf 33: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 34: Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H11

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 26-41 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 26-41 kod nolu çini karo H5'teki çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 21,22,23,24,35,36) Beyaz çini hamuru turkuaz, koyu kırmızı ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Kare mozaik kesimli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 35: H11 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 26 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

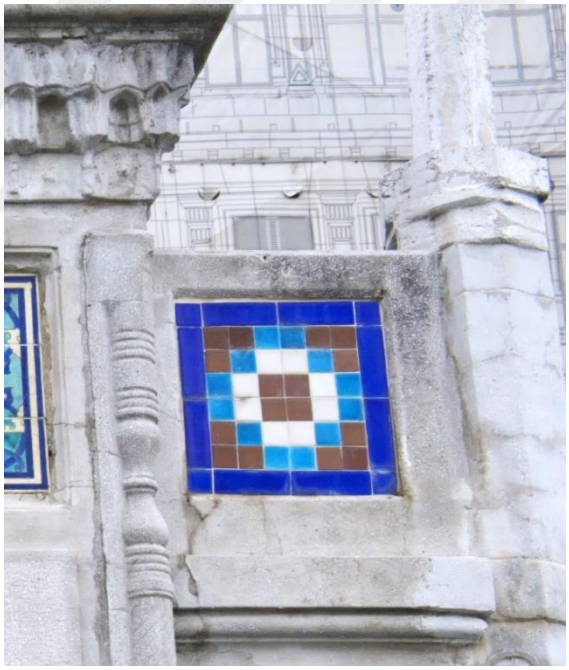

Fotoğraf 36: H11 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 41 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H12

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 27-31-36-40 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 27-31-36-40 kod nolu, H4' teki kod nolu niş ortasına yerleştirilen çini karo desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 17-18-19-20-37-38-39-40) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni iç içe geçmiş kare mozaik kesimli beyaz ve turkuaz renkli karolardan oluşmaktadır.

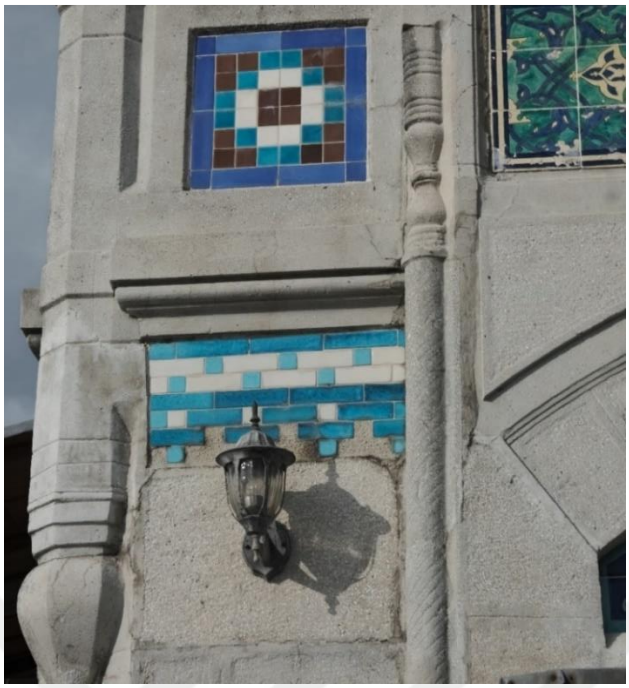

Fotoğraf 37: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 27 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 38: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 31 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 39: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 36 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

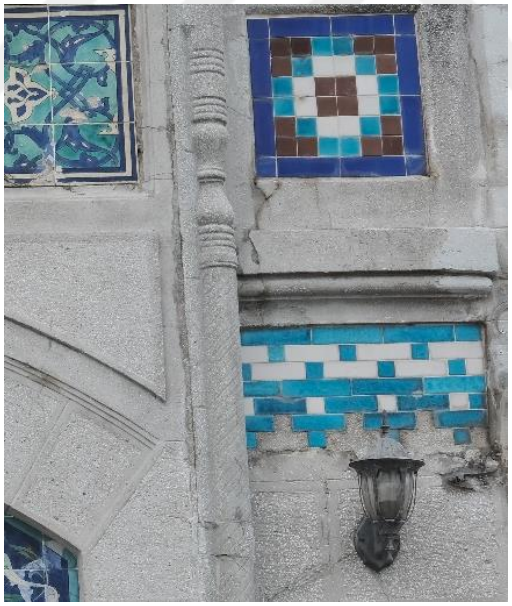

Fotoğraf 40: H12 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 40 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H13

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 28-39 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi, Hatai Motifi Grubu, Celi Sülüs Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 28-39 kod nolu alınlık desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 41-42) Sır altı tekniğinde olan alınlık, rumi motiflerden oluşmaktadır. Panonun orta kısmında celi sülüs hat yazısı ile "Haydarpaşa" ibaresi yazmaktadır. Beyaz zeminli dendanlı kitabenin yanlarda beyaz renkli rumi salbekler vardır. Zemin rengi beyaz, yazı ise siyah renktir. Rumi motifi yazı ibaresini çevreleyen lacivert cetvel üzerindeki beyaz renkli ortabağdan çıkış yapmakta olup, ½ simetrik deseni oluşturmuştur. Rumilerin rengi mavi kobalt, zemin rengi ise turkuazdır. Dıştan ve içten mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 41: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 28 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 42: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 39 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

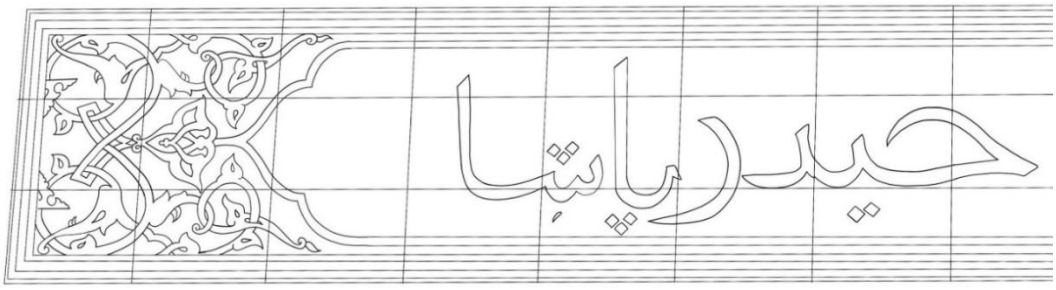

Şekil 18: H13 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 28-39 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H14

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 29-38 Kod Nolu Alınlık

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Yeşil, Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi, Hatai, Penç, Yaprak, Şirketi Hayriye Logosu, Ay Yıldız

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe kapı üssü yassı kemerin 29-38 kod nolu çini alınlık desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 43-44) Sır altı tekniğinde yapılmış olan alınlık, hatai ve hurde rumi motiflerinden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. Panonun orta alt kısmında dairenin içinde "Şirketi Hayriye" logosu bulunmaktadır. Zemin rengi mavi, kenar cetveli mavi kobalttır. Siyah renkli çapraz çıpaların üstünde kırmızı renkli ay yıldız motifi görülür. Rumi helezonların çıkışı Şirketi Hayriye logosunun üstündeki turkuaz renkli bordürden olup, ortada rumi kapalı form tepelik oluşturmaktadır. Zemin rengi mavi kobalt, hurde rumilerin rengi beyaz, iç kısımları turkuazdır. Hatai grubu motiflerin sapların çıkış noktası ortadaki kapalı formun merkezinde bulunan hatai motifinden başlamaktadır. ½ simetrik olarak tasarlanan desenin dalları üzerinde meşimesi turkuaz renkli kırmızı pençler ve yeşil yapraklar görülür.

Fotoğraf 43: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 29 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 44: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 38 Kod Nolu Alınlık

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

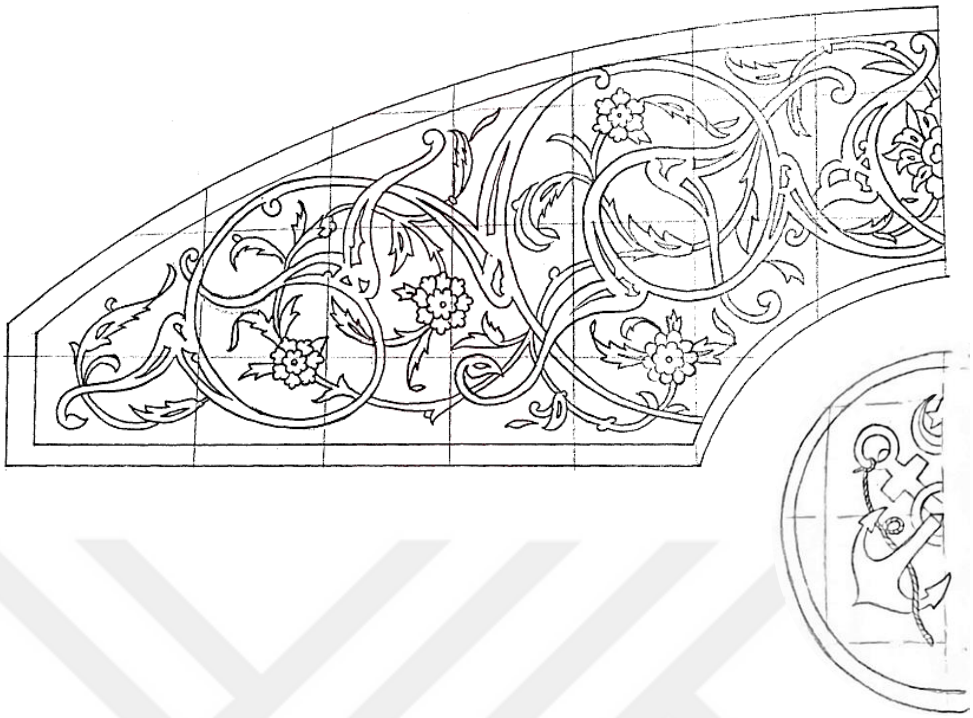

Şekil 19: H14 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 29-38 Kod Nolu Alınlık Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H15

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 30-37 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 30-37 kod nolu çini karo H5 ve H11'deki çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:21-35-45-46) Beyaz çini hamuru turkuaz, koyu kırmızı ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Dikine dikdörtgen mozaik kesimli karolardan oluşmaktadır.

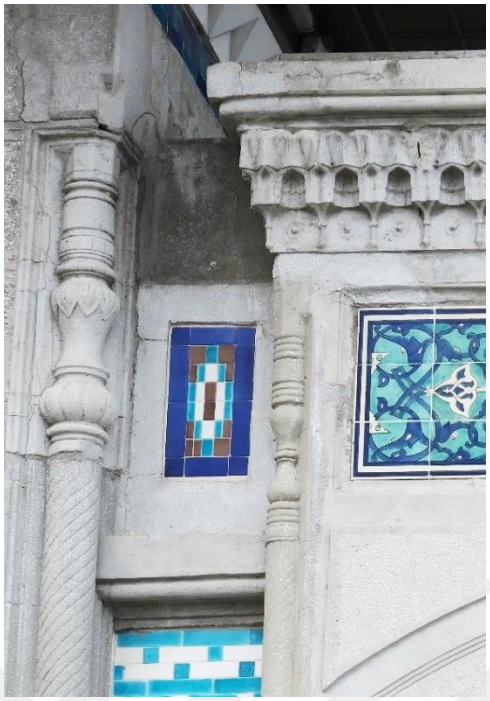

Fotoğraf 45: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 30 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

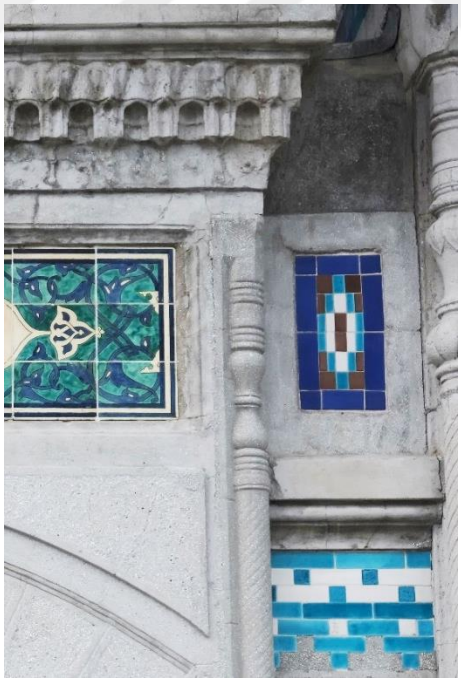

Fotoğraf 46: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 37 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

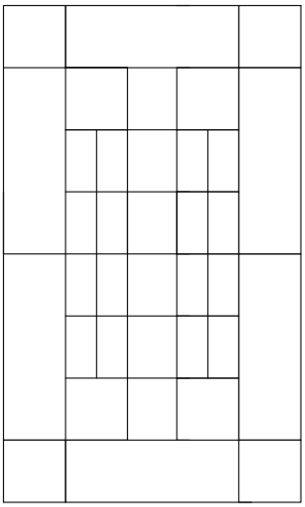

Şekil 20: H15 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 30-37 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H16

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 32 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Bulut, Yazı İbaresi

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 32 kod nolu çini pano H10'daki yassı kemer üzerindeki çini pano desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 32-47) Çini panonun üstünde yer alan ve Latin alfabesi ile yazılmış kitabe sır altı tekniğinde olup, bulut motiflerinden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. (bkz: Fotoğraf: 47) Panonun orta kısmında "Haydarpaşa" ibaresi vardır. Zemin rengi beyaz, yazı ibaresi mavi kobalttır. Köşebentlerde bulut motifi çeşitlerinden oluşan bir desen görülür. Köşebenttin kenar cetveli mavi kobalt bulutların rengi ise turkuaz ve kırmızıdır. Dıştan kalın turkuaz, içten mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir.

Fotoğraf 47: H16 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 32 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

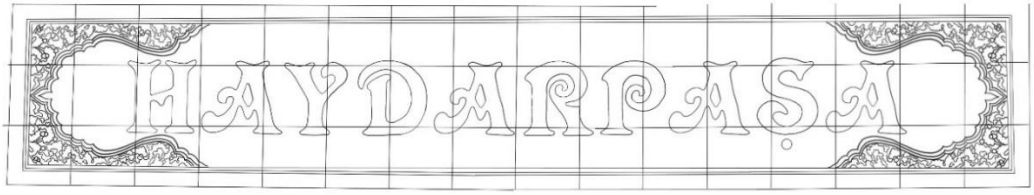

Şekil 21: H16 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 32 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H17

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Yeşil, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Rumi, Hatai Grubu Motifler, Zencerek

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephesi orta kısmında bulunan üçlü kapıların üzerindeki sivri kemerler üstüne yerleştirilen 33 kod nolu sivri kemer çini köşelik (bkz: Fotoğraf: 48-49) Sır altı tekniğinde olup, hatai ve hurde rumi grubu motiflerden oluşan Helezonlar sağ ve sol yöne dağılım yaparken sivri kemer üstünde bir düğüm yaparak simetri oluşturmaktadır. Saplar üzerine kobalt mavi ayırma, dilimli rumi ve tepelik rumiler yer alır. Rumilerin çıkışı zemini turkuaz renkli kapalı formun altındaki ortabağdan başlamaktadır. Rumilerin rengi mavi kobalt, iç kısımları kırmızıdır. Turkuaz zeminli kapalı rumi formun orta kısmın hatai motifi yerleştirilmiştir. Saplar hatai motifinden çıkış yaparak yüzey üzerinde dolanmaktadır. Desen ½ simetriktir. Hatai, gonca gül ve yaprakların meşime kısımları kırmızı, yeşil ve kobalt mavi renktedir. Deseni çevreleyen ince düz mavi kobalt zeminli bordürün ortasında ikili anahtarlı kırmızı renginde zencerek desen görülür. Çini desen üç sivri kemerin köşelik kısmını tamamen kaplamaktadır.

Fotoğraf 48: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer 1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

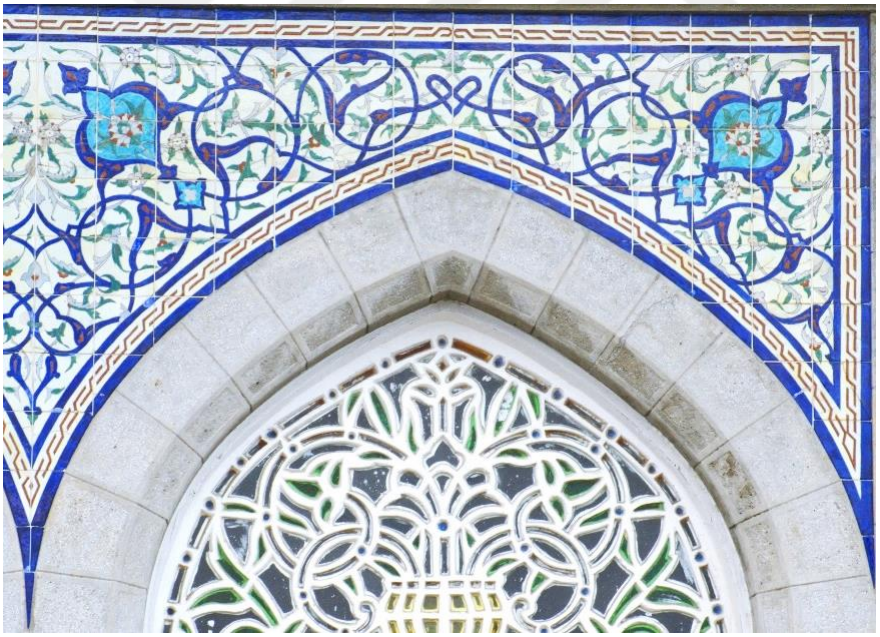

Fotoğraf 49: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

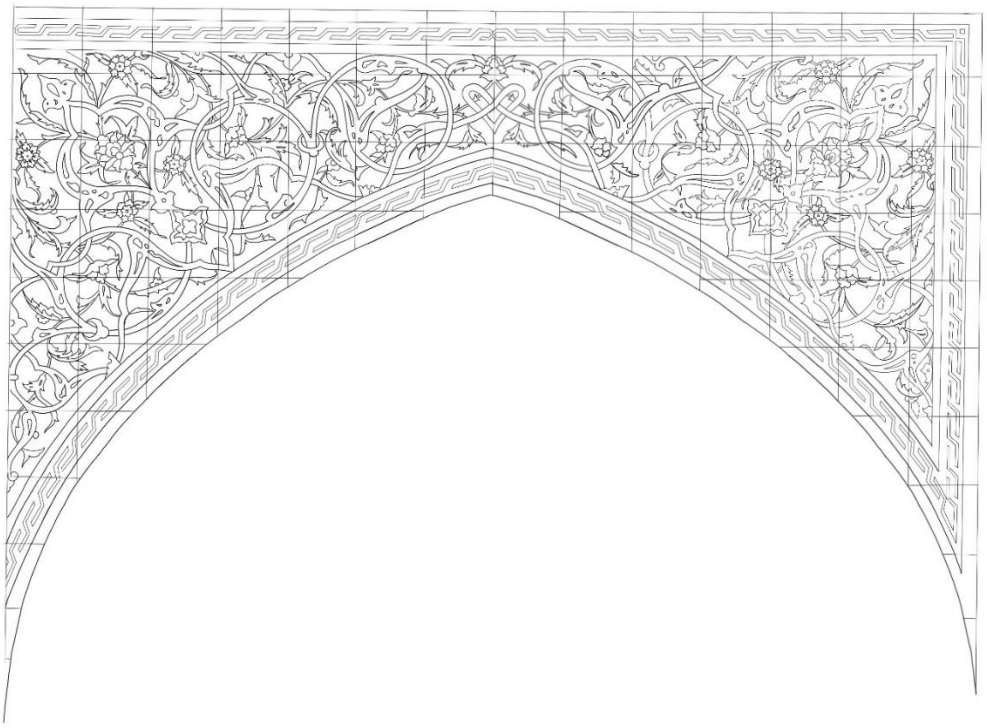

Şekil 22: H17 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 33 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H18

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 34 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1915-16

Ebat: -

Teknik: Sır Altı Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı, Siyah

Kullanılan Motifler: Ayırma rumi, Hurde Rumi

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 34 kod nolu sivri kemerli kapının çini alınlığı. Sır altı tekniğinde yapılmış olup, rumi motifleri ve çeşitlerinden oluşan ½ simetrik kompozisyona sahiptir. (bkz: Fotoğraf: 50) Zemin rengi turkuazdır. Hurde rumilerin çıkışı orta üstteki ve yanlardan alt rumi ortabağlardan başlamaktadır. Rumilerin rengi mavi kobalt, iç kısımları kırmızıdır. Dıştan ince mavi kobalt renginde düz bordür ile çevrilmiştir. Mermerin şeklini alarak pano basamak olarak inmektedir.

Fotoğraf 50: H18 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 34 Kod Nolu Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

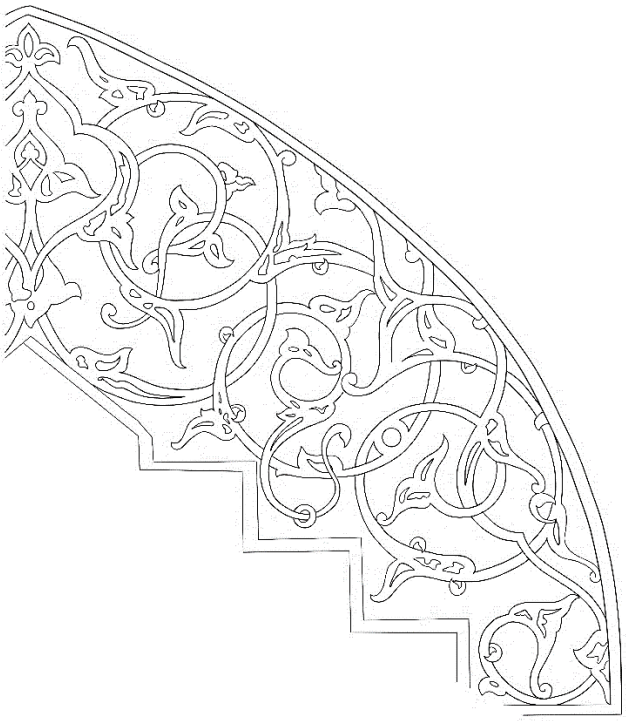

Şekil 23: H18 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 34 Kod Nolu Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H19

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 35 Kod Nolu Çini Bordür

Tarih: 1915-16

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 17'de gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi doğu cephe 35 kod nolu çini bordür, H8'deki çini bordür desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 30-51) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Kare mozaik kesimli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 51: H19 Haydarpaşa Vapur İskelesi Doğu Cephe 35 Kod Nolu Çini Bordür

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

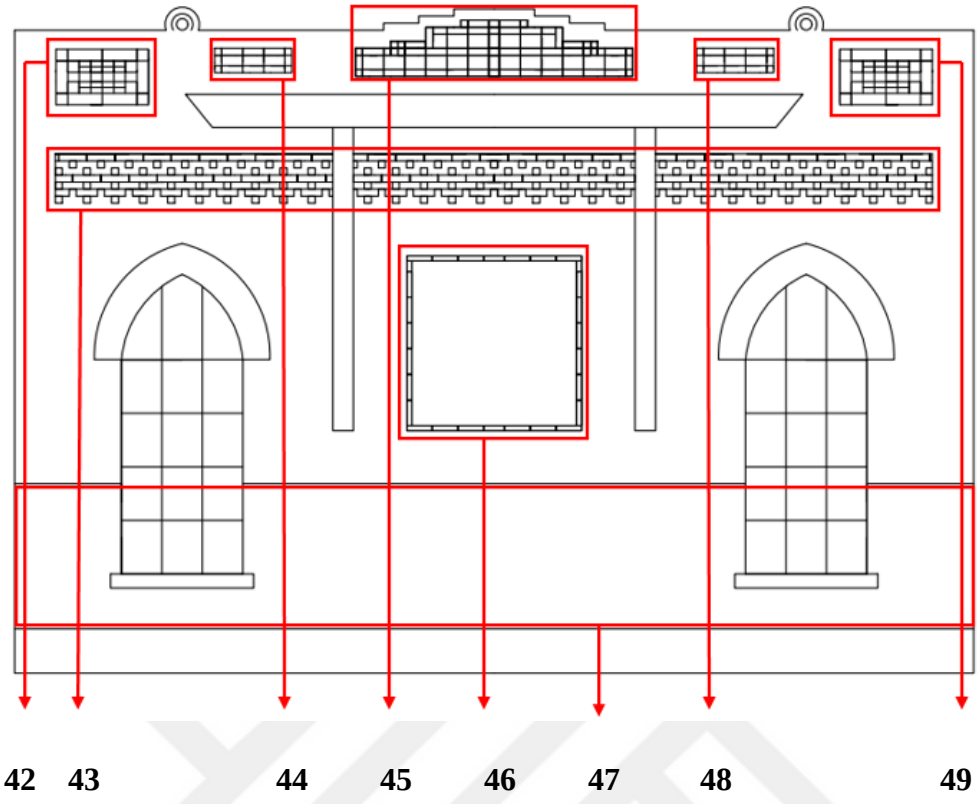

Şekil 24: Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 52: Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H20

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 42-49 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe pencere konsol üstündeki 42-49 kod nolu yatay çini karoların desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 53-54) Beyaz çini hamuru turkuaz, koyu kırmızı ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini pano kare mozaik kesimli tek renkli karolardan oluşan yatay dikdörtgen formundadır.

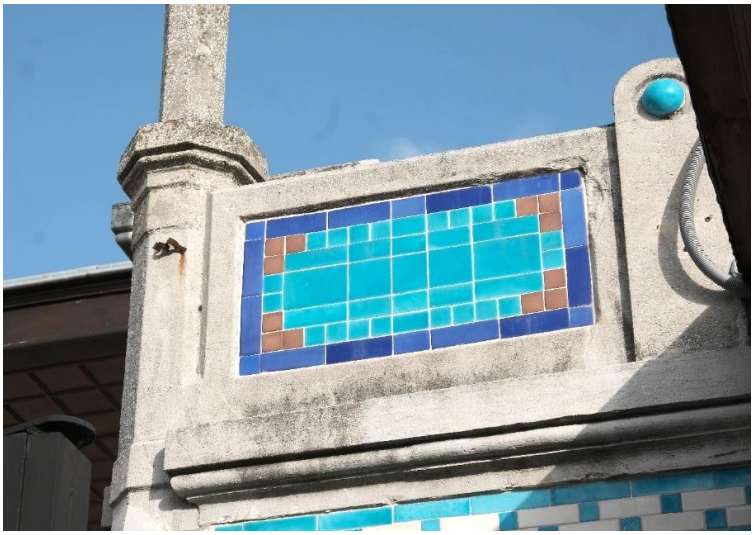

Fotoğraf 53: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 42 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 54: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 49 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

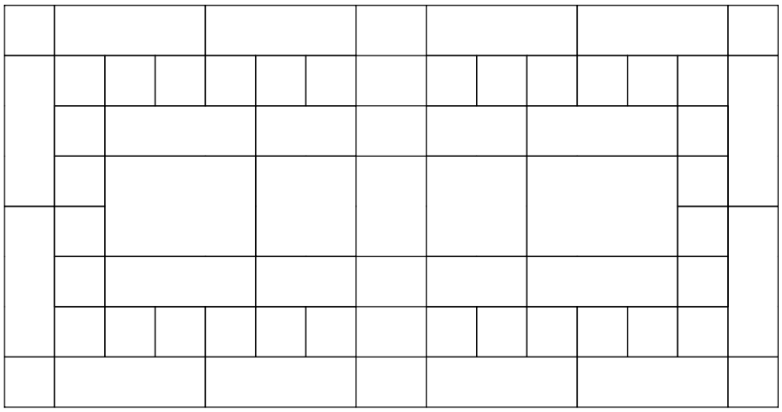

Şekil 25: H20 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 42-49 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H21

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 43 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe konsol altı 44-48 kod nolu, H4' teki çini karo ve H12'de çini karo desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 17-37-55) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni iç içe geçmiş kare mozaik kesimli beyaz ve turkuaz renkli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 55: H21 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 43 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H22

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 44-48 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Mavi Kobalt

Kullanılan Motifler: Düz Karo, Kabara

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe 44-48 kod nolu çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 56-57) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni kare mozaik kesimli karolardan oluşan yatay dikdörtgen formlu çini karolardan oluşmaktadır. Çininin yanında mermere yerleştirilmiş turkuaz renkli kabara vardır.

Fotoğraf 56: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 44 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 57: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 48 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 26: H22 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 44-48 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H23

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 45 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe konsol üstü basamaklı bölgeye yerleştirilen 45 kod nolu çiniler. (bkz: Fotoğraf: 58) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni kare mozaik kesimli karolardan oluşan basamaklı yatay dikdörtgen formlu çini karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 58: H23 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 45 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

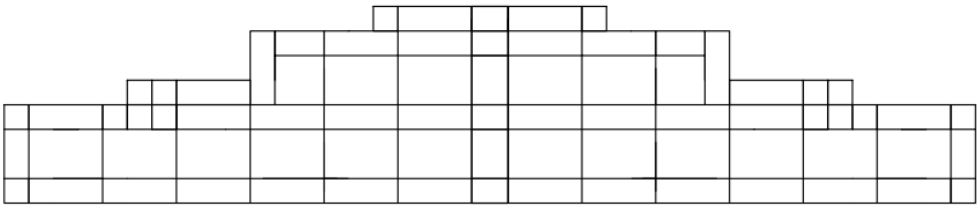

Şekil 27: H23 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 45 Kod Nolu Çini Pano Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H24

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe 46 kod nolu çini karo. (bkz: Fotoğraf: 59) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Duvar yüzeyinde kare formunda olup, dikdörtgen çini karo yatay ve düşey istiflenmiştir. Kemer payanda bölümünde turkuaz renkli tek bir karo yer almaktadır. (bkz: Fotoğraf: 60)

Fotoğraf 59: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo 1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 60: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo 2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

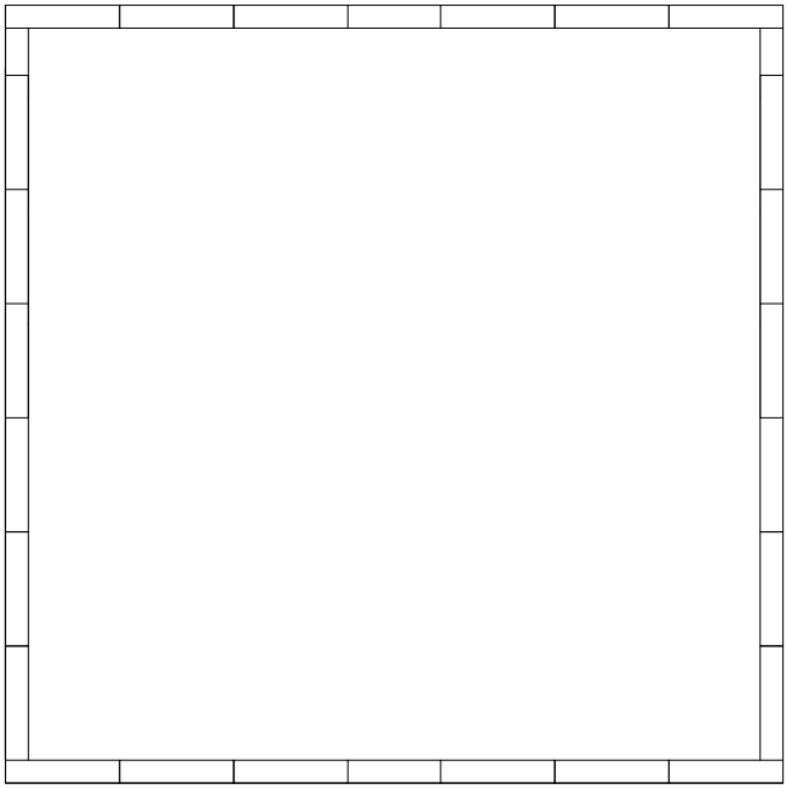

Şekil 28: H24 Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 46 Kod Nolu Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H25

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Güney Cephe 47 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: Uzunluk;30 Cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Açıklama: Şekil 24'te gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe 47 kod nolu, H1'deki altı köşeli yıldız motifli çini karolar desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf:4-5-6-7-61) Renkli sır tekniği uygulanan çini karolar, altı köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Yatay dikdörtgen bordürler de bir turkuaz bir kobalt olarak sıralanmıştır.

.

Fotoğraf 61: H25 Haydarpaşa Vapur İskelesi Batı Cephe 47 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

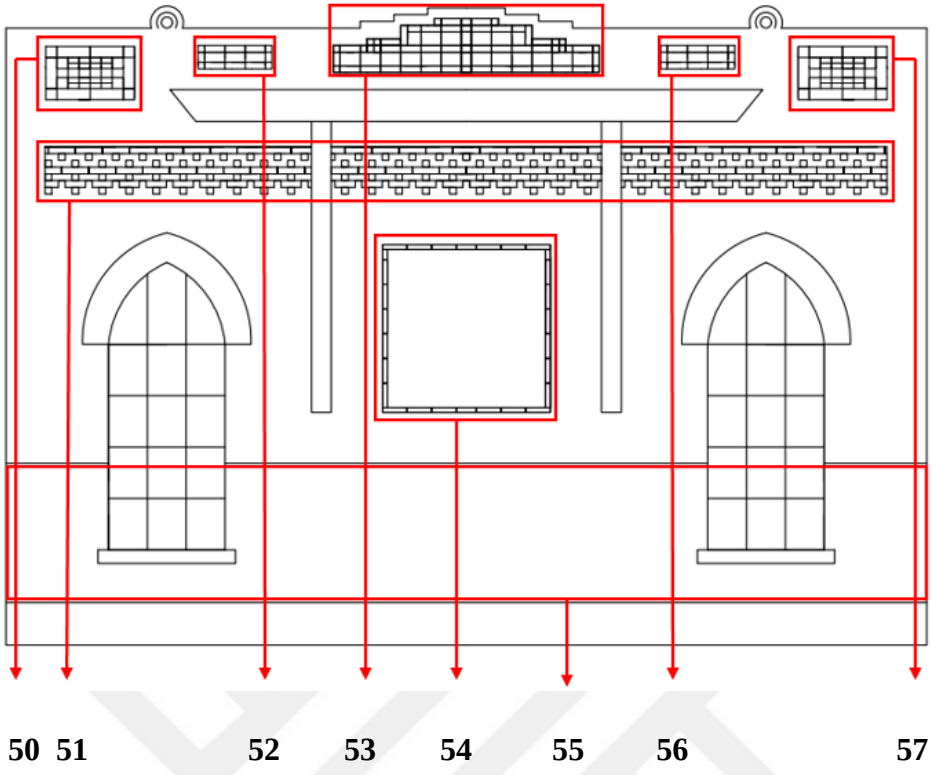

Şekil 29: Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 62: Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H26

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 50-57 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi, Kırmızı

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi kuzey cephe 50-57 kod nolu- H20'deki çini karo desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 53-54-63-64 Beyaz çini hamuru turkuaz, koyu kırmızı ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini pano kare mozaik kesimli tek renkli karolardan oluşan yatay dikdörtgen formundadır.

Fotoğraf 63: H26 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 50 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 64: H26 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 57 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H27

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 51 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi kuzey cephe 51 kod nolu, H4' teki çini karo, H12'deki çini karo ve H21' deki çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 17-37-55-65) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni iç içe geçmiş kare mozaik kesimli beyaz ve turkuaz renkli karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 65: H27 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 51 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H28

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 52-56 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi kuzey cephe 52-56 kod nolu, H22'deki çini karo desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 56-57-66-67) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni kare mozaik kesimli karolardan oluşan yatay dikdörtgen formlu çini karolardan oluşmaktadır. Çininin yanında mermere yerleştirilmiş turkuaz renkli kabara vardır.

Fotoğraf 66: H28 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 52 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 67: H27 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 56 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H29

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 53 Kod Nolu Çini Pano

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi güney cephe 53 kod nolu, H23'teki çini panolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 58-68) Beyaz çini hamuru turkuaz ve mavi kobalt renkli sır ile sırlanmıştır. Çini deseni kare mozaik kesimli karolardan oluşan basamaklı yatay dikdörtgen formlu çini karolardan oluşmaktadır.

Fotoğraf 68: H29 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 53 Kod Nolu Çini Pano

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H30

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 54 Kod Nolu Çini Karo

Tarih: 1915-1916

Ebat: -

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi kuzey cephe 54 kod nolu, H24'teki çini karolar desenleri ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 59-60-69) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Duvar yüzeyinde kare formunda olup, dikdörtgen çini karo yatay ve düşey istiflenmiştir. Kemer payanda bölümünde turkuaz renkli tek bir karo yer almaktadır.

Fotoğraf 69: H30 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 54 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H31

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 55 Kod Nolu Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Tarih: 1915-16

Ebat: Ebat: Uzunluk;30 Cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Altı Köşeli Yıldız Motifli Çini Karo

Açıklama: Şekil 29'da gösterilen, Haydarpaşa Vapur İskelesi kuzey cephe 55 kod nolu, H1'deki ve H25' teki altı köşeli yıldız motifli çini karolar desen ve renkleri aynıdır. (bkz: Fotoğraf: 4-5-6-7-61-70) Renkli sır tekniği uygulanan çini karolar, altı köşeli geometrik yıldız şeklinde olup turkuaz ve kobalt mavi renktedir. Yatay dikdörtgen bordürler de bir turkuaz bir kobalt olarak sıralanmıştır.

Fotoğraf 70: H31 Haydarpaşa Vapur İskelesi Kuzey Cephe 55 Kod Nolu Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: H32

Bulunduğu Yer: Kadıköy Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Çini Karo

Tarih: 1915-16

Ebat:-

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Düz Karo

Açıklama Haydarpaşa Vapur İskelesinin iç kısmı duvar yüzeyinin alt kısımlarını kaplayan büyük ve küçük dizilimli kare çinilerde turkuaz ve mavi kobalt renkli sır tekniği uygulanmıştır. (bkz: Fotoğraf: 71) Binanın iç kısım duvar yüzeyleri ve sivri kemerler çinilerle kaplıdır. (bkz: Fotoğraf:72) Yapı 1987 yılında restorasyon geçirmiştir. (Batur, 2003, s.158). 2014 restorasyondan sonra ise çinilerin tamamen üzeri boyanıp düz sıva ile kapatılmıştır. (bkz: Fotoğraf: 73-74)

Fotoğraf 71: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

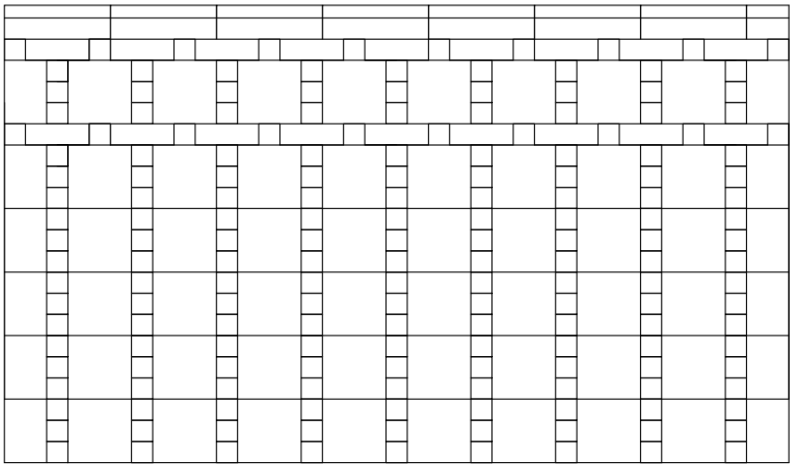

Şekil 30: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Çini Karo Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

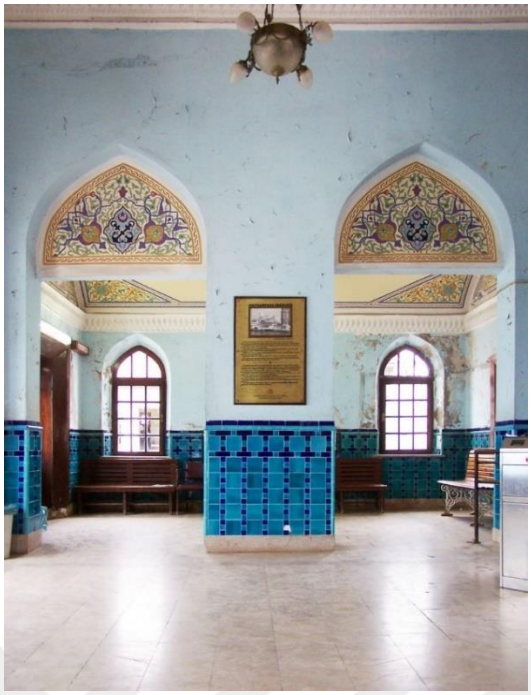

Fotoğraf 72: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Detay

Kaynak: Aksan, 2014; https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023).

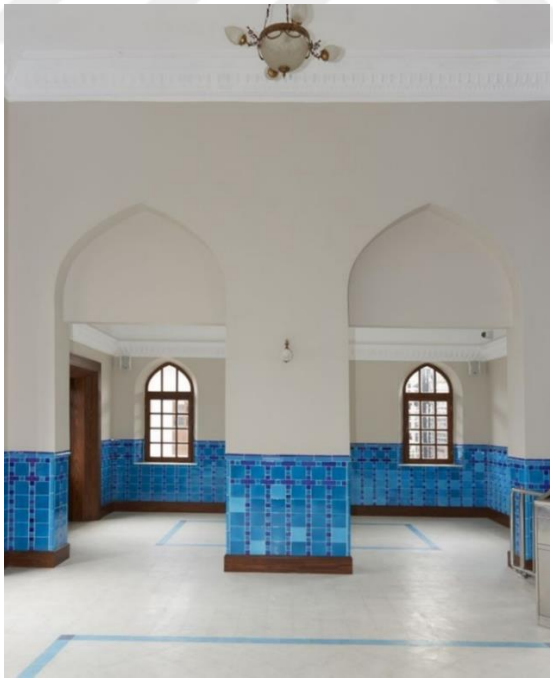

Fotoğraf 73: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısım Detay 2

Kaynak: Aksan, 2014; https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023).

Fotoğraf 74: H32 Haydarpaşa Vapur İskelesi İç Kısmı Detay 3

Kaynak: Aksan, 2014; https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023).

2.1.9. Moda İskelesi Binası

Kadıköy Moda iskelesi 1916-1919 yılları arasında Mimar Vedat Tek tarafından inşa edilmiştir. "İskelenin doğu, batı, kuzey, güney olmak üzere dört cephesi vardır. Her cephede farklı formlarda sivri kemerler ve bunlara bağlı olarak çini alınlıklar bulunmaktadır. İskelenin ilk inşaatında bina tek katlı olup üstü açık seyir terası bulunmaktayken yıllar içinde kırma çatı ile kapatılmıştır." (Batur, 2003: s.158). Doğu cephesinde terasa çıkan döner merdiven bulunmaktadır. Kemerler üzerindeki alınlıklarda yer alan küçük mozaik sırsız çini karolar yer almaktadır. Mimar Vedat Tek' in diğer yapılarına göre bu çiniler sade ve desensizdir. "Çini panolar 1986 yılında restorasyon sırasında alınlıklardan sökülüp yerine düz renkli çini karolar yerleştirilmiştir." (Gümüş, 2021: s.123). "Mimar Vedat Tek tarafından yapılan vapur iskelesinin alınlıklarına çini kullanıldığı söylenmekte olup çinilerle ilgili ne fotoğraf ne de bir bilgi bulunamamıştır." (Arlı, 1989: s.140). Restorasyona uğrayan iskele binası zamanla değişim göstermiştir. Afife Baturun, Mimar Vedat Tek Kimliğin İzinde Bir Mimar adlı kitabında yer alan fotoğrafta kuzey batı cephesindeki üç alınlık restorasyonda değişime uğramıştır. (bkz: Fotoğraf 12-13). 2015 yılında restorasyona başlayan Moda İskelesi'nin çalışmaları 2022 yılında bitirilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından bitirilen restorasyon alt katı vapur bekleme salonu olup, üst katı ise kafe ve kütüphane olarak hizmet vermektedir.

Fotoğraf 1: Moda İskelesi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 2: Moda İskelesi Güney Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

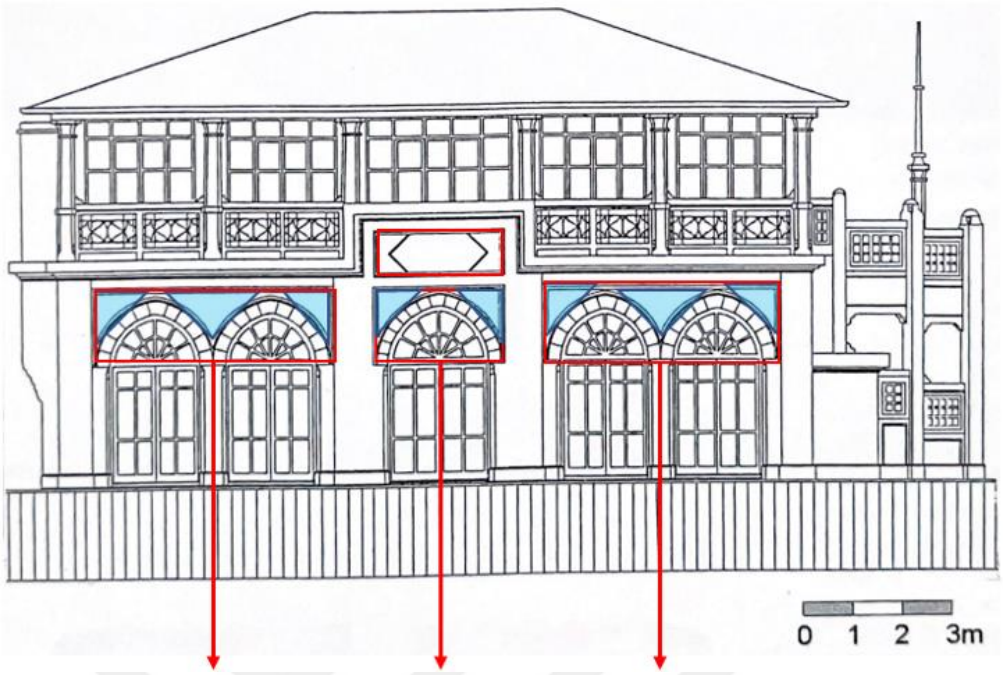

1 NOLU **2 NOLU** **3 NOLU**

Şekil 1: Moda İskelesi Güney Cephe Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.349

Katalog No: M1

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Güney Cephe 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1916-1919

Ebat: 227 x 124 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Moda İskelesine ait şemada güney cephesindeki revakta 1-3 Kod Nolu sivri kemer köşelikler aynıdır. (bkz: Fotoğraf 3-4) Yüzeyindeki çiniler kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Köşeliklerdeki karoların dizilimi Ömür Bakırer'in kitabında yer alan Pınarbaşı Melik Gazi Türbesi, dışta sağır niş (kat.No.8.2) yüzeyindeki (bkz: Şekil 3) sırsız tuğlaların örgüsüyle benzerlik göstermektedir. (Bakırer, 1981) Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir.

Fotoğraf 3: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 1 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 4: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

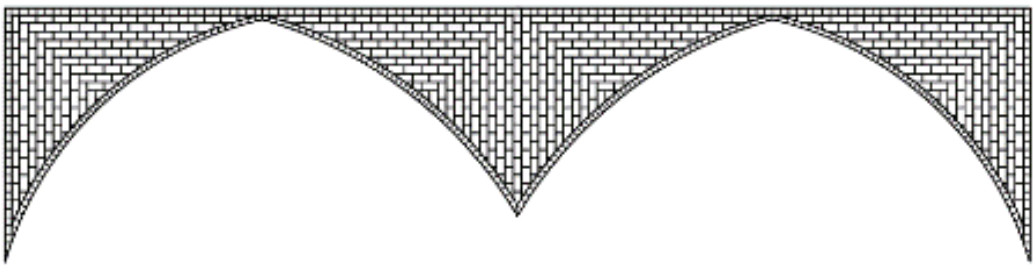

Şekil 2: M1 Moda İskelesi Güney Cephe 1-3 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

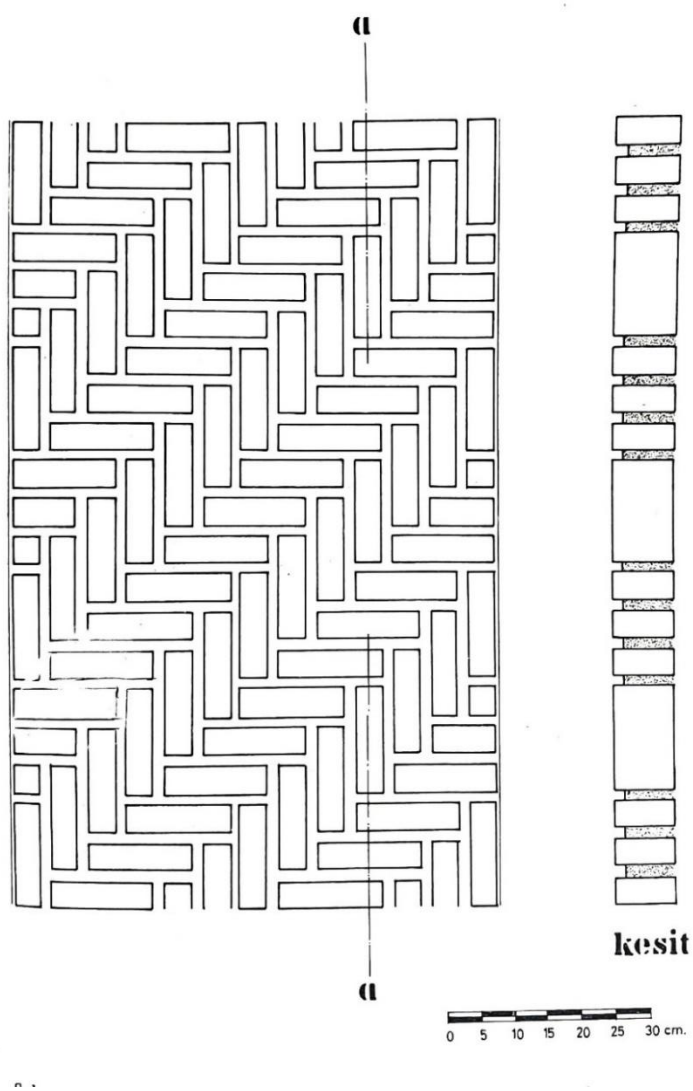

Şekil 3: Pınarbaşı Melik Gazi Türbesi, Dışta Sağır Niş

(kat.No.8.2) Örgü Türü: Yatay ve Düşey İstif 2.2.1

Kaynak: Bakırer, 1981: s.42

Katalog No: M2

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Güney Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1916-1919

Kitabe: 124 x 100 cm

Orta Sivri Kemer: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 1'de gösterilen, Moda İskelesine ait şemada güney cephesinin tam orta kısmında yer alan kitabeli 2 Kod Nolu sivri kemer diğerlerinden farklı olup, iskeleyi daha dikkat çekici hale getirdiği görülmektedir. (bkz: Fotoğraf 5). Kemer köşeliklerindeki çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir. Kemerin üstünde bulunan ‘’Moda’’ yazılı mermer kitabe sülüs hatla hak edilmiştir. Sol alt kısmında ise H.1335 tarihi görülmektedir "Moda" ibaresinin her iki tarafına kabartma altı yapraklı penç yerleştirilmiştir. Köşelerdeki rumi motifli desen 1\4 simetriktir. (bkz: Fotoğraf 6).

Fotoğraf 5: M2 Moda İskelesi Güney Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

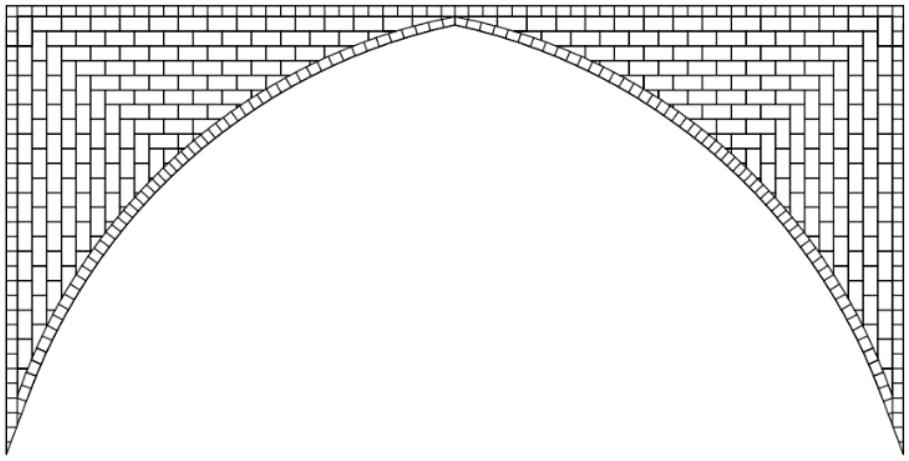

Şekil 4: M2 Moda İskelesi Ön Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: M2 Moda İskelesi Güney Cephe 2 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Üstü Kitabe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 5: Moda İskelesi Doğu Cephe Çizim

Kaynak: Pilehvarian, 1997: s.40-60

Katalog No: M3

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Doğu Cephe 4 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1916-1919

Ebat: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 5'te gösterilen, Moda İskelesine ait şemada doğu cephesindeki revakta 4 Kod Nolu sivri kemer köşeliklerindeki çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf 7) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir.

Fotoğraf 7: M3 Moda İskelesi Doğu Cephe 4 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

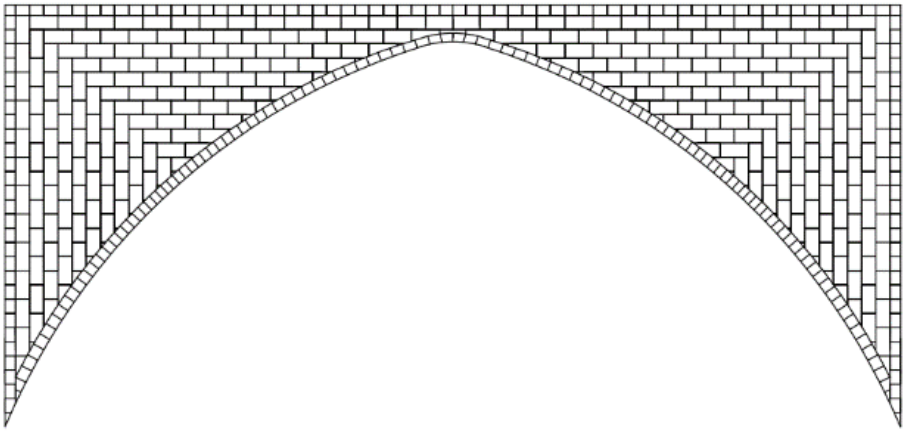

Şekil 6: M3 Moda İskelesi Doğu Cephe 4 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 8: Moda İskelesi Kuzey Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

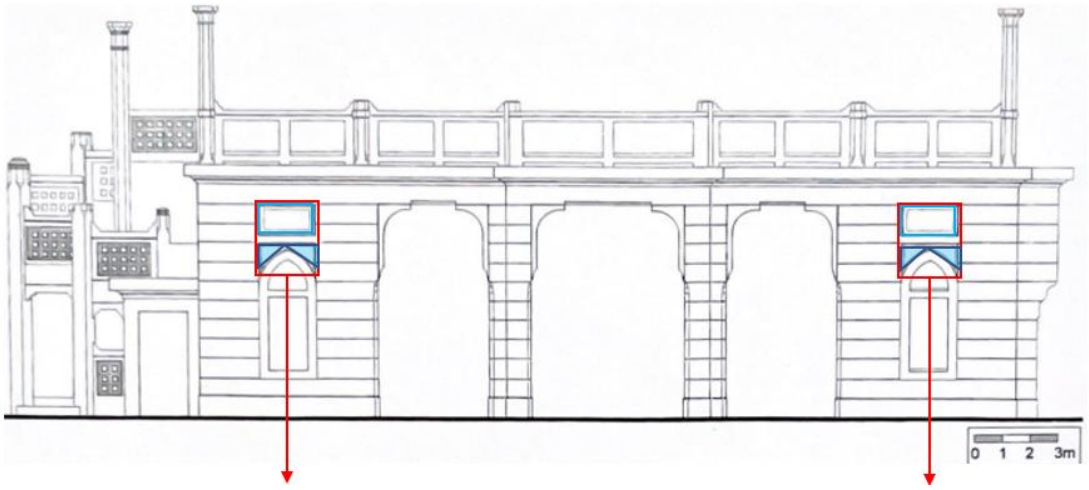

5 NOLU **6 NOLU**

Şekil 7: Moda İskelesi Kuzey Cephe Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.349

Katalog No: M4

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Kuzey Cephe 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1916-1919

Ebat: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Moda İskelesine ait şemada kuzey cephesi sol pencere 5 Kod Nolu sivri kemer köşeliklerindeki çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf 9) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen kare bordür ise kobalt mavi renktedir. İskele Pencerelerindeki çinilerin yerleşim sistemi Yıldız Demiriz' in Osmanlı Mimarisinde Süsleme I Erken Devir (1300-1453) kitabında yer alan Bursa Ulu Cami (bkz: Fotoğraf 10) ve Mustafa Cambaz'ın (2004) fotoğraf arşivinde bulunan Bursa Ulu Cami batı cephesi pencere ile (bkz: Fotoğraf 11) form açısından benzeşmektedir. Ancak Moda iskelesindeki pencere üzerinde yatay dikdörtgen bir alınlık vardır. Pencerenin turkuaz zeminli kobalt bordürlü köşebentlerinin tam ortasında, 10 cm çapında kenarları yükseltilmiş kabartma bir alçı rölyef bulunmakta olup, içi turkuaz ve kobalt çini ile kaplıdır. Pencere alınlığının kare formlu dış bordür çinileri kobalt mavi olup, hemen içteki dikdörtgen bordür çiniler ise turkuaz renktedir. Alınlıkta orta kısım kabartmalı olup yüzey de herhangi bir desen yoktur. Bu yüzeyi sadece iki renkli çini bordür çerçevelemektedir.

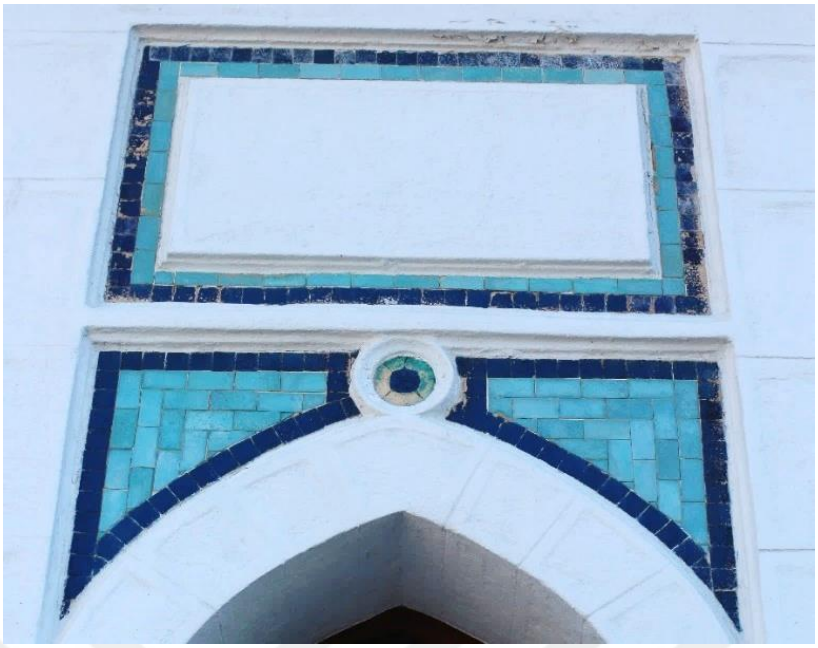

Fotoğraf 9: M4 Moda İskelesi Kuzey Cephe 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

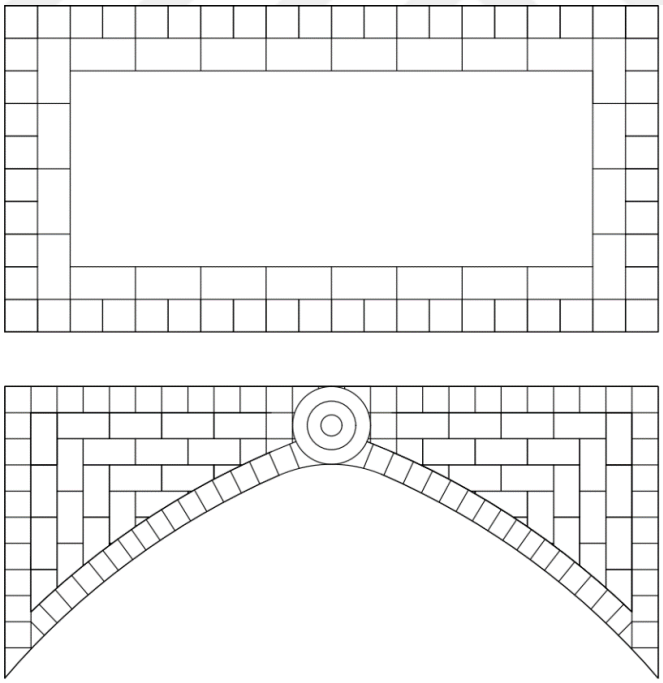

Şekil 8: M4 Moda İskelesi Kuzey Cephe 5 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

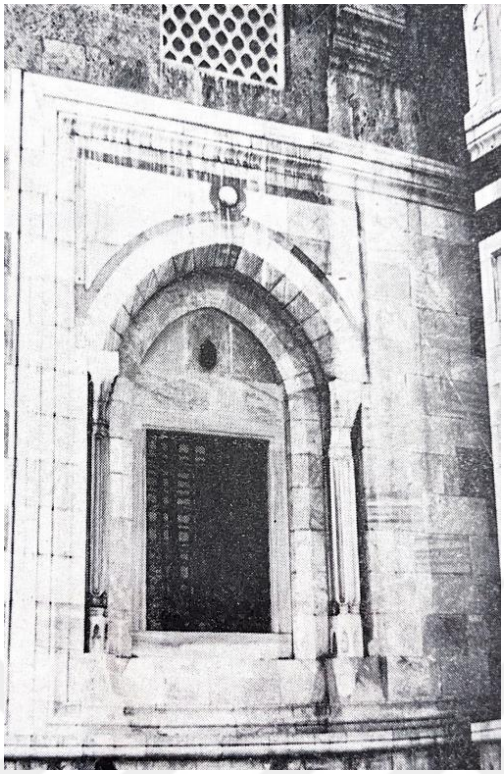

Fotoğraf 10: M4 Bursa, Ulu Cami. Kuzey Cephedeki Pencere

Kaynak: Demiriz, 1979: s.324

Fotoğraf 11: M4 Bursa, Ulu Cami. Kuzey Cephedeki Pencere

Kaynak: Cambaz, 2004; Https://www.mustafacambaz.com/details.php?İmage_id=26972
"E.T.08.09.2022"

Katalog No: M5

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Kuzey Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1916-1919

Ebat: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 7'de gösterilen, Moda İskelesine ait şemada kuzey cephesi 6 Kod Nolu sivri kemer köşeliklerindeki çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf 12) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir. Pencere üstü yatay dikdörtgen alınlığın içi beyaz renkli düz zemin olup etrafını çevreleyen birinci kare formlu bordür çiniler kobalt mavi ve turkuaz rengindedir. Alınlıkta orta kısım kabartmalı olup yüzey de herhangi bir desen yoktur. Bu yüzeyi sadece iki renkli çini bordür çerçevelemektedir.

Fotoğraf 12: M5 Moda İskelesi Kuzey Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

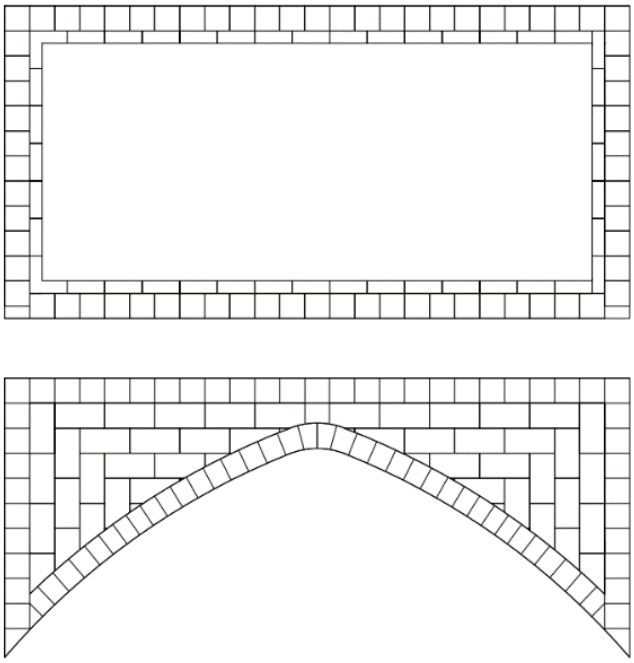

Şekil 9: M5 Moda İskelesi Kuzey Cephe 6 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

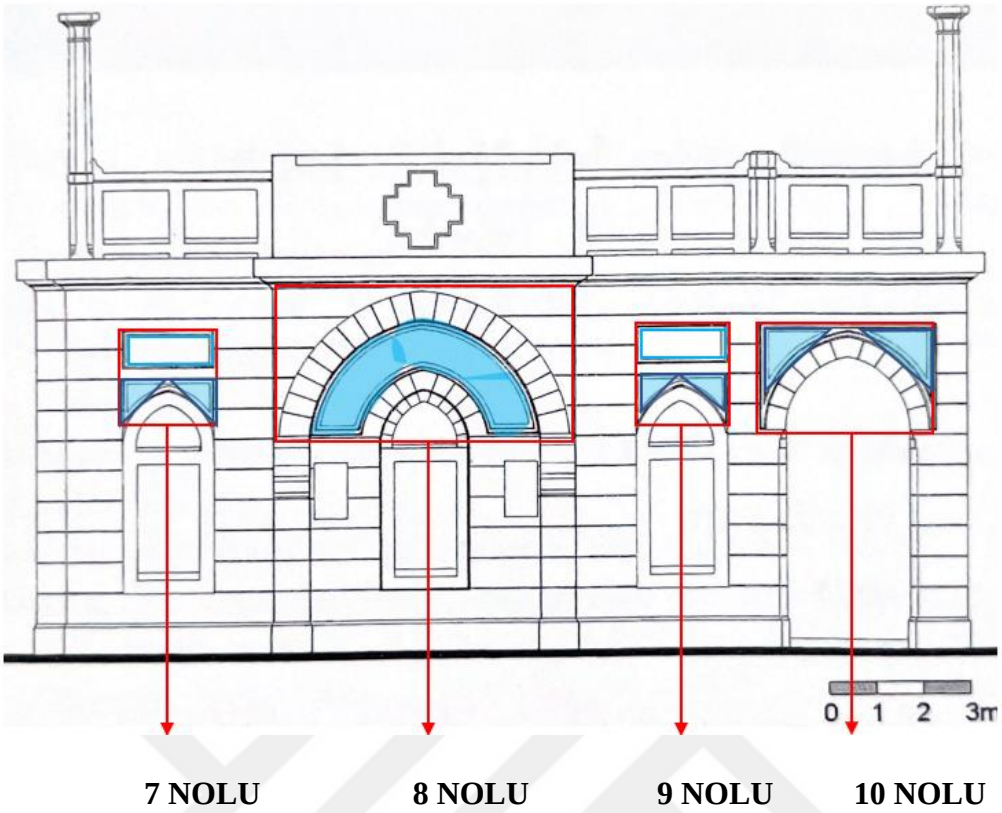

Şekil 10: Moda İskelesi Batı Cephe Çizim

Kaynak: Batur, 2003: s.349

Katalog No: M6

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Batı Cephe 7-9 Kod Nolu Sivri Kemer

Tarih: 1916-1919

Ebat: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 10'da gösterilen, Moda İskelesine ait şemada batı cephesi 7-9 Kod Nolu sivri kemer köşelikler aynıdır. (bkz: Fotoğraf 17-18) Çiniler kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir. Pencerenin üst alınlığını çevreleyen dıştaki kare formlu bordür çiniler kobalt mavi olup, içteki dikdörtgen bordür çiniler ise turkuaz renktedir. İskele hali hazırda yeni restorasyon görmesine rağmen çinilerin üzerinde döküntüler ve kırılmalar vardır. Zamanla restorasyona uğrayan iskelenin alınlıkları değişime uğramıştır. Afife Baturun kitabında yer alan fotoğraf da (bkz: Fotoğraf 13). Batı cephe 7 ve 9 kod nolu kemeri çevreleyen kobalt mavi bordürün ortasında 10 cm çapında kenarları yükseltilmiş kabaraya benzeyen daire varken günümüzde (bkz: Fotoğraf 15-16) de yoktur.

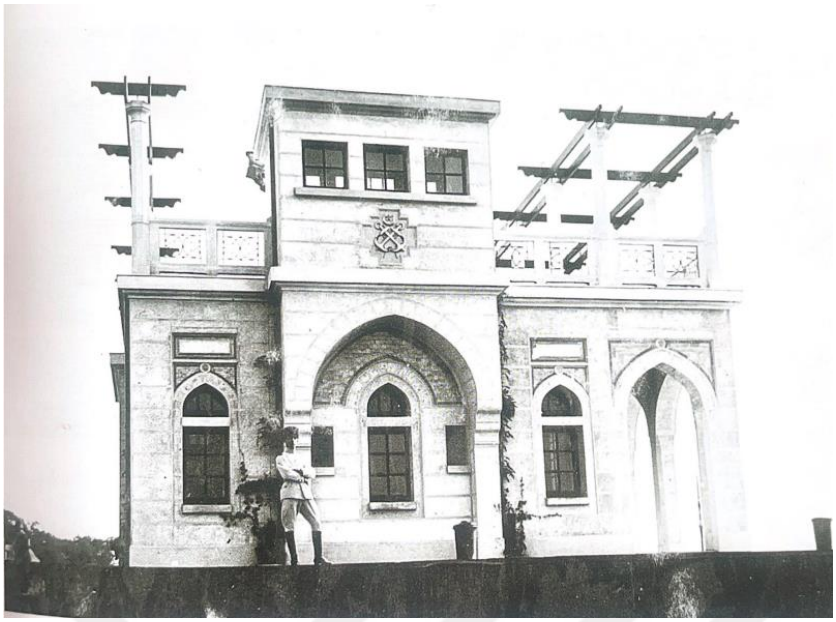

Fotoğraf 13: Moda İskelesi Batı Cephe

Kaynak: Batur, 2003: s.349

Fotoğraf 14: Moda İskelesi Batı Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: M6 Moda İskelesi Batı Cephe

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

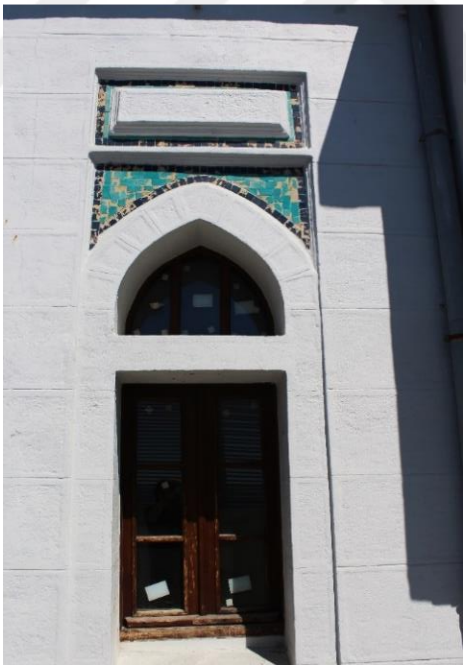

Fotoğraf 16: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 17: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

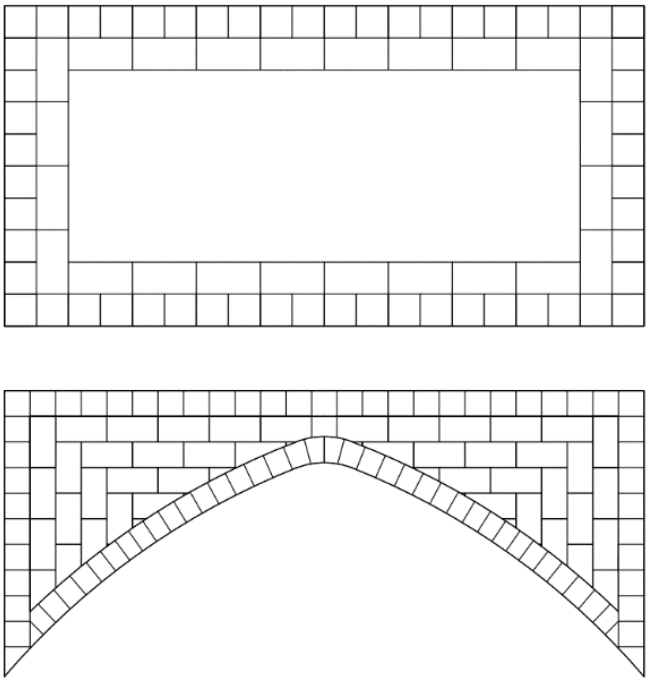

Şekil 11: M6 Moda İskelesi Batı Cephe 7-9 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

,

Katalog No: M7

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Batı Cephe 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Tarih: 1916-1919

Ebat: 47 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 10'da gösterilen, Moda İskelesine ait şemada batı cephesindeki taşkın kısımda yer alan 8 Kod Nolu geniş sivri kemer köşeliklerindeki çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. (bkz: Fotoğraf 19) Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir. Sivri kemerin üst kısmının ortasına yerleştirilen çiniler, bir bölüm yatay bir düzlem olarak devam etmekte olup, yanlarda çiniler düşey olarak yerleştirilmiştir. Renk olarak bakıldığında dikdörtgen şeklinde oluşan küçük karoların rengi turkuaz, kenarlardaki kare bordür ise kobalt mavidir.

Fotoğraf 19: M7 Moda İskelesi Batı Cephe 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

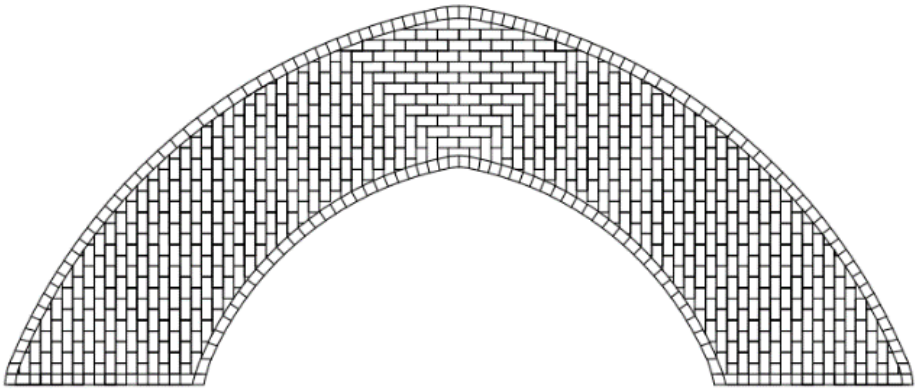

Şekil 12: M7 Moda İskelesi Batı Cephe 8 Kod Nolu Sivri Kemer Köşelik Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Katalog No: M8

Bulunduğu Yer: Kadıköy Moda İskelesi Batı Cephe 10 Kod Nolu Giriş Sivri Kemer

Tarih: 1916-1919

Ebat: 84 x 100 cm

Teknik: Renkli Sır Tekniği

Renk: Turkuaz, Kobalt Mavi

Kullanılan Motifler: Yatay ve Düşey Çini

Açıklama: Şekil 10'da gösterilen, Moda İskelesine ait şemada batı cephesi 10 Kod Nolu sivri kemer köşelik M3'te sivri kemer köşelikler aynıdır. (bkz: Fotoğraf 7-20) Çiniler, kare ve dikdörtgen mozaik kesimli küçük karolardan oluşmaktadır. Beyaz çini hamuru turkuaz renkli sır ile sırlanmıştır. Çiniler bir düz bir ters tarzda kaydırmalı olarak sıralanıp dizilmiştir. Dikdörtgen şekilli karolar yatay ve düşey olarak istiflenmiştir. Çinilerin yerleşimi ½ simetriktir. Revaktaki kemer köşeliklerin zemini turkuaz renkli çini ile kaplanmış olup kemer köşeliklerini çevreleyen bordür ise kobalt mavi renktedir.

Fotoğraf 20: M8 Moda İskelesi Batı Cephe 10 Kod Nolu Giriş Sivri Kemer

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

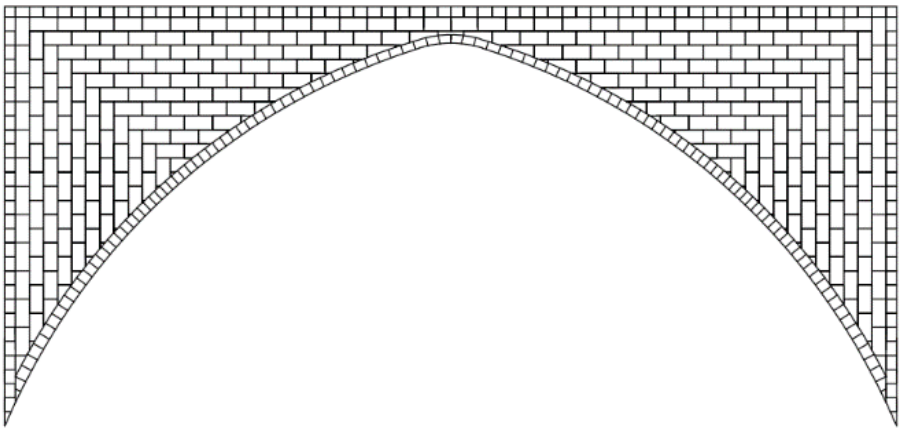

Şekil 13: M8 Moda İskelesi Batı Cephe 10 Kod Nolu Giriş Sivri Kemer Çizim

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2. Tipoloji

2.2.1. Çinilerin Bulundukları Alanlar

2.2.1.1. Kemerler

NO	SİVRİ KEMERLER	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	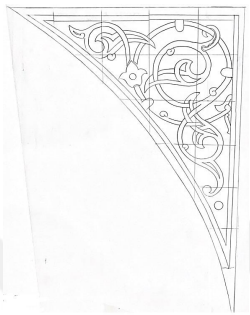	D16, D20
2	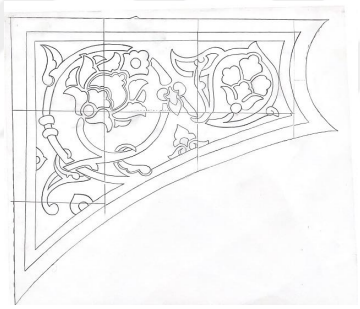	D17, D18, D19, D28, D29, D36, D37, D38
3	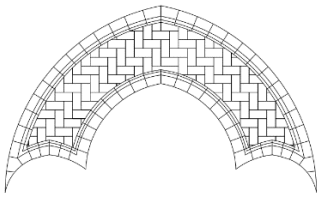	B9, M8

4	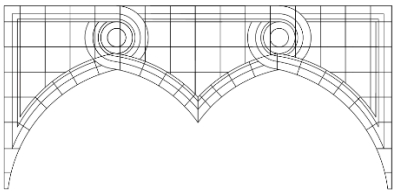	**B10, B13, B14**
5		**B20**
6	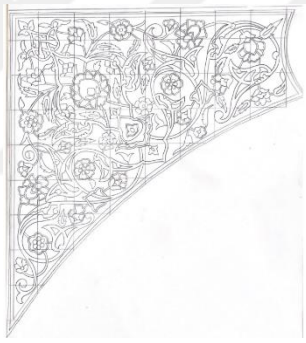	**B21, L4, H9**
7	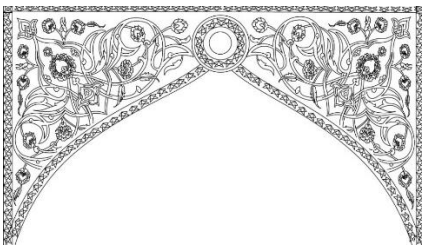	**HM1, HM6, HM10, HM11**

8	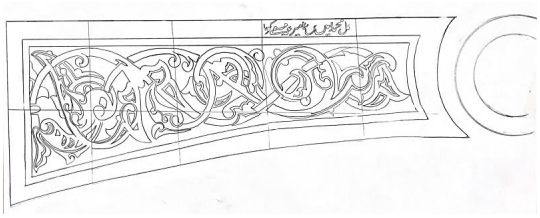	**D1, D2**
9	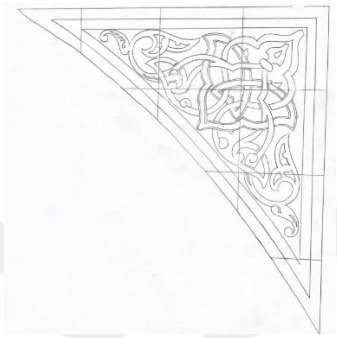	**D21**
10		**L16 L17**
11	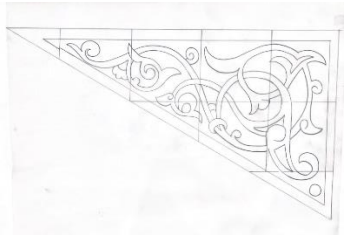	**S10, S12**

12	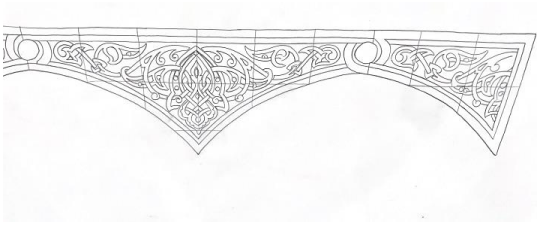	**D22, D23**
13		**D30, D39, A2, A9, H17**
14	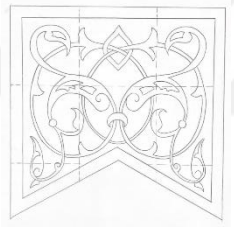	**S11, L7**
15	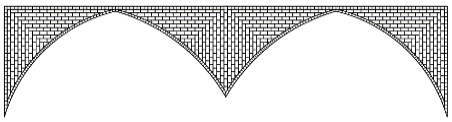	**L1, M1, M3**

16	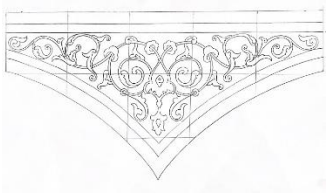	**L15**
17	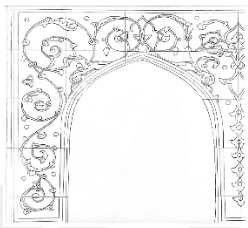	**V16, H7**
18	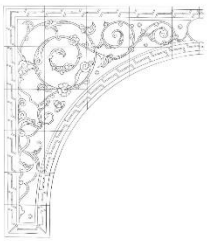	**V3, V4, V12**
19	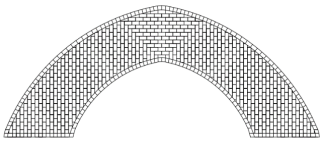	**M8**

20	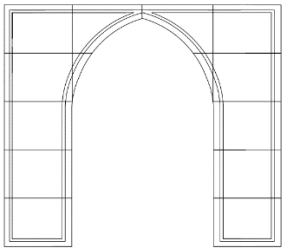	**V7 V8 V9, V13, V14, V15**
21	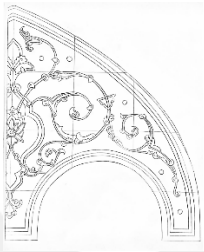	**V11**
22	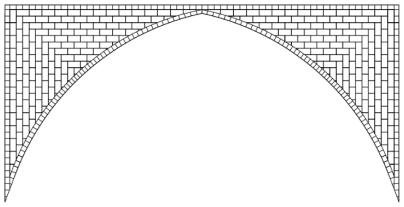	**M2, M4, M10**
23	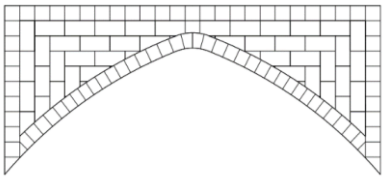	**M5, M6, M7, M9**

NO	BASIK KEMERLER	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	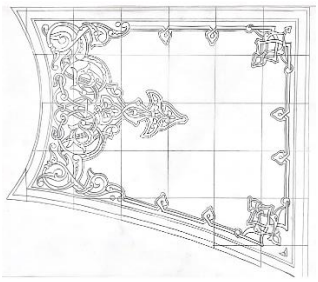	B1
2	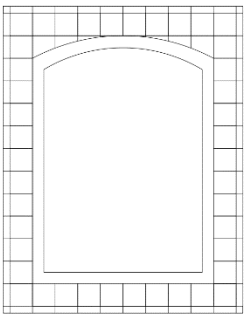	L8
3		L14
4	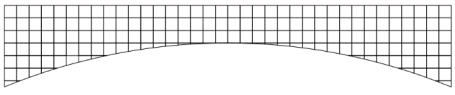	S1
5	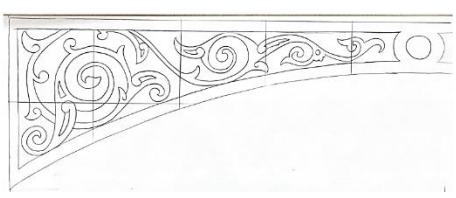	S3

2.2.1.2. Pencere Alınlıkları

NO	PENCERE ALINLIKLARI	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	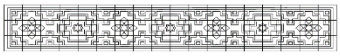	B2, B3
2		B7
3		B15
4	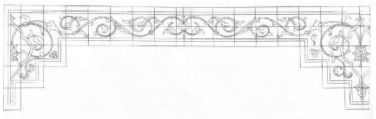	L11
5	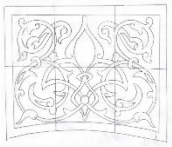	S4
6		S6

7	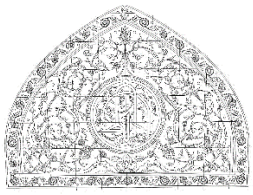	**V10**
8	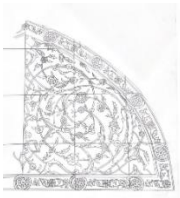	**V20**
9	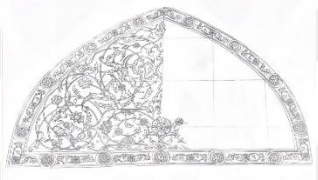	**V21**
10	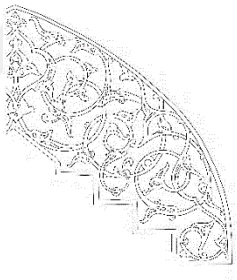	**H18**

2.2.1.3. Panolar

NO	PANOLAR	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	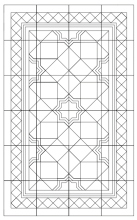	**B8, B11, B17**

2	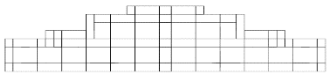	**H23, H29**
3	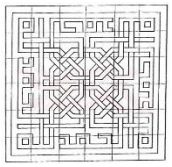	**HM5, HM12**
4	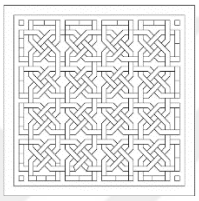	**HM9**
5	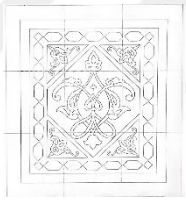	**L12**
6	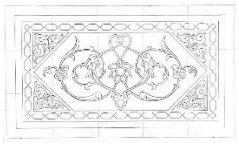	**L13**
7	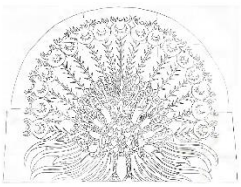	**V34**

2.2.1.4. Kitabeler

NO	KİTABELER	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		H3
2	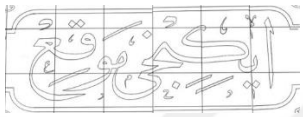	H7
3		H7
4	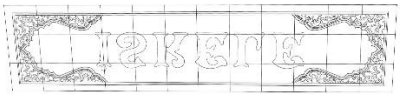	H10
5	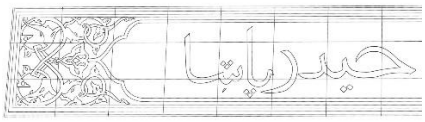	H13
6	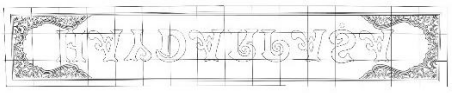	H16

7		**S12**
8	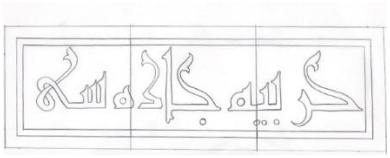	**V2**

2.2.1.5. Duvar Yüzeyi

NO	DUVAR YÜZEY	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	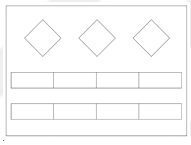	**A1, A8**
2	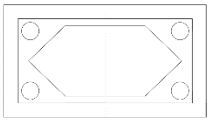	**A3, A10**
3	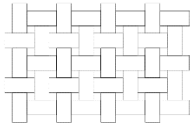	**L3, L20, V17, V26**
4	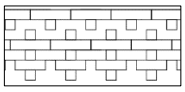	**H4, H12, H21, H27**

5		**H8, H19**
6	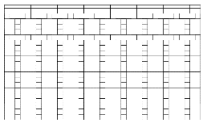	**H32**

2.2.1.6. Sütun Başlıkları

NO	SÜTUN BAŞLIKLARI	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		**L2**
2		**V20**

2.2.1.7. Diğer Karolar

NO	DİĞER KAROLAR	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	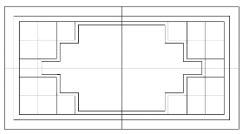	A5, A7, A12
2	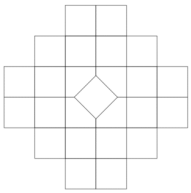	S2
3	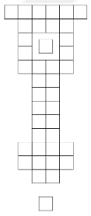	S8
4	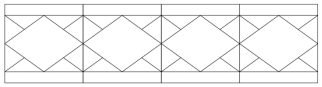	S9
5	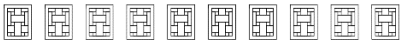	L18

6	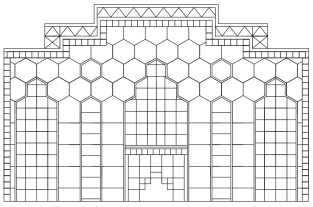	**V23**
7	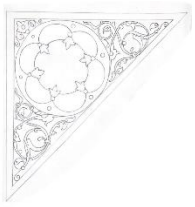	**V31**

2.2.2. Çiniler Üzerindeki Desenler

2.2.2.1. Geometrik Desenler

NO	SEKİZGEN	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	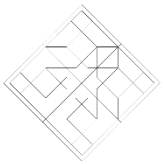	**A4, A11,**
2		**B2, B8, B17, B11, B15, D3**
3	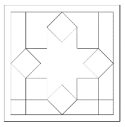	**H2**

4		**L6**
5	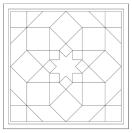	**D3, D8, D34**
6		**D4, D9, D27**
7		**D4, D10**
8		**D5, D12, D34**
9		**D5, D33**
10		**D6, D35**

11	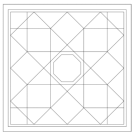	**D6, D32**
12		**D7, D25**
13		**D7, D31**
14		**D8, D25**
15	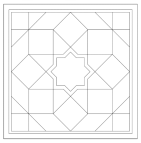	**D8**
16		**D9**
17	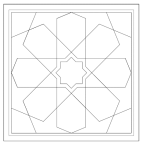	**D9**

18	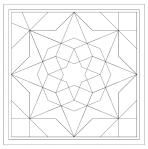	**D10**
19	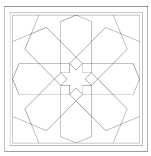	**D11, D14**
20	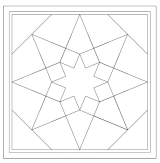	**D12**
21	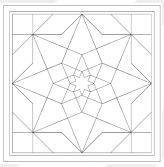	**D13, D14**
22	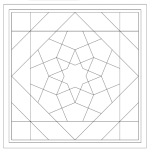	**D13, D15**
23	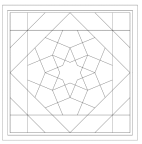	**D13**
24	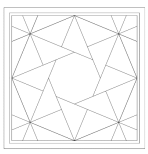	**D15**

25	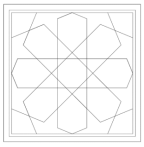	**D15, D27**
26		**D26**
27	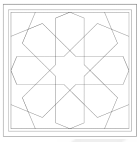	**D26**
28	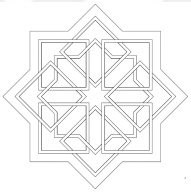	**V6**

NO	ALTIGEN	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		**H1, H25, H31**
2	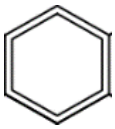	**V23**

3	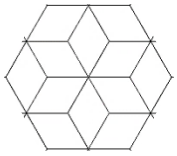	**V29**

NO	**DİKDÖRTGEN**	**GÖRÜLDÜĞÜ YERLER**
1		**H6, H24, H30, L10, M6, M7, M8, M9, M10, S5, S13, V1, V8, V9, V10**
2	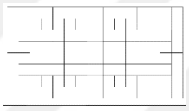	**H15**
3	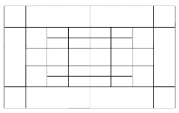	**H20, H26**
4	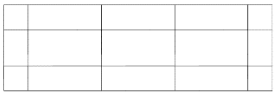	**H22, H28**

NO	KARE	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	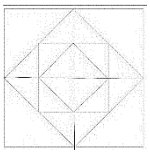	H3
2	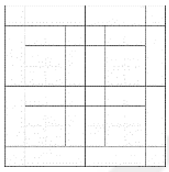	H5, H11
3		L5, L8, M,1, M2, M3, M4, S1, D24, V13, V14, V15
4	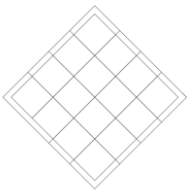	S7

NO	KABARA	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	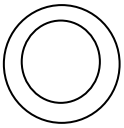	D1, D17, D18, D19, D22, D23, D28, D29, D30, D36, D37, D38, D39, V3, V4
2	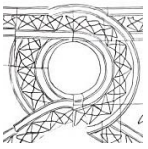	HM1, HM6, HM10, HM11

3	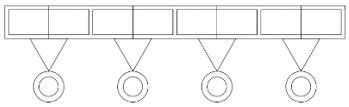	**L10**
4	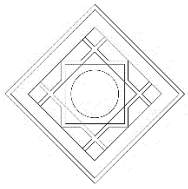	**L6**
5	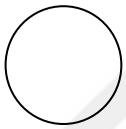	**H20, H26, V5**
6		**HM13, HM14, HM15, HM16, HM17, HM18, HM19, HM20**

2.2.2.2. Bitkisel Motifler

2.2.2.2.1. Stilize

NO	HATAİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		**B20**

2		**B21**
3		**H6**
4		**H9**
5		**H9**
6		**HM1, HM6, HM10, HM11**
7	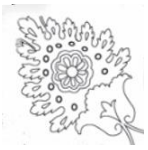	**L3**
8		**L9, L11, L13**

9		**D2, D2,**
10		**V28**

NO	**PENÇ**	**GÖRÜLDÜĞÜ YERLER**
1		**B20**
2		**B21**
3		**H3, H7**
4		**H7, H13, H16**

5		**H7**
6		**HM1, HM6, HM10, HM11**
7		**HM14**
8		**L3**
9		**L3, V20, V21**
10		**V32, V33**

NO	YAPRAK	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		B20
2		B21
3		H6, H9, V20, V21
4		H7, H9, L3
5		H9, V20, V21
6		HM1, HM6, HM10, HM11
7		HM16,17,18,19,20

8		**V28**
9		**HM16, HM18, HM19**
10		**HM16, HM17, HM18, HM,19, HM20**
11		**D2**

NO	**GONCA GÜL**	**GÖRÜLDÜĞÜ YERLER**
1		**B20**
2		**B21, D17, D18, D19**

3		**H6**
4		**HM1, HM6**
5		**HM1, HM6, HM10, HM11**
6		**HM1, HM6, HM10, HM11**
7		**HM16, HM18**
8		**HM16, HM18**
9		**HM14, HM16, HM17, HM18**

10		**HM16, HM18, HM19, HM20**
11		**D2, D17, D28, D29, D36, D37, D38, V20, V21**
12		**L12, L13**
13		**V24, V25**

2.2.2.2.2. Yarı Stilize

NO	LALE	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		**H3**
2		**H6**

3		**HM16**
4		**HM14**
5		**HM15**
6		**V28**
7	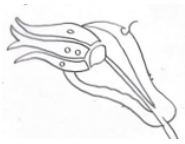	**V30**
8		**V32, V33**

NO	KARANFİL	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		H3
2		HM16, HM18
3		V24, V25, V28
4		V30, V33

NO	NARÇİÇEĞİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		HM18
2		HM18

2.2.2.3. Rumi Motifleri

NO	HURDE RUMİ ÇEŞİTLERİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		A2, A9, L7, L11, L15, S10
2		B1
3		B4, B5, B6, B12, B18, D30
4	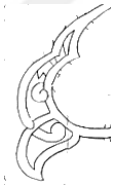	B20, L9
5		H3, H13
6		H6, H9, H13, H16, HM2, HM3

7		**H7, V31**
8		**H18**
9		**HM1, D30, D39**
10		**HM17, HM18**
11		**L3**
12		**L12**
13		**S3, S4**

14		**S10, S11**
15		**D16, D17, D18, D19, D20, D22, D23, D28, D29, D36,**
16		**D37, D38**

NO	**SARILMA RUMİ ÇEŞİTLERİ**	**GÖRÜLDÜĞÜ YERLER**
1		**L3**
2		**V12**

NO	AYIRMA RUMİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		A2, A9, S10
2		HM1, D1
3		H6, H9, H13, H16, HM2, HM3, V20, V21
4		L20, S6, S10, V18, V27
5		L13

NO	YALIN RUMİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1		L9, S6

2		**L20, S6, V18**
3		**V32**
4		**HM17, HM18**
5		**D37, D38**

2.2.2.4. Bulut Motifi

NO	BULUT MOTİFİ	GÖRÜLDÜĞÜ YERLER
1	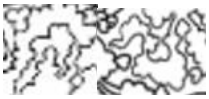	**H10, H16**

2.3. Uygulamalar

Vedat Bey Evi'nin ikinci kat banyosunda bulunan tavus kuşlu pano tezin muhtariyet içinde günümüz teknik ve malzemelerine uygun röprodüksiyon olarak uygulanmaya çalışılmıştır. İlk aşamada fotoğraflarını büyüttüğümüz desen çizilip delinmiştir. 45x60 cm hazır üretim çini karoya kömür tozu ile desen geçirilmiştir. Geçirilen desenin motifleri mavi ile tahrirlenmiş, sarı, kırmızı, turkuaz ve mavi kobalt renklerle motifler boyanmıştır. 910-950 derece çini fırınında pişirilip son halini almıştır.

Fotoğraf 1: Karoya Kömür Tozu ile Desen Geçirimi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

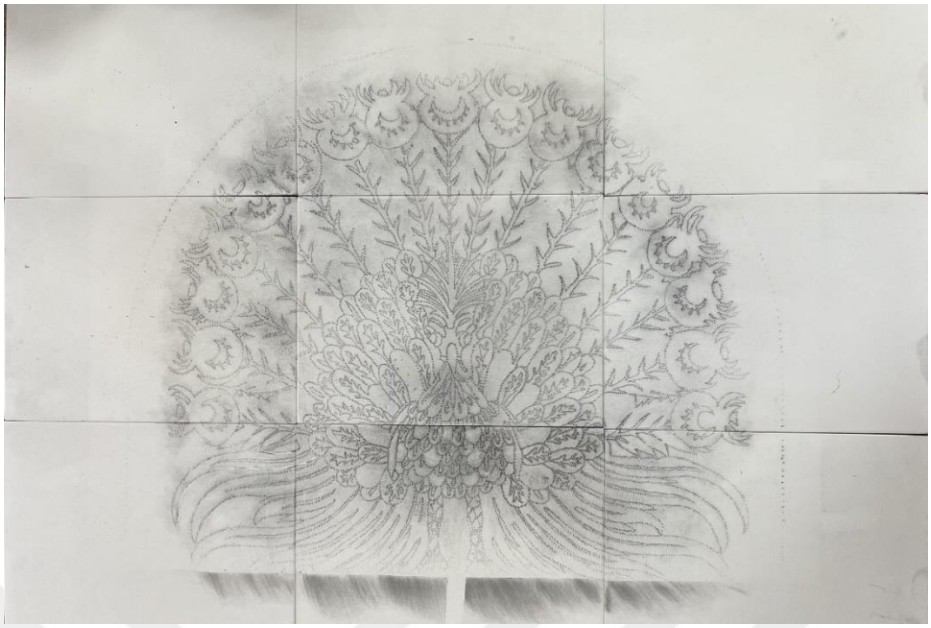

Fotoğraf 2: Tavus Kuşu Panonun Kömürlenmiş Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 3: Kömürlenen Desenin Tahrir Aşaması

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

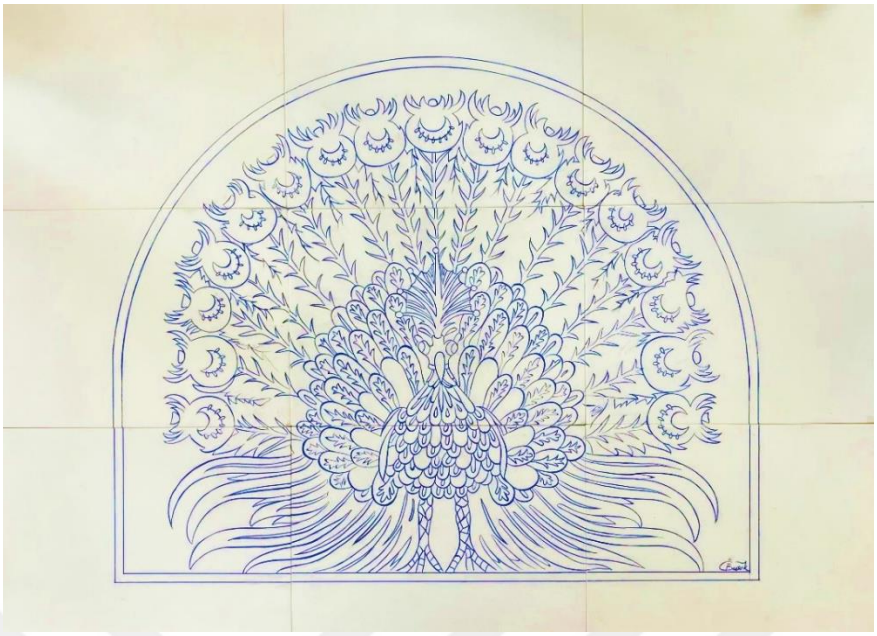

Fotoğraf 4: Tavus Kuşu Panonun Tahrirlenmiş Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

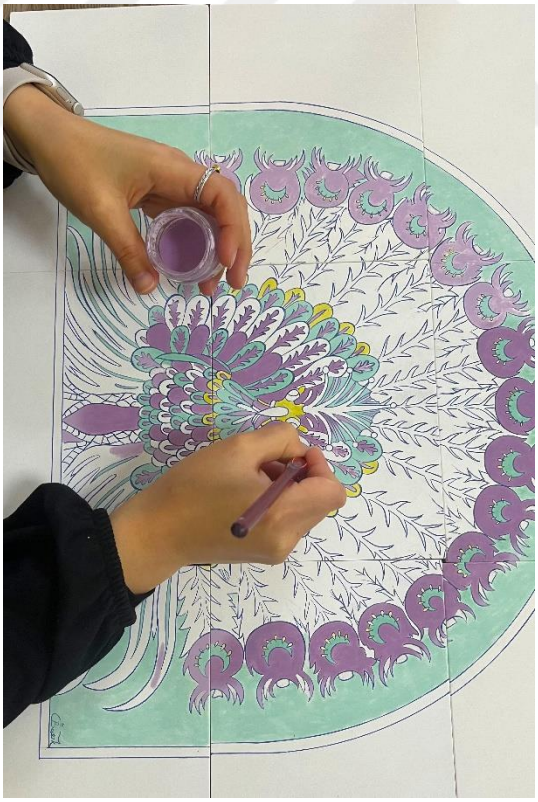

Fotoğraf 5: Karonun Boyama Aşaması

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 6: Tavus Kuşu Panonun Boyanmış Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 7: Tavus Kuşu Panonun Pişmiş Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 8: Tavus Kuşu Panonun Orijinali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

İkinci uygulama çalışması olarak Defter-İ Hakani Nezareti Binası (Tapu ve Kadastro Müdürlüğü) dış cephesinde sekiz köşeli geometrik motifli çini karolar röprodüksiyon olarak uygulanmıştır. İlk aşamada AutoCAD programında desen çizilip 3D yazıcı ile modeller yapılmıştır. Yapılan modellerin silikonla kalıpları alınmış alçı dökülmüştür. Alçı modeller oluşturulduktan sonra döküm kalıbı yapılmıştır. Kalıplara çini çamuru dökülmüştür. 10x10 cm ebadındaki çini karolar rölyefli olarak kalıplardan çıkartıp kurutulmuştur. Kurutulan çini karolar bisküvi fırınından sonra kırmızı, turkuaz ve mavi kobalt renklerle boyanmıştır. 910-950 derece çini fırınında pişirilip son halini almıştır.

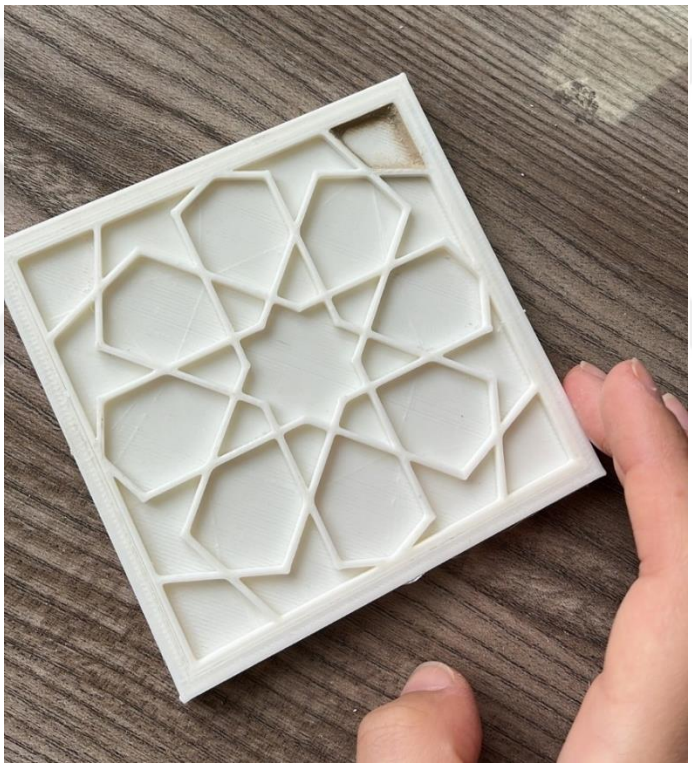

Fotoğraf 9: 3D Yazıcı ile Yapılmış Model

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 10: Modelin Silikon Dökümü

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

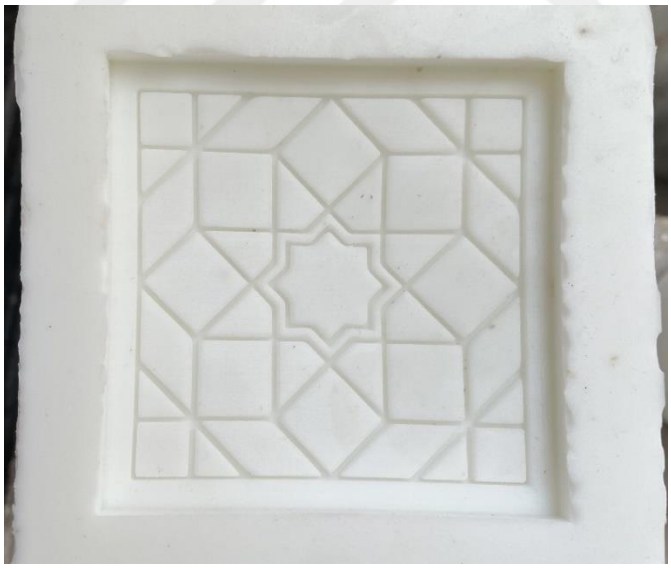

Fotoğraf 11: Modelin Silikon Kalıbı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 12: Modelin Alçı Modeli

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

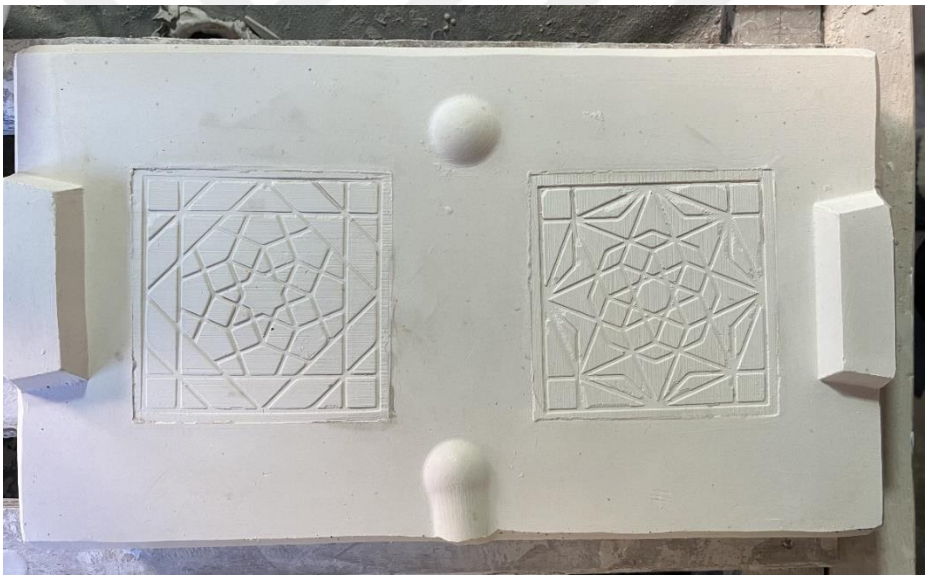

Fotoğraf 13: Modelin Döküm Kalıbı

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 14: Modelin Çini Çamuru ile Döküm Yapılırken

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 15: Modelin Dökümden Çıkmış Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 16: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Bisküvi Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

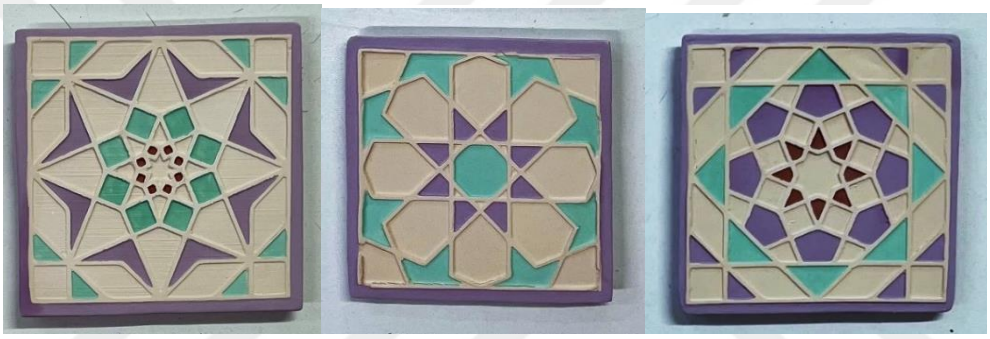

Fotoğraf 17: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Boyanmış Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 18: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Pişmiş Hali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Fotoğraf 19: Sekiz Köşeli Geometrik Formlu Çini Karonun Orijinali

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

SONUÇ

Tez konusu olarak Osmanlının son dönemi ve yerine kurulan Cumhuriyetin başlangıcına damgasına vuran I. Ulusal Mimarlık akımının öncülerinden Mimar Vedat Tek' in İstanbul yapılarındaki çiniler araştırılmıştır. İstanbul'daki mimari yapıların iç ve dış cephelerinde kullanılan çiniler Kütahyalı çini ustası Mehmet Emin Efendi'ye yaptırılmıştır. I. Ulusal Mimarlık akımı sırasında teze konu olan iskele, ev, resmi binalar vb. gibi yapılar da mevcuttur. "Örneğin mimari Mihran Azaryan olan İstanbul'da Büyükada vapur iskelesi, mimarı belli olmayan Kadıköy ve Bostancı vapur iskelesi, mimarı Giulio Mongeri olan günümüzde sanat galerisi olarak kullanılan Bozlu Art Project gibi bu yapıların büyük bir kısmının çinileri Mehmet Emin usta tarafından yapıldığı araştırma kaynaklarında belirtilmektedir." (Aktan, s.122-182-242) Bu yapılardaki çinilerin bir kısmı tek renkli sırlı düz karolar halinde, bir kısmı da örneğin Kadıköy, Bostancı ve Büyükada vapur iskelesinde olduğu gibi klasik tarz desenli çiniler olup sır altı tekniği ile yapılmıştır. (bkz: Fotoğraf:1-2-3-4)

Fotoğraf 1: Büyükada Vapur İskele Binası

Kaynak: https://adalar.bel.tr/buyukada-vapur-iskelesi/# (E.T.04/05/2024)

Fotoğraf 2: Bostancı Vapur İskele Binası

Kaynak: https://sehirhatlari.istanbul/tr/iskeleler/bostanci-138 (E.T.04/05/2024)

Fotoğraf 3: Kadıköy Vapur İskele Binası

Kaynak: https://sehirhatlari.istanbul/tr/iskeleler/kadikoy-38 (E.T.04/05/2024)

Fotoğraf 4: Bozlu Art Project Sanat Galerisi

Kaynak: https://www.herumutortakarar.com/bozlu-art-project-mongeri-binasi/ (E.T.04/05/2024)

Hazırlanan teze konu olan çini süslemeli binaların tespiti için önce mimarın İstanbul'daki tüm eserleri kaynak araştırması yapılarak listelenmiş, sonra yerinde görülerek incelenmiş, bunlardan çinili olanlardaki çinili alanlar fotoğraf makinası ve dron kamerasıyla fotoğraf çekimleri yapılarak tespit edilmişlerdir.

Tez konusu ile ilgili olarak tespit edilen en önemli hususlardan biri çinileri üreten ustanın adının bazı çiniler üzerinde yazılı olmasıdır ki bu hususun geleneksel çini sanatında pek fazla uygulaması yoktur. Osmanlı döneminde nadir olarak çiniler arasında ustaların ismi yazılmıştır. Bunlardan çini ustası Kütahyalı Mehmed Emin Usta'nın imza olarak ürettiği bazı çiniler üzerinde "Amel-i Mehmed Emin Telamiz-i Mehmed Hilmi" şeklinde imza attığı görülmektedir.

Ülkemizde genel olarak bazı tarihi binalar restorasyon sırasında ya da kullanırken çinilere zarar verildiği görülmektedir. Aynı durum Birinci Ulusal Mimarlık akımı eserlerinden olan Mimar Vedat Tek'in teze konu olan İstanbul'daki 9 yapısında bulunan çinilerde de tespit edilmiştir. Restorasyon sırasında yapılan hatalardan biri de yapıdaki çini süslemeyi oluşturan karoların yerine konulması sırasında düşen parçanın yerine ters yerleştirilmesidir. Buna örnek olarak Hobyar Mescidinin sivri kemerdeki (bkz: Fotoğraf:5) çini karonun ters olarak yerleştirildiğini gösterebiliriz.

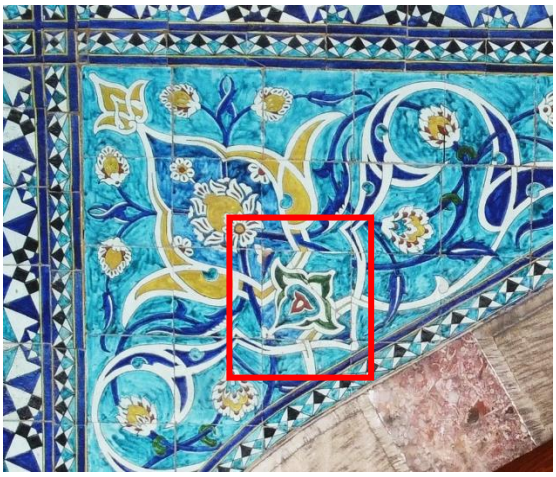

Fotoğraf 5: HM6 'da bulunan Sivri Kemer Köşelik Ters Yerleştirilmiş Çini Karo

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yine Büyük Postane binası günümüze kadar restorasyona girmemiş ve binanın iç kısmında bulunan sivri kemerlerinin karoları düşmüş durumdadır. Fotoğraf çekimi sırasında Postane'nin müdürü tarafından verilen bilgide düşen karoların bir kutuda muhafaza edildiği ifade edilmiştir. (bkz: Fotoğraf:6)

Fotoğraf 6: B21'de bulunan Sivri Kemer Köşelik Düşen Çini Karolar

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Haydarpaşa Vapur İskele Binasının da aynı duruma maruz kaldığı görülmektedir. Yapının dışındaki restorasyon sırasında panolardaki çinilerin dökülen kısımlarının boya ile tamamlandığı dikkati çekmektedir. (bkz: Fotoğraf:7-8-9) Yapının içinde kemerlerdeki çinilerde de eksik kısımlar vardır. Daha önce pencere alınlıklarının içindeki çiniler (Batur, s.158) maalesef günümüz restorasyonu içinde mevcut değildir. (bkz: Fotoğraf: 10)

Fotoğraf 7: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık (2014) Restorasyondan Önce

Kaynak: Https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023)

Fotoğraf 8: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık (2015) Restorasyondan Sonra

Kaynak: Https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023)

Fotoğraf 9: Haydarpaşa Vapur İskele Binası Alınlık Günümüz

Kaynak: Https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023)

Fotoğraf 10: Haydarpaşa Vapur İskele Binası İç Kısmı Restorasyondan Öncesi ve Sonrası

Kaynak: Https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ (E.T.10/06/2023)

Teze konu olan 9 binada çini süslemenin bazıları binaların içinde bir kısmı da daha çok dış cephede yer almıştır. Bunlar kemerlerde, alınlıklarda, sütün başlıklarında, kitabeler ve panolardır. Binalarda bulunan bazı çini karolar çok yüksekte olduğu için yapılardaki çinilerin drone ile fotoğrafları çekilip çıktıları alınmış ve desenleri çizilmiştir. Diğer bazı fotoğrafların çizimleri AutoCAD programı ve diğer bazı programlarla çizim gerçekleştirilmiştir.

Araştırdığımız yapılarda bulunan çinilerin bir kısmını literatür kaynaklarından bir kısmını da kendimiz alan araştırması sırasında fotoğraflar yardımıyla çizimleri yapılıp plandaki yerlerine yerleştirilmiştir. Bu planlar üzerinde çinili alanların bulunduğu kısımlar kırmızı renkle işaretlenip numaralandırılmış ve anlatımları buna göre yapılmıştır. Çinilerin bulunduğu alanlar harf ve rakama göre kendi içinde kodlanmıştır. Çizimler ve fotoğraflara bu kodlamaya göre sıra numaraları verilmiş, yapıların çini desenleri, motifleri, renk özellikleri bu tasnife göre açıklanmıştır.

Her bina yapılış tarihine göre kronolojik olarak tasnif edilmiştir. Binaların yüksekliğinden dolayı çoğu çinilerin boyutları ölçülendirilememiş, ebat kısmında (-) işareti kullanılmıştır.

Büyük Postane Binası (1903-1909) önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup (bkz: B1-Şekil:1) giriş katından en üst kata olacak şeklinde çinilerin bulunduğu alanlar numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Binada otuz altı sivri kemer, iki basık kemer, yirmi üç alınlık, on iki adet çini pano bulunmaktadır. Binanın ön cephe birinci katında Posta ve Telgraf Nezareti yazılı çini kitabe süslemesi mozaik tarzındadır.

Büyük Postane Binasının birinci ve ikinci katında sivri ve basık kemerler ve üst kısım alınlıklar yüzeyinde düz renkli ve desenli çiniler bulunmaktadır. Büyük Postanenin ön ve arka cephe üçüncü kat sivri kemerli pencere sisteminde ise çiniler iç içe iki, üç ve beş sivri kemerli çökertme içerisine yerleştirilmiştir. Sivri kemerlerin tepe noktaları düğümlü geçmeyle hareketlendirilmiştir. Bu geçmelerin içinde beyaz renkli çini plakalar vardır. Bu alanlar mavi kobalt renginde ince şerit ve silmelerle belirgin hale getirilmiştir.

Büyük Postane Binanın iç kısmı giriş ve büyük salonunda sivri kemerler mevcuttur. İki farklı giriş kısmında dört adet aynı sivri kemer yer almaktadır. Postanenin iç kısım büyük salonda on altı adet sivri kemer çiniler bulunmaktadır. Sivri kemerlerin desenleri aynı renkleri ise farklıdır.

Çini uygulama tekniğine bakıldığında, çinilerde sır altı tekniği kullanıldığı görülmektedir. Çinilerin desenlerinde hurde rumiler ve geometrik formlar kullanılmıştır. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır.

Büyük Postane'nin arkasında bulunan Hobyar Mescidi, Afife Batur'un "*Kimliğin İzinde Bir Mimar Vedat Tek"'* adlı kitabında, Postanenin yapım sırasında Hobyar Mescidinin bir kısmı yıkılmış ve tekrardan Mimar Vedat Tek tarafından yapılmıştır.

Hobyar Mescidi cephelerinde dört sivri kemer, beş bordür, üç pano, dokuz kabartmalı levha pano mevcuttur. Sivri kemerlerde ise dört adet kabara kullanılmıştır. Mescidin kuzey, güney ve doğu cephelerinde pencere kenarlarında ve kemer köşeliklerde çiniler bulunmaktadır. Mescidin iç kısmında ise sivri kemer ve dokuz kabartmalı levha pano yer almaktadır. Kabartmalı 9 adet levha çini panolarda "Allah, Muhammed", "Hasan" "Hüseyin", dört halifenin ismi ve İhlas Suresi ibareleri yazılmıştır.

Geometrik form desenlerin yaygın olduğu çinilerde, bitkisel rumi motiflerinden, hurde rumi ve hatai motiflerinin de kullanıldığı görülmektedir. Büyük Postane binasıyla Hobyar Mescidi aynı yıllarda yapıldığından çinilerdeki rumi ve hataileri desen açısından benzerlik göstermektedir. Bu binada çinilerde sarı ve siyah renkler ağırlıklı olup turkuaz, mavi kobalt, kırmızı renk de kullanılmıştır. Çini uygulama tekniğine bakıldığında ise sır altı tekniğidir. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin desenleri mescid duvarlarının yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır. Bazı çinilerde görüldüğü gibi çizilmiştir.

Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binası (Defter-i Hakani Nezareti)'nın 2022 yılında fotoğraf çekimi gerçekleştirildikten sonra çekilen fotoğrafların çizimi yapılırken detayları görülmediğinden tekrar çekim için gidildiğinde restorasyona girildiği görülmüştür. Bunun üzerine Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binasının restoratörü Nehir Öztürk ile iletişime geçilip, binanın rölevesi ve çini fotoğrafları alınmıştır. Çinilerin desenlerinin çizilmesinde kolaylık sağlanmıştır.

Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Binası (Defter-i Hakani Nezareti) önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Otuz sekiz sivri kemer, bir alınlık bulunmaktadır. Yüzeylerde yirmi iki adet farklı desenlerde sekiz köşeli yıldız motifli çini karo, toplam yetmiş iki adet kullanılmıştır. Sivri kemerlerde ise otuz sekiz adet kabara bulunmaktadır. Binanın geometrik form karoları göz alıcıdır. Dört katlı, ön ve yan cephelerinde çiniler bulunmaktadır. Birinci katında sivri kemerler, ikinci katında geometrik desenli çini karo, üçüncü ve dördüncü katında ise sivri kemer, alınlık ve geometrik desenli çini karolar bulunmaktadır. Binanın ön ve yan cephelerindeki bazı çini kemerler ve karolar, desenleri ve renkleri aynı olmaktadır.

Yüzeylerde desenleri de bitkisel ve rumi motifler ile geometrik motifli olan çiniler kullanılmıştır. Rumi ve hatai motifleri büyük ve dalları kalındır. Diğer yapılarından farklı desen özellikleri gösterir.

Çinilerde sarı, turkuaz, kırmızı ve mavi kobalt renkleri yoğunluktadır. Çini uygulama tekniğine bakıldığında sır altı tekniği uygulandığı görülmektedir. Çekilen fotoğrafların

desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır.

Akaretler Milli Emlak Dükkânı binası (1910) üç katlıdır. Cephe çizimleri önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. On sekiz çini karo, dört kemer köşelik, sekiz adet sekiz yıldız motifli çini karo yer almaktadır. Birinci katında çini karolar, ikinci katında kemer köşelikler ve üçüncü katında ise geometrik formlu çini karolar yer almaktadır.

Desenleri yalın rumi ve sekiz köşeli yıldız motifi ve geometrik olan çini karolar kullanılmıştır. Bu binanın çinilerinde turkuaz, mavi kobalt, kırmızı renkler hakimdir. Çinilerde sır altı tekniği kullanıldığı görülmektedir. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir.

Vedat Bey Evi (Vali Konağı) binanın çinileri önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Dört bordür, bir çini levha, on sekiz kemer köşelik, bir pencere köşelik, bir sekiz köşeli geometrik formlu çini karo, beş alınlık, bir sivri kemer köşelik, yirmi iki çini karo, bir şömine, bir çeşme, yedi adet çini pano vardır. Sivri kemerlerde ise dört adet çini kabara yer almaktadır. Bina üç katlı olup dış cephe ve iç cephesinde çiniler görülmektedir. Birinci ve ikinci katında sivri kemer köşelik ve çini panolar vardır. Vedat Bey Evi'nin iç kısmı giriş katında üç alınlık karşılamaktadır. Vedat Beyin salonu olarak bilindiği birinci katı Zihni Bar olarak kullanılmaktadır. Barın pencere alınlıklarında çiniler, duvar yüzeylerinde çini karo, şömine ve çeşme görülmektedir. Vedat Bey'in banyosu olarak bilindiği ikinci katı ise bir ajansa kiralanmıştır. Ajansın bir odasında aynalı çini pano vardır.

Desenleri bitkisel rumi motifler ile geometrik motifli olan çiniler kullanılmıştır. Rumi ve hatai motifleri ince ve zariftir. Diğer yapılarından farklı desen özellikleri gösterir. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır.

Çinilerde sarı, turkuaz, kırmızı, yeşil ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Çinilerde sır altı tekniği kullanıldığı görülmektedir.

Sabit Bey Muradiye Han binanın çinileri önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Dört kemer, dört geometrik çini karo, dört sivri kemer, dört alınlık, üç çini karo, iki bordür, iki sivri kemer alınlık yer almaktadır. Altı katlı binanın, giriş katı mozaik görünümlü kemer, birinci ve dördüncü katı sivri kemer, ikinci, üçüncü ve beşinci katlarda ise geometrik desenli çini karolar bulunmaktadır.

Çinilerde sarı, turkuaz ve mavi kobalt renkleri yoğunluktadır. Çini uygulama tekniğine bakıldığında sır altı tekniği uygulandığı görülmektedir.

Desenleri rumi motif ve geometrik motifli olan çiniler kullanılmıştır. Diğer yapılarından farlı desenler kullanılmıştır. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır.

Liman Han (Mes'adet Han) önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. On sivri kemer köşelik, iki sütun başlığı, bir kemer, on bordür, sekiz köşeli yıldız motifli çini, on dört alınlık on iki basık kemer, dört adet çini pano yer almaktadır. Çini karoların altında otuz iki adet, Geometrik desenli çini panonun ortasında dört adet toplam otuz altı kabara bulunmaktadır. Beş katlı binanın, giriş ve beşinci katı sivri kemer, birinci ve ikinci katında alınlıklar, kemerler ve çini panolar bulunmaktadır. Dördüncü katı ise basık kemer, geometrik desenli çiniler kullanıldığı görülmektedir. Liman Hanın iç kısmı ise her katında duvar yüzeylerine çini bordür ve karolar yer almaktadır.

Çinilerde sarı, turkuaz, kırmızı, yeşil ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Çinilerde sır altı tekniği kullanıldığı görülmektedir.

Yüzeylerde desenleri bitkisel, rumi motif, geometrik motifli olan çiniler kullanılmıştır. Diğer yapılarından farlı desenler kullanılmıştır. İç kısmında bulunan duvar yüzeylerindeki bordür ve karolar, Vedat Bey Evinin iç kısım giriş ve birinci katındaki çinilerde desen ve renk açısından aynı uygulanmıştır. Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır. Restorasyondan yeni çıkan han, kültür-sanat ve araştırma mekânı olarak kullanılmaktadır.

Moda İskele Binası önce bir şema üzerinde gösterilmiştir. Çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Sekiz adet sivri kemer köşelik ve iki kemer bulunmaktadır. Kuzey, güney, batı ve doğu cepheleri olmaktadır. Araştırdığım kaynaklara göre iki defa restorasyona giren iskele binası, sivri kemer köşeliklerde desenli çiniler görülmekteyken günümüzde desenli çinilerin yerine mozaik tarzında desensiz çiniler yer almaktadır. (bkz: M6-Fotoğraf:13-14)

Çinilerde turkuaz ve kobalt mavi rengi daha baskındır. Çini uygulama tekniğine bakıldığında renkli turkuaz sır ile sırlanmıştır. Diğer yapılardan farklı olan iskele günümüzde kafe ve kütüphane olarak hizmet vermektedir.

Haydarpaşa Vapur İskelesi Binası önce bir şema üzerinde gösterilmiş olup giriş katından en üst kata olacak şeklinde çiniler numaralandırılıp anlatımı yapılmıştır. Altı adet altı köşeli yıldız motifli çini karo, dört adet sekiz köşeli yıldız motifli çini karo, sekiz adet çini pano, üç adet sivri kemer, otuz adet çini karo, altı adet alınlık, iki adet bordür bulunmaktadır. İki katlı olan bina dış ve iç cephesinde çiniler yer almaktadır. Kuzey, güney, batı ve doğu cepheleri olmaktadır.

Çinilerin desen özellikleri bitkisel rumi ve geometrik motiflidir. Diğer yapılarından farklı desenler uygulanmıştır. Haydarpaşa Vapur İskele binasının iç kısmında duvar yüzeyinde bulunan iç içe geçmeli desenli çini karolar ve bordürler, Vedat Bey Evi ve Liman Han da aynısı yer almaktadır.

Çinilerde sarı, turkuaz, kırmızı, yeşil ve mavi kobalt renkleri kullanılmıştır. Çini uygulama tekniğine bakıldığında sır altı tekniği uygulandığı görülmektedir.

Çekilen fotoğrafların desen çizimleri bilgisayar programı ve bir kısmı ise el ile çizilmiştir. Bazı çinilerin binanın yüksekliğinden dolayı ölçüleri yapılamamıştır.

Kütahya'nın son dönem çinilerinde kullandığı renkler kırmızı, turkuaz, mavi kobalt, sarı, siyah, yeşil ve mavidir. Teze konu olan dokuz binada ise turkuaz ve mavi kobalt rengi yoğunluktadır. Kırmızılar daha çok kızıl kahve rengine dönüşmüştür. Zemin boyamada genellikle turkuaz renk daha baskındır. Bunu kobalt mavi ve beyaz renk takip eder. Klasik dönem hatai grubu desen çizimlerini andıran desenlerde civciv sarısı ve çimen yeşili renk de kullanılmıştır.

Hemen hemen her yapısında kemerlerde daire şeklinde yer alan kabaralar, turkuaz veya mavi kobalt renktedir. Bu renkler Mimar Vedat Tek'in adeta bir simgesi haline gelmiştir.

Çinilerin desen özellikleri rumi, bitkisel desenler (stilize ve yarı stilize) bulutlu desenlerin yanında geometrik desenler, form olarak karolar, sekizgen, altıgen, dikdörtgen, kare, üçgen ve mozaik görünümlü çiniler olarak uygulanmıştır. Desen özeliklerine bakıldığında benzer gibi görülmekle birlikte her yapının deseni farklı olarak hazırlanmıştır.

Yapıların çinilerinde 2 teknik çeşidi olarak renkli sır ve sır altı tekniği tercih edilmiş. Turkuaz renkli düz karolar renkli sır tekniğinde kullanılmıştır. Her binanın çinilerinde renk tonu farklılığı dikkati çeker. Örneğin Tapu Kadastro Binası, Vedat Bey Evi, Liman Han, Akaretler Emlak Dükkânı, Haydarpaşa Vapur İskele Binası, Hobyar Mescidi, Büyük Postane Binası, Muradiye Han yapılarında çiniler desen ve renk açısından farklıdır.

Geçmişteki Selçuklu ve Osmanlı döneminde binalarda uygulanan çini süslemeler, I. Ulusal Mimarlık döneminin çini uygulamaları ile birbirlerini anımsatsa da tamamıyla çinilerin desenlerinde farklılık görülür. Bunlarda Hafız Mehmed Efendi ve Vedat Tek'in kendilerine özgü desen tasarımları tebarüz ettirilerek çini süslemede yenilik getirilme gayretinin olduğu dikkati çeker.

KAYNAKÇA

Aktan, L. (1994), "*16. Yüzyıl İstanbul'daki Çinili Eserlerde Pencere Alınlıkları"*, İstanbul: (Yüksek Lisans Tezi) Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı Eski Çini Onarımları Programı.

Aktan, L. (1994), "*1850-1950 Yılları Arasında İstanbul Yapılarında Kullanılmış Olan Türk Çinilerinin Renk ve Kompozisyon Açısından İncelenmesi",* İstanbul: (Sanatta Yeterlilik Tezi) Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı Eski Çini Onarımları Programı.

Arlı, H. (1989), "*Kütahyalı Mehmet Emin Usta ve Eserlerinin Üslubu",* İstanbul: (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aslanapa, O. (1984), "*Osmanlılar Devrinde Kütahya Çinileri",* İstanbul: Üçler Basımevi, 1949.

Aslanapa, O. (1980), "*Türk Sanatı", I-II,* İstanbul: Kervan Yayınları.

Aslanapa, O. (2004), "*Osmanlı Devri Mimarisi",* İstanbul: İnkılâp Yayınları.

Aslanoğlu, İ. (1980), "*Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı"*, Ankara: O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Basım İşliği.

Bakırer, Ö. (1981), "*Selçuklu Öncesi ve Selçuklu Dönemi Anadolu Mimarisinde", Tuğla Kullanımı, I Metin.*, Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Basım İş Birliği.

Başar, M. ve Erdoğan, A. (2009), "*Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye'de Tren Garları"*, Konya: Selçuk Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi c.24 s.4: 29-44.

Batur, A. (2003), "*M. Vedad Tek Kimliğinin İzinde", Bir Mimar.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Çıbuk, M. (2019), "*İsa Bey Camii Taş Yüzey Süslemelerinin İncelenmesi ve Seramik Yorumları"*, İzmir:(Yüksek Lisans Uygulama Raporu) Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı.

Çoraklı, B. (2012), "*Çini ve Seramiklerde Tavus Kuşu Figürü"*, İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları, Sayı: 6.

Demiriz, Y. (1979), "*Osmanlı Mimarisinde Süsleme I Erken Devir (1300-1453)",* İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları:263 Türk Sanat Eserleri Serisi:2.

Derviş, P. (1999), "*Mimaride Vedat Tek Konutlarının İşlevsel Analizi"*, İstanbul: (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi.

Erdoğan Ü. Eynallı E. (2015), "*Mimar Vedat Tek*", İstanbul: Restorasyon Yıllığı Dergisi: 11, (s.46-47).

Ertuğrul, Z. (2007), "*Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi Mimarlarından Muzaffer Bey: Eserleri ve Sanat Anlayaşı"*, Eskişehir: (Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gülaçtı, N. (2011), *"Günümüz Kütahya'sında Seremik- Çini Üretimi ve Durum Tespiti"*, Eskişehir: (Sanatta Yeterlilik Tezi) Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Gümüş, M. D. (2021), "*Birinci Dünya Savaşında Mimarlık Yapmak: Vedat (Tek) Bey'in Harbiye Nezareti'ne Bağlı Çalışmaları"*, İstanbul: (Araştırma Makalesi) İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, (s.123).

Gümüş, M. D. (2018), *"II. Meşrutiyet'te Saray İçin Çalışmak: Vedad (Tek) Bey'in Sermimarlık Dönemi",* İstanbul: (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Haykır, Y., (2011), "*Atatürk Dönemi Kara ve Demiryolu İnşa Çalışmaları"*, Elâzığ: (Doktora Tezi) Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaboğlu, A. (2010), "*Hobyar Mescidi"*, İstanbul: (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Sanatı Anabilim Dalı.

Kaboğlu, A. (2010), "*Hobyar Mescidi"*, İstanbul: Vakıf Restorasyon Yıllığı, sayı: 6, (s.91-97).

Karahan O. (2007), "*Sabit Bey (Muradiye) Hanı'nın Restorasyon Projesi"*, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Basım İş Birliği.

Kerimoğlu, Ö. (2018), "*Büyük Postane İç Donanımı ve Koruma Sorunları"*, İstanbul: (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Köksal, E. (2016), "*Kur'an'da Allah'ın İsimleri- Cahiliye Din Kültüründen İlk Dönem Kelam Tartışmalarına Uzanan Süreçte Bir Değerlendirme"*, Isparta: (Yüksek Lisans Tezi), Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı.

Köse, E. (2021), "*20.YY. İstanbul Tarihi Yarımada Bölgesi Çinili Yapıları ve Liman Han-Hobyar Mescidi Çinilerin Koruma Önerisi"*, İzmir: (Sanatta Yeterlilik) Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı.

Kuban, D. (1969), "*İstanbul'un Tarihi Yapısı"*, İstanbul.

Kuban, D, (200), "*Osmanlı Mimarisi",* İstanbul: Yem Yayınları.

Öney Gönül (1976), "*Türk Çini Sanatı"*, İstanbul: Binbirdirek Matbaacılık Sanayii A.Ş.

Örnek, Z. (2013), "*Gelenekten Değişime: Geç Dönem Osmanlı İstanbul'unda Okullu Mimarlar",* İstanbul: (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Özkan, S. (1979), "*Mimar M. Vedad Bey Konağı"*, O.D.T.Ü. Ankara: Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt.5, Sayı.2, (s.47-183).

Özkan, S. (1987), "*Reddedilen Bir Mimar: Vedat Tek*", Şehir VII, s. 24-29.

Pilehvarian, H. (1997), "*Moda İskelesi. Mimarlık Dekorasyon"*, İstanbul: sayı: 97, (s.40-60).

Uluç L. (1987), "*M. Vedat Tek, Architect. An Episode In Turkish Architectur",* İstanbul: (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi.

Yetkin, Ş. (1972), "*Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişmesi"*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No:1631.

Elektronik Kaynaklar

Https://www.aksan-insaat.com/11-projeler/22-haydarpasa-vapur-iskelesi/ "E.T.10/06/2023"

Https://www.ittifakgazetesi.com/defteri-hakani-binasindan-ayasofya-muzesine-makale "E.T.10/10/2022"

Https://www.mustafacambaz.com/details.php?İmage_id=26972 "E.T.08.09.2022"

https://www.aa.com.tr/tr/pg/foto-galeri/sultanahmetteki-istanbul-tapu-ve-kadastro-2-bolge-mudurlugu-binasi-muzeye-donusturulecek "E.T.10/10/2022"

https://adalar.bel.tr/buyukada-vapur-iskelesi/# "E.T.04/05/2024"

https://sehirhatlari.istanbul/tr/iskeleler/bostanci-138 "E.T.04/05/2024"

https://sehirhatlari.istanbul/tr/iskeleler/kadikoy-38 "E.T.04/05/2024"

https://www.herumutortakarar.com/bozlu-art-project-mongeri-binasi/ "E.T.04/05/2024"

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Başak ÖZERKAN	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Fakülte	Güzel Sanatlar Fakültesi
Bölümü	Geleneksel Türk Sanatları

Sergiler

1. 11/06/2018 Albaraka Sanat Galeri sergi alanında sergilenen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü öğrencileri yıl sonu "Nevbahar" sergisi.

2. 03/03/2020 Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kandilli Yerleşkesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrenci çalışmalarından oluşan Çini Mezunları Paneli "Özgün Başlangıçlar Çini Sergisi".

3. 10/12/2021 Pendik Belediyesi sergi alanında sergilenen karma çini sergi "Faik Kırımlı' nın İzinde" sergisi.

4. 14/06/2022 Göztepe Tren İstasyonu Beceri Geliştirme Kursu Öğrencileri "Topraktan Sanata" sergisi.

5. 14/11/2022 Trakya Üniversitesi Sultan II. Beyazid Külliyesi Sergi alınında sergilenen "Kırmızı Çini Sergisi".

6. 01/03/2023 İstanbul Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü sergi alanından "Giz" adlı kişisel sergi.

7. 28/05/2024 İstanbul Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü Çini ve Seramik Atölyesi proje sergisi "İznik'ten Dünyaya Kayıp Çiniler" sergisi.